

Veselo veliko noč



Foto KRIZMANCIC

SLOVENSKA EVROŠOLA '95



TRST - GORICA - ČEDAD
19. - 23. APRILA 1995

Čar nekdanje slovenske noše na zanimivi razstavi v Repnu



REPEN - Od sinoči pa do 28. maja bo na pobudo zadruge Naš Kras v Kraški hiši na ogled zanimiva razstava moških in ženskih noš, izdelanih po starih originalih. (Foto KROMA).

MILAN / UČINKOVIT POSEG POLICIJE

Spodletel atentat na sodnika D'Ambrosia

MILAN - Se neidentificirani morilci so hoteli včeraj zjutraj umoriti milanskega sodnika Gerarda D'Ambrosia, ki je koordinator preiskave »čiste roke« na milanskem državnem tožilstvu. Atentat je spodletel, ker je policijski agent, ki spremlja D'Ambrosia, pravočasno opazil past.

Po skupnem agencijskem poročilu je policist, ki skrbi za sodnikovo varnost, včeraj zjutraj opazil blizu D'Ambrosiovega doma neznanca, ki je s puško čakal v zasedi na državnega tožilca. Potem ko je opozoril sodnika,

naj ne zapusti stanovanja, je agent skušal aretirati terorista in ga zasledoval s pistolo v roki. Toda neznanec se mu je izmuznil. Skočil je na motor, na katerem ga je čakal pajdaš, in pobegnil.

Takoj po spodletelem atentatu je policija okrepila varnostne ukrepe, da bi učinkoviteje scitila izpostavljenega sodnika. V D'Ambrosiovo stanovanje so namreč v prejšnjih mesecih kar dvakrat vdrla neznanca in včerašnji spodleteli atentat vzbuja sum, da tatvina ni bila njihov glavni cilj.

VRNITEV UGRABLJENCEV

Pustolovščin še ni konec

VARESE - Včeraj se je vrnilo v Italijo devet turistov, ki so jih 24. marca v puščavi med Etiopijo in Eritrejo zajeli nomadi Afar. V domovini je njihova pustolovščina zbudila precej strahu za usodo »argonavtov«, kot so se sami poimenovali, za njih pa je bila po vsem sodeč samo dodatno doživetje po itinererjih, ki peljejo daleč stran od preizkušenih turističnih poti.

Na letališču v Malpensi je skupino, ki je z nomadi preživela 14 dni, poleg svojcev pričakala tudi četa novinarjev in fotoreporterjev (na sliki AP eden od ugrabljenec, Pierpaolo Arnoldi s hčerko). »Argonavti« so bili



sproščeni, zagoreli in malce utrujeni, vendar tudi odločni, da se kmalu spet odpravijo na pot.

Na 2. strani

Jutri brez dnevnikov

Zaradi vsedržavne stavke novinarjev jutri v Italiji časopisi ne bodo izšli. Prihodnja številka Primorskega dnevnika bo tako izšla v torek, 18. aprila, ker v ponedeljek, zaradi velikonočnih praznikov časopisi v Italiji ne izidejo. Bralce prosimo za razumevanje.

Stališče novinarjev

Pogajanja za obnovo vsedržavne delovne pogodbe novinarjev, ki je zapadla ob koncu lanskega leta, se niso premaknila z mrtve točke, zato se nadaljuje že napovedana ostra protestna akcija novinarskega sindikata FNSI. Današnji celodnevni stavki, ki zadeva krajevne dnevnike obsežnega severovzhodnega, sredinskega in južnega dela Italije, se pridružujemo tudi novinarji Primorskega dnevnika. Zavedamo se, da s tem protestom prizadevamo naše naročnike in bralce, vendar tokrat v igri ni samo obnova delovne pogodbe, temveč tudi raven zaposlitve in sploh pravila, ki so doslej urejala odnose v sredstvih javnega obveščanja. Glede na to, da je naslednji zadnji predvolilni teden, pa se je sindikat novinarjev FNSI odločil, da začasno prekine razclenjene stavke.

Sindikalna skupščina novinarjev PD

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Trgovina z orožjem od Mogadiša do Bosne

Novinar Matteo Toson, ki je skrivnostno izginil v Bosni, je raziskoval ozadje trgovine z orožjem med Somali in Bosno.

Stran 2

Podpora kandidaturi Trsta

Italijanska vlada bo formalno podprla kandidaturo Trsta, da postane sedež stalnega sekretariata Srednjeevropske pobude.

Stran 4

Čez en teden dražba za železamo

V soboto, 22. aprila, bo nova dražba za oddajo skedenjske železarnne zasebnikom. Razpis dražbe so objavili včeraj vsi pomembnejši dnevniki.

Stran 5

Lorenzo Jorio o »podjetju« Verdi

Novi superintendant tržaške operne hiše Verdi Lorenzo Jorio je prepričan, da je gledališče kulturna ustanova, ki pa jo je treba upravljati kot vsa podjetja.

Stran 15

Zaslužen poraz Udineseja

V vnaprej igrani tekmi 30. kola nogometne B lige je Udinese v Bergamu z 2:0 izgubil proti Atalanti.

Stran 25



VABI NA
SLAVNOSTNI
KONCERT

ALPSKEGA KVINTETA (Z OTOM PESTNERJEM)

Povezuje humorist: JAKA ŠRAUFCIGER

V NEDELJO, 23. APRILA 95,
OB 21. URI, V DOMU
PRISTANIŠKIH DELAVCEV PRI BRIŠČIKIH
Vstopnina lir 15.000

Sodelujeta: Rože MIKI - Nabrežina 104 - tel. 200286

Gostilna-Pizzeria GUŠTIN

PAULA & TAMARA - Zgonik - tel. 229123



JAVNE FINANCE / OKROŽNICA ZAKLADNEGA MINISTRA

Strog Dinijev recept za državni proračun

Dotacije za državne izdatke ostajajo nespremenjene

RIM - Opustitev dosedanjih kriterijev javne porabe, ki je narasla v nedogled in zajetno prispevala - v nekaterih primerih tudi brez potrebe - k bohotenju državnega proračuna; drastična omejitev vseh tistih izdatkov, ki jih je mogoče skrciti ali crtati brez pomembnih negativnih posledic; potrditveni kriteriji nespremenljivosti skupnih dotacij za izdatke z upoštevanjem določila, da bo treba stroške za morebitne nove neobhodne potrebe crpati iz dodatnega krčenja izdatkov. To je recept, ki ga je ministrski predsednik oziroma zakladni minister Lamberto Dini objavil v okrožnici o vodilnih smernicah za državni proračun v prihodnjem letu in v triletnem 1996-98. Gre torej za izredno strog okvir, v okviru katerega se bodo morale gibati tudi številke prihodnjega finančnega zakona.

Dinijeva okrožnica, ki jo je včeraj objavil Uradni list, potrjuje strogo omejevalni pristop k državnim računom, kakršen se je v zadnjih letih že

uveljavil za proračunska predvidevanja, in si jemlje za funkcionalni zgled bilanco z ničelno osnovo. Socialno neobhodni izdatki so v takem proračunu očiščeni tistih odhodkov, ki niso nepogrešljivi, medtem ko so izdatki za ohranitev ravni socialnih storitev oddvojeni od tistih, ki so namenjeni zadovoljevanju novih in večjih potreb.

Tekoči državni izdatki po Dinijevih smernicah za letošnje leto ne bodo smeli preseči konsolidiranih predvidevanj iz lanske bilance, v prihodnjem dveletju pa se bodo lahko zvišali za največ 1 odstotek. Nevračljivi finančni prispevki se bodo lahko v letu 1996 zvišali za 4 odstotke, v naslednjih dveh letih pa le se za 2 odstotka letno. Javne uprave bodo imele pravico do teh zvišanj samo na osnovi določitve prioritarnih posegov, in se to samo v primeru, ko niso predvideni oziroma ni nobenih proračunskih preostankov ali zakladnih razpoložljivosti za že pooblašene in se neizvedene pose-

ge. Nova pooblastila za izdatke, ki naj bi jih vnesli v finančni zakon za leto 1996, pa bodo prisla v postev samo na osnovi kompezacijskega krčenja zakonsko že določenih dotacij, kar pomeni, da bodo morale proračunske postavke tudi prihodnje leto ostati enake kot letos. To velja tudi za obrambo, medtem ko treba pri izdatkih za dobrine in službe upoštevati »spremenjeno mednarodno okolje« in predvideti »obcutno casovno raztegnitev izdatkov za modernizacijo in okrepitev«.

Dinijeva okrožnica narekuje tudi zelo kratke roke za zbiranje podatkov, ki so potrebni za pripravo finančnega zakona. Predvidevanja in predlogi javnih uprav bodo morali prispeti v osrednja računovodstva že do 24. aprila, obdelani bodo morali biti do 4. maja, do 10. maja pa bodo morali biti zakladnemu ministrstvu dostavljeni pristojnostni in blagajniški predlogi za prihodnje leto in pristojnostni predlogi za triletni proračun 1996-98.

BOSNA / IZGINIL ITALIJANSKI NOVINAR

Odkrival je ozadje umora v Mogadišu

»Nesumljivi Italijani« prekupčevali z orožjem med Mogadišem in Bosno

RIM - Skrivnostno izginotenje novinarja Mattea Tosona v Bosni razkriva ozadje »umazane trgovine« z orožjem, s katero je verjetno povezan tudi lanski umor novinarke Ilarie Alpi in snemalca Mirana Hrovatina v Mogadišu. 25-letni Toson, o katerem že teden dni ni sledu, se je bal za svoje življenje preden je odšel v Bosno. Zato je dnevniku »L'Informazione« izročil dokumentacijo, ki naj bi jo objavili v primeru, da ga ne bi bilo nazaj. Iz zapisov, ki jih bo dnevnik objavil danes, izhaja, da že dalj časa »nesumljive italijanske osebnosti« prekupčujejo z orožjem »med Bosno, Alžirijo in Somalijo«. Pred odhodom je Toson - o katerem sumijo, da je v stiku s francoskimi tajnimi službami - povedal, da se bo v Sarajevu srečal z informatorjem iz Sirije, ki bi mu moral izročiti »dokaze o vpletenosti Ozn in laznih humanitarnih organizacij v trgovino z orožjem«. Iz Sirije naj bi mu preskrbeli tudi tovrstne liste italijanskih ladij, na katerih so prevazali orožje, potrdila o plačilih,

naslove podjetij in imena oseb, ki so vodile prepovedano trgovanje.

Iz Tosonove dokumentacije, ki jo je »L'Informazione« izročil sodstvu, izhaja, da so »v Mogadišu italijanski prekupčevalci, med katerimi tudi polkovnik italijanske vojske, ki je že blizu upokojitve, trgovali orožje in jih dostavljali z italijanskimi ladjami in celo z letali Ozn«. To naj bi bil pravi razlog, ki je privedel do umora Alpijeve in Hrovatina: oba sta že dalj časa poročala z bosanskih bojišč, v Somaliji pa sta pripravljala reportažo, pri čemer sta se verjetno preveč približala informacijam, ki bi morale ostati ovite v tajnost. Po njunem umoru so izginili zapiski, ki jih je pripravila Alpijeva, na kraj umora pa je prvi prihitel italijanski civilist, ki so ga označili kot »človeka, ki je zelo blizu interesom nekaterih služb«.

Usoda, ki je doletela Tosona v Bosni, je še nepojasnjena: »L'Informazione« piše, da se je posvetil prenevarni raziskavi...

NOVICE

Craxijev osebni zaklad je vreden 750 milijard

PEKING - Poslanec Pino Arlachi je za agencijo Ansa po telefonu iz Hong Konga izjavil, da je osebno premoženje nekdanjega socialističnega tajnika Battina Craxija spravljeno v bankah te britanske kolonije in da je vredno približno 750 milijard lir. Arlachi, ki je podpredsednik poslanske komisije za boj proti mafiji, se je v Hong Kongu ustavil potem, ko je opravil ciklus predavanj na Kitajskem. Ugotovil je, da tamkajšnji sodniki sodelujejo z milanskimi kolegi za doseg mednarodne konvencije, na osnovi katere bi bilo mogoče zbrati podatke, ki jih potrebujejo v Milanu. Tamkajšnje sodnike se posebno zanimajo izvlečki tekočih računov, na katerih naj bi se bile zbirale podkupnine zavoda Enel, vendar jim doslej niso bili mogoče zbrati podatki o omejevalne hongkonske bančne zakonodaje. Po Arlachijevih besedah bodo ti problemi v kratkem odpravljeni tudi po zaslugi samega guvernerja britanske kolonije Jeremyja Mathewsa.

In kaj pravi na to Bettino Craxi? Agenciji Ansa je izjavil, da gre za »kolosalno izmisliotino«, na ostala vprašanja pa ni hotel odgovoriti.

Pripor za Pecorellijevega morilca

RIM - Novinarja Mina Pecorellija sta 20. marca 1979 v Rimu ubila terorist desničarske skupine NAR Massimo Carminati in mafijski kiler Michelangelo La Barbera, ki je užival polno zaupanje bosa Gaetana Badalamentija. Do tega zaključka je prišel namestnik državnega pravdnika v Perugii Fausto Cardella, ki je dosegel od preiskovalnega sodnika podpis nalogo za preventivni pripor. Carminati in La Barbera sta nalog prejela v zaporu, kjer že sedita zaradi drugih zločinov. S tem se je končala prva faza preiskave o umoru Pecorellija, v drugi fazi pa bi morali preiskovalci izslediti naročnike tega zločina.

Pol stoletja za prevod zapisnikov o pokolu pri Trevisu

PADOVA - Po 50 letih so bili končno prevedeni iz angleščine zapisniki o izjavah prič pokola 158 civilnih oseb, ki ga je ena izmed nacističnih divizij izvedla aprila 1945 v Castel di Godego v pokrajini Treviso. Iz teh dokumentov je bilo tako mogoče razbrati imena starih domnevnih odgovornih za kolektivni umor, o katerem je marca začelo preiskavo vojaško pravdnistvo v Padovi. Zapisniki na 50 straneh vsebujejo pričevanja prebivalcev starih občin Veneta, iz katerih so bile nedolžne žrtve, napisali pa so jih člani ene izmed takratnih ameriških preiskovalnih komisij, ki so imele nalogo izslediti vojne zločince.

Enoletna prepoved vstopa v gostilne

BELLUNO - Za celih 12 mesecev se bo moral 34-letni Florindo Forlin iz Fonzasa v pokrajini Belluno izogibati gostiln, barov, osmic in vseh lokalov, ki dišijo po vinu. Za tako kazeno se je odločil sodnik, potem ko ni pomagalo ničlikokratno odvzetej vozniskega dovoljenja zaradi voznje pod vplivom alkohola in drugih nevarnosti, ki jih povzročajo vinski hlapi.

MALPENSA / VESELA VRNITEV SKUPINE PUŠČAVSKIH UGRABLJENCEV

»Skrbeli so nas samo naši svojci«

VARESE - Italijanski turisti, šest moških in tri ženske, ki so jih nomadi Afar 24. marca ugrabili v puščavi med Etiopijo in Eritrejo, so se včeraj vrnili v Italijo. Potem, ko so jih ugrabitelji izpustili, so jih etiopske oblasti nekaj dni zadržale v Adis Abebi in jih zaslislale. Skupina se je ob 9.20 izkrcala na letališču v Malpensi pri Vareseju, kamor je prispela z letalom Lufthanse iz Frankfurta. Na letališču so deseterico pričakali svojci in prijatelji, seveda pa ni manjkala niti cela množica novinarjev in fotoreporterjev. »Argonavti«, kot so se sami poimenovali, so bili dobre volje, nasmejani in seveda - zagoreli.

»Bila je nepredvidena in neprijetna pustolovščina, vendar ne dramatična,« je dejal vodja skupine Claudio Pozzati. »Pripravljani smo bili na vse. Nismo trpeli, nasprotno, navdušili nas je stik z ljudstvi, o katerih lahko bremo le v knjigah.« Tisto, kar so lahko kronisti razbrali iz pripovedovanja »pustolovcev«, je bila samo nostalgija, velika nostalgija po puščavi, po stiku z nomadi, po odkrivanju ljudi drugačne polti

in, navad, pa vendar tako prijaznih in pripravljenih deliti tisto malo vode ali odstopiti udobnejše ležišče. Strah za usodo devetih »argonavtov« je bilo torej zaznati samo v Italiji, oni sami pa so 14 dni puščavskega ujetništva preživeli kot dodatno pustolovščino, jezni, ker so jih nekateri obravnavali kot »nedeljske turiste«.

»Odlično smo vedeli, kaj se nam lahko primeri,« pravi Claudio Pozzati. »Niti za hip se nismo ustrašili tistih nomadov, ki so se kljub svojim bojnim barvam izkazali za iz-



Na posnetkih (teletoto AP): zgoraj skupina »argonavtov« v družbi nekaterih svojcev po pristanku na letališču v Malpensi;

v sredi Alberto Locatelli z ženo Sonjo;

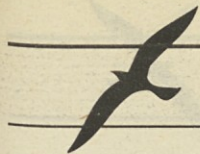
spodaj vodja odprave Claudio Pozzati, ki zagotavlja, da pustolovščine se niso pri koncu.



redno prijazne in vlnudne osebe.« Argonavti so se vrnili utrujeni in umazani, vendar tudi trdno odločeni, da se cimprej spret odpravijo na novo popotovanje. »Kadar imas željo po avanturi v krvi, se ji ne moreš odpovedati,« pravi 40-letni knjigarar Pierpaolo Arnoldi iz Bergama. »Najtežji trenutek? Zdaj, na letališču, ko moraš na lov za izgubljenim prtljago.« In najbolj ganljiv trenutek? »Ob osvoboditvi,« prizna 56-letni videmski trgovec Antonio Biral. »Zajemal sem vodo iz vodnjaka, ko sem slisal

helikopter. Zdelo se mi je kot v filmu, vendar se nisimo vedeli, ali so prihajali prijatelji.«

Kakorkoli že, pustolovščina se je srečno iztekla, njeni protagonisti pa si želijo predvsem to, da bi jih javno mnenje ne imelo za nedeljske, torej neizkušene turiste, ki niso vedeli, kam se podajajo. Potovanje so namreč pripravili izredno skrbno, do najmanjše podrobnosti in tudi z ustreznimi telesnimi pripravami. Vse ostalo je stvar naključja, ki ga pac ni mogoče predvideti niti na domaćih tleh.



OB 50-LETNICI OBNOVITVE SLOVENSКИH ŠOL

Slovenska Evrošola '95

V sredo bo prispelo 350 gostov

TRST - Na ulicah so se pojavili pisani plakati skorajšnje »Slovenske Evrosole '95«, saj stopamo v teden, ko se bo, po skoro letu dolgih priprav, odvil praznik sol narodnostnih manjšin Evropske zveze. Podobna srečanja so že bila 1988 v Bretaniji (Francija), 1991 v Walesu (Velika Britanija), 1993 pa v Friziji (Nizozemska). Tokratnje srečanje bo posvečeno 50. obletnici obnove slovenskih sol v Italiji, ki so jih fasistične oblasti ukinile leta 1926. Med antifasističnim osvobodilnim bojem so ustanovili ilegalne slovenske sole, uradno pa so jih v Trstu in Gorici obnovili leta 1945. V videmski pokrajini se niso dovolili javnih slovenskih sol, zato so ustanovili zasebno dvojezično solo.

V sredo bo prispelo v Trst, Gorico in Benecijo 350 mladih gostov in njihovih spremljevalcev. »Slovenske Evrosole '95« se bodo udeležili Bretonci iz Francije (gostili jih bodo družine otrok dvojezične sole v Speuru), Slovenci iz avstrijske Koroske (srednja sola I. Trinko, Gorica), Nemci z Danske (I. Trinko, Doberdob), Valizani in Skoti iz Velike Britanije (I. Gruden, Nabrežina in Kriz), Danci in Luziški Srbi iz Nemčije (F. Levstik, Prosek), Ladinci iz bocijske pokrajine (S. Kosovel, Opcine), severni Frizijci iz Nemčije (F. Erjavec, Rojan), Irci (Sv. Ciril in Metod, Sv. Ivan in Katinara), Frizijci z Nizozemske (I. Cankar, Sv. Jakob), Baski iz Francije



in Spanije (S. Gregorčič, Dolina). Kot opazovalci - ker Slovenija se ni v Evropski zvezi - bodo prisotni tudi dijaki italijanskih sol iz Kopra, Pirana in Izole.

Program Evrosole se bo začel v četrtek, 20. aprila, ko bodo otroci zjutraj skupaj na solah, ponoči deset članov in sedem resorjev. Nekateri bodo obiskali Rizarno, sledil bo kulturni spored po mestnih trgih, ob 16.30 bo uradna otvoritev na Trgu Unità. Zvečer bo v Kulturnem

domu v Trstu akademija ob 50-letnici obnove slovenskih sol. V petek, 21. aprila bo sportno srečanje v Zgoniku, zvečer pa sprejem v krajevnih kulturnih in sportnih društvih. V soboto, 22. aprila bo zjutraj obisk Postojnske jame (samo za goste), popoldne ob 17. uri prireditve v Gorici na igrišču v Ul. Baiaumonti. Slovenska Evrošola '95 se bo zaključila v nedeljo, 23. aprila s slovesno svečanostjo v Devinu.

SODSTVO IN POLITIKA / PO BERLUSCONIJEVI IZJAVI

Borrelli dolži Di Pietra neopravičljive molčečnosti

Na ta način naj bi omogočal napade na tim »čiste roke«

MILAN - Sefu milanškega državnega tožilstva Francescu Saveriu Borrelliju je prekipelo. Prvic, odkar je zapustil sodstvo, je Borrelli napadel svojega bivšega sodelavca Antonia Di Pietra in zahteval, naj glasno pove, da v sodnijskem timu »čiste roke« ni bilo nasprotij.

Povod za včerajšnji Borrellijev izbruh je bila četrtkova televizijska oddaja »Tempo reale«, med katero je Silvio Berlusconi izjavil, da je Antonio Di Pietro sicer podpisal jamstveno obvestilo, ki mu ga je novembra lani naslovilo milansko državno tožilstvo. Vendar naj bi to storil neprepričano. In namignil je, da mu je bivši sodnik to priznal med zasebnim pogovorom, ni pa hotel biti jase, ker »nočem brez Di Pietrovega privoljenja razkrivati zasebnega pogovora«.

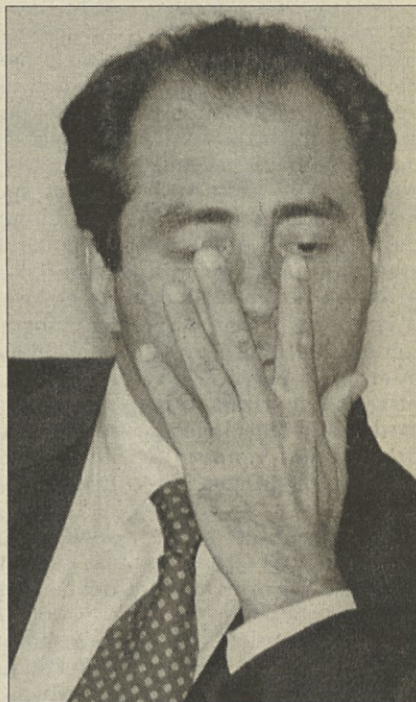
Antonio Di Pietro je dobro uro potem repliciral, »da sem si prevzel in ne zanimam odgovornosti za vsak ukrep, ki sem ga podpisal«. Dodal je, da ni videl oddaje in zato ne ve, o čem je bil govor. Toda potrdil je, da ne zanika odgovornosti nobene od ukrepov, ki jih je podpisal.

Toda Francescu Saveriu Borrelliju ta izjava ni zadostovala. Sef milanškega tožilstva je očitno prizadet, ker Di Pietro ni reagiral na Berlusconijeve poskuse, da bi razbil tim »čiste roke«, predvsem pa, da bi vse odgovornosti pripisal takojmenovanima »rdečima togama« Gerardu D'Ambrosiu in Gherardu Colombu, ki sta po Berlu-



sconijevih trditvah vsilila kolegoma Di Pietru in Davigu svoje politično tolmačenje sodnijske vloge. To je Berlusconi dejansko ponovil tudi v četrtek zvečer in dodal, da je bil Di Pietro dejansko prisiljen podpisati jamstveno obvestilo, kljub temu da ni bil prepričan v nujnost ukrepa.

Borrelli je reagiral zelo ostro. Di Pietru je očital »neopravičljiv molk« in njegov sklep, da zapusti sodstvo označil za »defetizem«. Dodal je, da ga ne preseneca, če nekateri politiki kot »Silvio Berlusconi, Cesare Previti ali Francesco Cossiga sirijo lazi«, toda »zagrenjen sem in boli me, ker neopravičljiv molk Antonia Di Pietra te lazi se pospešuje«. Po njegovem mnenju bi moral Di Pietro vsaj za zgodovino priznati in poudariti, da



je imel v timu propulzivno vlogo od prvega do zadnjega ukrepa v preiskavi, v kateri je sodeloval«. Podčrtal je zlasti »zadnji ukrep« in s tem poudaril, da je bil prav Di Pietro tisti, ki je silil za jamstveno obvestilo bivšemu premieru.

Dokaj podoben je bilo mnenje drugega cloveka na tožilstvu Gerarda D'Ambrosia, ki je dejal, da »mora Di Pietro jasno povedati, ali je z Berlusconiem govoril o sodni preiskavi«. Davigo in Colombo pa sploh nista hotela govoriti z novinarji.

Molcal je tudi Di Pietro, ki je izklopil prenosni telefon, da bi ga novinarji ne motili. Kaze, da bo bivši sodnik odgovoril danes s člankom na turskem dnevniku La Stampa.

Sefa milanškega državnega tožilstva pa so na-

padli predstavniki Kartela svoboscin, ki so kar tekmovali v ostrini. »Ali si Borrelli zeli, da Di Pietro napade Berlusconija,« se je vprašal Rocco Buttiglione, medtem ko je bivši premier pozval Borrellija k večji umirjenosti. Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini pa se je vprašal, ali je v luči teh dogodkov sploh se primerno, da Borrelli vodi milansko tožilstvo. Polemika med Di Pietrom in Borrellijem je odjeknila tudi v Visjem sodnem svetu. Svetovalci, ki so izraz Kartela, so obsodili Borrellijev izbruh, medtem ko so ostali v glavnem molčali. Samo predstavnik struje »Movimenti riuniti« Francesco Paolo Fiore je v vsem dogajanju videl poskus, da bi italijansko sodstvo odvzeli del legitimnosti.

NA POBUDO ZAČASNEGA ZASTOPSTVA SLOVENCEV V ITALIJI

Skupna proslava 50-letnice zmage nad nacifašizmom

Prireditve bo 1. maja v doberdobskem občinskem parku

V letu pomembnih datumov se bomo se posebej spomnili 50-letnice zmage nad nacifašizmom, ki je v svetu in se posebej v Evropi zadal toliko gorja. V spomin na to obletnico se nemala povsod vrstijo proslave, prireditve in spominke slovesnosti, na katerih se spominjamo tragične cloveske zablode in obenem opozarjamo na nevarnost neofašizma, ki v Evropi ponovno dviga glavo. Petdesetletnice osvoboditve se bomo primerno spomnili tudi v zamejstvu. Več je že najavljenih prireditve, na katerih bomo poudarili vlogo, ki jo je odigralo slovensko odporniško gibanje, da je strlo nacifašistično nasilje.

Med pomembnimi slovesnostmi velja opozoriti na vsezamejsko prireditev, ki bo 1. maja ob 16. uri v občinskem parku v Doberdobu. Pobudo zanjo je dalo začasno zastopstvo Slovencev v Italiji, za izvedbo proslave pa sta

poskrbeli Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij.

Na osnovi navedenega dogovora se je začel sestajati odbor v plenarni sestavi in mnogo pogostejše na ravni posameznih resorjev. Prireditveni odbor ima deset članov in sedem resorjev. Nekateri zadolžitve je potrebno uresničevati že sredi aprila, nekaj bo potrebno postoriti sele tri do štiri dni pred 1. majem, za nekatere pa velja, da bodo stekle na sami proslavi. Izziv za prireditelje predstavlja ravno zapletena, postopna in pospešena priprava, ki mora doseči vrh na dan proslave, ko bodo morala biti pripravljena parkirišča, mize, stoli, oder, dve razstavi, prodajni pult, vhoda, pokriti prostori za primer dežja, simbolika, nastopajoči, govorniki, protokol, smerokazi, blagajne itd.

Zaenkrat se marsikje še zatika v smislu, da niso vse rešitve na

dlani, a po izkušnjah bo to trajalo do predzadnjega dne, potem bo vse odvisno le od vremena, ker bodo ljudje svoje postorili.

Izhodišna predpostavka med pripravi je, da bo nastopilo 180 pevcev, skupina recitatorjev, godba ter pet govornikov in gostov. Doberdob se s svojimi strukturami pripravlja na prihod in pogostitev 4.000 ljudi od Lazareta do Trbiza in od Ronka do Steverjana. To seveda ne pomeni, da bo vsakdo imel svojo stol, temveč le, da bodo »ozka grla« redka. Ker se bo spored začel ob 16. uri, svetujemo udeležencem, da začenejo prihajati na prireditveni prostor že po 14. uri. Upoštevajo naj, da ni mogoče priti v Doberdob le iz Jamelj ali skozi Devetake, temveč tudi iz Trzica, Paljkišca in Zagraja. Priporočamo jim tudi, da so pri vstopu radodarni, ker mora prireditve financirati stat na lastnih nogah.

Prireditveni odbor

ITALIJA / PREDVOLILNA KAMPANJA

Berlusconi ne meri na premiersko mesto

Predsedstvo vlade bi lahko tudi v prihodnje prepustil sedanjemu predsedniku vlade Diniju

RIM - Silvio Berlusconi ne cilja več na predsedstvo vlade. Premierski stol bi lahko prepustil tudi strokovnjaku, na primer sedanjemu ministrskemu predsedniku Lambertu Diniju, sam pa bi kot koordinator Kartela svoboscin lahko prispeval k preobrazbi Italije. To je v četrtek zvečer povedal med televizijsko oddajo »Tempo reale« na 3. mreži Raia in isto misel je včeraj ponovil med »Teleringom« na prvi mreži. Predsednik Forza Italia se delno umika in skuša spet pridobiti na svojo stran sedanjega premiera, ki si je zlasti v mednarodnih gospodarskih krogih pridobil velik ugled.

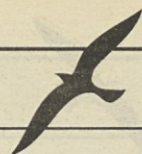
Berlusconi je očitno nekoliko spreminil taktiko, saj je najbrž razumel, da mu celni spopad s svojim bivsim zakladnim ministrom ne koristi. Temeljna ofenziva je sedaj usmerjena proti Romanu Prodiu, ki ga levosredinska koalicija kandidira za bodočega premiera. Prodiu Berlusconi ne priznava leaderske vloge in zagotavlja, da je dejanski lider levosredinske koalicije D'Alema.

Cilj je očiten: prepričati volilce, da so v levosredinski koaliciji »komunisti« dominantna skupina.

Zaradi tega Berlusconi na Teleringu ni hotel soočenja z Romanom Prodiem, ampak je želel »besedni spopad« z Massimom D'Alema, v primeru, da bi bil D'Alema zadržan, pa bi bil sprejel kot antagonista tudi predsednika progresističnih poslancev Luigija Berlinguerja. Toda vodstvo Demokratične stranke levice ni sprejelo tega izziva, saj bi na ta način dejansko potrdilo Berlusconijevo tezo o dejanskemu liderju levosredinske koalicije.

V odgovor na Berlusconijevo ofenzivo je včeraj D'Alema očital desnici, da vztraja v svojem »grozljivem in zmednem propagandnem slogu in v stalnem spreminjanju stališč ter iskanju nekega namišljenega sovražnika«.

Predvolilna bitka se zaostruje, saj se obe koaliciji zavedata, da bo zmaga na dezelnih volitvah izredna odskočna deska za skorajšnje politične.



ZGONIK

Zgoniška SSK želi utrditi svojo vlogo v občini

Predstavitev programa

Volilci zgoniske občine bodo 23. aprila na glasovnici dobili tudi tradicionalni simbol lipove vejice Slovenske skupnosti. Njen županski kandidat je dosedanji načelnik svetovalske skupine Josko Gruden, na kandidadni listi za občinski svet pa je precej mladih in novih obrazov, ki se prvič pojavljajo na političnem oziroma upravnem prizorišču. Zgoniška SSK si prizadeva za utrditev svoje vloge in pristojnosti v novoizvoljenem občinskem svetu.

Njeni kandidati se bodo zavzeli za vsestranski in uravnotežen razvoj občine Zgonik z ovrednotenjem njenih posebnosti. Posebno skrb poseveča upravni program utrjevanju enakopravnega in prijateljskega sožitja ter premoščanju pregrad, ki so v preteklosti delile slovensko narodnostno skupnost. Gruden in somisljeniki se nameravajo tudi zavzemati za dosledno spoštovanje občinskega statuta. Na urbanističnem področju si bo SSK prizadevala za revizijo splošnega občinskega regulacijskega načrta. V tem smislu bo treba nadaljevati z že zastavljenim delom v zadnji mandatni dobi, primerno pa bi bilo tudi omenjano revizijo izpeljati v okviru širšega premisleka urbanistične problematike v trzaski pokrajini.

Posebno pozornost poseveča SSK kočljivemu vprašanju Kraskega parka. Stranka meni, da bi morali Kras zaščititi v vseh njegovih razsežno-

stih. Prav zaradi tega bi pri načrtovanju in upravljanju parka morali imeti besedo krajan, vključno z lastniki kraskih zemljišč.

Občinska uprava bo morala spodbujati razvoj tradicionalnih in novih gospodarskih panog. Program SSK posveča posebno pozornost kmetijstvu in vinogradništvu, občina pa bi morala po svojih močeh tudi spodbujati razvoj trgovine in obrtništva. Glede javnih del bo treba odpraviti ozka grla, ki otežkočajo avtomobilski promet pa tudi številna nevarna križišča. Zgraditi bo treba potrebna javna parkirišča.

Na območju zgoniskega teritorija je treba urediti kanalizacijo, izpopolniti pa bo treba tudi javno razsvetlavo. Preveriti velja možnost, da bi občina odtujila vsaj nekatera stanovanja, ki jih trenutno daje v najem in ki v glavnem bremenijo njen proračun. Tudi SSK si prizadeva za ureditev zunanosti športno-kulturnega centra v Zgoniku in za obnovo cerkvice v Samatorci.

Na raznih področjih bo morala zgoniška uprava okrepiti že ustaljeno sodelovanje z občinama Devin-Nabrežino in Repentabrom. Kljub visokim stroškom bo treba okrepiti avtobusne povezave z bližnjimi kraji in z mestom. Da bo zgoniška občinska uprava bila res kos svojim nalogam, bo morala čimprej okrepiti svoj upravni aparat. Zedaj casa obstaja npr. potreba po okrepitevi tehničnega urada, pa tudi redarske službe.

DOLINSKA OBČINA

Zeleni se obračajo na kritične občane

Odprto pismo Marie Terese Živic

Zelena lista se v dolinski občini predstavlja s svojim tradicionalnim simbolom in stirijskim imenom (v italijanscini, slovenscini, furlanscini in nemščini). Njen županski kandidat je Maria Teresa Živic. Lista se zavzema za tvorbo sodelovanja med občani obeh narodnosti, v svoji volilni kampanji pa stalno opozarja na nevarnost etničnega spopada.

V tem okviru so njeni predstavniki večkrat glasno polemizirali tako s Kartelom svoboscin, kot tudi z volilnim zavezništvom »Skupaj-Insie-me« županskega kandidata Borisa Pangerca.

Ziviceva je naslovila dolinskim volilcem odprto pismo, v katerem pojasnjuje, zakaj se zeleni predstavljajo s svojim samostojnim simbolom. »Zelena lista je poskušala prispevati svoj delež pri rojstvu široke koalicije italijanskih in slovenskih občanov, ki bi želeli, brez strahu, korenito prenoviti upravne metode v dolinski občini, ki tvega, da bo čez nekaj let postala »spalno naselje« tržškega predmestja. Tajništva političnih strank pa nam to niso omogočila«, je v odprtem pismu Dolincanom in Dolincankam napisala se Ziviceva.

Zeleni so se zato odločili, da ponudijo volilcem resnično medetnično alternativo, zato pričakujejo tako slovenske, kot italijanske glasove, »predvsem tistih občanov, ki so kritični do desničarskega Kartela in do Pangerceve liste«. V svojem programu zelo pozitivno ocenjujejo predvolilno delo Gibanja civilne družbe.

Ziviceva in zeleni

kandidati za občinski svet podpirajo ustanovitev Kraskega parka, ki naj bi ga neposredno upravljala Kraska gorska skupnost.

Zavzemajo se tudi za čezmejno sodelovanje na ekološkem področju in torej zamisel o mednarodnem Kraskem parku. So za vsestransko upravno decentralizacijo v občini in za konkretno sodelovanje občanov pri vodenju uprave. V primeru izvolitve bodo zeleni podprli vse razvojne pobude za kmetijstvo in turizem.

V program so uvrstili tudi sanacijo vodnih in drugih odtokov ter preureditev sistema ostevljenja hiš v vseh vaseh in naseljih dolinske občine.



Maria Teresa Živic

OB 50-LETNICI OSVOBODITVE

KD Škamperle želi obuditi spomin

Ob 50. obletnici osvoboditve pripravljajo v KD S. Škamperle niz večerov z naslovom Obudimo spomin. S predavanji, dokumentarnim gradivom in ustrezno glasbeno podlago želijo osvetliti dobo zatiranja in preganjanja, ki je tržške Slovence zdesetkala. Malo se je o teh casih, ko se je kalila narodna zavest, govorilo in vendar so bili izredno pomembni tudi za poznejši boj, ki je privedel do svetlega trenutka zmage in osvoboditve. Tedanje razmere v naših krajih bo najprej orisal v svojem predavanju Milan Pahor. Govoril bo o vzponu in prisilnem zatonu slovenskih denarnih ustanov. Ekonomska podlaga je namreč bistveni del vsakega obstoja in fašistični režim je vseskozi načrtno spodjedal temelje slovenske narodne skupnosti. Brez razvejanih gospodarskih dejavnosti in ob hudem političnem pritisku so se morali drugače mi-

sleci ljudje množično izseljevati. To temo bo obravnaval Aleksej Kalc. O zaloigri zbeganih posameznikov in družin, njihovih premoženjih in težavah v novem okolju vemo bolj malo, kot bi se nas vse to ne tikalo. In vendar bi s poglobljeno raziskavo prisilnega izseljevanja naših prednikov lažje nastopali tudi na mednarodnih prizoriščih. Zaključni večer pa bo posvečen osvoboditvi Trsta. Samo Pahor je posvetil vrsto let zbiranju gradiva o tem pomembnem zgodovinskem dogodku, brskal je po arhivih bivše Jugoslavije in Velike Britanije. Ob prikazu zbranih podatkov in ugotovitev bo mogoče preresetati dogovore, sporazume, storjene napake, pritiske, predvsem pa razumeti takratna pričakovanja. Večeri se bodo odvijali v društvenih prostorih 26. in 28. aprila ter 5. maja ob 20.30.

(bk)

ga je predstavila v teh dneh predsednica deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandra Guerra. Predlog je strnila v pismo, ki ga je poslala državnemu podtajniku za zunanje zadeve Emanueleju Scammacci Del Murgo in v njem izrecno poudarila razpoložljivost deželne uprave, da sodeluje pri vseh mogočih ukrepih logistične in organizacijske narave, ki bodo potrebni za namestitev stalnega sekretariata Srednjeevropske pobude v Trstu.



Predsednica Guerrova (na sliki) je v sporočilu preko deželnega tiskovnega urada naglasila, da izbira Trsta, za katero se je v tem pogledu odločila italijanska vlada, samo se potrjuje nagnjenje in tvorno prizadevanje Furlanije-Juljske krajine za nadaljnje razvijanje mednarodnih odnosov ter za gospodarsko in kulturno sodelovanje s sosednjimi stvarnostmi ter z regijami in državami osrednje Evrope.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG



MANIFESTACIJA / SLOVENSKA TV

Društvo Edinost zahtevalo TV-oddaje za vso deželo

Družbeno-politično društvo Edinost je včeraj priredilo protestno manifestacijo, ker ministrstvo za pošto in telekomunikacije ni rezerviralo vseh potrebnih frekvenc za televizijske oddaje v slovenskem jeziku za avtonomno deželo FJK. Manifestanti so se zbrali v Ul. Fabia Severa pred poslopjem RAI in nato v sprevedu po Ul. 24. maja, Trgu Oberdan, Ul. Galatti, Trgu Vittorio Veneto in Ul. Roma dosegli Trg Zedinjene Italije. Spreved se je ustavil pred postno palaco, iz katere so predstavniki društva odposlali faxe predsedniku republike, ministru za pošto in predsedniku vlade, v katerih zahtevajo, da se uredi vprašanje televizij-

skih oddaj v slovenscini na področju FJK. Krenili so nato na Trg Zedinjenja Italije, da bi se srečali s predsednico deželne vlade Guerro, ki pa je bila odsotna, zaradi česar so ji svoje zahteve posredovali pismeno. S prefektore pa so predstavnike društva obvestili, da sicer lahko pridejo, ne bo pa tolmača; v vladni palaci pa se je prav zaradi odsotnosti tolmača nekoliko zataknilo, ker ni bilo niti prefekta Canaroza. Manifestacija pa se je medtem na trgu nadaljevala, predstavniki društva Edinost pa so medtem že napovedali, da bodo zaradi odsotnosti tolmača posegli pri odgovornih oblasteh, da bi se to vprašanje enkrat za vselej resilo.



BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Zadružna kraška banka obvesča cenjene člane, da bosta izredni in redni občni zbor v drugem sklicanju dne 23. aprila 1995 s pričetkom ob 9.00 uri v občinski telovadnici v Zgoniku s sledecima dnevnima redoma:

Izredni občni zbor

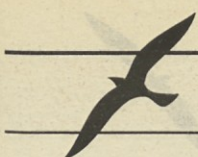
1. Odobritev novega zadružnega statuta

Redni občni zbor

1. Poročilo Upravnega odbora, prikaz in obrazložitev obračuna z dne 31.12.1994
2. Poročilo Nadzornega odbora
3. Razprava in odobritev obračuna, poročil in predloga o razdelitvi dobička iz leta 1994
4. Določitev višine zneska, ki naj ga doplačajo novi člani
5. Določitev višine posojila, ki se sme podeliti posamezniku
6. Določitev najvišje meje dolgoročnih blagajniških in podpisnih kreditov
7. Določitev sejin in honorarjev članov Upravnega in Nadzornega odbora
8. Izvolitev starih članov Upravnega odbora in Nadzornega odbora

Ce se kdo ne more udeležiti občnega zbora, prosimo, da pooblasti izključno drugega člana.

Za vstop v dvorano je obvezno vabilo.



ŽELEZARNA / PO NAPOVEDI NOVE DRAŽBE

Delavci niso prav navdušeni

Vendar je bila skupščina umirjena

Včeraj so večji italijanski dnevniki objavili razpis dražbe za prodajo skedenjske železarne, ki ga je bil napovedal na predvčerajšnjem sestanku s tržasko oziroma deželno delegacijo minister za industrijo Alberto Clò. Praviloma bo dražba v soboto, 22. aprila, ko bodo zainteresirani za odkup tovarne predložili vsak svojo ponudbo; izključna cena bo znašala 64 milijard lir. Ponudbi bo treba priložiti ček ali jamstveno potrdilo za 5 odstotkov izključne cene, hkrati pa se bodo morali obvezati, da bodo železarsko dejavnost nadaljevali vsaj dve leti in da bodo nanovo zaposlili delovno silo, ki ima do tega pravico.

Lanska dražba se je, kot znano, izjalovila, tako da se je rešitev problema, ki je bila v teoriji mogoča že pred šestimi meseci, zdaj zavlekla se za mesec dni. Minister je obljubil, da bo privatizacija železarne nared najpozneje do konca maja, vendar to ni bilo v veliko tolažbo uslužbenecem, ki so se zbrali včeraj na skupščini, da bi od predstavnikov sindikatov CGIL, CISL in UIL oziroma od zastopnikov njihovih kovinarskih organizacij FIOM, FIM in UILM kaj več zvedeli o četrtkovem srečanju v Rimu. O tem je spregovoril pokrajinski generalni tajnik CGIL Bruno Zvech.

Na skupščini so obzalovali, pravzaprav obsodili ministrovo odločitev, da za zdaj se ne dopusti zasebnih pogajanj med ponudnikoma (jeklarjem Luigiem Lucchinijem in družbo Bolmat traderjev Bruna Bolfi in Vittoria Malacalze), katerima se je ravno v

ponedeljek s pismom o namerah pridružila se naveza podjetnikov iz Furlanije (Pittini), Milana (Ori Martin) in Brescie (Alfa Acciai in Pietra). Z druge strani pa so Clòju priznali prizadevanost za to, da se zadeva čimprej razreši. Prihodnji teden se bodo sindikalisti iz pokrajinskih in deželnih tajnistev ter predstavniki tovarniškega sveta znova sesli z izrednimi komisariji železarne, da bi se z njimi pomenili tudi o vprašanju zaposlenosti in z njo povezanih vidikih.

Prvega aprila letos je skedenjski obrat zaposloval natanko 759 oseb, od tega 7 v vodilnem staležu, 174 uradnikov in 578 delavcev. Do predčasne upokojitve imajo pravico trije vodilni uslužbenci, pa se 42 uradnikov in 118 de-

lavcev, v pokoj pa bi morali med aprilom in decembrom 1996.

Problem zaposlenosti v resnici ni rožnat, ker se bo ne glede na nadaljnji razvoj pogajanj poseganje po dopolnilni blagajni se okrepilo. Zdaj je vanjo vpisanih 758 uslužbenecv, od tega 308 v izrednem režimu; pri tem se seveda vrstijo.

Prve dni maja bi se morali zastopniki deželne in tržaske občinske vlade ter sindikatov vnovič sestati z ministrom za industrijo, ki je sicer predvčerajšnjim naročil komisarjem Francu Asquiniju, Giampaolu de Ferri in Pinu Fanchiottiju, naj nadaljujejo ves postopek, ki je potreben zato, da železarni vse do konca junija ne bo zmanjkalo premoga za koksarno. (dg)

V BOLJUNŠKEM BARU

Loterijska srečka ji je prinesla 10 milijonov lir

Loterija »gratta e vinci« (»postrgaj in zmagaj«) je v naši pokrajini spet nekoga osrečila. To pot gre za dekle, ki je posrečeni listek kupila v baru na Gorici sredi Boljuna, ki je last Nadjje Sancin.

Zgodilo se je v ponedeljek okrog pol sedmih popoldne: mlada ženska, ki jo gospa Nadjja pozna le na videz in ve, koliko je stara, ne pa tudi, kako ji je ime, je kupila samo eno srečko in torej potrosila skopih 2.000 lir. In kako so se ji obrestovale - srečka ji je prinesla kar 10 milijonov lir! Lastnica bara domneva, da dekle dela v kakšni bližnji tovarni.

Ali bo tudi Nadjja Sancin imela kaj od tega? Nic, so ji odgovorili pri državnih monopolni ustanovi rekoc: »Ali vam ni dovolj ze reklama, ki ste jo tako pridobili?« V resnici so od ponedeljka naprej v baru prodali več srečk »postrgaj in zmagaj« kot kateri koli teden poprej, nam je priznala Nadjja...

VENIER (SKP) PROTI ILLYJU

»Sklep o parkirišču Dreher je treba takoj razveljaviti«

Tržaski občinski svetovalec SKP Jacopo Venier je s prizivom na deželni nadzorni odbor zahteval razveljavitev sklepa, s katerim se je mestna uprava odločila, da odkupi parkirišče na območju bivše pivovarne Dreher. Za parkirišče bo placala 13 milijard lir, katerim pa gre pristeti še vsaj 4 milijarde na račun posojilnih obresti, piše Venier v tiskovnem sporočilu, v najem pa ga bo dala za 341 milijonov lir na leto, kar pomeni, da bo Obci-

na najmanj 15 let izgubljala po eno milijardo lir na leto za vzdrževanje lastne imovine. Svetovalec k temu dodaja, da namerava Illyjeva uprava za odkup parkirišča izkoristiti tudi tistih 6,5 milijarde lir, ki jih je bila prvotno namenila za ureditev sportnih objektov, od sportne palače pa do plavalnih bazenov pri Sv. Ivanu in Marsovem polju. Venier skratka meni, da ni Riccardo Illy v nicemer boljši od prejšnjih zupanov.

Nov natečaj za stanovanja Iacp

Ustanova za ljudska stanovanja Iacp sporoča, da so razpisali nov natečaj za dodelitev stanovanj. Prosnje je treba vložiti najpozneje do prihodnjega 9. junija. Tokrat ne gre za dodelitev novih stanovanj, pač pa onih, ki se sproti izpraznijo: v Trstu beležijo vsako leto približno 200 takih primerov. Za vse informacije je pristojni urad v Ul. Ghirlandia 43 odprt ob delavnikih razen ob sobotah, od 8.30 do 11.30.

REPEN / KRAŠKA HIŠA

Dragocenost novih noš po starih vzorcih

Razstava bo odprta ob nedeljah in praznikih do 28.5.

V Kraski galeriji v Repnu je od včeraj na ogled zanimiva in lepo pripravljena razstava slovenskih krajevnih noš izdelanih po originalih (foto KROMA). Gre za komplete zenske in moške noše, vmes je tudi otroška, ki so jih pripravile udeleženke tečaja KD »Kraski dom«. Njihova mentorica je že več let Marta Kosuta, ki je opravila tudi zahtevno raziskovalno delo. Se posebej velja opozoriti na dejstvo, da so prvic posvetili tolikšno pozornost moški nosi. Izdelane noše - v galeriji je bil prostor samo za nekaj primerov - si bo mogoče »v živo« ogledati na letošnji Kraski ohceti. Razstava, do katere je prislo na pobudo zadruga Nas Kras, bo odprta do 28. maja, vendar samo ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 18. ure.



NOVICE

Film v Sloveniji v dvajsetih letih

V okviru slovenističnega kurza o ekspresionizmu pri Grumu in Kosovelu bo v sredo 19. aprila ob 18. uri v sejni dvorani Filozofske fakultete v Ul. Lazzaretto vecchio 8 (v 1. nadstropju) prof. Ales Doktoric predaval v italijansčini o filmu in njegovem občinstvu v Sloveniji v dvajsetih letih.

Sporočilo Dijaškega doma

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel sporoča, da so se v teku vpisovanja za letovanje na Medvedjem brdu in v Portorožu ter v poletno središče. Podrobnejše informacije daje uprava doma v Ul. Ginnastica 72.

Krožek Miani o kulturi v Trstu

Studijski krožek Miani prireja v četrtek ob 17. uri (z nadaljevanjem v večernih urah) v gledališču Miela dan razmisleka o vprašanju kulture v Trstu, oziroma o idejah, prostorih, strukturah in seveda finančnih sredstvih za razne kulturne dejavnosti. Srečanje prirejajo (poleg krožka Miani) številna kulturna društva in združenja iz mesta, med katerimi tudi Slovenski dijaški dom in ZSKD.

Ob sobotah trajekt za Grčijo

Trajekt »El Venizelos« plovne družbe Anek Lines s Krete je ob sobotah dopoldne in od letos tudi ob sredah, ponovno zasidran pred Pomorsko postajo, od koder nadaljuje plovbo proti Grčiji. Na trajektu so poskrbeli se za eno pobudo; na njem so uredili umetniško razstavo Corrada Damianija. S pobudo želijo se okrepiti kulturne izmenjave med Grčijo in Italijo. Razstava bo na ogled okrog 12. ure, trajekt pa bo odplul ob 13.

Turistični obiski Krasa

Danes se nadaljuje tedenski turistični obisk Krasa z naturalističnim vodcem; predviden je obisk jame pri Brisčkih, ogled značilnosti pokrajine in postanek pri opazovališču na Jezeru. V maju bo obisk zaobjel tudi ogled botaničnega vrta Carsiana: avtobus bo odpotoval ob 14.45 izpred Pomorske postaje, povratek pa bo ob 19. uri. Poleg obiska Krasa so predvideni tudi vodeni ogledi mesta ob nedeljah dopoldne (z začetkom ob 8.45 izpred Pomorske postaje). Pobudi prireja Podjetje za turistično promocijo v sodelovanju s Trgovinsko zbornico in Konzorcijem PromoTrieste.

Umiki urada za informacije na železniški postaji

Podjetje za turistično promocijo sporoča, da bo urad za informacije na železniški postaji danes odprt od 9. do 13. ure ter od 16. do 19. ure, jutri in v ponedeljek pa od 9. do 13. ure.

Novi sedež pogrebnega podjetja

Pogrebno podjetje s sedežem v Ul. Zonta 3 sporoča, da se s torkom, 18. aprila, preseli v nove prostore v Ul. Torrebiana 34. Telefonska številka 630696 pa ostaja ista.

PRIHODNJI TEDEN V TRSTU

Dve pomembni srečanja na pobudo Trgovinske zbornice

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča včlanjene mednarodne in finančne operaterje, da sta za prihodnji teden predvideni dve zanimivi pobudi v prireditvi Trgovinske zbornice v Trstu. V sredo, 19. aprila bo ob 11. uri v Veliki dvorani TZ mednarodna konferenca gospodarskih in trgovskih zbornic držav Srednjevropske pobude, na kateri bodo predstavili smernice in konkretne projekte za obnovo Sarajeva in Bosne. Zasedanja se bo udeležil predsednik gospodarske zbornice BiH Smajlovič, glavna področja predvidenih posegov pa zadevajo elektroindustrijo in energetiko,

gradbeništvo s stroji, tekstil in konfekcijsko industrijo, les, mehaniko, belo tehniko, metalurgijo, kemijo, jestvine, grafiko.

V četrtek, 20. aprila, ob 15. uri, pa bo v Konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 srečanje s predstavniki največje švicarske bančne grupacije UBS, ki bodo prikazali ponudbo in strategijo bančnega združenja za Vzhodno Evropo ter problematiko »dokumentarnih kreditov«.

Zainteresirani operaterji, ki bi se radi udeležili omenjenih srečanj v okviru SDGZ, naj telefonirajo tajnistvu Združenja v Trstu (040-362949).

ČRNA KRONIKA / V UL. GATTERI

Padel s tretjega nadstropja

50-letni lekarnar v smrtni nevarnosti

Včeraj dopoldne, kmalu po 10. uri, je 50-letni farmacist Angelo Schergna padel z okna svojega stanovanja v Ul. Gatter 56, v katerem živi s sestro. Pri padcu s tretjega nadstropja se je Schergna zelo hudo poškodoval, čeprav je avtomobil, na katerega je padel, nekoliko ublažil padec.

Schergno, ki upravlja lekarno v bližini stanovanja, in sicer v Ul. Vecellio 24, so z rešilec odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje s pridržano prognozo. Na kraj nesreče so prihiteli tudi agenti letedečega oddelka, ki so uvedli preiskavo. Sprva ni bilo preiskovalcem jasno, kako je prišlo do nesreče, ugotovili pa so, da je padel z okna, ko je popravljal navojnico.

Bolgara z ukradenima avtomobiloma

Karabinjerji nabrežinske postaje so v torek dopoldne na avtocesti pri Devinu ustavili dostavni vozili vrste volkswagen z bolgarsko registracijo. Voznika sta bila 59-letni oče in 23-letni sin, katerih imen niso posredovali. Pri skrbnem pregledu so karabinjerji z nabrežinske postaje ugotovili, da so dokumenti in evidenčne tablice vozil ponarejeni in da so obe dostavni vozili pred casom ukradli v Milanu. Voznika so aretirali in zaprli v koronejske zapore.

Ker sta se Bolgara pripeljala iz Mila-

na, so nabrežinski karabinjerji obvestili lombardske kolege, ti pa so v nekaj dneh pršli na sled tolpi, ki je ponarejala registrske tablice in dokumente ukradenih avtomobilov, in jih dostavljala na vzhodnoevropska tržišča. Tolpo je vodila skupina Bolgarov, ki so jih prijavi sodstvu. Preiskava se nadaljuje.

Preiskave financarjev o stečajih

Oddelek za davčne prekrške pri tržaski finančni straži je v zadnjih 15 mesecih izvedel približno 220 stanovanjskih preiskav po vsej Italiji v zvezi s stečajnimi postopki, ki zadevajo podjetja s sedežem na Trzaskem. Gre za pojav, ugotavljajo financarji v svojem sporočilu, ki se je v zadnjih casih zelo razširil: v stečaj so sla tudi izredno pomembna podjetja, kot je bila družba Tripcevich, srednja, kot je bila trgovina Beltrame, pa tudi številna mala podjetja.

Predvčerajšnjim je skupina 12 financarjev pregledala urade in stanovanja starih podjetnikov iz Portogruara v Venetu, ki so vpleteni v stečaj tržaškega podjetja, katerega ime pa financarji niso povedali.

Skupno so preiskovalci, ki se ukvarjajo z davčnimi in bilancnimi prekrški, v zadnjem casu prijavi sodstvu 67 oseb v zvezi s stečaji 21 podjetij.



PROSEK / V TOREK V KULTURNEM DOMU

Srečanje jusarskega odbora z domačini

O delu odbora poročal Bruno Rupel



Odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja Prosek je v torek, 11. t.m. v Kulturnem domu na Proseku poročal vašcanom o opravljenem delu.

Predsednik odbora Bruno Rupel je prisotne seznanil o vseh najvažnejših pobudah, ki jih je doslej opravil odbor in o načrtih, ki jih ima za bodoče. Zauzpostavil se je tudi pri komaj odobrenem pravilniku, ki

ureja odnose med trzasko občinsko upravo in jusarskimi odbori, ter omenil glavne člene pravilnika, med katerimi tudi četrtega, ki predvideva srečanje z vašcani. Obenem je razložil tudi nove kriterije glede najemnine oziroma prodaje jusarskih zemljišč, ki so sedaj v pristojnosti odborov oziroma občinske uprave na predlog odborov.

Rupel je tudi omenil

številne rešene in se ne-rešene probleme. Glede slednjih je izrazil upanje, da se bodo z novim pravilnikom, predvsem pa z nekoliko več dobre volje s strani občinske uprave, s katero ima odbor stalne stike, vendarle premaknili z mrtve točke.

V debato je poseglo precej domaćinov, ki so s številno udeležbo pokazali veliko zanimanje za delovanje odbora.

STRESA

Še eno priznanje za šolo GM

Pred dnevi se je v Stresi (Lombardija) odvijalo mednarodno tekmovanje pianistov, katerega se je udeležil tudi gojenec GM - Sole »M. Kogoj« Stefano Artesi iz razreda prof. Mojce Siskovič. Nastopil je v kategoriji D (letniki 1983 - 81) in med 55 udeleženci iz raznih evropskih držav dobil 90, 00 točk. Triclanska komisija, ki so jo sestavljali priznani evropski klavirski pedagogi, mu je s tem podelila II. nagrado. Na tekmovanju je predstavil eno Troglasno invencijo J. S. Bacha ter Preludij S. Rahmaninova.

S tem uspehom je Artesi potrdil svoje klavirske sposobnosti in pa dobro zastavljeno delo njegove pedagoginje.

Kot vse antifasistične in borcevske organizacije, se tudi pokrajinsko vodstvo Vsedržavnega združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih ANED iz Trsta, pripravlja na dostojne proslave in svečanosti ob osvoboditvi nacističnih taborišč pred 50 leti.

Ferdinand Zidar in Rihard Gorjup vodita združenje ANED za trzasko pokrajino.

»V tem času smo prisotni na številnih proslavah in svečanostih v spomin na padle v boju proti nacifasizmu, kot smo bili prisotni tudi na zasedanju žensk v Trstu, ki so se srečale, da bi podarile svojo vlogo bork proti rasizmu in nasilju, za mir in svobodo v svetu.«

POBUDE ANED

Deportiranci se spominjajo

Dne 6. maja bodo obiskali Mauthausen

Dne 6. maja bo odpeljal iz Trsta avtobus bivših internirancev in sorodnikov žrtev v nacistično taborišče Mauthausen, kjer bo 7. maja osrednja svečanost za vse žrtve nacističnih uničevalnih taborišč.

Organizatorji so izbrali prav Mauthausen zato, ker je bilo to taborišče zadnje, ki so ga zavezniške vojaške sile osvobodile. Tu se bodo predstavniki vseh držav, ki so imele svoje žrtve v nacističnih taboriščih, poklonili njihovem spominu, tu bi moral spregovoriti tudi predsednik Avstrije, kjer je imelo samo taborišče Mauthausen kar 28 podružnic, stiri na Korškem, eno prav na Ljubljani, torej že na slovenskem ozemlju.

»Skupno z nami bodo odšli na to pomembno svečanost tudi bivši interniranci in njihovi svojci iz goriskega območja. Avtobus bo odpeljal istega dne iz Ronk. Čas bivanja bomo v glavnem posvetili Mauthausnu, njegovemu ogledu in ogledu podružnice Gusen. Tu bodo lahko udeleženci povedali tudi svoja pričevanja in spomine, medtem, ko se bomo ob povratku domov ustavili za ogled kraja pri Salzburgu, kjer je imel svojo postojanko Hitler.«

Zanimalo nas je koliko članov steje združenje.

»Vpisanih se 130 članov. Seveda se vrste iz dneva v dan krčijo. Naj povemo, da je grozota nacističnih taborišč v Evropi preživelo okrog milijon internirancev. Od teh jih je danes se živih približno 300.000, zato je prav, da se njihovi spomini ne izgubljajo, da lahko sami govorijo o grozotah, ki so jih doživljali, da opozarjajo mlade rodove, da se grozote iz nacističnih taborišč ne smejo več ponoviti.«

Tisti, ki so se iz taborišč vrnili, so edini, ki so videli, kako so resnično umirali njihovi najbližji, morda samo prijatelji, tovariši, soborci.

»Kdor pozablja na preteklost, mu je usojeno, da jo bo lahko se doživel, morda v drugačni, a nič manj grozni verziji. Zato nočemo in ne smemo pozabiti,« sta nam se povedala Zidar in Gorjup.

ŠOLA J. RIBIČIČA V ZGONIŠKI OBČINI

Učenci na obisku



Učenci osnovne šole Josip Ribičič so v prejšnjih dneh obiskali zgoniško občino. Županja Tamara Blazina jih je srčno sprejela (na sliki) in jim orisala zgodovinske in kulturne značilnosti ter sportne dejavnosti v občini. Orisala jim je tudi organizacijo občinske uprave in njene dejavnosti. Učenci so obiskali tudi osnovno šolo 1. maj 1945, kjer so se spoznali s svojimi sovrstniki in se seznanili z delovanjem celodnevne šole.

Goetličarstvo

Orel

- enoletnice

- trajnice

- sobne rastline

Devinsčina 6

Tel. 225149

VODOPIVEC

GIOVANNI & FIGLI S.N.C.

avtomobili



ZGONIK 50/A - Tel. 229122



NOVA TRGOVINA NA OPČINAH

BALOO

S.N.C.

Narodna ul. 24 (pri tramvajski postaji)
Tel. 040/2156015

• konfekcija za naše najmlajše in dojenčke;
• gumbi, sukanci, okraski in čipke, podloge, nogavice, drobno blago in vse za šivanje.

PRIČAKUJEMO VAS!

OPČINE / PRIPRAVE NA VELIKO NOČ

Bedenje mladih ob glasbi in besedi



V župniji sv. Jerneja na Opčinah so se mladi verniki, večina je slovenskih, vendar sodeluje tudi nekaj italijanskih, že pred tremi leti odločili za alternativne priprave na veliko noč. Srečanje, ki je postalo že tradicionalno, so ponovili tudi v četrtek zvečer v openski cerkvi (foto KROMA). Ob sodelovanju mladinske glasbene skupine z Opčin in pomoči mladih glasbenikov - večinoma gre za gojence Glasbene matice - so izvedli

Taizéjske pesmi. Med petimi in instrumentalnimi skladbami so se prepletali odlomki iz sv. pisma, spontane prošnje, trenutki tišine in meditacije.

S takšnim ustvarjalnim pristopom so mladi tradicionalno velikonočno bedenje prikrojili danesnji občutljivosti mladih in njihovem doživljanju pomembnih verskih praznikov. Velikega pomena je nadalje sodelovanje na raznih

ravnih, do katerega prihaja ob tej priložnosti: po eni strani gre za vključevanje mladih glasbenikov in pevcev v velikonočna praznovanja, po drugi pa za sodelovanje med mladimi verniki slovenske in italijanske narodnosti. Pri takšni pobudi seveda lahko sodeluje neomejeno število »nastopajočih«, sledi pa ji lahko tudi občinstvo, ki tako odkriva nove pristope tudi do starodavnih obredov.

Voščimo veselo veliko noč

IMMOBILIARE
PuntoCasa
TRST

Ul. Macchiavelli 22

Tel. Fax: 662111

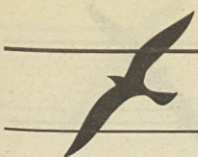
Nujno iščemo hiše
in stanovanja za naše klientebrezplačne cenitve, nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja in najemninska posredovanja

- ☐ naši sladoledi so pripravljeni samo z naravnimi sestavinami
- ☐ velik senčnat vrt
- ☐ prostorno parkirišče

ODPRTO v ponedeljek 17. t.m.

Kjer te razvajajo
s sladoledom

Ul. Eremo 259 blizu Katinare - Tel. 910342



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Sergej Verč

SAMOMOR KITOV

Krstna uprizoritev, režija Mario Ursic

Premjera

V petek, 21. t.m., ob 20.30 RED A

Ponovitve

V soboto, 22. t.m., ob 20.30 RED B
V nedeljo, 23. t.m., ob 16.00 RED C
V ponedeljek, 24. t.m., ob 16.00 RED I
V torek, 25. t.m., ob 16.00 RED H
V sredo, 26. t.m., ob 20.30 RED D
V četrtek, 27. t.m., ob 20.30 RED E
V petek, 28. t.m., ob 20.30 RED F

RAVNATELJI SLOVENSKIH SREDNJIH ŠOL
in ODBOR SLOVENSKE EVROŠOLE

TRST

50 let

obnovitve slovenskega šolstva na Tržaškem

Slovesna akademija

bo v četrtek, 20. aprila 1995, ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

Ul. Petronio 4

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
15. aprila 1995
VELIKA SOBOTA

Sonce vzide ob 6.20 in
zatone ob 19.50 - Dolžina
dneva 13.30 - Luna vzide
ob 20.06 in zatone ob 6.07.

Jutri, NEDELJA,
16. aprila 1995
VELIKA NOC

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
10,8 stopinj, zračni tlak
1022 mb, narasla, veter se-
vero-zahodnik 16,9 km na
uro, vlaga 32-odstotna, ne-
bo rahlo pooblačeno, morje
skoraj mirno, temperatura
morja 11 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI
RODILI SO SE: Giulia
Vascotto, Matias Caffau,
Eleonora Cusma.

UMRLI SO: 91-letna An-
na Norbedo, 98-letna Fran-
cesca Vram, 73-letni Um-
berto Semolini, 47-letna El-
lida Pellizer, 86-letna Sofia
Giuliani, 92-letna Maria
Vascotto, 80-letna Ariella
Vesnaver, 51-letna Federi-
ca Ocko, 50-letna Silvia
Tiban, 63-letna Viola Vel-
glia, 84-letni Guglielmo
Cossutta, 67-letni Giovan-
ni Bucovaz, 52-letni
Adriano Cerebuch, 86-let-
ni Giuseppe Musini, 73-
letna Sofia Turk, 75-letna
Nerina Fogar.

OKLICI: uradnik Fabio
Vattovani in uradnica Lau-
ra Varin, tipograf Giorgio
Fonda in biologinja Danie-
la Guglielmi, tehnik Massi-
mo Masutti in uradnica Ti-
ziana Crevatin, uradnik Lu-
ca Eichenberg in uradnica
Giuliana Relli, uradnik Fa-
bio Lonza in graficarka Mi-
chela Medeot, električar
Maurizio Buranello in
uradnica Anna Maria Cu-
zocrea, uradnik Roberto
Bacchilega in uradnica
Paola Nataloni, mehanik
Moreno Abate in frizerka
Monica Vadagnini, uradnik
Siro Attilio Aguetzaz in go-
spodinja Daniela Tommasi-
ni, uradnik Paolo Ligato in
uradnica Alessandra Gher-
zel, zapriseženi stražnik
Massimiliano Crismani in
prodajalka Rosalba Rosso-
ni, trgovec Enzo Ciriello in
prodajalka Barbara Ambro-
si, uradnik Federico De

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

GLASBENA
MATICA
TRST

Concertna
abonmajska
sezona 94/95

V petek, 21. aprila ob 20.30
v stolnici Sv. Justa v Trstu

Giancarlo
Parodi, orgle

Na sporedu: Leighton,
Genzmer, Messiaen, Viozzi,
Hidas, Ramovš, Eben

KINO

ARISTON - 17.00,
19.35, 22.10 »Forrest
Gump«, i. Tom Hanks.

EXCELSIOR - 16.15,
17.45, 19.15, 20.45, 22.15
»La carica dei 101«, ri-
sanka, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»Sostiene Pereira«, i. Mar-
cello Mastroianni.

AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15.
»Léon«, r. Luc Besson, i.
Jean Renò, Gary Oldman,
prepovedan mladini pod
14. letom.

NAZIONALE 1 - 15.15,
17.30, 19.50, 22.15 »Out-
break - Virus letale«, i. Du-
stin Hoffman, Morgan
Freeman.

NAZIONALE 2 - 15.20,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»Street Fighter - Sfida fina-
le«, i. Jean - Claude Van
Damme, Raul Julia.

NAZIONALE 3 - 15.15,
17.25, 19.45, 22.10 »Vento
di passioni«, i. Brad Pitt,
Anthony Hopkins.

NAZIONALE 4 - 15.15,
16.55, 18.40, 20.25, 22.15
»La scuola«, i. Silvio Or-
lando, Anna Galiena.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Accoppiamenti senza
scrupoli«, i. porn., prepove-
dan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20,
20.10, 22.10 »La giusta
causa«, i. Sean Connery,
prepovedan mladini pod
14. letom.

ALCIONE - 17.00, 19.30,
22.00 »Pret a porter«, r. Ro-
bert Altman, i. Julia Ro-
berts, Kim Basinger, Mar-
cello Mastroianni.

LUMIERE - 18.20,
20.10, 22.10 »Farinelli, vo-
ce regina«, i. Stefano Dio-
nisi, Enrico Loverso.

KINODVORANA-GLE-
DALISCE S. GIOVANNI
Otvoritev v jutri, 16. t.m.:
16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»The Flintstones«, r. Ste-
ven Spielberg, i. John
Goodman, Rick Moranis,
Elizabeth Taylor.

PRIREDTV

V BARAGOVEM DOMU
v Ricmanjih sta odprti raz-
stavi SPOMENIKI PISANE
BESEDE V RICMANJIH IN
PRISPEVKI SODOBNIH
SLOVENSKIH UMET-
NIKOV ob 800-letnici sv.
Klare. Urnik: ob delavnikih
od 9. do 12. ure in od 15.
do 18. ure.

KNJIZNICA P. TO-
MAZIC IN TOVARISI -
Općine - Prosvetni dom. V
torek, 18. t. m., ob 20. uri
ob izidu knjige SLOVENCI
IN ITALIJA (Promemoria o
odnosih z zahodno sosedo)
- srečanje z avtorji: Ana
Kalc - Hafner, Samo Pahor,
Lucijan Volk. Vabljeni!

V OKVIRU slovenistič-
nega kurza o ekspresioniz-
mu pri Grumu in Kosovelu
bo v sredo, 19. t. m., ob 18.
uri v sejni dvorani Filozof-
ske fakultete v Trstu, Ul.
Lazzaretto vecchio 8/1.
nadrst, prof. ALES DOK-
TORIC predaval v ita-
lijansčini O FILMU IN NJE-
GOVEMU OBCINSTVU V
SLOVENIJI V DVAJSETIH
LETIH. Vljudno vabljeni!

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičije) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

OBVESTILA

TRZASKI KATOLICA-
NI, ki se spoznavajo v Sku-
pnosti Sv. Piža X, ki ga je
ustanovil msgr. Lefevre,
bodo jutri, 16. t. m., ob 18.
uri darovali sv. maso v la-
tinski in po tridentinskem
obred.

SLOVENSKO ZDRAV-
NISKO DRUŠTVO, Zdrav-
niško društvo slovenske
Istre in Krasi in Slovensko
društvo za medicinsko
informatiko vabijo na
strokovno srečanje
ZDRAVNIK IN RACUNAL-
NIK 20. in 21. t. m. v Porto-
rozu - Hotel Metropol. De-
lojni naslovi: informacijski
sistem v zdravstvu na Ob-
ali, računalnik pri delu
zdravnika v osnovnem
zdravstvu, računalnik pri
delu zdravnika v speciali-
stični ambulanti, uporab-
nost računalnika pri delu
zdravnika v bolnišnicah,
uporabnost računalnika pri
znanstvenem informiranju
in uporabnost računalnika
pri izmenjavi podatkov.

Vse informacije dobite pri
Zdravniškem društvu slo-
venske Istre in Krasi,
Vojkovo nabr. 6, 66000 Ko-
per, tel. st. 0038666/21449,
fax 0038666/21449.

PREDSEDNIK Sloven-
skega raziskovalnega insti-
tuta sklicuje REDNI OBCNI
ZBOR v četrtek, 27. t. m.,
ob 18.30 v prvem sklicu in
ob 20. uri v drugem sklicu
v Gregorčičevi dvorani, Ul.
S. Francesco 20 v Trstu.
Dnevni red: 1. poročilo
Upravnega sveta, 2.
obračun za leto 1994 in
predračun za leto 1995, 3.
poročilo Nadzornega odbo-
ra in razrešnica, 4. volitve
Upravnega sveta, Znanst-
venega sveta in Nadzorne-
ga odbora, 5. razno.

V ŽUPNIJSKI DVOR-
NI v Nabrezini bo tudi le-
tos tradicionalna razstava
velikonocnih motivov in
pirhov, delo nase mladine
in priznanih slikarjev. Ur-
nik od 16. do 30. aprila
vsak dan od 16. do 19. ure.
Vabljeni.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV Trst
sporoča, da je se nekaj
praznih mest za izlet v S.
Daniele del Friuli 19. t. m.
Vpis v dopoldanskih urah
v Ul. Cicerone 8, tel. st.
360324. Odhod avtobusa
bo ob 8. uri zjutraj izpred
deželne palače na Trgu
Oberdan.

SINDIKAT UPOKOJEN-
CEV CGIL iz Nabrezine or-
ganizira v nedeljo, 30. t. m.
enodnevni izlet v Villano-
vo in Nimis z ogledom jam.
Informacije dobite na se-
dezu Trg sv. Roka 103, tel.
st. 200036 ali 200698 ali
pri ge. Idi tel. st. 200007.

PRISPEVKI

Ob 5. obletnici smrti
moža in očeta Zorana
Tretjaka darujejo žena Bru-
na in hčerke 70.000 lir za
vzdrževanje spomenika
padlim v NOB v Krizu.

Popravek: V spomin na
Dorotejo Maganja vd. So-
ban daruje Lucijan Stoka
50.000 lir za krisk spome-
nik.

Majda in Dragotin Da-
nev darujeta 1.000.000 lir
za popravilo strehe Pro-
svetnega doma na Opći-
nah.

V spomin na Justota
Svaba darujejo Sonja, Alek-
sij in Erika 100.000 lir za
SD Vesna.

V isti namen daruje Voj-
mir Tretjak z družino
25.000 lir za SD Vesna in
25.000 lir za SD Mladina.

Ob 50-letnici smrti očeta
in tasta Andreja Pecarja
(16.4.) ter ob prvi obletnici
smrti brata in zvestega bor-
ca za svojo domovino
Srečka Razma, se ju spo-
minjata Pepi in Marija ter
darujeta 30.000 lir za sek-
cijo VZPI-ANPI iz Bazovi-
ce.

V spomin na Alojza
Granduc darujeta žena in
sin z družino 50.000 lir za
spomenik padlim v NOB v
Ricmanjih.

V počastitev spomina
Miroslava Pecarja daruje

Marta Kocijan 50.000 lir za
Bazovskij dom.

V spomin na Stelia Ke-
bar darujeta Barbara in Ti-
ziana s stari 100.000 lir za
obnovo Stadiona 1. maj.

V spomin na Celestino
Gulin daruje Damjana
30.000 lir za Sklad Mitja
Cuk.

Ob obisku darujejo
družini Sandra in Marija
Blazina Cibic 50.000 lir za
Skupnost Družina Općine.

Družina Bogatec daruje
100.000 lir ter družina
Cernjava 100.000 lir za
Skupnost Družina Opći-
ne.

Namesto cvetja na grob
Milana Milica darujeta Ma-
rija in Darka Semec 25.000
lir za MPZ Fantje izpod Gr-
made in 25.000 lir za sli-
vensko cerkev.

V spomin na Justa Soavi
darujeta Marica in Vinko
Sirk 25.000 lir za SD Ve-
sna.

V spomin na brata Justa
soavi darujeta Marčelo z
zeno Jole 100.000 lir za SD
Vesna.

MALI OGLASI

DRUŽBA kupi stano-
vanja, majhne hiše potre-
bne popravil ali zazidljiva
zemljišča. Takojšnja porav-
nava. Tel. 040/632666 - ur-
nik urada.

POMEMBNA firma, pri-
sotna na evropskem
trzišču, isče tri sodelavce
stare nad 20 let z lastnim
prevoznim sredstvom. Za
pogovor in informacije se
lahko predstavite pri uradu
na Općinah, Proseška ul.
16 od ponedeljka do petka
od 15. do 16. ure.

RESTAVRACIJA na
Krasu isče natakara/co za
konec tedna. Ponudbe po-
slati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »Restavracija«.

ZAPOSIM takoj v Tr-
stu sposobno/ega uradni-
co/ka. Pismene ponudbe
poslati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »Uradnica«.

PODJETJE elektronskih
instalacij isče tehničnega
izvedenca in električarja,
po možnosti z izkusnjami.
Pisati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »Elektrotehnika«.

ISCIMO mlado uradni-
co/ka z znanjem slovensci-
ne/hrvasscine po možnosti
veščo uradniškega dela.
Ročno napisan curriculum
vitae v italijansčini poslati
na Fermo Posta Aquilina,
34147 Trst/Trieste, C.I.
16143359.

15-LETNEGA vajenca
isče avtomehaničnega delav-
nica. Tel. st. 370250.

25-LETNO dekle z vec-
letno delovno izkušnjo isče
kakršnokoli resno zaposli-
tve tudi kot hišna pomoč-
nica ali za pomoč ostare-
lim. Tel. ob uri obedov na
st. 200882.

19-LETNO dekle isče
kakršnokoli posteno delo,
tudi kot sivilja. Tel. st.
327467.

SI ZELITE imeti stano-
vanje kot iz skatlice in vse
polikano? Oglasite se go-
spej, ki isče delo. Tel. st.
0038667/72100.

GOSPA srednjih let isče
prijatelja dobrega značaja,
višje postave. Tel. st.
0038666/31353.

PRODAM VW polo GTI
1300, letnik '88 v odličnem
stanju. Tel. st. 299620.

HISO v centru Gorice z
dvosobnim stanovanjem na
dveh nadstropjih (90 kv.
m), delno obnovljeno in s
centralnim ogrevanjem
prodam. Tel. st. (0481)
30358 (med 13.30 in 15.
uro).

ENOSTANOVANJSKO
hiso v Gorici z vrtno in ga-
razo prodam. Tel.st. (0481)
535375.

GOSTILNO VODNJAK,
Strmec 1. Crn vrh nad
Idrijo prodam. Gostilna je v
obratovanju. Informacije na
tel. st. 0038661/374711.

NUDIM lekcije iz slo-
venscine in anglescine za
vse stopnje ter pomoč
osnovnošolcem in
srednješolcem pri po-
navljanju in pisanju nalog.
Tel. st. 229364 v večernih
urah.

OSMICO ima odprto
Maks v Samatorci st. 2.
Toci belo in crno vino.

OSMICO sta odprla
Milko in Nevenka v Sa-
lezu, Bajti 73. Vabjeni!

OSMICO ima odprto Mi-
lic v Zagradcu do vključno
ponedeljka, 17. t. m.

OSMICO ima odprto Bo-
ris Skrk, Praprot st. 20. Nu-
dimo točena in sortirana
vina.

OSMICO ima Milic v
Repnu. Toci teran in belo
vino.

OSMICO ima Stubelj v
Sempolaju.

OSMICO je odprl Miro
Zigon v Zgoniku.

OSMICO je odprl Fran-
doli, Slivno st. 25.

OSMICA Franc Jelusic,
Storje 9, Sezana odprta od
15. do 22. t. m., domaca je-
daca in pijaca.

ZAHVALA

ob bridki izgubi našega
dragega

Albina Pieri

se iskreno zahvaljujem
g. zupniku Markuzi, da-
rovalcem cvetja ter
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njegov
spomin.

Svojci

Medja vas, Vizovlje,
Samatorca, 15. aprila 1995

ZAHVALA

Ob izgubi našega dra-
gega

Milana Miliča

se iskreno zahvaljujem
gospodom zupnikom
Svari, Tončku, Lucijanu,
Davidu in Romanu, Fan-
tom izpod Grmade, nosil-
cem krste, darovalcem
cvetja, družini Tercon ter
vsem, ki so ga pospremili
na zadnji poti.

Njegova družina

Slivno, Milan,
15. aprila 1995

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izra-
zih sožalja se prisrčno zah-
valjujem vsem, ki so z na-
mi sočustvovali in počasti-
li spomin nase drage

Stane Bolčič

Svojci
Boljunec, 15. aprila 1995

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem,
ki so na katerikoli način
počastili spomin drage

Lojzke Obad vd. Tavčar

Svojci
Barkovlje, 15. aprila 1995

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem
vsem, ki so z menoj soču-
stvovali ob izgubi drage

Doroteje Maganja

Hci Bruna
Kriz, 15. aprila 1995

ZAHVALA

Svojci

Kristine Rener vd. Gulli

se iskreno zahvaljujem
vsem, ki so na kakršenkoli
način z njimi sočustvovali.

Trst, 15. aprila 1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

†
Zapustila nas je naša
draga

Zofija Giuliani

vd. Tomazic



Pogreb bo v torek, 18.
t.m., ob 12.15 iz mrtvas-
nice glavne bolnišnice
naravnost v boljunsko
cerkev.

Zalostno vest sporočajo
hči Divna, vnuka Marino
in Boris, pravnukinja
Yari, sestra, nečaki
in ostali sorodniki

Iskrena hvala dr. Zara-
melli za nesebično po-
moč.

Boljunec, 15. aprila 1995
(Pogrebno podj. - Ul. Zonta 3)

†

Zapustila nas je naša
draga

Lucia Blasnig



Pogreb bo v torek, 18.
t.m., ob 12. uri iz mrtvas-
nice v Ul. Costalunga v
krisko cerkev.

Zalujoci Danilo, Albina,
Boris z družino ter drugo
sorodstvo

Križ, 15. aprila 1995

Ob bridki izgubi dra-
gega očeta Viljema Kosu-
te izrekajo globoko
sožalje Darjotu in vsem
svojcem

vsi bivši kriski
godbeniki

14. 4. 1992 14. 4. 1995

Tri leta so minila, odkar
nas je zapustil naš dragi

Davide Zerial



Z ljubeznijo v srcu se
ga spominjamo
zena Pierina, sin Dario
in brat Srečko z družino
Milje, 15. aprila 1995

16. 4. 1994 16. 4. 1995

Ob prvi obletnici smrti
dragega

Jordana Legiše

se ga z ljubeznijo spo-
minjajo

vsi njegovi
Stivan, 15. aprila 1995



PODKUPNINE / SODNIK GHERARDO COLOMBO V GORICI

Brez jasnih pravil igre ne bi bilo demokracije

Milanski sodnik posredno zavrnil Berlusconijsve očitke

V nabito polni dvorani pokrajine je član milanskega "poola čistih rok" sodnik Gherardo Colombo včeraj govoril o problemu zakonitosti in demokracije seveda na osnovi že več kot triletnih izkušenj pri razkrivanju politično-ekonomskih kriminalnih navez v zvezi s podkupninami. Dr. Colombo se je spretno izognil radovednosti novinarjev glede najnovejše polemike, ki jo je zanetil Silvio Berlusconi z napadom na milanske sodnike, čes da je sam Di Pietro imel pomisleke glede sodnega obvestila, ki so ga dostavili Berlusconijski vladi. Dejal je le, da za Di Pietra govorijo njegova dejanja in to, da se je, dokler je bil sodnik, brez pomislekov pač pa z veliko

vnemo posvetil razkrivanju podkupninskih afer.

Med srečanjem je nato sodnik Colombo pojasnil bistveni pomen pravil za vsako družbo. Brez pravil ni demokracije in ni svobode, pač pa le samovoljna oblast močnejšega. Bistvene važnosti so torej jasna pravila igre in ločitev med oblastmi, pri čemer mora sodstvo ostati neodvisno in podrejeno izključno zakonu. Le tako bo lahko izvajalo svojo funkcijo, ki ni nič drugega kot jamstvo, da se spoštujejo pravila v korist vseh, predvsem pa najsižnejših. Sodnik je tudi odgovarjal na vprašanja številnega občinstva, ki je izkazalo veliko pozornost in podporo delu milanskih sodnikov.



Dr. Gherardo Colombo v Gorici (Fotost. Reportage)

VOLITVE / GIORGIO CANTARUT, ŽUPANSKI KANDIDAT SKRAJNE DESNICE

Varuh italijanstva v Števerjanu

Na občinskih volitvah v Števerjanu je prisotna tudi lista »Movimento sociale - fiamma tricolore«. Gre za skrajno desno frakcijo, ki se je odcepila od Nacionalnega zavezništva. Na volitvah sodelujejo le v Števerjanu in Dolenju, kjer ni bilo treba zbirati podpisov za predložitev kandidatnih list. Med 12 kandidati je ena sama (gre za ženo lokalnega liderja tega gibanja) z bivaliscem v Števerjanski občini, vsi drugi so takorekoc tuji.

Uvožen je tudi županski kandidat, 37-letni Giorgio Cantarut, bolničar v Gorici, ki živi v Skočjanu ob Soči. Upravičnih izkušenj nima, politične pa si je nabiral v vrstah MSI, kjer je bil referent za zdravstvo, in v desničarskem sindikatu Cislal. Sam priznava, da nima kot županski kandidat nobene možnosti in da bi bila že sama izvolitev v občinski svet zanj velik uspeh. Pogovor smo zaceleli z vprašanjem, koliko sploh pozna števerjansko stvarnost.

»Petindvajset let sem živel v Krmini, kjer tudi živi slovenska manjšina, zato nekoliko poznam tovrstne probleme. Pojasniti hočem, da nimamo nič proti Slovincem kot takim. Smo pa proti ločevanju med etnijami, recimo slovensko, furlansko itd., ker to sibi državo in zavira reševanje bolj perečih problemov. Bolje je, da so etnije pomešane med sabo. Le močna država, ki spoji v homogeno celoto različne stvarnosti, lahko uspešno rešuje probleme.«

Zato je eno vaših glavnih gesel je »Ne bilingvizmu«.

»Nismo proti temu, da se govori slovensko, da delujejo slovenska društva in sole, da izhaja ta vaš časopis. Vsak naj se izraža v



jeziku, ki mu je ljubi. Vendar to ne sme postati privilegij.«

In kdaj je slovenščina privilegij?

»Ko se uvajajo norme, ki vsiljujejo slovenščino v institucijah in se tako diskriminirajo tisti, ki ne poznajo tega jezika. Če hočejo Slovenci gojiti svojo kulturo, to lahko odlično počnejo doma, v lastnem krogu, ne smejo pa je vsiljevati drugim.«

Priznanje manjšinskega jezika se ne pomeni, da se jezik komu vsiljuje.

»Da, toda v Števerjanu je razmerje obratno: Slovenci so večina, Italijani so v manjšini. Sam se bom zavzel za pravice te manjšine, zato da bi dobili boljše avtobusne povezave z mestom...«

Menda bo avtobus za vsakogar, tudi za Slovence.

»To že. Toda italijanska skupnost doživlja nelagodje v odnosih z institucijami. Občutek imajo, da njihove potrebe niso upoštevane.«

Katere potrebe? »Na primer to, da bi imeli dvoranco, kjer bi se lahko zbirali, pa italijanske knjige v občinski knjižnici...«

Jih danes ni?

»Premalo v primerjavi s slovenskimi.«

Potemtakem ste tudi vi

nekakšen zagovornik manjšin. Soglasate torej s potrebo, da se z zakonskimi normami in finančnimi ukrepi podpreta manjšinski jezik in kultura?

»Javni prispevki so upravičeni, ko so sorazmerno porazdeljeni. Danes pa Slovenci prejmete sorazmerno več kot italijanske institucije. Po drugi strani pa se ne strinjam z normami, ki bi uvajale kak bilingvizem, ker bi s tem uvajali privilegij in delovna mesta samo za nekatere.«

Najbrž veste, da deluje števerjanski občinski svet večinoma slovensko, da so občinski akti dvojezični itd. Kako se nameravate ravnati glede tega, če boste izvoljeni za svetovalec?

»Slovenščine ne razumem, zato bom zahteval, naj bodo seje v italijanski. Glede dvojezičnih aktov pa mislim, da ne gre uvajati sprememb, vsaj v prvem trenutku se ne. Kasneje bomo videli, moral bom pač konkretno preveriti zadeve.«

Zaradi enega samega bi torej morali vsi govoriti italijansko. Ali ne bi bilo bolje poslovati s prevajalcem?

»Ne, pri prevajanju se pogosto izgubi pravi smisel posegov. Vsi Slovenci znate italijansko, zato bi vas prosil, da se potrudite, tako bo iz posegov mogoče razumeti pravi smisel in čutenje govornika, brez posredovanja prevajalca.«

Oprostite, vendar zdi se mi, da se hočete z dopuščanjem slovenščine samo v zasebni sferi vračati v čase fašizma, ko so v javnih prostorih viseli napisi »Qui si parla solo italiano«. Je tako?

»Glejte, po pravici povedano, ne vem... ne, zdi se mi da ne. Gre za to, da

je formaliziranje rabe slovenscine nepotrebno, je nekaj, kar vnaša razdore in odvrca pozornost od reševanja važnejših vprašanj, v kateri bi morali usmeriti vse energije.«

Ce bi se vaša in kaka druga stranka ne zoperstavljale bilingvizmu, bi najbrž to ne bil problem in bi se lahko vsi posvetili problemom, ki pravite, da so važnejši.

»Ne gre za to. Če naj nek princip velja, potem mora veljati za vsakogar. Danes imamo tu Maročane in vsakovrstne priseljence. Ali naj priznamo tudi vse njihove jezike? Pa se nekaj. Potrebna bi bila tudi nekakšna "par condicio" z italijansko manjšino onkraj meje. Sorodniki mi pravijo, da si v Pulju niti ne sanjajo, da bi zahtevali dvojezične dokumente. Da, nekatere fasadne pravice so priznane, v resnici pa se ne izvajajo.«

Od recipročnosti bi tukajšnji Slovenci imeli samo koristi. Gotovo veste, da je na primer v Kopru dvojezičnost priznana in da se tudi konkretno izvaja.

»Ne poznam tamkajšnje stvarnosti, ker sem le nekajkrat v življenju sel čez mejo. Sorodniki, sicer ezuli, ki živijo na Trziskem pa mi pravijo, kako je v Pulju in tudi v Kopru ne more biti dosti drugače. Sicer pa, navsezadnje, komu koristi to, da je ime kake ulice dvojezično?«

Komu pa škodi? »Tukajšnji skupnosti, sožitju, ker se s tem zali cut italijanskosti in se zali spomin vseh, ki so umrli za italijanskost Gorice. Glejte, formalizirana raba slovenscine je luksuz, ki si ga bomo morda lahko privoščili kdaj v bodočnosti. Danes se ne.«

Pogovor: Marko Marinič

DOBERODB / V PRIREDBI DRUŠTVA HRAST

V ponedeljek start praznika pomladi

V sporedu poleg zabave tudi fotografska razstava in predstavitev knjige o Aljažu

V ponedeljek, 17. aprila, se bo začel že tradicionalni praznik pomladi v organizaciji društva Hrast iz Doberdoba. Čeprav tradicionalni, bo letos praznik ponudil tudi nekaj novosti, od popestrenega programa do imenitnih ansamblov. Tako se bo v ponedeljek ob 16. uri začel ex-tempore za otroke vrtca, osnovne in srednje sole. Ob 17. uri pa je na vrsti v župnijski dvorani predstavitev knjige o Jakubu Aljažu avtorja Ivana Sivca Triglavski kralj. Takoj za tem bo sledila razstava fotografskih posnetkov Od Julijcev do Krasa. Posnetki so v barvni in črno beli tehniki avtorjev Hilarija Lavrenčiča, Mavricija Perica, Klavdija Perica,

Marina Cernica, Karla Ferletiča ter prof. Jožka Princiča. Zvečer pa bo ples ob zvokih ansambla Gorenjski muzikantje in zabava z veseljakom Kosirjem.

Praznik se bo nadaljeval v petek, 21. aprila. Ob 20. uri bo kratek kulturni program v sklopu Evrosole (srečanje manjšinskih sol), nato pa se bo ob 21. uri pričelo tekmovanje v briscoli, ki predvideva kot nagrado poleg tradicionalnih gastronomskih specialitet tudi par gorskih koles.

V soboto, 22. aprila, je na vrsti znani ansambel Don Juan s pevko Sandi. Seveda tudi za ta dan bo deloval dobro založen buffet s pristnimi zvrstmi na zaru, domačo kapljo in točenim pivom.

V nedeljo, 23. aprila, je ob 13. uri predvidena kross-tekma z gorskimi kolesi za I. trofejo pokala pomladi. Tekmovalci, razporejeni po starostnih kategorijah, bodo morali progo (približno 1500 m) prekosariti dvakrat. Da bo tekma zanimivejša, bodo na progi postavljene majhne ovire: kratki skoki, slalom med količki ipd. Na koncu bo trud poplačen: nagradi bodo tekmovalci z najboljšimi časi, vsi pa bodo deležni pas-tasute. Letošnji praznik pomladi se bo zaključil zvečer ob zvokih ansambla Adria kvintet.

Društvo Hrast je poskrbelo tudi za veliki sotor, tako da v primeru slabega vremena program ne bo okrnjen.

KINO

GORICA
VITTORIA 15.30-17.20-18.40-20.20-22.00 »La carica dei 101«. Walt Disneyjev risani film. Ozvočenje Dolby stereo.
KULTURNI DOM 18.30-20.15-22.00 »Pallotote su Broadway«. Rez. Woody Allen.
CORSO 17.30-19.40-22.00 »Virus letale«. I. Dustin Hoffman.
TRŽIC
COMUNALE 17.30-19.45-22.00 »Le ali della libertà«. I. Tim Robbins.

RAZSTAVE

SLOVENSKA KOMISIJA PRI OBČINI RONKE
vabi na otvoritev razstave likovnika Pavla Hrovatina v torek, 18. aprila, ob 18.30 v občinski knjižnici v Ronkah.

IZLETI

SPD GORICA priredi na velikonočni ponedeljek izlet v Bardo v Terski dolini (etnografski muzej), podzemsko jamo v bližnjem Zavrhu (Villanova) in na goro Bernadijo. Ob povratku postanek v krajih, kjer se prideluje vino ramandolo. Kosilo iz nahrbtnika. Prevoz s lastnimi sredstvi, odhod ob 8.30 s Travnika. Izlet bo vodil Zdenko Vogric.
DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV prireja od 22. do 27. maja izlet v Ligurio in na Azurno obalo. Prenočevali bodo v San Remu in od tam obiskovali zanimive kraje Ligurie, Nizzo, Montecarlo in Turin. Vpisovanje na sedežu v sredo, 19. aprila.

URARNA - ZLATARNA

Bratina

TRŽIC
Corso del Popolo 28
Tel. 410674

OBVESTILA

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE prireja tečaj tehnike prodaje (na drobno, uslug itd.). Vpisovanje in informacije v tajnistvu Zavoda, ul. della Croce 3, tel. 81826.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV NA GORISKEM obvešča člane, da bo poskrbelo za avtobusni prevoz na osrednjo proslavo ob 50-letnici osvoboditve in prvega maja v Doberdoba. Prijave: 19. t.m. na sedežu in pri poverjenikih.

KAJAKASKO DRUŠTVO SILEC prireja jutri tekmovalni slalom na Soči. Proga z dvajsetimi vratci, dolga okrog 200 m bo pod Standerjem z dostopom z glavnega trga proti Soči ali z Majnic od vodovodnih crpalk proti reki. Start bo ob 10. uri.

CERKVENI SVET VRH sv. Mihaela vabi otroke, naj pripravijo velikonočne pirhe in jih prinesejo k slovenski velikonočni masi jutri ob 11. uri. Po masi bo recital o Kristusovemu vstajenju in nagrajevanje.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. L. Isonzo
MONTESHELL - Ul. Aquileia
ERG - Ul. sv. Mihaela
AGIP - Ul. Trieste
TRŽIC
MONTESHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. V. Giulia
GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste
SKOČJAN
AGIP - Ul. Battisti, Pieris
MARJAN
AGIP - Ul. Manzoni
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste

V sredo je z odliko dokončal studij iz elektronskega inženirstva

Vojko Pahor

Cestitajo mu mama Anica ter brata Livio in Igor z družinama.

ČESTITKE

Jutri praznuje svoj 80. rojstni dan naš dragi oče in nono FRANCE MIKLUS iz Števerjana. Obilo sreče in zdravja med nami mu želijo sinovi in hčerka z družinami.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes: 12.00, Mario Del Fabbro, krsto pripeljejo iz Vidma v Ločnik; 12.45, Giovanni Tollo, iz bolnišnice Janeza od Boga v Starancan; 13.15, Severina Beltram iz splošne bolnišnice v Moš.

17. 4. 1993 17. 4. 1995

Minili sta dve leti, ker nas je zapustil

Walter Rešič

Spominjajo se ga žena Loredana, hčerki Lara in Roberta ter mama Cvetka

Standrež, 16. aprila, 1995



NOVICE

Je umrl zaradi udarcev ali za srčnim infarktom?

PORDENON - Preiskovalci se vedno niso ugotovili vzrokov, zaradi katerih je umrl 64-letni upokojenec Giovanni Dal Molin: je podlegel udarcem ali srčni kapi? To bo pokazala sele obdukcija, ki jo je odredil včeraj javni tožilec Raffaele Tito, opravil pa jo bo sodni zdravnik Giovanni Del Ben.

Tragedija se je zgodila pozno predsinočnjem na pokojnikovem domu v zaselku Marignana blizu Sesta al Regghena v pordenonski pokrajini, kjer je mož živel sam. Policisti in karabinjerji domnevajo, da sta mu potrkali na vrata najmanj dve osebi. Zelo verjetno je slo za roparje. Od nesrečnika naj bi zahtevali, da jim izroci ves denar, ko pa jim je odgovoril, da ga nima, so ga privezali k postelji. Zatem so preresetali celo stanovanje, razmetali vse, kar jim je prišlo pod roko, ker pa denarja ali kakšnih dragocenosti nikjer ni bilo, so se upokojenca lotili s palico ali čim podobnim. Po njem, zlasti po rokah, nogah in glavi, menijo preiskovalci, so udrihali toliko časa, dokler ni obležal mrtev, potem pa brez vsake težave pobegnili. Ropota in razgrajanja ni nihče slisal, sorodniki so truplo odkrili sele zjutraj. Preiskovalcem so pojasnili, da Giovanni Dal Molin sploh ni imel denarja, kaj sele zlatnino ali dragulje; od tod domneva, da so prisli napadalci iz kaksne druge občine, drugače bi bili s tem seznanjeni.

TRST / OB ODPRTJU NOVIH PROSTOROV

Silvius Magnago bo v petek gost Slovenske skupnosti

Dolgoletni voditelj bo spregovoril o manjšinski problematiki v Italiji in v Evropi - Pred nekaj dnevi je obiskal SSk ameriški konzul v Milanu

TRST - Slovenska skupnost, ki je pred časom prenesla svoj tržaški sedež v Ul. Gallina 5, bi v petek, 21. tm zelega odpreti svoje prostore širši javnosti. Za to priložnost je povabila v Trst zgodovinskega voditelja Južnotirolske ljudske stranke Silviusa Magnaga. Politik, ki je danes star 81 let, je bil 34 let predsednik svoje stranke, v letih 1948-60 predsednik pokrajinskega sveta v Bocnu v obdobju 1960-89 pa predsednik pokrajinskega odbora v Bocnu.

Silvius Magnago bo o svojih narodnopolitičnih izkušnjah in pogledih na manjšinsko vprašanje v Italiji in v Evropi spregovoril v petek, ob 17. uri.

Pred dnevi pa sta bila v okviru niza srečanj s predstavniki tržskega političnega življenja na obisku pri

slovenski skupnosti v Trstu konzul ZDA v Milanu Philo L. Dibble in svetovalec veleposlanista ZDA v Rimu Kenneth Mac Lean Hillas. Sprejela sta ju strankin deželni tajnik Martin Breclj in tržaški pokrajinski tajnik Peter Močnik.

V pogovoru sta ameriška diplomata povedala, da ZDA sledijo s posebno pozornostjo političnemu dogajanju v Trstu in širše v Furlaniji-Julijski krajini, tudi zaradi pomena, ki ga to dogajanje ima v odnosih med Italijo in Slovenijo in torej v širšem mednarodnem kontekstu. Poudarila sta, da se ZDA aktivno zavzemajo za izboljšanje odnosov med državama in sploh za udrditev dobrega sosedstva in miroljubnega sožitja zlasti na obmejnem področju, vključno z reše-

vanjem odprtih vprašanj narodnostnih manjšin.

Breclj in Močnik sta se gostoma zahvalila za pozornost in jima podrobneje predstavila položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. O tem sta jima izročila tudi spomenico v anglesčini. Poudarila sta, da Slovenci v Italiji po 50 letih demokracije se vedno niso docakali pravične zakonske zascite, kakršno bi jim Italija morala zagotoviti v skladu s svojo ustavo in s svojimi mednarodnimi obvezami. Pri tem sta predstavnik SSk med drugim omenila, da so ostala v glavnem zgolj na papirju določila o manjšinski zasciti, ki jih je obsegal Londonški memorandum iz leta 1954 in katerega sopodpisnice so bile tudi ZDA.

V VSEJ DEŽELI FJK / ZARADI SUŠE IN NEMARNOSTI IZLETNIKOV

Huda nevarnost požarov

VIDEM - Včeraj ponoči je izbruhnil ob vznožju Amariane v karnijski občini Amaro silovit požar, ki se je čez dan razširil skoraj do vrha gore oziroma dobre tri kilometre v širino. Zajel je več kot 80 hektarov gozda z visokostebelnimi drevesi (bori, macesni, bukami in gabri) in povzročil ogromno škodo. Nad ognjeno stihijo je operativni center civilne zascite poslal pravkar nabavljeno gasilno letalo canadair, katerega se je pozneje pridružil še eno, ki je priletelo iz Milana. Zal so močni vetrovi zavrli gasenje, pri katerem sodeluje več kot sto mozt, od gasilcev in gozdarskih čuvajev pa do prostovoljcev.

Pozneje se je razvil še en požar pri Socchieveju v gornjem delu doline Timententa, vendar so njegove razsežnosti blažje. Verjetno ga je povzročil cigaretni ogorek, ki ga je odvrnil kdo na avtocesti Alpe Adria, sicer pa ne gre pozabiti, da že dolgo ni deževalo.

No, ker se ob velikonočnih praznikih in se posebno na velikonočni ponedeljek ljudje radi odpravljajo na podeželje, v naravo, in tam piknikajo, kar pomeni, da prizigajo tudi gorisca, se deželno vodstvo civilne zascite in deželna ustanova za gozdarstvo priporočata, naj tega ne počnejo. Ravno tako se obracata na avtomobiliste, torej voznike in potnike, ki kadijo, naj nikar ne spuscajo cigaretnih ogorkov skozi okence, ker

se iz nekaj iskric lahko vname silovit požar.

V vsej deželi nastane vsako leto povprečno kaksnih 250 požarov, ki sproti uničujejo gozdno in siceršnje zeleno bogastvo, a tega so v veliki večini primerov krive površnost, nemarnost in nepostojanje zakonskih predpisov, ki urejujejo človekov odnos do okolja. Deželna uprava mora potrositi letno približno dve milijardi lir za to, da lahko učinkovito vzdržuje gozdarsko

sluzbo in skupine prostovoljnih gasilcev oziroma vso potrebno jim opremo, k čemur pa je treba dodati še številne milijarde lir skode, ki nastaja prav ob taksnih rizičnih letih, kakršno je zdajšnje.

Nazadnje predstavniki civilne zascite in gozdarske službe opozarjajo izletnike, naj ob najmanjšem znamenju požara nemudoma zavrtijo brezplačno zeleno telefonsko številko operativnega centra v Palmanovi: 1678-43044.

POKRAJINA TRST

DAVEK NA ZASEDBO JAVNIH PROSTOROV IN POVRŠIN (TOSAP)

Upoštevajoč zakonski odlok št. 507/93, ki je bil spremenjen z zakonskim odlokom št. 566/93, in kasnejše spremembe, kot tudi Pravilnik in tarife, ki so bili odobreni s sklepom št. 15/C.P.C. z dne 07. 04. 95, pod izvršbo;

SPOROČA

da so bili revidirani predpisi glede obdavčenja za zasedbo javnih prostorov in površin.

DAVKU S STRANI POKRAJINE SO PODVRŽENE:

- vsakršna zasedba, pa čeprav brez potrebnega dovoljenja, na cestah, ulicah, trgih, javnih tržnicah in vsekakor na površinah, ki spadajo v državno posest ali v razpoložljivo premoženje Pokrajine;
- zasedbe na odsekih, ki prečkajo naselje v občinah z manj kot 10.000 prebivalci;
- zasedbe na odsekih na zasebnih površinah, na katerih obstaja po zakonskih določilih služnost javnega prehoda;
- zasedbe nad javnimi tli z izjemo balkonov, verand, bow-windowov in podobnih stalnih struktur;
- zasedbe pod javnimi tli, vključno z napeljavami za plin in pitno vodo v režimu upravne koncesije, kot tudi telefonske in električne napeljave.

NISO PODVRŽENE DAVKU S STRANI POKRAJINE:

vse zasedbe na območju naselj v občinah z več kot 10.000, ker se davek plačuje občinam samim.

DAVKA SO OPROSCENI:

vsi upravičenci, kot natančneje določa 39. člen pokrajinskega Pravilnika, in posebej vozni dostopi za handikapirane osebe ter vsi, ki so dajatev odplačali s tem, da so vplačali dvajsetletno vsoto.

DAVČNI ZAVEZANCI:

- lahko dvignejo obrazec za samoprijavo in obrazec za poštni tekoči račun na Pokrajini Trst, Trg V. Veneto 4, Urad za dajatve, od četrtega, 20. aprila, od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.30, ob sobotah od 9.00 do 13.00, ter na občini, v katerih prebivajo. Obrazec za poštni tekoči račun lahko dvignejo tudi na poštini uradih;
- izpolnjeni obrazec za samoprijavo morajo do 28. aprila 1995 izročiti ali dostaviti s priporočenim pismom (brez povratnice) Pokrajinski upravi. Samoprijavi morajo priložiti potrdilo o plačilu celotnega davka.

ZA VSE NAKNADNE INFORMACIJE JE DAVČNIM ZAVEZANEC NA RAZPOLAGO URAD ZA DAJATVE NA SEDEŽU POKRAJINE, TRG V. VENETO 4, 1. NADSTROPJE, TELEFON ST. 3798315.

DAVČNI ZAVEZANCI, KI NE BODO PLAČALI DAVKA, BODO KAZNOVANI PO ZAKONU.

PISMO UREDNIŠTVU

Napocil je čas, da bi se v Trstu govorilo o drugem licu mesta; da bi se govorilo o slovenski kulturi, da bi se slisali glasovi njenih umetnikov, ki slisijo, doživljajo in obrazložujejo Trst v drugem jeziku. In napocil je tudi čas, da je za tako pobudo poskrbela sama občinska oblast, ki predstavlja in jamci celotno mestno skupnost.

Za tiste, kot smo mi, ki že dolga leta sledijo poti medsebojnega spoznavanja in sirjenja druge duše Trsta med tistim delom prebivalstva, ki je ne pozna, je bila prireditelj »Dvojnost - aspekti slovenske kulture v Trstu« pricakovani znak preokreta in neke spremembe; imeli smo jo za vazen in jasen korak naprej na že uspešno načeti poti in - verjeti to želimo - s ponosom (za predstavitev Rebule v italijanskem prevodu in za postavitev gledališke predstave s sodelovanjem dveh tržaskih stalnih gledalisc), pa čeprav je ta pot, zal, se posuta z ovirami, ki jih je posula zgodovina in ki jih je, kot kaže, se vedno težko odpraviti.

»Dvojnost« pa se nam je zdela se toliko pomembnejša, če jo tolmacimo v okviru novih odnosov med našo državo in bližnjo republiko Slovenijo; odpirajo se torej nove priložnosti glede sodelovanja med dvema narodoma, ki jih lahko se olajšamo prav s spoznavanjem kulture sosednje države tudi preko glasov njenih najslavnejših izobražencev in umetnikov, ki živijo v Trstu in se izražajo v slovenskem jeziku.

Sprašujemo se zato, kje je razlog, da je bil tako vazen nacrt, ki ima tako pomenljivo vlogo v življenju in v upravljanju mesta, tako malo publiciziran pri svojih neposrednih naslovljenicah (vključno s kulturniki) in da mu je italijanski tisk tako malo sledil, ga tako tiho prikazal in tudi brez prisotnosti (z izjemo zadnjega večera) občinskih oblasti.

Ce je jezik za Italijane največja ovira za razumevanje slovenskega kulturnega življenja, se nam zdi, da jo je ta pobuda - v svojih razčlenjenih predlogih - znala zelo dobro premostiti. Prepričani smo, da bi bili Tržacani italijanskega jezika zelo zadovoljni in bi poslušali, spoznavali in razumeli, ko bi »Dvojnosti« prireditelji posvetili večjo pozornost.

Takih priložnosti ne kaže zapravljati, se manj pa omalovazevali ali zmanjšati. Zal nam je torej, da se je »Dvojnost« pojavila v Trstu kot ilegalna prišeljenka, skoraj negotova, ali naj spodbudi korak naprej ali pa naj ga zaustavi, kakor torej, da se ni napocil čas, da bi zajeli to mesto v njegovi popolnosti in globalnosti.

Patrizia Vascotto
Predsednica
Skupine 85



Arte
Giardino



SPECIALIZIRANI ZA UREJANJE VAŠEGA SVOBODNEGA PROSTORA

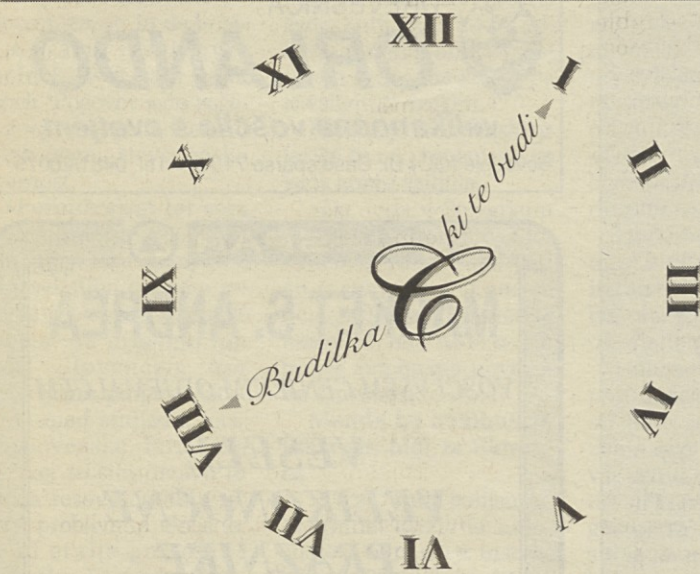
- Plasticne, bambusove in lesene mize in stoli;
- gugalniki, viseče mrežnice (amaca), senčniki;
- vrtna oprema;
- 20.000 kvm razstavne površine.

REANA DEL ROIALE

drž. cesta Videm - Tricesimo

(pri restavraciji Diana) Tel. 0432-851684

CAVA02



BUDILKA, KI TE BUDI ŽE 80 LET JE ŠE VEDNO BUDILKA CAVALLAR? OD DANES DALJE BO ŠE VEDNO TVOJA BUDILKA V PRENOVLJENEM, ELEGANTNEM IN FUNKCIJONALNEM AMBIENTU. NADALJUJE SE, BOLJE KOT PREJ, TRADICIJA KJER SE KLASIČNOST PRILAGAJA NOVIM ČASOM



URE - ZLATO - SREBRO
ULICA SAN LAZZARO 15 - TRST

KMEČKA ZVEZA / NA PRVI SEJI GLAVNEGA SVETA PO OBČNEM ZBORU

Potrjeno vodstvo organizacije s predsednikom Debelisom

Glavni svet je imenoval tudi člane sektorskih posvetovalnih komisij

Kot smo že poročali, je novoizvoljeni glavni svet Kmečke zveze na svoji prvi seji 6. aprila v celoti potrdil vodstvo organizacije s predsednikom Alojzom Debelisom na čelu. Obenem je imenoval tudi člane svojih sektorskih posvetovalnih komisij in odgovorne zanje. Ker je v seznamih nekaj sprememb, jih objavljamo v celoti.

Komisija za vinogradništvo in sadjarstvo

Odgovorni: Silvano Ferluga; člani: Ivan Antonić, Anton Bole, Edi Kante, Mario Kosmac, Danilo Lupinc, Andrej Milic, Robert Ota, Euro Parovel, Pepi Pernarcic, Paolo Ferfolja, Giuseppe Scheriani, Mario Svab, Miro Zigon in Jozko Colja; tajnik: dr. Mario Gregorić.

Komisija za cvetličarstvo

Odgovorni: Miran Starc; člani: Milan Hrvatic, Andrej Gregorić, Walter Stanissa, Milos Kralj, Walter Orel, Ladi Pertot in Janko Skrl; tajnik: dr. Mario Gregorić.

Komisija za vrtnarstvo

Odgovorni: Marcello Debelis; člani: Alojz Debelis, Edi Glavina, Just Karis, Fulvio Bonazza, Josip Stoper in Remigio Tul; tajnik: dr. Mario Gregorić.

Komisija za živinorejo

Odgovorni: Alfonz Gustin; člani: Ivan Antonić, Lenart Vidali, Jordan Mihalic, Sergio Kraljic, Emilio Mattiotti, Dusan Milic, Andrej Milic, Pepi Pernarcic, Andrej Praselj, Emil Puric, Ivan Racman, Josip Sancin, Robert Smotlak, Boris Skerk, Germano Svara, Dario Zidaric in Miroslav Zigon; tajnik dr. Mario Gregorić.

Komisija za dvolastnike

Odgovorni: Alojz Krizmanic; člani: Adriano Kalc, Aleksander Kalc, Lucijan Malalan, Jordan Mihalic, Edi Grahonja, Dario Kraljic, David Petaros, Emil Puric, Pepi San-

cin in Lucijan Volk; tajnik: Sergij Majovski.

Komisija za zadružništvo

Odgovorni: Drago Slavec; člani: Alfonz Gustin, Alojz Krizmanic, Srecko Orel, Miran Starc, Boris Skerk, Mario Svab in Dario Zidaric; tajnik: dr. Mario Gregorić.

Komisija za jus

Odgovorni: Lucijan Malalan; člani: Florindo Carli, Fabio Crevatin, Alfio Donati, Paolo Ferfolja, Edvard Godnik, Karlo Grgic, Bruno Hrvat, Aleksander Kalc, Dario Kraljic, Milan Krizman, Alojz Krizmanic, Tiberio Mauri, Paolo Milic, Pepi Pernarcic, Bruno Rupel, Angelo Skerk in Danijel Zavadlal; tajnik: Sergij Majovski.

Komisija za agroturizem

Odgovorni: Andrej Milic; člani: Ivan Antonić, Jozko Colja, Silvano Ferluga, Boris Kosuta, Danilo Lupinc, Dusan Milic, Zvonko Ostrouska, Raja Petaros, Emil Puric in Giuseppe Scheriani; tajnik: Sergij Majovski.

Komisija za mlade kmete

Odgovorni: Robert Ota; člani: Marino Albi, Andrej Antonić, Andrej Bole, Jozko Colja, Kristjan Debelis, Pavel Debelis, Igor Gregorić, Andrej Milic, Rado Milic, Milos Carli, Walter Milic, Robert Smotlak, Walter Stanissa, Miran Starec in Dario Zidaric; tajnik: Stefano Rosati.

Komisija za probleme okolja

Odgovorni: Walter Stanissa; člani: Marino Albi, Andrej Antonić, Jozko Colja, Liliana Cok Manzoni, Mario Gregorić, Willy Mikac, Walter Milic, Robert Ota, Vitjan Sancin, Miran Starc, David Petaros in Jordan Mihalic; tajnica: Silvana Petaros.

Komisija za kmečke žene

Odgovorna: Raja Petaros; tajnica: Silvana Petaros.



Veselo veliko noč vsem, posebej pa tistim, ki iz zemlje črpajo bogastvo za lepše življenje!

STROKOVNI NASVETI / ŠE NEKAJ NAVODIL ZA OLJKARJE

Kako obročkamo in opasujemo

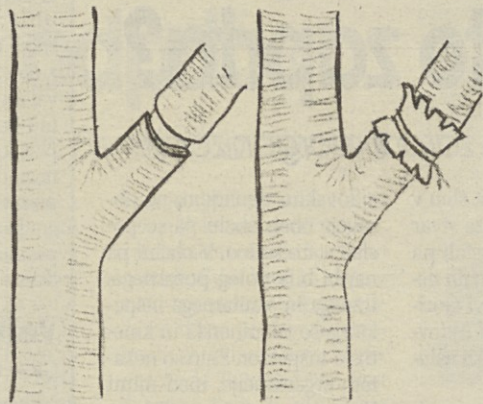
Obročkanje ali pristanje je odstranjevanje lubja z določenega dela veje ali debla. Na ta način prekinemo sokove, ki potujejo iz listov proti koreninam in torej prisilimo elaborirano limfo, da ostane nad odrezanim lubjem.

Nekaj teorije

Drevo srka vodo in rudninske snovi s pomočjo korenin. Hranilne snovi potujejo po žilah, ki se nahajajo v notranjosti drevesa, proti listom. Tu se s pomočjo fotosinteze pretvorijo v elaborirano limfo, to je hranilni sok, ki ga vsi deli rastline potrebujejo za svoj razvoj. Ta sok potuje po zunanjih žilah, ki jim pravimo tudi floem. Pravzaprav se floem nahaja v notranji strani lubja. Če drevesu odstranimo lubje krog in krog, mu odvzamemo tudi floem. Zaradi tega se pretok hranilnega soka prekine in ostane v celoti na razpologo veji, ob bazi katere smo odrezali lubje. Zaradi dobrega prehranjevanja bo veja tisto leto dobro odbrodila, sadiji bodo večji in bolj kakovostni. Če to pravočasno opravimo, se bo v soku koncentriralo tudi več hormonov, ki bodo pomagali, da se več brstov spremeni v rodne.

Kako in kdaj izvedemo obročkanje

Ob osnovi izbrane veje napravimo izrez krog in krog lubja. Drugi izrez napravimo paralelno s prvim. Med obema izrezoma naj bo 0, 5 do 1 cm razmika, odvisno od debelosti veje. Navpično izrežemo tretji rez, ki nam omogoča, da obroč odstranimo. Če se rana hitro zaceli, obroč ponovimo.



obročkanje

opasovanje

Obročkanje je precej drastičen poseg, zato se veja od obilne proizvodnje na koncu izčrpa. Izberemo torej tiste veje, katere nameravamo naslednje leto odstraniti. Po navadi izberemo navpične in zelo bujne veje. V teoriji lahko obročkanje opravimo pri vseh sadnih vrstah, najbolje pa se ta sistem obnese pri oljki. Obročkanje uspešno izvajajo tudi pri namiznih sortah grozdja.

Cas, ko izvedemo obročkanje, je bistvene važnosti. Drevo mora namreč biti v fazi aktivne vegetacije. Le v tem času se lubje zlahka loči od debla. Pozimi je lubje močnejše pritrjeno in zaradi tega celotnega floema ne moremo odstraniti. Vsekakor pa moramo to storiti pred majem, da se popki pravočasno razvijejo v rodne. Pri oljki naj bi npr. obročkanje izvedli v aprilu.

Opasovanje

Ker je obročkanje precej drastičen ukrep, lahko drugače izvedemo opasovanje. Približno 10 cm širok pločevinasti pas stisnemo okrog veje s pomočjo kovinaste zice. Pločevino zarezemo ob robovih, da se ostri robovi pozneje ne bi zajedli v lubje. Z opasovanjem precej omejimo hranilni sok, da se ne bi pretekal v spodnji del drevesa. Ta ukrep je primeren tudi za veje, ki jih ne nameravamo odstraniti prihodnje leto. Pločevinasti pas lahko stoji tudi kako leto, a le v primeru, da je veja starejša in se le počasi debeli. Pri mladi veji je bolje, da pas po 8 - 10 mesecih odstranimo. V primeru, da pas pustimo čez zimo, ga moramo proti koncu zime začasno odstraniti in na tistem mestu deblo skrtaciti, ker se tu lahko namestijo škodljivci.

Ceprav je opasovanje veliko manj drastičen ukrep kot obročkanje, nam ta operacija ne sme priti v navado. Tudi ta poseg rastlino izčrpa, zato ga izvedemo le izjemoma in na zelo bujnih vejah krepkih rastlin.

dr. Magda Sturman

ČLOVEK IN ZEMLJA

Občni zbor tržaških rejcev

V bivšem območnem centru ERSA na Proseku je bil v nedeljo, 9. aprila zadnji občni zbor tržaškega Pokrajinskega združenja rejcev in obenem prvi delni deželni občni zbor Dezelnega združenja rejcev, vendar samo za člane iz tržaške pokrajine. V svojem poročilu je predsednik Pokrajinskega združenja rejcev Dario Zidaric podal obracun za leto 1994 in orisal postopek za likvidacijo pokrajinskega združenja, ki bi se moral v kratkem zaključiti. Za njim je povzel besedo predsednik Dezelnega združenja rejcev Renato Gortani, ki je orisal reorganizacijo oziroma racionalizacijo dezelnega združenja in njegovo razvejano dejavnost, ki jo opravlja na deželni ravni. Združenje namreč pokriva različne vrste in pasme živali, glavno pozornost pa namenja živinoreji, ki s 46 tisoč molznicami pomeni pomemben sektor dezelnega kmetijstva.

Krajevni živinorejci so v svojih posegih obravnavali predvsem pereča vprašanja, na primer v zvezi s težavami pri umetnem osemenjevanju, problem klavnice za nujne posege na Proseku itd. Govor je bil tudi o novem sedežu področnega urada (ki bo odslej posloval na Tržaškem namesto ukinjenega pokrajinskega združenja), ki je odslej v prostorih bivšega območnega sedeža ERSA na Proseku, kamor se je preselil s Trga Belvedere.

Na koncu je občni zbor imenoval svoje delegate v deželni odbor. Teh je glede na število vseh članov pet, in sicer: Dario Zidaric, Ivan Antonić, Lenart Vidali, Germano Svara in Andrej Tercon. (-en)

NOVICE

Prepoved uporabljanja fitofarmaceutskih sredstev med cvetenjem

Deželni odbornik za kmetijstvo Zoppoloto je izdal odlok, objavljen v deželnem uradnem listu dne 21. februarja letos, s katerim v času cvetenja tako lesnih kot travniških kultur prepoveduje na teh kulturah uporabo fitofarmaceutskih sredstev proti zajedalcem in drugim škodljivcem. Uporaba teh sredstev je dovoljena le v primeru nujnosti, ce to ugotovijo opazovalnice za rastlinske bolezni v Gorici, Pordenonu, Trstu ali Vidmu.

Uporaba fitofarmaceutskih sredstev v času cvetenja ogroža čebele in druge rilčkarje, ki opravljajo neobhodno potrebno oplojevanje. Za kršilce so predvidene stroge kazni. Nadzor izvajajo pokrajinska nadzorništa za kmetijstvo.

Obvestilo Kmečke zveze glede izjav o kvotah mleka

Kmečka zveza obvešča rejce, da bodo v prihodnjih dneh prejeli na dom obrazce za lastno izjavo o posesti kvote mleka, ki jim pripada. Ta izjava je predvidena po zakonu in daje rejcu možnost, da sam popravi morebitne napačne kvote, ki mu jih je EIMA določila in ki so bile objavljena v seznamu. Če meni, da kvote niso prave, naj to sporoči oziroma se zgleda na Kmečki zvezi, ki bo ponovno pregledala vso dokumentacijo, po potrebi tudi z novimi podatki. Če pa meni, da so kvote pravilne, naj izjavo takoj overovi pri tajnistvu pristojne občine in tako overovljen dokument prinese v urad Kmečke zveze, ki bo poskrbela za njeno dostavo vsem pristojnim uradom (zavodu EIMA, Dezeli, Zadružni mlekarji in združenju APRO-LACA), en izvod pa ostane rejcu.

Pojasnilo o osemenjevalni službi

Na prejšnji strani »Človek in zemlja« smo v zvezi z umetnim osemenjevanjem krav in tržaski pokrajini zapisali, da so veterinarji pripravljeni se naprej zagotavljati osemenjevalno službo proti odškodnini 100.000 lir za vsak poseg. Da ne bi prišlo od nesporazumov in napačnih razlag, smo dolžni povedati (kar smo v enem od prejšnjih člankov že napisali), da se za »vsak« poseg smatra skupaj tako prvi kot drugi poseg, in tudi morebitni tretji. Razume se, da se navedeni znesek 100.000 lir (za katerega naj bi po predlogu stanovskih organizacij Trgovinska zbornica prispevala 50 odstotkov) nanasa na prva dva posega, ne pa tudi na morebitnega tretjega, za katerega mora breme prevzeti veterinar. Glede na to, da je povprečna uspešna oploditev po 1,8 posega, je drugi poseg skoraj vedno potreben.



CERKNO / TERMALNA VODA

Vrtina že konec maja

Takrat se bo pokazalo, kako realna so pričakovanja o termah

Po večmesečnih pripravah in pogajanjih z različnimi izvajalci so delavci Naftel Lendave preteklo sredo na posebej pripravljeni plošči nasproti Hotela Cerkno začeli vrtati 1500 metrov globoko vrtino. Vlagatelj je Etino krovnno podjetje Certa, sto odstotni lastnik Hotela Cerkno, ki je tudi upravitelj smučarskega centra Cerkno.

»Dela potekajo po načrtu, zato pričakujemo, da bodo delavci Naftel Lendave predvideno globino, 1500 metrov, dosegli po približno dveh mesecih neprekinjenega vrtnja,« je sporočil direktor Hotela Cerkno Miran Ciglić. »Če ne bo večjih težav, upamo, da bodo vrtalci v tej globini prisli do termalne vode, ki naj bi imela približno 35 stopinj Celzija. Medtem bo za bližnje prebivalce največji problem povečan hrup, ki ga povzroča vrtalna naprava, sicer pa upamo na najboljše,« je z neprikritim optimizmom dodal direktor Ciglić. To je prva tovrstna vrtina v severozahodnem delu Slovenije. Podobni poskusi pred nedavnim v Novi Gorici niso bili uspešni.

Cerkljanski hotelirji so se za nadaljevanje odločili na osnovi ugodnih rezultatov 150-metrskih poskusne vrtnice, ki jo je lani v bližini izvrtal ljubljanski geološki zavod. V poskusni vrtini so pri prodiranju v globino zaznali temperaturne spremembe. Na osnovi podatkov o geološki sestavi tal naj bi do termalne vode prisli v plasteh vodonosnih dolomitnih karbonatov, ki ležijo osemsto do 1200 metrov globoko. Glede na dokaj trdo



Delavci Naftel Lendave so te dni v Cerknem začeli pospešeno vrtati (Foto: R. Bric)

in neugodno sestavo tal strokovnjaki največ težav pričakujejo v plasteh kremenskih peščenjakov in skrilavcev, ki lahko vsebujejo trše skalne gmote.

Koliko bo celoten projekt stal, ni znano, izvedeli pa smo, da cena za en meter vrtnice v globini več kot tisoč metrov glede na težavnost terena in tehnično zahtevnost znaša tri do pet tisoč nemških mark. Sklepamo lahko torej, da bo projekt vreden sedem do deset milijonov nemških mark. Cerkljanski vlagatelji iz nekdanje Ete, ki je po opravljenem lastninjenju in prodaji večinskega deleža tovarne presla v roke švicarsko-nemškega koncerna EGO, so nadaljnje razvojne projekte usmerili v turizem. Odločili so

se, da - po vzoru zreskega Uniorja - poleg smučišča na bližnjem Crnem vrhu v svojo zimsko turistično ponudbo vključijo se termalni virec ob sedanjem hotelu z bazenom v Cerknem.

Pogodba med vlagateljem in izvajalcem predvideva, da bodo vrtino, če bi bili rezultati negativni, poglobili se za tisoč metrov, kar bi stroške celotne naložbe seveda še povečalo. Vlagatelji so se obrnili tudi na ministrstvo za gospodarske dejavnosti, vendar za zdaj ne kaže, da bi načrte cerkljanskih hotelirjev podprla tudi država. Vsekakor se bo uspešnost njihovih načrtov pokazala v naslednjih mesecih, ko bodo iz vrtnice začeli pritekati novi vzorci globinske vode.

Roman Bric

POSTOJNA / OBČINSKI SVET

Svetniki so k proračunu primaknili še svoj lonček

Brez razprave so sprejeli tudi sklep o financiranju političnih strank in vzdrževanju njihovih prostorov

Cetrkova seja postojnskega občinskega sveta je potekala dokaj hitro in brez zapletov, saj so svetniki sprejeli oziroma obravnavali vseh predlaganih štirinajst točk dnevnega reda. Največ pozornosti so svetniki namenili osnutku proračuna, ki so ga sicer obravnavali le kot delovno gradivo, sele na naslednji seji pa naj bi ga sprejeli v obliki osnutka. Kar nekaj svetnikov je v gradivu pogresalo podrobnejše podatke o načrtovani porabi na področju komunalnih in družbenih dejavnosti.

Predstavnika občinskih strokovnih služb sta na seji sicer podala dodatno ustno obrazložitev, vendar so svetniki to zahtevali tudi na papirju. V razpravi je bilo kar nekajkrat slišati, da je v proračunu za kmetijstvo namenjenega odločno premalo denarja. Če bo slo tako naprej, so menili nekateri svetniki, se bo kmetijstvo v postojnski občini kmalu sesulo. Se ena točka, ki so jo brez razprave sprejeli občinski svetniki, si zasluži posebno pozornost. Gre za sklep o financiranju političnih strank, po katerem bo občina za delo političnih strank odslej iz

proračuna zagotavljala denar za plačilo stroškov najemnine, ogrevanja, čiščenja in elektrike. In to se ni vse. Občina mora do 30. junija vsem strankam zagotoviti ustrezne prostore za delo, v katerih bo za vsakega svetnika na voljo šest kvadratnih metrov površine. Prav tako mora zagotoviti telefonski priključek tistim, ki ga se nimajo. Koliko naj bi to letno stalo občinski proračun, ki mimogrede sploh se ni sprejel, nismo izvedeli, saj to nobenega od svetnikov očitno ni zanimalo. Ob tem je treba povedati, da občina po zakonu že financira delovanje

strank. Strankam, ki so dobile mandate za člane v občinskem svetu, mesečno pripada po 30 tolarjev za vsak dobljeni glas na volitvah. Tako na primer stranki ZLSD in SKD, ki sta dobili največ glasov, mesečno za delovanje prejmeta po približno 40 tisoč tolarjev, nekaj denarja pa dobijo stranke tudi s članarino in verjetno tudi iz državnega proračuna, saj ves denar menda ne ostane »centralam« v Ljubljani. Pa ne da bi jim hoteli kaj očitati, saj je pregovor, da je bog najprej sebi ustvaril brado, vsem dobro znan. Morda le namig, da bi se kakšen tolar za obubožano kmetijstvo, o katerem so le malo pred tem ternali nekateri svetniki, morda našel prav v takšni vreči. Resnici na ljubo je treba povedati, da so se pri sprejemu tega sklepa kar trije svetniki vzdržali, proti pa ni bil nihče.

Mateja Godejša

TOLMIN / OBISK DELEGACIJE DRŽAVNEGA SVETA

Letošnjo jesen bo le pet novih učencev

Zgornjemu Posočju zelo hitro usihajo moči, države pa (kljub pozivom) ni na pomoč

Da vi izvedeli čim več o tem, kako »diha« podeželje, so se v četrtek popoldne predstavniki državnega sveta srečali z vodilnimi iz treh občin, ki so se v dolini reke Soče rodile po uvedbi lokalne samouprave. Zupani in predsedniki občinskih svetov iz Tolmina, Bovca in Kobarida niso bili nič manj prizanesljivi do predsednika in podpredsednika državnega sveta dr. Ivana Kristana in Poldeta Bibica kot nekaj ur prej v Novi Gorici. Srečanja v Tolminu se je kot član DS udeležil tudi svetnik za Tolmin in Idrijo Fedja Klavara.

Besede enega od udeležencev »Kdo pravi, da je zakon o lokalni samoupravi slab? To je najboljši zakon, kar smo jih Slovenci imeli. Se nikoli nismo imeli takega, ki bi tako elegantno omogočal razvijanje same enega kraja - Ljubljane - kot tale o lokalni samoupravi. Torej je postal natan-

ko tisto, kar smo vsi Slovenci vedeli: da se naj okrepi glavno mesto, ostala Slovenija pa naj ostane - na obrobju,« so povedale natančno isto, kar so svetnikom pojasnili že v Novi Gorici. Namrec to, da lokalna samouprava ne deluje in da je njeno uvajanje zaslo na stranpoti. Predse-

dnik DS se je v Tolminu »branil« (tako kot v Novi Gorici), da »se z vetom DS na 101. člen zakona o lokalni samoupravi odpirajo nove možnosti za ureditev odprtih problemov in usklajitev stališč.«

Sicer pa smo v Tolminu slišali zahteve, naj država za božjo voljo nikar ne ukine krajevni skupnosti, naj - če že dopušta »naraavno« organiziranje regij (pokrajin) - nikar ne sili zgornjega Posočja v skupno regijo (pokrajino) z Novo Gorico, ker so interesi Tolminske drugačni od interesov Goriske. Tolminski zupan Ivan Božić je nanizal

zahteve, za katere pričakujejo, da jim jih bo pomagala rešiti država. To so predvsem ceste, telefonija in pomoč demografsko ogroženim. »Čudno se sliši, da smo na Tolminskem imeli najboljše ceste leta 1947, ker so nam jih zgradili se Italijani. A tako je! V telefonskem povezovanju smo daleč na repu že v Sloveniji, kaj sele v Evropi. O praznjenju podeželja v tolminski občini pa samo en podatek, dovolj zgorelen, da ga kaže posebej poudariti: osnovna sola v Podbrdu bo jeseni letos pridobila le pet novih učencev.«

Vojko Cuder

AJDOVŠČINA / PROTEST BORCEV

Zloraba Cerkev v politične namene

Ajdovski in vipavski borci so protestno noto poslali ministru Šteru

Nekdanji borci in pripadniki borčevske organizacije iz Ajdovščine so na sestanku sprejeli ostre proteste zaradi organiziranega napadaja NOB. Te dni naj bi tako imenovani prizupniški odbori na poziv Nove slovenske zaveze zbirali podpise, ki bi bili osnova za obsodbo narodnoosvobodilnega boja in tedanje KP v državnem zboru.

Borci obsojajo tako početje, ker se poslužuje nezakonitih postopkov, zlasti pa dejstvo, da se zlorablja Cerkev za politično pomoč tudi tistim strankam, ki ne priznajo NOB. Podpisniki poziva NSZ so tudi najtesnejši sodelavci okupatorja iz tujine; in ti naj bi se vključili v praznovanje ob koncu druge vojne, se sprašujejo borci. Predvojna SLS se je kot najmočnejša slovenska stranka ob okupaciji poskrila, narodu pa je ostala zvesta le tedanja KP.

Borci zavračajo tudi način zbiranja podatkov prek zunanjih uradov s posredovanjem nadškofa dr. Alojzija Sustarja, kakršnega je ubrala Pučnikova komisija za ugotavljanje medvojnih in povojnih pobojev. Mrliške knjige in evidence zunanjih uradov so bile po vojni prepisane in z njimi razpolaga država, zato državnim organom ni treba iskati podatkov pri Cerkv, opozarjajo. Borčevska organizacija, ki združuje približno 1300 članov iz ajdovske in vipavske občine, je notranjemu ministru Andreju Šteru naslovila oster protest zaradi naloga, po katerem policijski uslužbenci zaslišujejo nekdanje borce, predvsem vosovce, pripadnike VDV in knojevce, ter od njih zahtevajo najrazličnejše informacije. Borci se predvsem sprašujejo, odkod takšna ministrova pooblastila.

(A. L.)

AJDOVŠČINA / INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

Kdo je kriv, da so vrata pisarn pogosto zaprta?

Do težav v delovanju je prišlo zaradi reorganizacije

Ko država preoblikuje službe, se pogosto obnaša kot slon v trgovini s porcelanom - hote ali zaradi slamarje, je že stvar presoje. Tako sta ajdovska in nova vipavska občina ostali na svojem območju skorajda brez inšpekcijskih služb, ki so jih nekdo sofinancirali skozi medobčinski inšpektorat v Novi Gorici. Kaj je povzročilo, da so vrata prostorov inšpekcij v Ajdovščini pogosto zaprta, stranke, ki potrebujejo inšpektorske usluge, pa morajo v sosednjo občino?

Do zapletov je prišlo zaradi reorganizacije inšpekcij, po kateri za delo posamične inšpekcije skrbijo neposredno ministrstva. Ministrstvo s sedežem v nekem kraju naj bi zagotovilo potrebno osebje, za koordinacijo pa naj bi skrbela vlada. In tako se je začelo. Po reorganizaciji je tajnica, ki je doslej servisirala inšpektorje v Ajdovščini pri ministrstvu za okolje in prostor, morala v drugo občino. Odtlej ajdovski inšpektorji urejajo administrativne zadeve v Novi Gorici. Ko so na terenu, so vrata zaprta, zato tu-

di vlog ni mogoče izročati, razen seveda v Novi Gorici, kjer v tamkajšnji izpostavi pet administrativk servisira 18 inšpektorjev... Zmeda ni naredila konca niti vladna zahteva, naj inšpekcije zagotovijo nemoteno delo in nje-gov obseg, ne glede katero ministrstvo zaposluje osebe.

Na opozorila se je odzvala načelnica upravne enote v Ajdovščini Karmen Razm, ceprav to ni v njeni pristojnosti. V stiku z ajdovsko občino so ugotovili, da je bil razen računalnika odpeljan tudi renault 5, oba kupljena z

ajdovskim denarjem, na območje obeh občin pa so poslali staro katro. V občini pa naj bi bila poleg požarnega, trznega in sanitarnega inšpektorja se veterinarski in kmetijski inšpektor. Zato so nekatere organizacije, med njimi Zbornica obrti in podjetništva Ajdovščina, in stranke opozorile, da gre za načrtno siromasenje območja nekdanje občine. Na zadnji seji občinskega sveta je združena lista zahtevala, da se ne le zagotovi normalno delo inšpekcijskih služb, pač pa se prepreči nadaljnje siromasenje katerihkoli javnih služb. Organizacijsko je pripravljena pomagati tudi upravna enota - njeni načelnici so zagotovili, da bo stanje kmalu urejeno - v Ajdovščino pa naj bi prisel se gradbeni in urbanistični inšpektor.

Artur Lipovž

NOTRANJSKE NOVICE

Podelili bodo kar tri občinska priznanja

POSTOJNA - Postojnski občinski svet se je strinjal s predlogom odbora za podelitev priznanj občine Postojna 23. april, ki je med šestimi prispelimi predlogi za letošnje priznanje izbral tri. Antonija Zagar, glavna sestra v postojnski bolnišnici, bo nagrado prejela za svoje dolgoletno predano in požrtvovalno humano delo, s katerim je v mnogem prispevala k ugledu te ustanove. Nagrada bo pripadla postojnske-mu umetniku Eriku Lovku, ki uspešno dopolnjuje svojo kiparsko in slikarsko pot. Kot prejemnik pomembnih likovnih nagrad in priznanj ter udeleženec številnih razstav doma in po svetu je ponesel v svet tudi ime rodnega mesta. Tretjo nagrado pa bo prejel Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Postojna za svoje dolgoletno delo in prizadevnost na tem področju.

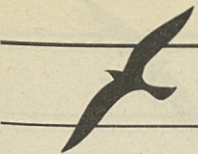
Velikonočna razstava o kruhu

GRAHOVO PRI CERKNICI - Društvo kmečkih žena in deklet Klasje, ki deluje v občinah Cerknica in Loška dolina, skupaj s Kmetijsko svetovalno službo iz Cerknice pripravlja velikonočno razstavo Kruh nas vsakdanji. Razstava bo v nedeljek v zadružnem domu v Grahovem pri Cerknici. Prireditve bodo popestrili s prikazom seg in navad ob veliki noči, z glasbo, petjem in drugimi zanimivostmi iz življenja v tem prazničnem času nekod in danes.

Zeleni o reševanju ekoloških problemov

ILIRSKA BISTRICA - Za reševanje ekoloških problemov, ki jih v ilirskobistriški občini ni malo, si prizadeva tudi tamkajšnji občinski odbor Zelenih. V ta namen so pripravili tudi pogovor z občinsko komunalno inšpektorico, ki pa je žal zbolela. Tako so člani predsedstva Zelenih novinarjem nazivali ekološke probleme v občini, med katerimi so izpostavili onesnaževanje vodnih virov, sledijo pa jim onesnaževanje zraka in divja odlagaliska, ki jih je po podatkih Zelenih v občini približno dvesto.

Novice zbrala Mateja Godejša



PRIPRAVE NA DRŽAVNE VOLITVE

Levica išče novo stranko, desnica pa mandatarja

Se bo združevanje maščevalo strankam levega centra?

LJUBLJANA - Sklep nedavne konference kršćanskih demokratov o »približevanju« sestrski ljudski stranki bi na prvi pogled lahko uvrstili v niz podobnih »snubitvenih« ponudb, s katerimi je SKD dobesedno zasipavala SLS od nastanka velike vladne koalicije do lokalnih volitev. Zamisel o oblikovanju dveh ali treh velikih političnih blokov, ki sta jo po zadnjih državnih volitvah skusali izpeljati LDS in SKD, se je medtem izkazala kot preuranjena. Združitev je lani spomladi uspela liberalni demokraciji, vendar rezultati lokalnih volitev dokazujejo, da se volilni glasovi četverice združenih strank niso preprosto sesteli. Nasprotno, nova liberalna demokracija je v primerjavi z letom 1992 celo izgubila del svojih volilcev.

Zato politični analitiki ocenjujejo, da se utegne prezgodnje združevanje na prihodnjih volitvah maščevati strankam levega centra. Na tem delu politične mavrice sta namreč ostali samo dve veliki stranki - LDS in ZLSD, ki bi morali skupaj zbrati več kot 51 odstotkov glasov, če bi hoteli sami sestaviti vlado. Vendar ta opcija - če upoštevamo rezultate lokalnih volitev, pa tudi zadnjih javnomnenjskih raziskav - za zdaj ni verjetna. Za levo in sredinsko usmerjene volilce bo sicer zanimiva se demokratska stranka, ki se je, mimogrede, na javnomnenjskih raziskavah povzpela in sodi med stranke, ki naj bi prestopile prag za vstop v parlament. Drugih političnih alternativ pa na levem centru enostavno ni. Zato

je zelo mogoče, da se bodo pred volitvami pojavile »satelitske« stranke, ki naj bi pobirale glasove tistih levo ali sredinsko opredeljenih volilcev, ki zaradi različnih razlogov ne nameravajo voliti obeh velikih strank.

Seveda pa je ob tem pomembno dejstvo, da bodo spremembe volilne zakonodaje skoraj zagotovo neugodne za zelo majhne stranke. Analitiki zato ocenjujejo, da bi bila smiselna samo takšna politična akcija, ki bi mobilizirala velik del že obstoječih dejavnikov. V tem kontekstu omenjajo možnost, da bi svojo stranko ali pa organizacijo somišljenikov ustanovil sedanjí državni predsednik Milan Kučan, ki je po javnomnenjskih raziskavah se vedno pri vrhu priljubljenih osebnosti. Čeprav nekateri viri zatrjujejo, da so prve priprave za nastanek nove stranke že stekle, pa drugi opozarjajo na pogosto izrečene Kučanove izjave, da se namerava po izteku mandata umakniti iz aktivne politike, pa tudi na dejstvo, da je organiziranje strankarske infrastrukture precej težavno in dolgotrajno početje.

Kakorkoli že, kljub morebitnim »rezervnim scenarijem« levice velik del političnih analitikov in tistih, ki merijo razpoložene javnosti, napoveduje, da bo prihodnja vlada desnosredinska. Ze omenjena pobuda SKD o »približevanju« SLS vsebuje možnost združevanja zgolj med vrsticami in samo na daljši rok. Tako jo je tudi razumela ljudska stranka, ki je predlagala »jasen in obvezujoč dogovor vseh treh strank«, torej SKD,

Katero stranko bi volili, če bi bile v nedeljo volitve v državni zbor?

stranke	dec 94	jan 95	feb 95	mar 95	apr 95
DS	1,5	1,2	0,3	2,0	4,8
LDS	22,7	24,8	23,6	21,5	17,6
SLS	8,9	8,1	7,2	7,0	6,5
SND	0,3	0,3	0,3	0,0	0,2
SNS	2,2	1,2	2,4	3,5	2,6
SKD	9,6	7,5	7,2	5,2	7,2
SDSS	10,9	9,3	8,7	10,5	9,4
ZLSD	8,2	6,6	9,0	7,0	5,5
ZS	1,2	1,8	1,2	1,5	1,4
drugo	2,5	2,1	1,8	1,5	0,7
ne vem	19,3	17,6	20,3	22,4	20,0
ne bi volil	12,8	19,7	18,2	18,0	24,0

Ninamedia, 12. 4. 1995

N=418

SLS in SDSS, in »razmislek o morebitnih kandidatih za prihodnjega mandatarja«.

Ta vprašanja so seveda zelo pomembna. Neuspeh združitvenih ponudb namreč res pomeni bolj »pestro ponudbo« na desnici in posledično večjo možnost za desnosredinsko vlado. Vendar pa se bo zato nadaljevala tekna za prvo mesto med strankami, ki merijo na isto volilno telo. Prav tako ostaja odprto vprašanje, kdo bo dejanski voditelj desnice - Janez Jansa, Lojze Peterle ali

morda Marjan Podobnik. Javnomnenjske raziskave hip dajejo prednost prvemu. Vendar pa je zelo verjetno, da bo trojica strank v pogovorih o morebitnem novem mandatarju to mesto prepustila prvemu človeku stranke, ki bi dobila največ glasov med tistimi, ki naj bi po volitvah sestavljale vlado. Na ta način je, denimo, rešil vprašanje mandatarstva nekdanji Demos.

Ce sklenemo, predvolilno dogajanje naj bi potekalo v dveh smereh - medtem ko naj bi na levi celo na-

stajale nove stranke, pa naj bi se na desnici male stranke pridružile večjim, kot so to že storili narodni demokrati, ki so vstopili v SDSS. Velja pa omeniti, da tudi zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da je v resni predvolilni igri le pet do šest strank, da so za zdaj glasovi precej enakomerno razdeljeni med dva politična bloka in da sta se vedno daleč najmočnejši »stranki« tisti, v katerih so tisti potencialni volilci, ki za zdaj sploh nočejo na volišce ali pa ostajajo neopredeljeni.

Tanja Staric

Političnost »nepolitičnega«

VERA KOZMIK

Nevladne organizacije (NVO) imajo pomembne prednosti pri spreminjanju politične klime in ustvarjanju pogojev za uveljavitev enakih možnosti žensk in moških. Njihova prednost je, da lahko vzpostavijo kot predmet politične diskusije teme, ki se jih po njihovem mnenju politične stranke ne lotevajo oziroma se jih dotikajo le mimogrede in ne opazijo vseh razsežnosti. Skratka, tudi NVO delujejo v smislu organiziranja posameznikov za to, da bodo kot skupina vplivali na odločanje. Tudi če zanikajo svojo političnost, so v svojem jedru politične, saj uveljavljajo in promovirajo različne politične interese.

V svojih začetkih so bile NVO tudi simbolno drugačne, zavračale so misel po kakršnikoli trdni organizaciji, njihova alternativnost se je izrazila v organizacijski ohlapnosti in svobodi. Toda to je bilo včasih. Modernost postmoderna sveta pa so seveda povezanost, komunikacija in informacija kot bistvo vsakega odnosa in iz tega izhajajoča organizacijska struktura. Ta se mogoče res ne kaže več v organiziranih, organizacijskih strukturah in organizacijski kulturi, jo je pa zato seveda mogoče zaslediti v internetih in drugih elektronskih strukturah.

In kaj pomeni biti NVO? To ne pomeni nasprotovanja vladi s pozicije neke moralne obsodbe »politike«. »Nevladnost« ne sme biti kritika v ekonomiko ujetega delovanja države, ampak zahteva za kolektivno solidarnost posameznice posameznika. Nevladnost pomeni samo dvoje: da NVO ni ustanovila vlada in da se ne financirajo proračunsko. Kar seveda ne pomeni, da njihovih projektov vlada ne podpira in financira. Toda to je odvisno tudi od moči in organiziranosti NVO.

V Sloveniji nimamo posebne zgodovinske izkušnje s feminizmom kot družbenim gibanjem žensk in seveda tudi ne posebne izkušnje z ženskimi NVO. Večina žensk pred nekaj leti sploh ni vedela, kaj so to NVO. Če smo govorili o družini, ženskih sekcijah ali čem podobnem, s tem nismo mislili NVO. Tudi o SOS-telefonih in drugih oblikah samopomoči ženskam nikoli nismo govorili kot o NVO. Predvsem pa smo poudarjali, da so, za razliko od žensk v političnih strankah, ženske v NVO nepolitične. Večina je bila prepričana, da politika ni za ženske, da jih ne zanima, pač pa naj se raje ukvarjajo z ekologijo, socialo, kulturo.

Pomembno, morda celo najpomembnejše vprašanje je, ali v postsocialističnih državah, kjer si tudi politične (vladne) organizacije sele iščejo vsaka svoj prostor, potrebujejo tudi nevladne politične organizacije. Cilji ženskih NVO so povezani s političnim, ekonomskim in socialnim uveljavljanjem žensk v različnih okoliščinah, in sicer s stališča zahtev po enakosti in enakih možnostih žensk in moških. Glede na to, da v novih demokracijah politične stranke ne jemljejo enakopravne udeležbe žensk kot demokratično in civilizacijsko normo, se lahko organiziranje žensk v NVO izkaže kot njihovo izirvanje iz političnega prostora. Teško je pristati na ugovor, da je to posledica pomanjkanja interesa in usposobljenosti žensk in da naj uveljavljajo svojo politično voljo skozi civilnodružbeno iniciativo. Nujno je namreč opozoriti na odgovornost in vlogo države in državnih mehanizmov, kakor je tudi potrebno graditi žensko solidarnost od spodaj navzgor, in pri tem je vloga NVO seveda nepogrešljiva. Država v sodobni družbi ne »odmira«, kot nas je včasih učil marksizem, država vzpostavlja in uravnava življenje na vseh ravneh in na vseh področjih.

In nikar ne pozabimo: v postsocializmu se je skupaj z vzpostavljanjem novih političnih strank vzpostavila tudi prilžnost za politično delovanje žensk. Toda strankarska masinerija ni posvečala posebne pozornosti politični aktivnosti žensk, o ženskah se je razmišljalo (ali pa se to ne) zgolj kot o volilkah: postsocializem ni dosegel vzpostavitev žensk kot političnega subjekta. Bodimo odkrite in priznajmo, da ženske v resnici tudi nismo bile pripravljene in usposobljene za vstop v politične strukture. Vsaj ne prav množično. Bolj kot med moškimi velja med ženskami politika za »umazan posel«. Toda ne glede na to smo nekatere prepričane, da se moramo zavedati političnih in tudi vseh drugih interesov in jih tudi same uveljaviti. Nikogar ni, ki bi to naredil namesto nas, za nas.

In se o nečem si moramo biti na jasnem: ženske nismo homogena skupina. Skupine, ki bi jo lahko zvedli na skupni imenovalec »ženske«, ni. Interesi žensk so različni, ker prihajamo iz različnih socialnih okolij, ker smo različno izobražene, ker zagovarjamo različne ideološke orientacije...Te razlike moramo uveljaviti kot prednosti in vzpostaviti različne poti za njihovo realizacijo. In to je mogoče samo, če bodo ženske organizirane v različne skupine, zveze, društva tako v političnih strankah kot tudi v civilnodružbenih organizacijah in skupinah.

In se en pogoj bomo morale nujno izpolniti: biti moramo dobro organizirane tudi na nacionalni ravni. Govoriti o krovní organiziranosti je morda nepriljubljeno, saj nas to spominja na case pred letom 1990, toda brez pretoka informacij na nacionalni ravni ne bo šlo. Toda ne tako, da bi zagovarjale skupni imenovalec »ženske«, ker bi se s tem marginalizirale. To pa se ne pomeni, da ne moremo ali ne smemo imeti skupnih projektov. Zveni kot paradoks, ampak: brez skupnega ni posamičnega in brez posamičnega ni skupnega.



URAD ZA EVROPSKE ZADEVE / »STROKOVNI SERVIS« ZA POLITIČNE ODLOČITVE

»Ne vem, če se mi je padalo že odprlo«

Predstavljamo direktorja Urada dr. Benjamina Lukmana

LJUBLJANA - Z začetkom pogajanj o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi prihaja cedalje bolj v ospredje tudi dr. Benjamin Lukman, novi direktor Urada za evropske zadeve in vodja slovenskih pogajalcev z Evropsko zvezo. Lukman (letos bo dopolnil 53 let) je doktoriral na ljubljanski fakulteti za naravoslovje in tehnologijo in delal na kemijskem inštitutu, nato pa se je zaposlil v vladnih službah. Vecinoma je delal na področju tehnologije in ekonomije, pred imenovanjem za direktorja evropskega urada pa je bil pooblaščen minister na slovenskem veleposlanstvu v Parizu. Vec let je delal v misijah pri Evropski gospodarski skupnosti v Bruslju in Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj v Parizu.

Kot nam je povedal, so se z njegovim imenovanjem za direktorja urada stvari zasukale tako hitro, da se ni bilo časa za temeljit pogovor o strukturi novega urada, ki s cedalje intenzivnejšim vključevanjem v evropske organizacije postaja središčno mesto za premišljevanja o evropskih vprašanjih. Urad bo pripravljati vse osnove za odločanje o vključevanju v Evropo, o vprašanjih in skrbah, ki jih to zastavlja. Nekakšen strokovni servis za politi-

cne odločitve torej, povzema Lukman, oziroma analitično, znanstveno delo, ki bo vključevalo vse slovenske ustrezne intelektualne zmognosti. Tu mislim tudi na raziskovalne in univerzitetne ustanove, banke in gospodarstvo, kjer delajo nasi strokovnjaki, pravi dr. Lukman. Pripravili bomo celovit evropski projekt, kot so to storile tudi druge države, ki so se v zadnjem času vključile ali pridružile EZ. Skozi urad skušamo pospešiti vse tisto, kar

nam je doslej manjkalo in vzbujajo dolocene skrbi, ustvariti pa nameravamo tudi solidno informacijsko bazo za delo z javnostjo, razlaga Lukman. Javnosti bomo predstavili argumente za vključevanje in pomisleke, ki jih to zastavlja. Sest ali sedem ljudi, ki zdaj delajo v okviru urada za evropske zadeve, vsega tega ne bo zmoglo, zato bo potrebna sprememba sistematizacije in seveda več ljudi, razmišlja Lukman.

Kakšni so vtisi po prvi pogajalski rundi v Bruslju? Dobri, je previden Benjamin Lukman, ki velja za diplomata, ki dvakrat premisli, preden nekaj reče, čeprav bo to zahtevno delo. Ne sme nas zavesti primer baltskih držav, ki so se zelo odprle, prav tako ne oce- na Bruslja, da smo najbolj razvita država od vseh, ki se vključujejo v EZ. Dosedanji pogovori so bili tehnični, slo je za spoznavanje stališč, po-



Lukman je vodja slovenskih pogajalcev z EZ (Foto: S. Ž./BOBO)

gajanja pridejo na vrsto pozneje. Zdaj moramo določiti trdno pogajalsko pozicijo, minimalne zahteve, pod katere se ne smemo spustiti za nobeno ceno. Dokler nimamo jasnih stališč o finančnih storitvah, ustanavljanju podjetij, dostopu tujcev do nepremičnin za gospodarske dejavnosti in podobno, se ne moremo pogajati, kar pa ne pomeni, da se ne smemo tehnično posvetovati s pogajalci EZ, pravi Lukman. Napovedi, da bo sporazum nared za podpis že junija, niso nerealne, vendar čas ne sme vplivati na kakovost besedila.

Ustanovili smo nekaj delovnih skupin, ki pripravljajo natančna izhodišča, vse pa bo sproti preverjeno na vladi in v delovni skupini, ki je bila ustanovljena v državnem zboru. Vse, kar je bilo zamujeno, bomo nadoknadili, vendar ne na škodo kakovosti, zagotavlja vodja slovenskih pogajalcev, ki mu zadnje tedne zmanjkuje predvsem časa. Vse se dogaja tako hitro, da se ne vem, če se mi je padalo že odprlo, ampak pristal sem pa že in zdaj delam po svojih najboljših močeh, nam je dejal dr. Benjamin Lukman.

Bostjan Lajovic



NARODNI SVET / VOLITVE

ZSO poziva svoje člane k abstineni

Vztrajanje pri pluralnosti

CELOVEC - Upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij (ZSO) sta na svoji seji sprejela stališča o napovedanih volitvah, ki jih namerava v maju in juniju izvesti med koroskimi Slovenci Narodni svet koroskih Slovencev (-NSKS).

ZSO ob tem poudarja, da ima vsaka organizacija pravico do reorganizacije, hkrati pa obvešča svoje »člane, aktiviste in simpatizerje, da naj ne sodelujejo pri volitvah v novi NSKS. Govorice, da sodelujejo pri teh volitvah vsi koroski Slovenci, je neresnično«, je rečeno v sklepu obeh odborov ZSO, ki opozarja svoje

člane, »da naj jih ne zavede propaganda, ki ustvarja vtis, da naj bi slo za poenotenje obeh političnih organizacij«. ZSO vztraja na »zgodovinsko zrasli pluralni organizacijski strukturi, ki tudi ustreza realnim okoliščinam, v katerih živi slovenska manjšina na Koroskem«.

Odbor ZSO poziva ta NSKS, da naj skupaj ustanovi »delujoč in enakopraven koordinacijski odbor, kajti namen političnih in kulturnih organizacij ne sme biti stremenje po nekakšni oblasti znotraj slovenske manjšine, pač pa prizadevanje in boj za ohranitev in razvoj našega jezika in kulture«. (I. L.)

AVSTRIJA / PRED ODLOČITVAMI V LJUDSKI STRANKI (ÖVP)

Buskov padec bi spremenil tudi vlado

Najresnejša kandidata za predsednika sta Khol in Leitl

DUNAJ - Sedanji predsednik ljudske stranke (ÖVP) in podkancler Erhard Busek očitno nima več nikakršnih možnosti, da bi bil na zveznem kongresu stranke 22. aprila v Linzu ponovno potrjen. Njegov padec pa utesni imeti tudi večje posledice na sestavo zvezne vlade, vsaj kar zadeva člane ÖVP.

Član pripravljalne komisije za volitve in predsednik stajerske deželne organizacije Hirschmann je včeraj namreč izjavil, da je komisija slišala »vrsto zanimivih kandidatov« (med katerimi pa Buska ni bilo - op. ured.), hkrati pa je tudi namignil, da bo v primeru zamenjave sedanjega predsednika prislo tudi do večjih sprememb pri sestavi



Kandidat Andreas Khol

vladnih članov ÖVP. S tem v zvezi je napovedal, da bo novo vodstvo zamislilo zmanjšanje števila ministrov in državnih sekretarjev v Vranitzkyje-



Kandidat Christoph Leitl

vi koalicijski vladi. Imen sicer ni povedal, opazovalci pa menijo, da bodo morali vlado poleg Buska zapustiti vsaj sedanji obrambni minister Fas-

slabend in minister za gospodarstvo Schüssel, sredi leta 1996 pa po vsej verjetnosti tudi zunanji minister Mock.

Dokončna odločitev o kandidatu oziroma o kandidatih za novega predsednika ljudske stranke na zveznem kongresu bo volilna komisija sprejela po vseh napovedih že na zasedanju v ponedeljek, najboljši možnosti za najvišji položaj v stranki pa imata predsednik poslanskega kluba ÖVP v parlamentu Andreas Khol in gornjeavstrijski namestnik deželnega glavarja Christoph Leitl.

Svojo kandidaturo je napovedal še državni poslanec Michael Graff, medtem ko Busek do včeraj se ni umaknil kandidature. **Ivan Lukan**

DOBRA VEST

Banka bo izplačala do milijon šilingov!

Stečaj BHI

GRADEC - Dobra vest za (tudi slovenske) varčevalce pri grški banki za trgovino in industrijo (-BHI), ki je morala v začetku marca prijaviti stečaj.

Varčevalcem bodo izplačali - ne le kot je bilo sprva predviden največ 200.000 šilingov, če ima kdo na hranilih njih knjižicah več kot 200.000 šilingov - temveč bo bankopisno izplačala hranilne vloge do zneska enega milijona šilingov.

S temi izplačili bo stečajni upravitelj BHI-banke začel nemudoma po velikonočnih praznikih, so sporočili včeraj.

NOVICI

Nadškof kardinal Groer bo še opravljal velikonočno liturgijo

DUNAJ / VATIKAN - Dunajski nadškof Hans Hermann Groer bo - kot načrtovano - opravljal velikonočno liturgijo v stolnici Sv. Stefana na Dunaju. To je včeraj sporočila dunajska nadškofija, novi koadjutor in designirani Groerjev naslednik Christof Schönborn pa da bo uradne posle prevzel sele po praznikih. Odločitev Vatikana o postopnem umiku nadškofa, ki je soočen z očitkom, da je spolno zlorabil nekdanjega gojenca, medtem pozitivno odmeva v avstrijskih cerkvenih krogih in med verniki. Predsednik skofovske konference Weber, škofa Stecher in Kapellari ter nekdanji dunajski nadškof kardinal Franz König so odločitev izrecno pozdravili. Se vedno pa je slišati tudi zahtevo, da bi Groer moral končno spregovoriti in zadevo razčistiti.

Veliki velikonočni zastoji

DUNAJ - Velikonočni prazniki so na avstrijskih cestah povzročili pričakovano gnečo in zastoje. Najdlje je bilo treba včeraj čakati an cestnih mejnih prehodih z Madžarsko (do stiri ure), do velikih zastojev pa je prislo tudi na mejnih prehodih z Nemčijo, predvsem na Tirolskem in Predarlskem.

CELOVEC / PRVIČ RAZSTAVLJEN MODEL IZ SLOVENIJE

V Minimundusu tudi NUK



CELOVEC - Daleč preko koroskih meja znani Minimundus, Mali svet ob Vrbskem jezeru v Celovcu, odpira danes svoja vrata obiskovalcem z vsega sveta. Letos bo med 162 miniaturnimi modeli svetovno znanih objektov tudi slovenski prispevek - Plečnikova Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani (slika). Model so naredili v Celovcu, kar je trajalo več mesecev. Mali svet bo odprt do 15. oktobra, sicer pa je lansko leto obiskalo to izredno turistično atrakcijo Celovca obiskalo nad 425.000 obiskovalcev. (I. L.)

KOROŠKI SLOVENCİ / VPRAŠANJE DRŽAVNE MEJE MED LETOMA 1945 DO 1955

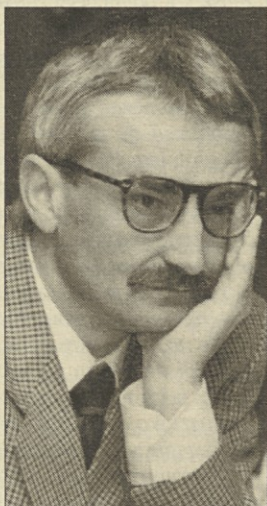
»Legitimni sta bili obe opciji«

Zgodovinar Teodor Domej o temi Koroška 1945-1955: Neuresničljiva pričakovanja - Vprašanje meje je potisnilo Slovence v izolacijo ter krepilo nemški nacionalni tabor

TINJE - »Ce obravnava zgodovino koroskih Slovencev med letoma 1945 in 1955, moramo govoriti tudi o dveh legitimnostih. Bilo je legitimno boriti se za ohranitev meje, vendar mislim, da tudi ni smiselno očitati tedanjemu slovenskemu vodstvu, da se je zavzemalo za njeno spremembo«.

S temi besedami je zaključil korosko-slovenski zgodovinar Teodor Domej (slika desno) svoje predavanje Koroška 1945-1955: neuresničljiva pričakovanja, ki ga je imel v okviru cikla predavanj o avstrijski povojni zgodovini v Domu prosvete v Tinjah.

»Konec nacional-socialistične Nemčije leta 1945 je vrnil Slovence



na Koroskem najprej fizično varnost, razvoj njihovih jezikovnih, kulturnih in političnih pravic v okviru obnovljene Avstrije pa je bil pod vplivom tako domačega kot

in svetovnega dogajanja«, je v uvodu poudaril predavatelj, da bi se potem lotil osrednje tematike obdobja med letoma 1945 do 1955, zahteve voditeljev koroskih Slovencev po priključitvi dela Koroške k Jugoslaviji.

Zahteva je bila postavljena v tesni politični povezanosti in ideološki odvisnosti od Jugoslavije, odločilna podlaga za spremembo državne meje pa naj bi bila jezikovna struktura južnokoroskega prebivalstva v 19. stoletju.

Poskus je propadel, po Domejevem mnenju predvsem zaradi mednarodnega polazaja, prav vprašanje meje oziroma dolgo trajanje do končnega razpleta tega vpra-

sanja pa je potisnilo Slovence na Koroskem v nezavest in nezavestljiv položaj.

»Izoliralirani so bili v deželi, kar ni le ohranjalo, temveč je celo stopnjevalo nacionalno nestrpnost, znotraj slovenske skupnosti pa je zelo zgodaj potekala diferenciacija glede na svetovni nadzor-vzdusje, ki je hromilo vso dejavnost«, je dejal Domej, nato pa ugotovil, da se je ob koncu 40-ih let kulturno in politično življenje koroskih Slovencev znaslo v najgloblji krizi vsega povojnega časa.

Izraz te krize ni bil le poskus »reintegracije Slovencev v večinske stranke oz. avstrijsko družbo«, do katere je prislo v začetku 50-ih

let, ko je bilo jasno, da s priključitvijo ne bo nič, temveč tudi dejstvo, da se je v organiziranih strukturah koroskih Slovencev po kratkem obdobju sloge uveljavil konfrontativni model, ki se je po odločitvi, da bo meja ostala nespremenjena, se okrepil.

Domej je v predavanju se posebej opozoril tudi na dejstvo, da je močni nemskonacionalni tabor vsa povojna leta ostal v koroski politiki prav zaradi manjšinskega vprašanja.

»Tudi v tem oziru je imel mejni konflikt dolgoročen negativen vpliv na politično kulturo v deželi in vse do danes občutimo - tako Slovenci kot tudi pripadniki večinskega naroda - posle-

dice tega obdobja. Vsem nasprotnikom enakopravnega sožitja je se danes čas ob koncu druge svetovne vojne in v letih po njej dobrodošel argument proti slovenski manjšini v deželi«, je dejal Domej.

Cikel predavanj bodo sklenili z okroglo mizo s temo Koroski Slovenci v Evropski zvezi Avstriji, 23. maja. Okrogle mize se bodo udeležili deželni glavar Zernatto, državni poslanec Walter Posch (SPÖ), podpredsednik FUENS Reginald Vospersnik, vodja koroskega predstavništva pri EZ Renate Haustrate-Assam ter vodja oddelka za vzhodno in jugovzhodno zgodovino na celovski univerzi Andreas Moritsch. **Ivan Lukan**

E. WALDSTEIN

Prijatelj Slovencev

CELOVEC - Ernst Waldstein - Wartenberg, znan po svojih prizadevanjih za spravo med narodnima skupnostima na Koroskem, je te dni praznoval svoj 70. rojstni dan, hkrati pa se poslovil s Koroške. Preselil se je na Dunaj in v Prago, od koder je l. 1954 prisel v deželo. Skupaj z Valentinom Inzkom je bil dolga leta predsednik Nemsko-slovenskega koordinacijskega odbora krske škofije in v tej funkciji je vsaj na cerkvenem področju veliko storil za »skupno Koroško« (tako se je imenovala tudi publikacija, ki jo je izdajal Nemsko-slovenski koordinacijski odbor).

Waldstein je od 1972 do 1981 predsedoval Katoliški akciji na Koroskem, aktivno je sodeloval pri avstrijskem sinodalnem procesu (1973/74), skupaj z Inzkom ga je tedanji zvezni kancler Bruno Kreisky imenoval tudi v t. i. komisijo za krajevne table pri Uradu zveznega kanclerja. Od 1988 do 1992 je bil Waldstein izvoljen celo za predsednika Evropskega laiskega sveta, katerega delegat je bil od l. 1984 dalje.

Za svoje življenjsko delo je dobil Ernst Waldstein - Wartenberg vrsto priznanj; koroskih Slovinc oz. Narodni svet in Krscanska kulturna zveza v Celovcu sta mu podelili Einspielerjevo nagrado. (I. L.)

Naftno snubljenje Sadama

Balladur in Jospin se spopadata za vstop v finale

Zahod je ogorčen, Turčija pa še naprej preganja Kurde

EVROPA

Stare celine zgodovina še ni dovolj naučila

V Jugoslaviji je heroj boja proti nacistom Josip Broz Tito združil južnoslovenske narode in svojo državo usmeril med Moskvo in Zahodom, ne da bi se pri tem postavil na katero od strani. Petnajst let po Titovi smrti in le nekaj let po koncu hladne vojne je razpadla država, ki jo je zgradil. Posledica tega je nova vojna.



ČEČENIJA / POVELJNIK ODHAJA

General Kulikov se je utrudil

MOSKVA, SLEPCOVSK (Reuter) - Tiskovni predstavnik ruskega notranjega ministra je sporočil, da je general Anatolij Kulikov, vrhovni poveljnik ruskih enot v Čečeniji, »pretrujen«, zato so ga zamenjali. Zacasno naj bi ga nadomestil general Mihail Jegorov. Zamenjava na celu vojaškega poveljstva sovpa- da z obnovljenim valom kritik na račun posredovanja, ki je preplaval vso Rusijo.

Na nevzdržnost razmer opozarjajo tudi tuji opazovalci. Uradni predstavniki Mednarodnega komiteja Rdečega križa poročajo, da so ruske čete v najnovejših operacijah pobile vsaj 250 ljudi, kar pa je notranje ministrstvo zaničalo. Odhajajoči general Kulikov je izjavil, da v prihodnje ne pričakuje večjih spopadov, napovedal pa je spremembo taktike, s katero se

bodo Rusi lotili manjših skupin upornikov, zvestih Džoharju Dudajevu. »Dudajev in njegovi privrženci nočejo zagotoviti pogojev za normalno življenje v Čečeniji, pač pa nenehno hujšajo k upor proti ustavnemu redu,« je poudaril Kulikov.

Tudi včeraj je po vsem Slepčovski, mestu, ki leži na meji med Čečenijo in Ingusijo, odmevalo oddaljeno gromenje eksplozij. Slepčovsk se namreč nahaja približno 25 kilometrov stran od Bamuta, ki je zdaj glavna tarča ruskih napadov. Z zavzetjem Bamuta naj bi Rusi dokončno prevzeli nadzor nad severno in osrednjo Čečenijo. Uporniki so te predele večinoma že zapustili in se umaknili v gorovje na jugu. Po poročilih agencije Itar-Tass so Rusi Bamut povsem obkrožili, vendar v naselje se niso vkrakali.



Ruska vojaška letala so napadla afganistansko vas

MOSKVA (AFP) - Afganistansko veleposlaništvo v Moskvi je včeraj odločno obsodilo bombni napad, do katerega je po trditvah Kabula prislo predvčerajšnjim, ko naj bi ruska letala napadla vas Talokan na severovzhodu Afganistana, kjer je sedež vrhovnega poveljstva tadžiske opozicije. »Gre za bombni napad na ozemlju tuje države, kar je v popolnem nasprotju z vsemi mednarodnimi pravili,« je izjavil eden od tiskovnih predstavnikov veleposlaništva.

Poveljstvo ruskega letalstva pa je včeraj zanikalo, da bi njihova letala bombardirala Talokan, sedež afganistanske province

Takhar, kjer se skriva tudi vodja tadžiske opozicije v izgnanstvu Said Abdulah Nuri. »Nobenih napadov ni bilo. Takšna akcija sploh ni mogoča,« je zatrdil eden od predstavnikov ruskega letalstva.

Po poročilih afganistanskih predstavnikov naj bi bombe, ki so jih odrgla ruska vojaška letala, najmanj sto ljudi ubile in jih se enkrat toliko ranile, poskovala pa na desetine hiš. Predstavnik talokanske policije je povedal, da je v napadu sodelovalo osem lovskih bombnikov Suhoj SU-27, ki so odrgli 24 bomb, med njimi tudi nekaj kasetnih, ter na Talokan izstrelili 12 raket.

O čem pišejo drugje po svetu

O političnem položaju na Kitajskem

»Za kitajsko vodstvo je značilna predvsem korupcija. Režim v Pekingu se je le malo demokratiziral in kitajski oporečniki so se vedno dejavni. Njihove zamisli - podobno kot v Sovjetski zvezi sredi sedemdesetih let - prodirajo vse tja do državnega vrha. Najbolj priljubljen politični prijem kitajske vlade se vedno ostaja zatiranje. Nastaja pa tudi razred novodobnih bogatašev, v katerem se hitro razvijajo temelji svobodnega mišljenja. Slednje v sebi skriva resne nevarnosti za stabilnost kitajske družbe. Vrnitev Hongkonga pod okrilje Kitajske, ki bo na sporedu čez dve leti, pa bi lahko ves proces destabilizacije se dodatno pospešila. Dejstvo, da so kitajske oblasti potrebovale kar trideset ur, preden so uradno objavile novico o smrti Chen Yuna, Dengovega starega konservativnega tekmeča, vsekakor dokazuje, da so politične razmere na Kitajskem zapletene.« (Les Echos, Pariz)

O Mitterrandu

»Francois Mitterrand je potrpežljiv moz. Svoj prihod v Elizejsko palačo je gradil počasi, toda zanesljivo. Potem pa je korak za korakom gradil svojo kulturno dediščo. Zakaj toliko spomenikov? Za veličino Francije, seveda. Predvsem pa zato, da se tudi veličina samega Mitterranda trajno zapiše v zgodovino Francije. Možno je storil vse, da bi bil edini levicarski predsednik v času pete republike. Prava velicina je seveda nedeljiva.« (Infomatin, Pariz)

O posojilu MDS Rusiji

»Nedvomno so vsi, ki so prebrali "izjavo vlade in centralne banke Ruske federacije o ekonomski politiki 1995", presenečeni nad naslovom dokumenta. Formalno je to obveza ruske vlade in centralne banke, da bosta pod budnim očesom Mednarodnega denarnega sklada izvajali konkretno določeno gospodarsko politiko. V resnici pa dokument pomeni brezpogojno kapitulacijo pred MDS, saj se Rusija obvezuje, da bo storila vse, kar so si zamislili strokovnjaki MDS.« (Nesavisimaja Gazeta, Moskva)

O Tadžikistanu

»Očitno je, da se sedanja vlada v Tadžikistanu brez prisotnosti ruskih sil ne bi mogla obdržati na oblasti več kot nekaj ur. Tudi v primeru svobodnih volitev bi bili sedanji oblastniki obsojeni na neuspeh. Ruska vojska tako v Tadžikistanu ščiti enega najbolj totalitarnih režimov na območju nekdanje Sovjetske zveze... Tadžikistan in Čečenija imata nekaj skupnega: ruske oklepne in helikopterje. V obeh primerih se je Rusija odločila, da poseže v lokalne spore. Temu bi sicer načelno nihče ne ugovarjal; toda namesto vloge posrednika, kot je to v mirovnih misijah navada, si je Rusija izbrala vlogo zaščitnice ene od sprtnih strani. Seveda pa si ruski oblastniki za zaščito izberejo tisto stran, ki se je pripravljena pokoriti Moskvi in sprejeti stalno prisotnost ruskih sil na svojem ozemlju.« (Lidove noviny, Praga)

O umiku dunajskega kardinala Groerja

»Papež Janez Pavel II. je hotel zalostno dunajsko zgodbo cimprej končati. Sveti sedež je dunajskemu kardinalu Groerju, ki je obtožen pedofilije, določil pomožnega škofa (koadjutorja) s pravico nasledstva... Po kanonskem pravu koadjutor nadomestja kardinala v času njegove odsotnosti ali v primeru bolezni. Na ta način Vatikan v primeru skandalov ali sporov brez večjih težav umakne spornega cerkvenega dostojanstvenika. Primer Groer se bo dokončno končal poleti, ko se bo kardinal umaknil v benediktinski samostan. Predvidevajo, da se bo Groer odpovedal tudi svojim funkcijam v vatičanskih kongregacijah za božjo vero, posvečeno življenje in katoliško vzgojo.« (La Repubblica, Rim)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Etnično čiščenje se nadaljuje

Nov val nasilja bosanskih Srbov nad civilisti - Na udaru je Bjeljina

SARAJEVO - Bosanski Srbi so ta teden v severovzhodni Bosni znova začeli preganjati Muslimane z njihovih domov. V najnovejšem valu etničnega čiščenja nadaljujejo tisto, kar so začeli že leta 1994, ko so po poročilih Rdečega križa - s tega območja nasilno izselili šest tisoč Muslimanov. »Po starih mesecih sorazmernega zatisa so Srbi začeli z novim izgonom pripadnikov manjšinske narodnosti, predvsem na območju Bjeljine,« je povedala Nina Winquist, predstavnica Mednarodnega komiteja Rdečega križa (ICRC) v Sarajevu.

ZN poročajo o več skupinah Muslimanov, ki so jih nagnali prek frontne črte v smeri Tuzle. Winquistova je pri tem navedla primer starca, ki je umrl od izčrpanosti, potem ko je moral prehoditi sedem kilometrov po mrzlem zimskem vremenu. Čeprav se zdi število tistih, ki so jih pregnali v zadnjih dneh, majhno, pa ga je treba pristeti k z-

tvam prejšnjih izgonov. Srbi, ki so v minulih treh letih zavzeli 70 odstotkov bosanskega ozemlja, so z domov pregnali na stotine bosanskih Muslimanov, Hrvatov in Romov, da bi s pomočjo etničnega čiščenja ustvarili neodvisno in »čisto« srbsko državo.

Po poročilih predstavnikov ICRC in ZN so bosanski Srbi tudi tokrat pretepali, posiljevali, ropali in morili. Zdi se, da mednarodna skupnost preprosto ni sposobna ali pa noče preprečiti teh zločinov, saj se vedno znova zadovoljuje zgolj z verbalnimi protesti pri voditeljih bosanskih Srbov.

ICRC poroča, da so imeli srbski vojaki med svojo »akcijo« zakrinkane obraze. Izseljenim Muslimanom so, preden so jih poslali čez frontno črto, menda zabicali, da o vsem tem ne smejo pripovedovati nikomur, sicer se bo njihovim sorodnikom, ki se živijo na srbskem ozemlju, slabo godilo.

Kurt Schork / Reuter

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA

Winnie Mandela že drugič na cesti

JOHANNESBURG (Reuter) - Z opravičilom, da je takšen korak nujen za dobro vlado, je južnoafriški predsednik Nelson Mandela včeraj že drugič pognal na cesto svojo soprogo Winnie. Prvic je predsednik odstavil 60-letno gospo Mandela s položaja namestnice ministra za umetnost, kulturo, znanost in tehnologijo že 27. marca, pred dvema dnevoma pa jo je spet posadil na ta ministrski stolček - samo zato, da jo je včeraj lahko znova odstavil.

Zapleteni manever večkratnega odstavljanja je moral predsednik izvršiti zato, ker se je Winnie Mandela pritožila zaradi neustavnosti odstavitve. Po južnoafriški ustavi se mora namreč predsednik posvetovati s člani svoje vlade, preden katerega izmed njih odstrani s položaja. Mandelov politični nasprotnik iz stranke Inkatha Mangosuthu Buthelezi, ki sodeluje v vladi narodne enotnosti, je potrdil, da ga predsednik ni vprašal za mnenje o Winnie. Zato je moral Nelson svojo soprogo, s katero že nekaj let ne živita več skupaj, se enkrat postaviti na položaj namestnice ministra, se posvetovati s člani vlade in jo spet odstaviti. Gospa Mandela, za opazovalce nevarna populistična sila v južnoafriški politiki, ogroženo napada svojega soproga zaradi politike sprave z belimi južnoafričani. Poleg tega ji očitajo vrsto političnih nepravilnosti, finančno potratnost in celo vpletenost v ugrabitve in umor.

ISTRA IN KVARNER

Hrvaška hoče s cestami dohiteti Slovenijo

GORAN MORAVCEK

REKA - Novica, da Italija Sloveniji ponuja pomoč pri gradnji avtocest, je povzročila veliko skrb pri hrvaskih načrtovalcih, ki si prizadevajo, da bi državo čim prej izvezli iz izolacije. Marsikdo od njih je s precej grenkobe prebral izjavo Alessandra Guerre, predsednice italijanske deželne vlade Furlanije-Juljske krajine, ki je po sestanku z Zoranom Thalerjem izjavila, da je Italija Ljubljani ponudila konkreten predlog o gradnji prometnic ter izboljšanju telekomunikacijskega omrežja in železniške infrastrukture. Za Hrvate je bila neprijetna tudi novica o odločitvi Avstrije, da bo kot izhod na morje uporabljala pristanišče Koper.

Hrvaški politiki, z njimi pa tudi veliko število »navadnih smrtnikov«, so prepri-

čani, da ima Hrvaska idealno zemljepisno lego na zemljevidu Evrope in da bi bila lahko zato most med vzhodom in zahodom, severom in jugom. Velikokrat je mogoče slišati misel, da je reško pristanišče najprimernejše izhodišče za morski promet. Hrvaska si je prizadevala, da bi prek Reke in Kvarnerja potekalo trgovanje z Evropo, s Cilom, Kitajsko, Turčijo in z drugimi državami. Toda ti načrti se uresničujejo le počasi, okoliške države - Madžarska, Avstrija, Slovaška, Češka in Ukrajina - pa se pogosto zatekajo k drugim potem, saj ima Hrvaska pregla-vice z vojno in slabim stanjem prometnic.

Minister za obnovo dr. Jure Radić se teh težav zaveda. Po njegovem mnenju bi morala Hrvaska v prihodnjih petnajstih letih, če bi se ho-

tela priključiti na velike prometnice, v obnovo cestnega omrežja vložiti več kot deset milijard dolarjev. Mnogim se zdi ta načrt v sedanjih razmerah neuresničljiv, saj vojni ni videti konca, gospodarski položaj pa je skrajno »zapleten«. Toda Jure Radić je prepričan, da se bodo stvari obrnile v prid njegovi državi.

O tem pričajo tudi prva mednarodna posojila Hrvaški, ki so jih odobrili v teh dneh, brez njih pa prometna in gospodarska obnova države ne bi bila mogoča. Del tega denarja bodo namenili za nadaljevanje gradnje najpomembnejše hrvaške avtoceste, ki bo od Reke skozi Zagreb vodila do Budimpešte.

Cestno tekmo s Slovenijo, ki bo pritegnila velik del prometa, na katerega računa Hrvaska, na Reki jemljejo ze-

lo zares. Napovedali so, da bodo začeli svoje načrte o gradnji cest uresničevati odločneje, poleg avtoceste od Reke do Zagreba pa nameravajo Rečani - ne glede na to, ali jim bo Italija pomagala - začeti gradnjo avtoceste proti Trstu.

Obrisali so tudi prah s starih načrtov o gradnji jadranske avtoceste, ki bi povezovala Umag z Dubrovnikom, v svoji končnici pa tudi Trst s Solunom. Gotovo pa ne bodo odstopili od gradnje avtoceste od Reke do križišča Rupa pri hrvaško-slovenski državni meji. Ni se povsem jasno, po kateri trasi naj bi potekala cesta od Rupe proti Sloveniji, saj državi se nista medsebojno uskladili načrtov o gradnji te prometnice. Za Slovenijo in Italijo cesta od Reke do Trsta ni zelo pomembna, saj se bo Trst s sre-

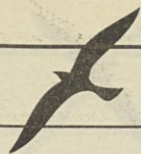
dnjo Evropo povezoval čez slovensko, ne hrvaško ozemlje.

Nekaj več upanja ima Hrvaska pri železniških povezavah. Nedavno so objavili pilotni načrt železniške proge od Gdanska čez Varšavo in Budimpešto do Zagreba in Reke. Z njim naj bi se vzhodnoevropske države hitreje vključile v mrežo zahodnoevropskih prometnic. Če bi ta načrt, katerega vrednost ocenjujejo približno na 2, 5 milijarde dolarjev, uresnili, bi voznja od Reke do poljske obale na Baltiku namesto sedanjih 25 ur trajala približno 14 ur.

Omenjena studija predvideva kar nekaj faz uresničevanja. V prvi naj bi pot od Gdanska do Reke skrajšali tako, da bi poenostavili carinske postopke na mejnih prehodih in pregled potnikov. Tako bi prevoz blaga brez ve-

cjih naložb skrajšali za deset ur, prevoz potnikov pa za več kot štiri ure. Z vlaganji na Hrvaškem, obnovo tirov in zamenjavo zastarelega sistema električne vleke čez Gorski Kotar pa bi se propustnost železniške proge do Reke in Zagreba povečala za več kot 50 odstotkov. Tako bi lahko namesto sedanjih 5, 8 milijona ton blaga po tej železnici prepeljali skoraj deset milijonov ton tovora, hkrati pa bi to potovanje trajalo manj kot tri ure.

Ta projekt so ovrednotili na 140 milijonov dolarjev, in če Hrvaska ne bo hotela zamuditi priložnosti, bo vsekakor morala neke izbrskati denar za obnovo te proge. Kajti reško pristanišče, ki ima čedalje več težav s poslovanjem, brez novih cest in prog ne bo dočakalo boljnjih dni.



ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Skupinsko delo prinaša dobiček

NEW YORK - Po napovedih strokovnjakov za zaposlovanje bo do leta 2000 polovica ameriških delavcev organizirana v delovnih skupinah. Skupinsko delo namreč povzroča manjše strese in prinaša večji zaslužek. Trenutno samo eden od desetih ameriških delavcev ali uslužbenec opravlja delo, organizirano v skupinah, že čez pet let pa naj bi v skupinah delalo od 30 do 50 odstotkov delavcev.

Delovne skupine so sestavljene iz zaposlenih, ki imajo različna znanja in težijo k skupnemu cilju. Člani skupine pripravljajo projekte, oblikujejo strategijo in nato izpolnijo zadano nalogo. Raziskava pittsburske svetovalne agencije Development Dimensions International (DDI) kaže, da od podjetij, v katerih so uvedli delovne skupine, s tem načinom organizacije dela niso zadovoljni samo v treh odstotkih primerov, kar 60 odstotkov podjetij pa želi število delovnih skupin povečati.

Richard Wellins, podpredsednik DDI, navaja prednosti skupinskega dela: »Morala in motiviranost zaposlenih sta višji in podjetje prav zaradi delovnih skupin lahko pritegne ter tudi obdrži dobre delavce in strokovnjake. Z delovnimi skupinami se povečata kakovost in hitrost dela. Podjetje lažje uvaja nove delovne procese ali izdelke, seveda so nižji tudi proizvodni stroški. Delavci v skupinah imajo občutek, da soodločajo v delovnem procesu, saj jih za uspešno opravljeno delo tudi ustrezno nagradijo.«

Združene države so trenutno na drugem mestu na svetu, takoj za Japonsko, glede uspešnosti delovnih skupin. Wellins v svoji knjigi o delovnih skupinah predstavlja vrsto uspešnih primerov uvajanja te organizacijske oblike dela. Podjetje Texas Instruments je v svoji tovarni v Maleziji z delovnimi skupinami zvisalo storilnost na delavca za 100 odstotkov, čas izdelave pa se je prepolovil. V zavarovalniški družbi Milwaukee Mutual Insurance se je fluktuacija zaposlenih znižala s 36 na 5, 2 odstotka. V Colgate-Palmolive se je proizvodna učinkovitost zvisala za 30 odstotkov.

Wellins tudi ugotavlja, da so zaposleni v delovnih skupinah bolje plačani od »navadnih« delavcev. »Podjetja, ki imajo proizvodnjo organizirano v delovnih skupinah, plačujejo zaposlene nad ceno delovne sile na trgu, ker sta njihova učinkovitost in prožnost nadpovprečni.«

Sherwood Ross / Reuter

RAČUNALNIKI OMOGOČAJO DRUGAČNO ORGANIZACIJO DELA

Šef je na tisoče kilometrov daleč

NEW YORK - Elaine Carey danes dela doma, obkrožena z računalnikom, modermom, dvema telefonoma, telefaksom, več radijskimi sprejemniki, televizorjem in videorekorderjem. Zaposlena je pri majhni agenciji za stike z javnostjo v predmestju Los Angelesa. Kot uslužbenka podjetja PPM je tisoče kilometrov in časovnih pasov oddaljena od svojih sodelavcev in sefa Dicka Grovea, ki podjetje vodi s svojega ranca v Kansasu. V glavnih pisarni v kalifornijskem Sausalitu urejujejo samo administrativne zadeve. »Danes lahko delas, kjerkoli zeliš, če le imaš prava orodja,« pripoveduje Elaine.

Vse bolj se soočamo s tako imenovanimi »virtualnimi« podjetji, kjer zaposleni ne delijo skupnega fizičnega prostora, pa vendar po zaslugi moderne tehnologije delajo skupaj. Delavci so razstreseni po vsej državi, stike pa vzdržujejo le z računalniki in elektronsko pošto.

Tega pristopa sicer ni mogoče uporabiti pri vseh vrstah podjetij, kljub temu pa zaradi polne časovne prilagodljivosti vse več ljudi poskuša poiskati takšno službo. S tem načinom poslovanja se podjetje izogne visokim stroškom najema nepremičnin. »Veliko ceneje je poslovati v navideznem prostoru kot pa v resničnem,« zatrjuje eden izmed zaposlenih v Ratonu, podjetju prihodnosti. Za AT&T, eno največjih komunikacijskih firm na svetu, danes dela na domu skoraj 12 tisoč prodajalcev in strokovnjakov za trženje. S tem podjetju letno prihranijo okoli 70 milijonov dolarjev. Odkar so pred petimi leti zaceli s projektom »navideznega podjetja«, sta se produktivnost in prodaja povečali tudi za 40 odstotkov. Zmanjša-

nje stroškov pa ni edina pridobitev novega načina poslovanja. Ker je odstranjena ovira geografskih meja, imajo podjetja večji izbor med delovno silo. »Zaradi novih komunikacijskih sistemov lahko delodajalci združijo ljudi s podobnimi sposobnostmi iz kateregakoli dela sveta,« pojasnjuje Lisa Gundry, profesorica menedžmenta. Dodala je se, da ima podjetje, ki najema delovno silo iz različnih mest, dostop do večjega števila potrošnikov v državi.

Največja prednost za zaposlene je prilagodljivost. »Možnost, da iz svoje brunarice na podeželju pripravljajo program dnevnih novic in obnem na lastne oči spremljajo odrascanje svojih otrok, privlači veliko ljudi,« trdi direktor PPM Grove. Billu McAndrewu, ki prav tako doma v New Yorku dela za to podjetje, največ pomeni možnost, da več časa posveča svojemu dvoletnemu sinu. Delo si čez dan pogosto krajša tudi s sprehodi in obiski v centru za kulturo telesa. Poleg tega mu ni potrebno skrbeti, kako bo oble-

čen v službi. »Mojim strankam se niti sanja ne, da se okoli sprehajam v pižami,« se halja. Posebno mu je všeč, da se lahko izogne spopadu z dragim in pregostim newyorskim prometom. Vendar ima tudi »navidezno podjetje« za zaposlene svoje temne plati. Pritožuje se, da je ob koncu dneva silno težko zaključiti z delom. Priznavajo, da svojo elektronsko pošto pregledujejo tudi v nočnih urah in cele konce

tedna. Ker so fizično ločeni od svojih nadrejenih, nimajo pravega pregleda nad količino dela, ki ga morajo opraviti.

Edini nadzornik je njihova potreba po dobrem opravljanju dolžnosti, ki je ostrejša od vsakega sefa. »Delam veliko bolj trdo, kot sem to prej počel v pisarni. Sploh nikdar ne neham,« razlaga John Goodman, McAndrewov sodelavec v PPM. Priznava pa, da se zunaj delovnega vrveža poču-

ti precej osamljenega. Vendar svojega načina dela zaradi polne časovne prilagodljivosti nikoli ne bi zamenjal za klasičnega. »Nobene potrebe ni, da bi za uspešno poslovanje podjetje moralo imeti vse delavce pod eno streho,« pove in doda: »Vsi zaposleni smo povezani z medsebojnim razumevanjem, znanjem in poznavanjem medijev ter seveda tehnologije.«

Suzanne Rostler / Reuter

Boj proti odvisnosti od kofeina

SEATTLE - V vsakem leksikonu piše, da kofein pozivlja mozgane, srce in dihalni center. Ni pa nujno, da lahko v vsakem prebreme tudi dejstvo, da je kofein mamilo, ki povzroča odvisnost. Skupina za medsebojno pomoč Anonimni odvisniki od kofeina (CAA) v Portlandu v ameriški zvezni državi Oregon zeli odvisnim od kofeina pomagati.

Po vzoru anonimnih alkoholikov se dober ducat skesanih uživalcev kofeina vsak petek zvečer srečuje v knjižnici skofijske cerkve svetega Stephena. Michael M., eden od ustanovnih članov CAA, je po poklicu svetovalec za boj proti mamilom na mestni kliniki. Nekoč je bil alkoholik in pri anonimnih alkoholikih je spoznal, v kolikšno pomoč je lahko pogovor z drugimi odvisniki. Pri CAA se na primer pogovarjajo o tem, da nikoli ne morejo spiti le jutranje kave. »Kot večina drugih, sem tudi sam spil najmanj sedem skodelic kave na dan, kar je tisoč miligramov kofeina dnevno - precejšnja količina!« Za večino ljudi odvisnost od kave ni nikakršen problem, pravi svetovalec. Vendar pa se pri CAA Michael M. pogosto pogovarja z odvisnimi, ki trpijo za posledicami uživanja kave: napadi panike, nespečnost, motnje srčnega utripa in celo depresije. Raziskava, ki so jo oktobra objavili v eni od zdravniških strokovnih revij, je predstavila znanstveni dokaz: ose-

bne izkušnje Michaela M. v odnosu z drugimi člani CAA so značilne tudi za veliko drugih odvisnikov od kofeina. Kljub temu pa so se pri reviji Fresh Cup, ki izhaja v Portlandu, razburili: v novi izdaji revije kolumnist Ward Barbee rolni, da bi bilo popolnoma »idiotsko«, če bi takšno skupino vzeli resno. Sam ne skriva svoje odvisnosti - kaj naj bi bilo lepšega kot »crna stvar«, ki življenje preprosto dela bolj »civilizirano«.

Revija Fresh Cup, v kateri kavo reklamirajo v oglasih in člankih, je značilni produkt ameriškega severozahoda. Tukaj ima sedež podjetje Starbucks, ki zdaj vso celino oskrbuje z dizajnerskimi trgovinami in lokali s kavo. Portland - podobno kot Seattle na severu pacifiške obale - velja za trdnjavo navdušencev nad kavo. V takšnem podnebjju lahko skupina, kot je CAA, kmalu pridobi sloves črne ovce. Vendar pa takšna vrsta kritike Michaela M. ne vznemirja. »Saj nikomur nicesar ne predpisujemo, pa tudi kavne industrije ne želimo napadati.« Skupina CAA želi svojim članom predvsem nuditi pomoč, ki jo potrebujejo. Vendar pa bo že to podjetju Starbucks & Co. povzročilo veliko nespeh čnih noči, kajti Michael M. kot prvi korak iz odvisnosti priporoča napitek z manj kofeina - zeliščni čaj.

Tilman Streif / dpa

NEKJE V EVROPI

Povsod je lepo, doma je najlepše

BRANKO ŠÖMEN

Nekje v Evropi se ljudje, ki kar naprej potujejo poslovno ali turistično, službeno ali zasebno ter se vračajo domov, kot v svojo zadnjo destinacijo ali postajo, radi pohvalijo, potem ko so videli svet, uživali v izbrani hrani, nakupih in ogledih najrazličnejših zgodovinskih in sodobnih znamenitostih, da je povsod lepo, doma najlepše. So nepristevni zanesenjaki, ki so nad tujino, posebno ko jo prvič okusijo, tako navdušeni da tam, v daljnem svetu, tudi ostanejo. Smo pa tudi takšni, ki se kar naprej vračamo domov kot strki.

A Severna Amerika, posebno New York, je to poletje v znamenju novega filmskega junaka Forresta Gumpa oziroma Toma Hanksa. Dobil je oskarja, ker je predstavil izbrane ameriške dogodke v zadnjih tridesetih, tridesetih letih, predstavljenih skozi optiko podpovprečnega Američana, ki ni bil samo nespreten precizni mehanik oziroma kovač svoje sreče, marveč tudi malo čez les. Ali drugače receno - z oskarji nagrajeni Forrest Gump je film, ki je potrdil, da v Ameriki lahko uspejo tudi idioti. Ni kaj, vabljava dežela z neomejenimi možnostmi znotraj svoje prikrte omejenosti.

Ko sem se okopal v sončni Kaliforniji, sem se ustavil za nekaj dni v New Yorku. Znašel sem se v hotelu Roosevelt. V njem so se čez vikend zbrale ameriške prerokovalke, sodbne carovnice s tarot kartami, služabnice črne magije. Vse po vrsti ekstravagantne, zakompleksirane, frustrirane, nezadovoljne s sabo, ker jih ne marajo niti feministke, kaj sele lepi in bogati moški. Nekaj te deprestitivnosti je imel v sebi tudi sam hotel. Prav vanj so prihajali v preteklosti razocaranci z vseh vetrov, skakali skozi okno na 45. ulico, ne da bi plačali hotelski račun ali odnesli poslovilno pismo na pošto.

Tridesetletni crncet za starim hotelskim pultom v recepciji se je rodil brez nasmeška. Najbrž imajo tudi Američani težko otroštvo. Ko sem mu povedal, da imam rezervacijo in da bi rad ostal nekaj dni v New Yorku, me ni našel na seznamu gostov. Ne samo Schindlerjeva lista, tudi drugi sezname so nepopolni. Po dveh urah prepiranja, dokazovanja identitete, spelinga svojega priimka (last name) esouemien, potem ko je odvrtil več skrivnih telefonskih stvil, odhajal v posebno sobo v ozađju, je pristal, da je vse v redu ter mi dal ključ od hotelske sobe. Bil je živčen kot pes. Verjetno je bil kadilec, njim pa je v ponedeljek odklenkalo. V mračni hotelski sobi sem našel televizijske vesti z naslovom Poslednji dim. Newyorški zupan se je odločil za drastične ukrepe zoper kadičle: odslej v javnih prostorih ne bo ne pepelnikov ne kadičev. V lokalih, kjer je več kot petintrideset ljudi prav tako ne bo smel nihče prizgati cigarete. V pokritih stadionih, v tekmovalnih dvoranah prav tako ne. Kazen za prestopnike je dva tisoč dolarjev. Newyorčani so obsojeni na prvo cigareto. Ta je prepovedana. Samo obsojenci na električnem stolu bodo lahko kot poslednjo željo pokadili v miru svojo - poslednjo cigareto! In potem so se novice na televiziji pomešale. Nenadoma se je pojavila slika ulice, na njej mrtev pes. Hitro jo je zamenjala slika z ugaslim ogorkom ter ponovnim napisom Poslednji dim. Ta crni, nekadilski ponedeljek sem videl na ulicah Manhattana same nesrečne ljudi. Stali so v senci nebotičnikov, na vogalih ulic, med vrati ter vlekli svoje sladostne dime. Danes so jih izgnali iz pisarn, javnih lokalov, poslali na ulico kot brezdomce, državljane drugega reda. Jutri bodo morda morali nositi posebne

oznake, da so kadičli. Ne bodo jih več puščali ne na koncerte, na nogometne tekme, v lokale. Od daleč bodo kazali nanje, mogoče jih bodo celo fizično napadli, na koncu pobili kot pse. V New Yorku je namreč vse mogoče. Kadičli imajo v tem mestu pasje življenje. Lastnik psa mora po-

brati za svojim stirinoznim prijateljem pasje govno, kdo ga bo za kadičcem!

Ko sem po treh dneh odhajal, sem na recepciji znova naletel na svojega crnega Michaela. Hotel je, da plačam sobo. Znova je trajalo dve uri, da sem ga prepričal, da sem gost, da je neki

Arttour placal zame. Potem sem ga vprašal, če je prišla zame kakšna ekspresna pošta iz Ohia. Oziral se je okrog sebe ko da se potaplja, segal pod pult, odšel v posebno sobo in se vrnil praznih rok. Kdo pa bi mi pisal, saj nisem Roosevelt! Ne vem mnogo o hotelih, nekaj malega o ameriškem predsedniku, ki je bil na Jalti in je umrl pred petdesetimi leti, zato pa sem se soočil s crnsko mentaliteto. Uslužbenec na recepciji je bil len. Celo neumen. Pravi Forrest Gump, vendar crni. Ko sem ga slednjic prepričal, da je hotel plačan, sem odšel za nekaj ur na Peto avenijo, stopil v dve, tri knjigarne ter se vrnil po kovčke v hotel. Na recepciji je bila zenska. Nasla je pismo iz Ohia. Tukaj je ze od zjutraj, je dodala v opravičilo. Vedel sem, a kaj, ko tega ni hotel vedeti moj crni prijatelj Michael. Hvala bogu, sem pomislil, crncet je odšel v kino, da bi se identificiral s Tomom Hanksom. Pa se je pojavil. Z računom, na katerem je pisalo, da sem iz Českoslovaske. Pogledal sem ga, kot da je to moj poslednji pogled, preden bom skočil skozi hotelsko okno. Kako neki je našel deželo, ki se je prav tako razpadla kot Jugoslavija?! In potem sem pomislil, da ni se nihče naredil filma o Forrestu Gumpu, ki bi bil crncet. Jaz sem našel igralca. Michael bi bil idealen. Jebi ga - mogoče pa ni bil takdo neumen - hotel je, da je moja soba dvakrat plačana, ni mi hotel dati poste, v kateri je bil najnovejši scenarij, mogoče izvršten, mogoče je hotel, da zgubim živce, si prižgem cigareto in plačam dva tisoč dolarjev kazni. In stozilo se mi je po Kaliforniji, kjer so kajenje prepovedali že pred leti, pa so se ljudje navadili in ostali dalje prijazni. In stozilo se mi je po svoji domovini, kjer je, kar zadeva kajenje, večja demokracija kot v Ameriki. Za zdaj.





MENJALNIŠKI TEČAJI

14. aprila 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	80,30	81,30	11,29	11,55	6,50	6,89
A banka Koper*	80,20	81,30	11,25	11,56	6,47	6,87
A banka Nova Gorica*	80,65	81,45	11,31	11,57	6,50	6,87
Banka Celje d.d., t: 063/431-459*	80,50	81,50	11,30	11,60	6,45	6,90
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,45	81,40	11,35	11,50	6,40	6,80
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511*	80,92	81,45	11,20	11,62	6,51	6,68
Bund Ljubljana, t: 18-51-318*	-	-	-	-	-	-
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	15.4.	zaprtol				
Creditanstalt d. d.	80,70	81,50	11,40	11,70	6,60	7,00
Hida, od 7-19, sob od 7-14*	80,82	80,90	11,42	11,44	6,57	6,59
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095*	80,85	80,93	11,43	11,45	6,60	6,63
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	80,60	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,60	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	80,50	81,00	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	80,50	81,00	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	80,50	81,00	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	80,50	81,00	11,34	11,45	6,43	6,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	80,50	81,00	11,34	11,45	6,43	6,65
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,04	81,50	11,30	11,50	6,35	6,95
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250*	80,80	81,40	11,35	11,55	6,53	6,67
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,50	81,20	11,30	11,50	6,45	6,90
Poštna banka Slovenije	79,00	81,00	10,75	11,43	6,02	6,75
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,85	80,89	11,43	11,45	6,62	6,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,35	80,70	11,32	11,42	6,65	6,60
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,70	81,00	11,40	11,49	6,50	6,80
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,70	80,95	11,43	11,45	6,50	6,90
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,80	81,45	11,20	11,56	6,40	7,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,91	81,09	11,36	11,48	6,60	6,65
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,40	80,84	11,30	11,50	6,55	6,80
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,50	81,20	11,30	11,50	6,20	7,00
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,30	81,10	11,40	11,50	6,20	6,90
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,55	81,05	11,35	11,55	6,55	6,80
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	-	-	-	-	-	-
Publikum Ševnica, t: 0608/ 82-822	-	-	-	-	-	-
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,55	81,45	11,26	11,54	6,40	6,80
SKB d.d.,**	80,20	81,35	10,60	11,65	6,40	6,70
SHP Kranj, t: 064/331-741*	80,70	80,90	11,40	11,46	6,50	6,80
SZKB d.d. Ljubljana*	80,65	81,19	11,34	11,53	6,50	6,82
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,50	81,40	11,32	11,57	6,60	7,00
Upimo Ljubljana, t: 212-073*	80,81	80,85	11,43	11,45	6,65	6,69

Tečaji na dan 13. 4. 1995. * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni.**

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

14. APRIL 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1667,00	1742,00
nemška marka	1203,00	1253,00
francoski frank	346,00	359,00
holandski gulden	1077,00	1121,00
belgijski frank	58,70	61,10
funt sterling	2688,00	2798,00
irski sterling	2739,00	2850,00
danska krona	307,00	320,00
grška dramma	7,40	7,70
kanadski dolar	1221,00	1271,00
japonski jen	20,00	20,80
švicarski frank	1459,00	1519,00
avstrijski šiling	171,30	178,30
norveška krona	269,00	280,00
švedska krona	229,00	239,00
portugalski escudo	11,40	11,90
španska pezeta	13,50	14,10
avstralski dolar	1239,00	1290,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	14,00	15,00
hrvaški dinar-kuna	320,00	345,00

KMEČKA BANKA - GORICA

14. APRIL 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	16760,00	1721,00
nemška marka	1215,00	1250,00
francoski frank	347,00	362,00
holandski gulden	1078,00	1106,00
belgijski frank	58,70	59,90
funt sterling	2694,00	2784,00
irski sterling	2744,00	2834,00
danska krona	308,00	316,00
grška dramma	7,40	8,00
kanadski dolar	12238,00	1268,00
švicarski frank	1473,00	1503,00
avstrijski šiling	171,60	176,60
slovenski tolar	14,50	15,30

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

13. APRIL 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	8,90
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	-14,50	15,30
Italija	Tržaška kreditna banka	-14,00	15,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-



Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 18. 4. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 81,21 81,48
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 073 z dne 14. 4. 1995 - Tečaji veljajo od 15. 4. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	83,6864	83,9382	84,1900
Avstrija	040	šiling	100	1154,8782	1158,3533	1161,8284
Belgija	056	frank	100	395,4962	396,6863	397,8764
Kanada	124	dolar	1	82,8860	83,1354	83,3848
Danska	208	krona	100	2072,1499	2078,3851	2084,6203
Finska	246	marka	100	2640,9754	2648,9222	2656,8690
Francija	250	frank	100	2335,5162	2342,5438	2349,5714
Nemčija	280	marka	100	8126,0783	8150,5299	8174,9815
Grčija	300	grd	100	—	50,2154	50,3660
Irsko	372	funt	1	—	185,3023	185,8582
Italija	380	lira	100	6,6277	6,6476	6,6675
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2240,0000	—
Japonska	392	jen	100	135,9899	136,3991	136,8083
Nizozemska	528	gulden	100	7257,4818	7279,3198	7301,1578
Norveška	578	krona	100	1816,6661	1822,1325	1827,5989
Portugalska	620	escudo	100	77,3196	77,5523	77,7850
Švedska	752	krona	100	1548,8305	1553,4910	1558,1515
Švica	756	frank	100	9842,3060	9871,9218	9901,5376
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,6341	182,1806	182,7271
ZDA	840	dolar	1	113,7326	114,0748	114,4170
Evropska unija	955	ECU	1	149,7637	150,2143	150,6649
Spanija	995	peseta	100	91,8409	92,1173	92,3937

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 15. 4. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1.500.000	828.986	811.974	1.640.960
27		110.5315%	108.2632%	109.3973%	150.000	82.899	81.197	164.096

Tečajnica borznega trga

št.: 71

Datum: 14. 4. 1995

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	poprask	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
LEKZ	796	(4.5.93)	11.990	-	13.4.	11.350	11.950			
PRB	1.000	(6.6.94)	13.207	2,58	14.4.	13.200	13.500	13.230	13.200	1.083
SAL	500	(7/29.8.94)	20.395	-	14.4.	20.330	20.560	20.450	20.310	7.750
SKBR	458	(16.5.94)	32.967	-0,9	14.4.	32.800	33.050	33.000	32.000	1.747
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,2	1,8A	14.4.	98,1	98,5	98,2	98,2	310
RSO2	9,5	8(1.10.94)	103,7	1,9	14.4.	103,1	103,5	103,7	103,2	48.984
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,9	86	14.4.	81,0	84,4	83,9	83,0	61.562
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0	-	7.4.	-	92,0	-	-	-
RS14D	8,0	4(31.12.94)	95,6	1,2	14.4.	96,0	97,1	95,6	95,6	109
RS12D	9,5	8(1.10.94)	101,5	20	14.4.	100,5	101,5	101,5	101,5	83
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,0	07	14.4.	94,5	95,8	95,1	94,9	3.344
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.020	09	14.4.	10.500	11.850	11.020	11.202	55
DAD	10.000	(1.6.94)	118.480	36	14.4.	117.650	118.500	119.000	117.500	2.725
FMD		(8)	13.840	7074	14.4.	14.900	14.000	13.800		346
CPGR			20.400	-	5.4.	-	20.390	-	-	-
FMER			15.300A	11,27	14.4.	15.800	15.300	15.300		31
MKZ	218	(30.3.93)	9.100	1,11	14.4.	9.000	9.100	9.100	9.100	91
NKR	4.000	(8/10.6.94)	3.811	96	14.4.	3.810	3.830	3.812	3.810	1.601
TCTR		(5)	769,0	55	14.4.	755,0	770,0	769,0	769,0	769
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTPT	4000	(23.5.94)	32.790	43	14.4.	32.550	32.940	33.000	32.700	328
PNP			32.708	-	14.4.	32.200	32.940	32.990	32.670	3.761
RCSP		(6)	1.021**	9,96	14.4.	1.021	1.021	1.021		206
UBKP			11.600	1,69	14.4.	11.600	11.600	11.600		58
VBP			41.000	-	10.4.	40.700				
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	97,5	-	13.4.	96,0				
OZC	11,0	4(1.1.95)	92,0	-	5.4.	90,0	93,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,5A	1,50	14.4.	98,8	99,9	98,5	98,5	315
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,5A	52	14.4.	99,0	100,0	98,5	98,5	585
PGO	10,0	1(1.6.94)	96,0	26	14.4.	95,0	96,5	96,3	96,0	1.313
RSOS1	10,0	4(1.6.94)	82,6	3,39	14.4.	84,0	83,9	77,0	313	

GLASBA

Slovenska ljudska pesem Benečije v sodobni priredbi

TATJANA GREGORIC

Ljudska pesem je kot neizčrpen vodnjak, v katerem vedno znova ustvarjalec lahko poišče "hrano" za svojo izpoved. Stevilni veliki glasbeni mojstri preteklih obdobij so prav v motivih ljudskega blaga poiškali vir za vecna in priljubljena glasbena dela in tudi tisti, v zabavno glasbo zazrti, se čedalje raje "spogledujejo" s preprostostjo ljudskih melodij. Daniele Zanettovich, tržaski skladatelj, ki od leta 1973 poučuje harmonijo, kontrapunkt in kompozicijo na konservatoriju v Vidmu, je v bogatstvu slovenske ljudske pesmi poiskal navdih za obsežen vokalno in instrumentalni opus "Tam gor je moja vas". Studija o ljudskem izročilu v Benečiji, ki jo je opravil tržaski skladatelj Pavle Merku, je bila podlaga za nastanek prikupnega niza skladb, v katerih ostaja ljudski element vedno prepoznaven. Zanettovichove priredbe znanih pesmi so odraz prefinjenega odnosa skladatelja do ljudskega blaga, so odsev avtorjeve ustvarjalnosti, v kateri ni prostora za kičasto efektnost in so predvsem plod velikega kompozicijskega znanja. Avtorjev cut do ljudske tvornosti je posten. Ob prenosu lepih in prijaznih melodij v novo glasbeno stvaritev je Zanettovich korekten: ljudsko glasbo v resnici samo nad-

grajuje in jo prelija z zlahkno stjo različnosti novih instrumentalnih ali vokalnih zasedb.

Ciklus priredb ljudskih pesmi Benečije je nastal na pobudo Društva slovenskih emigrantov v deželi Furlaniji-Juljski krajini ob 25-letnici (1993) in ob tej priložnosti so 23 pesmi tudi posneli na kaseto. Izboru s kasete je skladatelj pridružil še šest novih in priredbe so doživele krstno koncertno predstavitev na četrtem abonmanskem večeru Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel v ponedeljek, 10. aprila v Gorici. V komorni dvorani sole so nastopili glasbeniki v nekoliko spremenjenih zasedbah, kot jim lahko prisluhnemo tudi na kaseti. Kvartet klarinetov je zaigral v sestavi: Claudio Tassinari, Piero Ricobello, Maddalena D'Ambrosio in Mario Zanetto. Priložnostna zasedba, ki so jo oblikovali že uveljavljeni italijanski poustvarjalci, je deset fantovskih in pivskih pesmi izvedla solidno, izvajalsko korektno, z nekoliko premalo interpretacijskega zara folklornosti. Vokalni ansambel, sestavljen iz pevk iz sole prof. Elene De Martin (Lorella Grion, Irene Lionetti, Liliana Moro, Lorena Ribis, Maria Tararan, Patrizia Belloni, Manuela Marussi, Elena De Martin, Franka Zgavec) je nastopil pod

vodstvom mladostne Fabiane Noro, pianistke in skladateljice iz Vidma. Ob spremljavi Giorgia Fritscha na tolkalih je zbor predstavil šest pesmi nabožne vsebine. Barvno glasovno ubrana skupina bi za popolno doživeto interpretacijsko predstavitev skladb nedvomno potrebovala še nekaj skupnih vaj. Ritmično in melodično bogastvo slovenske ljudske pesmi, njena iskričnost sta najbolj prepričljivo izzveneli v izvedbah trinajstih pesmi z različno tematiko članov Prometeus Pianoquaters (Lucio Degani, Massimo Piva, Luigi Puxeddu, Andrea Rucili).

Drobne poustvarjalne nepopolnosti koncertantov pa nikakor niso uspele preglasiti izjemnosti in enkratnosti večera. Ali, kot je ob zaključku povedal sam skladatelj: »Z izvajalci sem bil zelo zadovoljen. In z velikim odobravanjem in navdušenjem je glasbo in glasbenike sprejelo tudi občinstvo. Veseli me, da so se potrudili tako interpreti kot tudi organizatorji, saj je to za nas bila enkratna priložnost, da predstavimo ta opus.«

Zadovoljstvo priznanega italijanskega skladatelja bi nam vsekakor morala biti v poklon, njegova ustvarjalna zazrtost v slovensko ljudsko pesem pa tudi v ponos (in ne v enkratno predstavitev).

INTERVJU

Lorenzo Jorio: »Kulturne ustanove so tudi podjetja«

BREDI PAHOR

V njegov prid je govorila slična zadolžitev pri slovitim beneskem gledališču La Fenice, vendar pa prevzem vloge superintendanta v tržaski operni hiši Verdi za Lorenzo Joria ni potekal povsem spokojno (v sredi na sliki, foto KROMA). Z upravnopravnega vidika je sedaj vse urejeno, zato se lahko pogovor začne pri vzporejanju omenjenih opernih gledališč.

»Glavna razlika je v tem, da so Benetke turistično mesto s precej omejenim številom prebivalstva v zgodovinskem jedru, prebivalci Mestera pa neradi zahajajo v beneska gledališča. Zato je dotok občinstva izredno nihajoč, glede

pač na turistične tokove. V Trstu pa lahko - na našo srečo - računamo na veliko navezanost občinstva, v dobrem odnosu smo z Vidmom in s celo Furlanijo, tako da je dejavnost gledališča skoraj izključno namenjena domači publiki.

Z vidika zavzetosti zaposlenih v gledališču Verdi pa moram poudariti, da sem pri vseh zasledil veliko ljubezen do svojega dela. Ne bi mogel reči, da so bili v Benetkah manj zavzeti, vendar pa sem v Trstu opazil izrazito željo vsakega posameznika, da bi najbolje opravil svojo nalogo. Trenutno smo se vedno v nekakšni prehodni fazi, ki jo predstavlja domovanje v dvorani Tripicovich. Glede tega velja poudariti, da je bil problem začasne dvorane rešen hitro in učinkovito, ne vem, če bi ga drugje tako dobro. O tem, da je bila »rešitev Tripicovich« uspešna, prica tudi odločitev tržasko občinske uprave, da obdrži dvorano tudi po »izselitvi« operne hiše. Tako predvideva nov regulacijski nacrt, po starem bi namreč morali dvorano podreti. V njej bi lahko npr. tudi mi se nastopali, prirejali bi lahko razne koncertne cikle, lahko pa bi jo uporabljali tudi za vaje. Za Trst pa je pomembno, da ohrani lepo in akustično dvorano.«

Ob nedavni predstavitvi letošnje operne sezone ste naglasili, da je operno gledališče Verdi s 300 uslužbenci med največjimi podjetji v Trstu. Za vas je gledališče prvenstveno podjetje ali kulturna ustanova?

»Gre za kulturno ustanovo, ki jo je treba upravljati kot podjetje. Po mojem je izgovorjanje, češ smo ustvarjalci in zato smo preveč porabili, povsem boso. Ne glede na dejstvo, da si mi tega ne bi mogli privoščiti, ker crpamo sredstva iz državne blagajne, za katere pa se je treba boriti. Na srečo pa lahko računamo na izdatno pomoč Dezele. Vendar pa se morajo računati vselej izziti. In to se zlasti v sedanjem obdobju, ko je »v zraku« reforma glasbenih ustanov, se posebej opernih hiš. Vsekakor se finančna in kulturna plat ne smeta izničevati. Visoka kakovostna proizvodnja ne sme nikoli biti izgovor za previsoke izdatke, ustanova mora proizvajati to, kar lahko plača. Truditi pa se mora, da z razpoložljivimi sredstvi naredi cimbec in cimbolje. Mi smo v službi občinstva in njega moramo skusati zadovoljiti. Odločno pa nasprotujem norim izdatkom, tudi ko smo pripravljali prireditve ob dvestoletnici gledališča La Fenice, sem se zavzemal za kakovostne predstave, ki pa niso predvidevale nemogočih stroškov.

Domovanje v dvorani Tripicovich nas trenutno precej omejuje, ker je oder razmeroma majhen in ne prenese vseh postavitev. Vendar pa že sedaj aktivno razmišljam o tem, da bi se ob povratku v gledališče Verdi (tja se bomo vrnili sredi leta '97) dogovorili z drugimi opernimi hišami za koprodukcije. Omenil bi se, da se že dogovarjamo s Stalnim gledališčem FJK



(postal sem tudi član njihovega upravnega odbora) glede uporabe scenografskega laboratorija našega teatra, tako bi lahko ostal gledališčem posredovali naše profesionalno znanje in storitve in

seveda tudi nekaj zaslužili.«

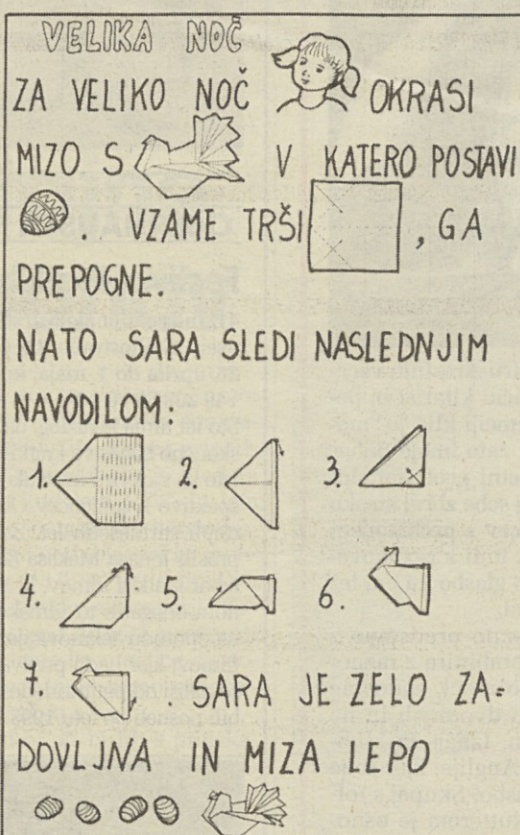
Pri sestavi letošnje abonmajske ponudbe se niste sodelovali. Bi izbrali ista dela ali pa bi v programu kaj spremenili?

»Če upoštevamo vse danosti, osnovne usmeritve ni mogoče kritizirati. Vendar pa bi osebno bil nekoliko bolj ambiciozen. Prepričan sem namreč, da je tako za gledališče kot za mesto koristno, če v sezoni pripravijo tudi nekaj velikih dogodkov. Tako lahko priključimo sirso pozornost na gledališče in posredno na mesto. V novi sezoni, ki jo bomo predvidoma predstavili maja, o kateri pa ne morem povedati nič določnejšega, ker je upravi svet še ni dokončno odobril, smo predvidli vsaj nekaj »dogodkov«. Dogodek je lahko zelo iz raznih vidikov posebna predstava ali pa slaven interpret. Vsekakor nisem pripravljen zapraviti vseh razpoložljivih sredstev za dve predstavi, vendar pa če npr. povabiš Pavarottija, da nastopi na koncertnem večeru, je s finančnega vidika breme sprejemljivo, posebno, če najdes sponzorja. Se posebej na tem področju se moramo truditi, ker krizo reklame občutijo se posebej kulturne ustanove. In pri tem nam davčni predpisi niso v pomoč, nasprotno. Zelo se npr. trudi Združenje prijateljev gledališča Verdi, vendar pa so njihova prizadevanja s finančnega vidika zaenkrat obrodila bolj skromne rezultate.«

Podrobnosti o sezoni '95-'96 nam ne nameravate izdati. Ali nam lahko poveste vsaj, po kakšnem ključu ste jo sestavljali?

»V gledališču Verdi mora biti Verdi vselej biti prisoten. Nadalje moramo tudi znati izkoristiti to, kar imamo, in tržaska operna hiša se lahko ponasa z odličnim zborom. Zato prihaja v postev ruska opera, v kateri ima zbor izredno pomembno vlogo. In nadalje moramo upoštevati se geografski položaj Trsta, ki bi se iz obmejnege mesta po odpravi starih nesporazumov moralo razviti v pravo srednjeevropsko središče. Zato ne smemo pozabiti na avstrijsko-nemško tradicijo, ki je že odlično zastopana na opernem festivalu, vendar bi morala najti stalnejše mesto tudi v operni sezoni. Po moji presoji je treba občinstvu v obdobju nekaj sezon - moj mandat traja štiri leta - ponuditi repertoar, v katerih se ne ponavljajo ista dela, pa čeprav so nekatere opere zelo priljubljene. Istocasno pa je treba slediti temu, kar delajo drugi. Nikakor pa ne smemo zanemariti novosti, ne smemo pozabiti, da sta bila tudi Verdi in Puccini v svoji dobi inovatorja.«

Velikonočna voščila Pastirčka in Galeba



V kosari velikonočnih daril so najmlajši našli tudi osmo letošnje številko Galeba in Pastirčka. Obe reviji sta seveda prazniku in njegovim številnim običajem, med katerimi so se zlasti priljubljeni prihi, odmerili primeren prostor. Galeb je med drugimi prispevki objavil tudi pesmico Kraljicki, ki jo je napisala in ilustrirala Andreja Borin. Z voščilom vred jo objavljamo tudi mi (na sliki levo). Pastirček pa je veliki noči namenil tudi igrico, v kateri se lahko preizkusijo vsi, ki imajo dovolj ročne spretnosti (na sliki desno). Reviji pa bosta v naslednjih številkah prav gotovo radi objavili prispevke svojih mladih bralcev o letošnjih velikonočnih počitnicah.



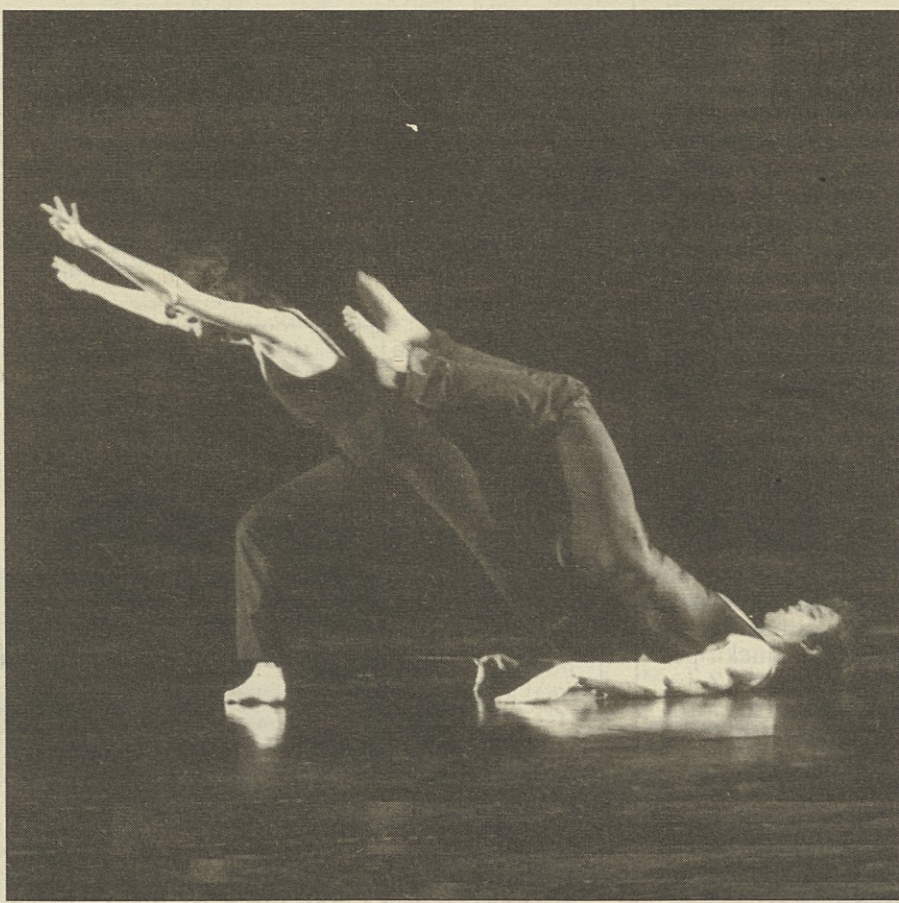
GLEDALIŠČE IN PLES / FESTIVAL SODOBNIH ODRSKIH UMETNOSTI

Exodos - stičišče plesnih nomadov

LJUBLJANA - Od 25. maja do 5. junija bo v Ljubljani potekal prvi mednarodni festival sodobnih odrskih umetnosti EXODOS, ki ga bosta organizirala kulturni zavod Panoptikum in Cankarjev dom. V slovenskem kulturnem prostoru se je namrec sprico kvalitete, zanimive in mednarodno odmevne plesne in gledališke produkcije pokazala potreba po relevantnem mednarodnem festivalu, ki bi predstavil najnovejše točke tovrstne produkcije.

Direktor festivala je Miran Sustersic, ki ima dvoletni mandat, tako kot avtonomni umetniški svet v sestavi Simon Kardum, Tomaž Toporišic, Boris Pinter in Miran Sustersic, ki bo skrbel za selekcioniranje programa. Glede na specifično slovenske produkcije, ki vključuje različna odrska izrazna sredstva, bo programska usmeritev festivala zavrsko odprta različnim novim tendencam in estetikam panevropskih in izvenevropskih odrskih umetnosti.

V letosnjem nosilnem programu bodo v okviru domače umetniške produkcije nastopili Emil Hrvatin s predpremiero Celica, Izток Kovac s predstavo v nastajanju Nova kreacija, Tanja Zgonc s koreografijo Ilza, Matjaž Pograjc s predstavo v nastajanju Know your enemy!, Vlado Repnik z Gertrudio Stein in Matjaž Faric s koreografijo Stravinskij in jaz. Od tujih avtorjev pa bodo nastopila tako reprezentativna imena (Jozsef Nagy), kot tudi se neujeljavljene skupine iz Portugalske, Avstrije, Svice. Namen festivala je predvsem produciranje in promoviranje domačih skupin, pri čemer presega dosedanje poskuse promocije nacionalne in urbane kulture doma in na tujem. Presežek festivala je



Festival bo soočenje slovenske z drugimi evropskimi odrskimi ustvarjalnostmi (Foto: S. Ž./BOBO)

skrit v njegovi odprtosti v formi, ki ni namenjena le določeni odrski zvrsti, kar je sicer tendenca večine mednarodnih festivalov. Ob festivalu bo potekal tudi spremljevalni program s serijo diskusij in okroglih miz, filmskih projekcij, vezanih na izbrane projekte, z delavnicami z mednarodno uveljavljenimi imeni in tematskimi razstavami.

Nedvomno bo izbor privabil v Ljubljano tudi tuje gledalce, publiciste in producente, kar bo se dodatno utrdilo sloves mesta kot zanimivega središča plesne in gledališke produkcije. Finančno bodo festival podprli Ministrstvo za kulturo, mesto Ljubljana, sponzorji in meceni. (A. P.)

RAZPIS

Razstava v Budimpešti

Galerija Skuc (Ljubljana) in Studio Gallery (Budimpešta) pripravljata izmenjalni razstavni projekt: oktobra bodo v Ljubljani razstavljali mlajši madžarski umetniki, ki jih bo na podlagi prijav izbral avtor koncepta in kustos Tadej Pogacar. Slovenske umetnike, ki bodo prav tako oktobra - razstavljali v novi budimpeštanski galeriji Združenja mladih madžarskih umetnikov (Studio Gallery), pa bo izbral na podlagi prijavljenih projektov in obiska v njihovih ateljejih madžarski kustos Barnabas Bencsik.

Naslov razstave je Cas kot struktura, metoda kot pomen. Koncept je opredeljen takole: Poznamo umetniška dela, ki so ciste sledi, ki ostanejo po predhodnih dejanjih. Umetnina vedno nastaja določen cas. Če kdo jasno in zavestno pokaže učinek casovnega dejavnika v ustvarjalnem procesu, se s tem odpre četrta razsežnost tega dela. Četrto razsežnost sestavlja enaka struktura kot tri prostorske razsežnosti. Ta dela so materializacija poteka casa. Tradicionalne likovne tehnike bi lahko bile sredstvo zato materializacijo, vendar so doslej že izgubile svoje simbolne pomen. Toda nekatere lastnosti materialov in njihova kompleksna in prefinjena uporaba bi lahko ponudile metode, ki bi starim resitvam zagotovile nov in učinkovit pomen.

Na podlagi tega koncepta lahko umetniki prijavijo dela, s katerimi bi kandidirali za razstavo v Budimpešti Galeriji Skuc do 12. maja 1995 na naslov Stari trg 21, Ljubljana (tel. in fax: 061/216-540). Prijava naj vsebuje kratko umetniškovo biografijo, natančen opis predlaganega projekta/procesa, skico oz. fotografijo, ki bi pojasnjevala opis, in izbrano dokumentacijo o predhodnem delu. Izbranih bo osem del. PR

Mogočni paket



LJUBLJANA - Nocoj bo v okviru Arosinih večerov v klubu CD nastopil dinamični kitarist in pevec Phil Shackleton, ki ga v Nemčiji klicajo "mogočni paket iz Lancashirea", in zato imajo dober razlog. V svoji več kot dvajsetletni profesionalni karieri je Phil Shackleton okrog sebe zbral široko in raznoliko skupino oboževalcev s prebijanjem ne le socialnih preprek, ampak tudi z razlikovanjem med tradicionalno ljudsko glasbo na eni ter rockom in popom na drugi strani.

Phil Shackleton ponuja močno predstavo z akustično kitaro v živo in to kombinira z raznolikimi vokalnimi vložki vse do moči, zadostne za nastop v velikih koncertnih dvoranah in ne le v majhnih, zakajenih klubih. Izhaja iz klubske scene Lancashirea, Yorka, Anglije, kjer se je polprofesionalno ukvarjal z glasbo. Skupaj s tolkalcem in pevcem Andyjem Nutterom je osnoval duet Talisman, s pomočjo katerega je 1989. leta dobil Gestringer Art Award, leto pozneje pa Rheine Artists Oscar. Shackleton ponuja širok spekter glasbenih oblik - od mehkih balad do hitov in osebnoizpovednih pesmi, skratka, "glasbo, ki ti zleze pod kožo". Korenine njegove glasbe so očitne: od tradicionalnih pesmi do današnjega popa njegov samosvoj stil kaže veliko mero spretnosti. Njegove lastne skladbe so pogosto podobne popevкам, vendar ga korenine dvigajo visoko nad povprečje. (T. F.)

EVROAGENDA

DUNAJ

Dubuffet in art brut

Jaen Dubuffet 1901 - 1985. KunstHaus Wien, Untere Weissgerberstrasse 13, Wien, do 30. aprila, odprto vsak dan med 10. in 19. uro, informacije na tel. 0043 1 712 04910.

Retrospektiva s 140 deli ponuja vpogled v opus francoskega slikarja in grafika Jeana Dubuffeta in smer art brut (surova umetnost, izraz je leta 1947 uveljavil sam Dubuffet). Tematika, ki je okupirala Dubuffeta, je sorodna tisti, ki označuje umetnost avantgarde zgodnjih desetletij 20. stoletja - primitivne kulture, legende in sanje - Dubuffet pa je v svojem iracionalnem, primitivnem svetu veliko eksperimentiral s peskom, cementom, kaktanom in podobnimi materiali (na sliki: Desnudos, 1945). (V. U.)



BENETKE

Odprta palača Grassi

Palazzo Grassi: Palazzo aperto. Palazzo Grassi, San Samuele 3231, Venezia, do 1. maja, odprto vsak dan med 10. in 19. uro, informacije na tel. 041/5231680/1/2/3.

Razstavišče, s katerim upravlja Fiat, v letošnjem letu zaključuje desetletnico delovanja. Projekt Odprta palača Grassi prinaša možnost vsakodnevnega obiska palace, bogato ponudbo literature in spominkov, v njej pa so razstavljena tudi dela Pietra Longhija in Gabriela Bella (na sliki: Regata zenski, pred 1782), ki se nanasajo na življenje v Benetkah v 18. stoletju, času, ki mu pripada tudi palača Grassi (zgrajena 1766). Dela izhajajo iz zbirke Querini Stampalia (njihovo siceršnje nahajališče pravkar restavrira). Na ogled je tudi dokumentacija dosedanjih pomembnih razstav. (V. U.)



RIMINI

Umetnost 14. stoletja

Il trecento riminese tra pittura e scultura; Neri da Rimini. Museo della città, via Tonini 1., do 28. maja, odprto od torka do sobote med 9.30 in 13. uro ter med 15.30 in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro ter med 15.30 in 18. uro, informacije na tel. 0541/783100.

Leto 1995 so v Riminiju posvetili pomembni etapi svoje srednjeveške umetnosti, trecentu oziroma umetnosti 14. stoletja, v katerem je lokalno slikarstvo prevzelo vplive Giotta in jih razvilo v posebno slikarsko solo, ta pa je vplivala tudi na sirsi prostor (med drugim tudi na slovensko umetnost). Razstava ponuja okoli 60 del iluminatorja rokopisov Neri-ja da Rimini, ki je ustvarjal v prvih dveh desetletjih 14. stoletja. (V. U.)



OBERHAUSEN

Festival kratkih filmov

41. Internationale Kurzfilmtage Oberhausen. Grillostraße 34, Oberhausen, od 26. aprila do 1. maja, informacije na tel. +49 208 80 70 08.

Sto let filma je razlog, da imamo tudi neskončno bogastvo kratkih filmov. Lansko leto so v okviru festivala predvajali retrospektivo nagajencev Oberhausna iz zadnjih stidesetih let. Za letos pa so zaprosili Jonasa Mekasa (ZDA), da sestavi izbor kratkih filmov, ki so s svojim načinom obogatili to filmsko zvrst. Nato bo na sporedu tekmovanje kratometražnih filmov, kjer bodo predvajali filme, ki niso daljši od petintridesetih minut in so bili posneti po letu 1993. (A. V.)



MADRID

Sebastiano del Piombo

Sebastiano del Piombo. Museo del Prado, Paseo del Prado, Madrid, do 30. aprila, odprto od ponedeljka do sobote med 11. in 17. uro, informacije na tel. 0034 1 369 0151.

Razstava obsega dela beneskega renesančnega slikarja Sebastiana Lucianija, imenovanega del Piombo (1485 - 1547), ki jih hranijo španski muzeji. Na del Piombova zgodnja dela je močno vplival Giorgione, leta 1511 pa se je preselil v Rim, kjer je sprejel Rafaelove vplive. Kasneje se je spoprijateljil z Michelangelom, s katerim je tudi tesno sodeloval, njegov opus pa nasploh pomeni povezavo med benesko renesančno solo in rimsko visoko renesanso (na sliki: Adonisova smrt, ok. 1511). (V. U.)



LONDON

Nyman na Južnem bregu

Festival glasbe Michaela Nymana, Royal Festival Hall in Queen Elisabeth Hall, do 29. aprila, informacije na tel. 0044/171/9288800.

Michael Nyman je najbolj uspešen med se zvečimi britanskimi skladatelji. Na njegove skladbe se kritiki burno odzivajo, popularen pa je predvsem zaradi svoje glasbe za filme (npr. Klavir Jane Champion). Festival Nyman na Južnem bregu (Temze, op. ur.) želi predstaviti raznolikost njegovega opusa, zato si je med njim mogoče ogledati tako filme kot prislusni koncertom z njegovo glasbo. Med koncertnimi izvajalci je tudi novoustanovljeni Orkester Michaela Nymana. (L. M.)





JAPONSKA / APOKALIPTIČNA NAPOVED

Katastrofa bo prizadela Tokio

Policija jemlje resno Asaharove grožnje



TOKIO - Včeraj ob zori je 100 tisoč japonskih policistov (ena tretjina vseh varnostnih sil) zacelo širokopotezno akcijo s hisnimi preiskavami na sedežih budistično-hinduiistične verske sekte Aum Sirikio (na sliki AP), s cestnimi zaporami in s sistematičnim patroliranjem vseh strateško pomembnih območij v državi. Voditelj sekte Soko Asahara je namreč za danes napovedal katastrofalna dogajanja v Tokiu, pred katerimi bo zbledel celo januarski potres v Kobeju, ki je terjal 5.500 mrtvih. To pa se ni vse, Asahara je obenem napovedal, da se bo danes nekaj strašnega zgodilo tudi v tokijski gospodarski četrti Sinzuko. Nic cudnega torej, da je življenje v tej mesti četrti skoraj zamrlo.

Ljudje jemljejo zelo resno Asaharove preroke

napovedi, saj je sekta obtožena atentata z živčnim bojnim strupom sarinom v tokijski podzemni železnici, v katerem je umrlo 11 oseb, 5.500 pa se jih je zastupilo. Se bolj zaskrbljene pa so oblasti, ki ne varčujejo s preventivnimi ukrepi. Včerajsja akcija se bo namreč nadaljevala do nedelje, ker policiji se vedno ni uspelo izslediti in aretirati Asahare in njegovih najzobjih sodelavcev, ki bi se lahko sedaj mascevali s kako blazno akcijo.

Medtem pa so oblasti poskrbele za kakih osemdeset mladoletnih otrok, ki so jih odvzeli pristasem Asaharove sekte in jih razmestili po raznih dijskih domovih in sirotišnicah. Na glavah so imeli kovinske obroče z elektrodami, ki naj bi po trditvah privrženec sekte omogočale otrokom stalen mentalen stik z Asaharo.

NEMČIJA / TAJNOSTI POSTAJAJO KNJIŽNE USPEŠNICE

Znani vohun NDR Wolf obuja spomine

Huduje se nad sodstvom, ki ga preganja

BERLIN - Obveseovalno službo Vzhodne Nemcije je zanimal bolj Vatikan kot Italija, kjer so bili bolj aktivni madzarski in poljski vohuni: to je le eno od ozadij iz casov hladne vojne, o katerih je na srecanju z italijanskimi novinarji spregovoril Markus Wolf, bivsi sef vzhodnonemskih vohunov.

Wolf, ki je bil dolgi 30 let (do leta 1986) na celu vzhodnonemške obveseovalne službe, se je srečal z italijanskimi novinarji v znani berlinski restavraciji, kjer je spregovoril o manj znanih dogodkih iz lastnega življenja. Preden je zacel odgovarjati na vprasanja novinarjev, je Wolf (tudi znan kot Misa) razblinil legendo, po kateri do leta 1978 zahodne drzave niso poznale njegovega obraza. Dodal je, da se v tistih letih ni skrivaj in da je bil javnosti marsikdaj v prvi vrsti, zato ga sploh ni bilo težko slikati.

Glede domneve, da je navdihnil pisatelja Johna Le Carréja, je Wolf (ki je res prebil enajst let v Rusiji, da bi se izmaknil nacistom) dejal, da ne pozna Le Carréjevih del, pristavil pa

je, da ne verjame, da bi pisatelj mogel vedeti za podrobnosti kot je bilo rivalstvo med vzhodnonemsko obveseovalno in protiobveseovalno službo.

Bivsi general je poleg tega dejal, da so vesti, po katerih mu sovjetske oblasti niso hotele zaupati ministrstva za varnost (ki so ga nato zaupale Erichu Mielkeju v zameno za nekaj vagonov umetnin) samo pravljice. Priznal pa je, da mu njegova židovska kri prav gotovo ni olajšala življenja, saj je bila Moskva v 50. letih se zelo protisemitska.

Wolf, ki je danes 71-letni gospod visok 1,80 m, je med drugim spregovoril o pustolovscini, ki jo je doživel, ko je januarja 1965 na poti v Kubo njegovo letalo ostalo brez goriva in je moral pristati na letalisku Kennedy v Ameriki. Njegovo je bilo prvo sovjetsko letalo, ki je pristalo v Ameriki po krizi s Kubo, tako da je bila situacija za 12 ur zelo negotova, naposled pa je le odletel brez težav. Njegov edini obisk v ZDA vsekakor ni bil prijeten, ce ne drugega zato, ker je moral dvanaest

ur prebiti v letalu, kjer je bila temperatura vec stopinj pod niclo. Wolf je tudi omenil pretep med ameriskimi in sovjetskimi agenti v neki dunajski kavarni v 50. letih. Na kraj so prihiteli fotografi in policija. Wolfa so celo slikali, ko je pobegnil iz lokala, kaze pa, da na tisto sliko nihce ni bil pozoren.

Kljub temu, da pripravlja tretjo knjigo spominov, potem ko je ze izdal svojo avtobiografijo o letih, ki jih je preživel v SZ in o letu 1989, ko so porusili berlinski zid, je Wolf spregovoril predvsem o svoji novi knjigi o »skrivnostih« ruske kuhinje.

V zvezi s tezavami, ki jih se ima s pravico (saj caka med drugim na razsodbo kasacijskega sodisce o prizivu, ki ga je vložil zaradi obsodbe na šest let zopora zaradi veleizdaje), je dejal, da upa, da bo ustavno sodisce končno le prepovedalo preganjanje bivših tajnih agentov suverenih drzav, kot je bila Vzhodna Nemcija, se zlasti glede nato, da zahodnonemskih kolegov sploh ne preganjajo in da so mnogi izmed njih celo se v službi.

ZDA / KAMPANJA PROTI KAJENJU

Strožji protitobačni zakoni

Na udaru so po severnih sedaj tudi južne zvezne države

NEW YORK - Kampanja proti kajenju se v ZDA pomika proti jugu in je ze dosegla zvezno drzavo Maryland, kjer je guverner Parris Glendening napovedal zelo strogo zakonodajo, ki bo prepovedala kajenje v vseh delovnih prostorih, restavracijah, barih in letaliscih.

V vseh ameriskih zveznih drzavah bodo zakoni proti kajenju strožji. Od aprila so na primer v New Yorku prepovedali kajenje cigaret, cigar in pip v vseh prostorih, ki so jih doslej obiskovali kadilci, in celo po hotelskih hodnikih, v kongresnih palacah in plesnih oziroma bilijardnih dvorinah.

»V nekaterih drugih drzavah so prepovedali kajenje na delovnih mestih, dopustili pa so možnost izjem,« je zadovoljno komentiral predstavnik Ameriske pljučne zveze Paul Billing. V Marylandu pa ni tako: drzava, ki meji z Washingto-

nom, glavnim mestom ZDA, na jugu pa z Virginijo, je sprejela res stroge ukrepe.

Reakcije kadilcev in pritiskov tobacnih proizvajalcev seveda ni bilo treba dolgo čakati. Od guvernerja so takoj zahtevali, naj nekoliko omili nove ukrepe, da ne bi bili v skodo gospodarstvu. »Dejavnost hotelov in restavracij bo gotovo utrpela znatno skodo, se zlasti v predmestju Washingtona,« se je takoj pritožil Tom Lauria, predstavnik ustanove Tobacco Institute. V predmestjih cetrtih Marylanda živijo namreč mnogi, ki so se preselili iz glavnega mesta zaradi zelenja, dobrih sol za otroke in manjšega davcnega pritiska. Lauria meni, da bi novi zakoni sedaj lahko popolnoma spremenili razmere, vsaj za trgovce: na stotine kadilcev bi se namreč lahko množicno izognilo washingtonskim restavracijam in barom in raje krenilo v Virginijo.

NOVICE

Shranili so možgane milwaukeejske pošasti

WASHINGTON - Na željo matere so shranili možgane Jeffreyja Dahmerja, ki je znan kot milwaukeejska pošast, ker je ubil, hranil v hladilniku in delno pojedel 16 svojih zrtev. Morilčeva mati hoče, da bi znanost prej ali slej ugotovila, kaj je povzročilo, da se je njen sin spremenil v tako pošast. Truplo hranijo v hladilniku, ker je se v teku sodi postopek proti zaporniku, ki je na dosmrtno ječo obsojenega Dahmerja pretepel do smrti.

Vrhunske manekenke dobile bitko s kreatorji

NEW YORK - Ameriski modni kreatorji so izgubili bitko z vrhunskimi manekenkami. Umaknili so namreč sklep, da bodo manekenke placevali le do 750 dolarjev na uro. Za tako ceno so se razne Claudia Schiffer, Christy Turlington in Nadja Auerman odpovedale ameriskim modnim revijam, saj v Evropi za isto storitev zaslužijo od 10 do 18 tisoč dolarjev. Modni kreatorji so svoj sklep umaknili, ko je bilo jasno, da bo Federal Trade Commission sprožila preiskavo.

ZGODOVINA / INCEST IN IZVENZAKONSKA RAZMERJA

DNK razkriva tajne nekdanjih faraonov

LONDON - V anticnem Egiptu je bil incest zelo razširjen: faraoni so se na primer poročali z najbližjimi sorodniki, na primer s sestrami oziroma brati ali sestricami oziroma bratranci. Do te ugotovitve so prisli znanstveniki na podlagi analize genetskega koda mumij starih faraonov osemnajste dinastije.

V dokumentarcu angleske televizijske postaje »Channel Four« je profesor Scott Woodward z univerze Brigham Young v ameriski zvezni drzavi Utah razkril, da so raziskave DNK-ja starih faraonov pokazale, da so bile med njimi genetske razlike izredno majhne, kar pomeni, da so se faraoni poročali z bliznjimi sorodniki. Woodward je prepričan, da bodo tovrstne preiskave osvetlile in verjetno tudi popolnoma spremenile dosedanje poznavanje te anticne civilizacije in bodo med drugim pomagale odkriti, ali je pri nasledstvu posameznih dinastij imela kako vlogo tudi rasna pripadnost faraonov.

Najsodobnejša raziskovalna sredstva bodo ameriskim znanstvenikom pomagala tudi ugotoviti, cigavi sta bili mumificirani trupelci, ki so jih našli v razkosni Tutankamnovi grobnici. Gre za mumiji 22 tednov starega zarodka in

otroka, ki je prisel na svet ze mrtev. Verjetno je, da sta to bila faraonova otroka, vendar je to zaenkrat le domneva. Osemnajsta dinastija, katere pripadnik je bil tudi Tutankamon, je vladala priblizno 250 let (od leta 1567 do leta 1304). Zelo težko je ugotoviti istovetnost mumij iz tistega obdobja, saj so grobnice okrog leta 1000 pred nasim stetjem hudo poskodovali roparji. Kasneje so mumije med drugim prevezali z novimi povoji, zato bo mogoče ugotoviti njihovo istovetnost samo na podlagi preiskave DNK-ja.

Med skrivnostmi, ki bi jih s preiskavo genetskega koda lahko razresili, je tudi skrivnost v zvezi z ostanke faraona Amenofija IV. Ekhnatona, ki je odpravil mnogobostvo in uveljavil monoteistični kult boga-sonca. V muzeju v Kairu hranijo lobanjo, ki je verjetno njegova. Ali je res njegova bo mogoče ugotoviti v roku 18 mesecev, Woodward pa obljublja, da bo poleg tega razkril tudi pregrehe nekaterih anticnih kraljic, saj bo s preiskavo genetskega koda mogoče ugotoviti, kateri od njihovih številnih sinov, so bili sad izvezakonskih razmerij. Genetski kod je pac neizbrisen, tudi po 3.000 letih.

Šibak potres povzročil velik plaz v Zion Canyonu



V noči na četrtek je šibak potres povzročil ogromen zemeljski plaz v nevadskem Zion Canyonu. Plaz je zajezil reko Virgin, ki si je utrla novo strugo in pri tem odnesla del ceste skozi to slikovito sotesko. (Telefoto AP)



RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše
10.00	Dok.: Kvarkov svet - Nomadi v vetru
10.45	Tedenski dnevnik o TV programih Canal Grande Lاراichevedrai
11.15	Aktualna odd.: Verde-mattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Odd. o medicini Check-up (vodi A. Manduca)
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna odd. o morju Linea Blu
15.15	Alladin: Zapuščeno mesto, 15.40 Neonews
15.45	Otroski variete Disney Club, vmes risanke
17.40	Aktualni tednik TG 1 - Almanah
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.10	Sport: 90. minuta
18.50	Oddaja o zdravju in lepoti: Più sani più belli
19.30	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	TV film: Jezus iz Nazareth (lt. '76, i. R. Powell, O. Hussey, zadnji del)
22.40	Dnevnik
22.50	Sportna nedelja
23.35	Nan.: Due figli a noleggio
0.05	Dnevnik 1 in vreme

RAI 2

6.30	Komicni filmi
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05	Aktualne odd.: RAI 2 za vas, 10.20 Tvoj bližnji
10.40	Film: Il ritorno di Lassie (ZDA '49, i. E. Gwenn)
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Glasba: Mio Capitano
14.50	Aktualno: Dreams Roads
15.35	Izzrebanje lota
15.45	Velikonocni koncert
16.45	Film: Vera Cruz (pust., ZDA '54, i. G. Cooper)
18.25	Sereno variabile
19.00	Nogomet A lige
19.35	Vreme in dnevnik
20.05	Sport: Domenica sprint
20.45	Film: Giudizio al buio (dram., ZDA '91, i. L. ann Warren, P. Coyote)
22.25	Aktualno: Profondo giallo (vodi N. Salvalaglio)
23.00	Kviz: Ko bi bil S. Homes
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Tedenski dnevnik o programih Lاراichevedrai
0.20	Nocni sport: odbojka, skoki v vodo, biljard

RAI 3

6.30	Pregled tiska
7.25	Film: Amore mio ('64)
9.00	Dnevnik o televizijskih progr. Lاراichevedrai
9.30	Dok.: Pred 20 leti
10.00	Koncert: J.S. Bach
11.00	Oddaja o kmetijstvu
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Senza famiglia nultenenti cercano affetto
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio...
17.50	Sobotni sport: kosarka
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	Dezelne volilne tribune
20.10	Tednik TG 3 Omnibus
20.34	Film: Ivanhoe (pust., VB '52, i. R. Taylor)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Dok.: Boatman
23.50	Aktualno: Letti gemelli
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.40	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 8.30 Gualupe, 9.20 Catene d'amore
9.50	Variete: Buona giornata, vmes 11.00 nad. Febbre d'amore, 11.55 Cuore selvaggio, vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
16.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.05 Perdonami
18.00	Nan.: I casi di Rosie O'Neill - Amore materno, vmes (19.00) dnevnik
19.30	Nad.: Amore materno
20.30	TV film: In corsa per la vita (dram., i. M. P. tinkin, 1. epizoda)
22.30	Oddaja o modi: Atelier (vodi G. Carlucci), vmes (24.00) dnevnik
0.15	Nan.: La donna bionica

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda, 10.00 Affare fatto
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Antepima
16.00	Otroski variete Bim bum bam, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Champagne (vodi Pippo Franco)
23.10	Dnevnik
23.40	Nan.: Le inchieste di Padre Dowling
0.40	Nocni dnevnik
0.55	Aktualno: Antepima

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.25	Odpri studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
13.30	Sport: Vodic nogometnega prvenstva
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Smile
14.35	Aktualno: Ciak
15.00	Nan.: I ragazzi ella 3. C., 16.30 Highlander, 17.45 Primi baci, 18.20 College
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Il principe cerca moglie (kom., ZDA '88, i. E. Murphy, S. Headley)
22.30	Sportna odd.: Pressing, 23.45 Mai dire gol
24.00	Italia 1 sport
1.00	Sgarbi quotidiani
1.15	Film (vestern)

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.15
20.30	Dogodki in odmevi
20.30	W.A. Mozart: requiem
21.30	Nan.: The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00
14.00	Dnevnik
19.30	Sportna odd. Ciclissimo
20.00	Velikonocna nabozna odd. Sabato Santo
20.35	Sport: Golagoal
23.00	Spanski nogomet

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)
20.30 Gallusovo zvono bogastvo (tretji del)

SLOVENIJA 1

08.25	Radovedni Tacek: Gosenica, ponovitev
08.40	Medvedkove dogodivscine, ponovitev
08.50	K. Kovic: Moj prijatelj Piki Jakob, pon. 6. dela
09.05	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 15. oddaja, pon.
09.20	Male sive celice, pon.
10.10	Tok tok, za mladostnike
10.55	Zgodbe iz skoljke
11.30	Zepni noz, nizozem. film
13.00	Poročila
13.05	Moski, zenske, ponovitev
14.05	Malo angleščine, prosim
14.30	Tednik
15.20	Poglej in zadeni, pon.
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Svet narave, 3/10 del angleska poljudnoznanstvena oddaja
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.17	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Ona + on
21.15	Nocoj odrinemo: Zgodba o prvi Veliki noci
21.10	Ozare
22.30	TV dnevnik 3, vreme sport
23.00	Sova: Jalna, 11/16 del francosko-kanadske nadaljevanke
23.50	Zadnja postaja, angleški film

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
10.00	Concerto, 4/6 del angl. serije
10.50	Komisar Rex, ponovitev
11.40	Turisticka oddaja
11.55	Sova, ponovitev
12.20	Brooklynski most, 2/22 del ameriske nanizanke
12.20	Jalna, 10/16 del francosko-kanadske nadaljevanke
16.55	Polzela: Koncna DP v kosharki (M): Kovinotehna Savinjska Polzela - Smelt Olimpija, prenos
18.30	Alpe - Donava - Jadran
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja
20.10	Cas neznosti, amer. film
22.25	Sobotna noc
Novice iz sveta razvedrila; Traffic, koncert angleške skupine; Angleska glasbena lestvica	

KANAL A

10.00	Teden na borzi, pon.
10.10	Kino, kino, kino, pon.
11.00	Ucna leta, pon. 7. dela
11.40	Splosna praksa, pon.
12.25	Spot tedna
16.15	Smrtna kazen, pon. filma
18.40	Ameriskih deset
19.10	Beverly Hills 90210 III
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes
20.35	Splosna praksa, 17. del avstralske nanizanke
21.30	Ljubezenski vodici, ameriski film
22.25	Vreme
22.30	Rey Charles /1991/, posnetek koncerta
23.30	Spot tedna
00.15	Eroticni film

Koper

15.00	Juke box, ponovitev
16.00	Euronews
16.10	Juke box, ponovitev
17.00	Vzporedna zivljenja, ponovitev
18.00	Slovenski program: TV poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	O. J. - filmi, ki jih ustvarijo otroci
20.10	Euronews
20.30	Po meri cloveka - popotovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami »FOLK-KEST '94« - soocanje izkusenj - 9. del
21.05	Achtung baby!, oddaja o kulturi, avtor Roberto Ferrucci
21.35	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.05	No Comment
22.15	Vsedanes
22.30	Kelly in jaz, ameriska komedija, 1956

ORF Avstrija 1

10.30	Nekoc je bil clovek
11.00	Duck Tales
11.30	Mala trgovina groze
11.55	Serije
14.30	Ljubezen in tako naprej
14.55	Blossom
15.20	Ocetova nova prijateljica
15.20	Parker Lewis
15.45	Noci noci
15.45	Knight Rider
16.35	Lepa rec
16.35	Superman
17.25	Pozigalec
17.25	Melrose Place
18.10	Trije so prevec
18.10	Beverly Hills 90210
19.00	Obletnica poroke
19.00	Milijonsko kolo
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Ladja sanj
21.50	Sport v soboto
22.50	Cas v sliki
22.55	Kottan poizveduje
23.55	Genij in nakljucje
23.55	Mogambo, ameriski pustolovski film, 1953
23.55	Igrajo: Grace Kelly, Ava Gardner, Clark Gable in drugi
01.45	Rezija: John Ford
01.45	Klic na pomoc Kalifornija, ponovitev
02.30	Melrose Place
03.15	Beverly Hills, ponovitev
04.00	Blossom, ponovitev

ORF Avstrija 2

09.05	Vrtljak, ponovitev nemškega filma
10.50	Puscava zivi, ponovitev
12.00	Vreme
12.15	Hello Austria, Hello Vienna
12.45	Cas v sliki
12.55	Mojzes, 2. del nadaljev.
14.55	Avstrija II, 10. del dok. serije o drugi republiki
16.25	Zemlja in ljudje
16.55	Kdo me hoce
17.10	Cas v sliki
17.20	Ozri se po dezeli
17.53	Svetovne religije
18.00	Nogomet
18.30	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Indija, avstrijski film, 1993
21.40	Cas v sliki
21.45	Odvetnica, ameriska kriminalna, 1988
21.45	Igrajo: Burt Reynolds, Theresa Russell, Tom O'Brien in drugi
23.20	Teci, tiger, teci, ameriski akcijski film, 1989
00.55	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Godci ne poznajo meja; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Kratka igra; 23.05 Liter. nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 Novice, obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Glasbene želje; 16.35 Popevki tedna; 17.50 Sport; 19.00 Sobotni večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovske skladbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 P.I. Čajkovski; 19.30 Parsifal; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)
(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du Jesl, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turisticka poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Sportno popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik.

Radio Koper

(italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00

Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Popoldanski vodeni program; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.10 Znanjem do izleta; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 nagradna uganka; 16.20 Pesmi tedna; 19.30 Večerni pr s Katjušo Trampuž.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroski studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriška panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih goric; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želili ste; 17.30 Osmrtice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

11.00 Curriculum vitae; 14.30 RO: Glasba severnoameriških Indijancev; 17.45 Come Together!; 19.00 TB: P. Brotzman Quartet; 20.30 Afriski Ghost.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert v cerkvi sv. Ignacija v Gorici; 11.30 Iz Dopolisnic z najbližjega Vzhoda; 11.40 Znani ansambli; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediski zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verc; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 13. tek. R. Lipičer; 18.00 Mala scena; 22. leto ob zori-Vojo in Milena (L. Turk, 10.); 18.40 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morški val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca;



RAI 1

6.00	Aktualno: Euronews
6.45	Dok.: Kvarkov svet - Okavango - Mestni metulji
7.30	Otroški variete Aspetta la banda!, risanke, 8.00 L'albero azzurro, 8.30 La banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00	Velikonočna nabozna oddaja
10.25	Masa in papežev blagoslov Urbi et Orbi
12.35	Koncert zbora Piccolo Coro Antoniano
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Domenica in (vodita Mara Venier, Stefano Masciarelli)
18.00	Dnevnik
18.10	Variete: Domenica in
19.50	Vremenska napoved, dnevnik in sport
20.40	Disneyev večer - Serata Paperino
22.25	Dnevnik
22.30	Posebna oddaja o deželnih volitvah Telering (vodi Bruno Vespa)
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Aktualno: TGR Sredozemlje
0.45	Film: La signora senza camelie (dram., It. '53, r. M. Antonioni, i. Lucia Bosé, Gino Cervi)
2.25	Srečanje s P.E. Legerjem
3.35	Nocni dnevnik (pon.)

RAI 2

6.55	Variete: In famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05	Disneyeve risanke
10.40	Kviz: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?
11.30	Nan.: Blossom
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, oddaja o motorjih in vreme
13.40	Variete: Italiaride
14.30	Film: Il più grande spettacolo del mondo (pust., ZDA '52, i. C. Heston, J. Stewart, C. Wilde)
17.05	Domenica Disney
17.55	Film: I ragazzi di Camp Siddons (kom., ZDA '63, i. F. Mac Murray, V. Miles, L. Gish, C. Ruggles)
19.35	Vreme in dnevnik
20.15	TGS Sport
21.00	TV film: Amico mio - Profonda ferita (i. M. Dapporto, K. Bohm)
22.10	Aktualno: TG 2 dosje
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Zidovska kultura
0.05	Videosapere: Potovanje v iskanju Boga, 1.00 Ciak: 100 let kinematografije
1.05	Nan.: Komisar Kress

RAI 3

6.45	Variete: Fuori orario
8.45	Film: Cuori sul mare (kom., '49, i. M. Vitale)
10.15	Koncert Simfonicnega orkestra RAI
12.00	Film: I bucanieri (pust., ZDA '58, r. A. Quinn, i. Y. Brinner, C. Heston)
14.00	Deželni dnevnik
14.15	Popoldanski dnevnik
14.25	Aktualno: Diritto di replica
15.10	Sport: kolesarstvo Liege-Bastogne-Liege, 17.15 odbojka, 18.15 sinhronizirano plavanje
19.00	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sport
20.05	Variete: BlobCartoon
20.30	Film: Mannequin (kom., '87, i. A. Mc Carthy)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Deželne vesti
22.50	Variete: Quelli della notte - Resumption
0.05	Pregled tiska in vreme
0.25	Film v originalu: Robin Hood (pust., '38)

RETE 4

8.15	Film: Il cardinale Lambertini (kom., It. '34)
9.30	Teleprodaja: Affare fatto
10.00	Nedeljski koncert
11.00	TV film: Il veneziano - Vita e amori di Giacomo Casanova (pust., 5. del), vmes (11.30) dnevnik
12.00	Aktualno: Medicine a confronto
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Una tranquilla settimana bianca
14.50	Otroški variete, risanke
16.10	Film: Una fortuna da morire (dram., ZDA '88)
18.00	Film: Gambe d'oro (kom., It. '58, i. Totò), vmes (19.00) dnevnik
20.30	TV film: Il ritorno di Colombo
22.30	Film: L'impero del sole (dram., ZDA '87, r. S. Spielberg), 23.30 dnevnik, 1.30 Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Nabozna oddaja
9.40	Dok.: 5 celin, 10.30 La copagnia dei viaggiatori
11.55	Risanke: Simpsonovi
12.15	Glasba: Superclassifica Show (vodi G. Scotti)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Buona domenica (vodijo G. Scotti, G. Carlucci, C. Pistorino)
18.15	Nan.: Nonno Felice (i. G. Bramieri)
18.45	Variete: Buona domenica
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Variete: Stranamore (vodi A. Castagna)
22.40	Film: La legge del Signore - L'uomo senza facile (western, ZDA '56, r. W. Wyler, i. G. Cooper, A. Perkins, D. McGuire)
24.00	Dnevnik
1.30	Sgarbi settimanali
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
10.30	Nan.: Superboy, 11.30 MacGyver
12.25	Odprti studio
12.30	Sport: Grand Prix
13.30	Nan.: Adam 12
14.00	Odprti studio
14.30	Film: Voglia di vincere (kom., '85)
16.30	Nan.: Highlander, 17.30 Baywatch
19.30	Odprti studio, vreme
20.30	Film: Segni particolari: bellissimo (kom., It. '83, i. A. Celentano)
22.30	Film: Per vincere domani (pust., ZDA '84, i. R. Macchio, E. Shue)
0.30	Ciak News
0.40	Film: Africa Express (pust., It. '75, i. J. Palance, G. Gemma, U. Andress)
2.40	Film: Safari Express (pust., It. '78, i. G. Gemma, J. Palance, U. Andress)

TELE 4

19.15	21.45 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Mike Hammer
21.55	Telequattro sport
22.45	Film: La mazurka del ...

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.45, 22.30 TG
12.15	Verde Fazzuoli
14.10	Kolesarstvo
19.15	Neurejeni potopis
20.50	Dobrodelni večer
23.00	Film: Il pistolero di Dio (western, ZDA '68)

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)

20.30 Tantadruj (film)

SLOVENIJA 1

07.40	Ziv zav, ponovitev
08.30	Arabela se vrača, ponovitev 1/26 dela češke nadaljevanke
09.00	Vrtljak, pon. 27/28 dela mehiske nadaljevanke
09.25	Ocividec: Plazilec, pon. angleske dokum. serije
09.55	Velikonočna masa, prenos iz Rogaske Slatine
11.25	Biblija, 14. oddaja, pon.
11.55	Rim: Urbi et orbi, papeževa velikonočna poslanica, prenos
12.30	Ljudje in zemlja
13.00	Porocila
13.05	Westbeach, pon. 2/10 dela angl. nadaljevanke
14.40	Lucija, slovenski (CB) film
16.00	V objemu gora, 6/13 kanadske nanizanke
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Po domače
18.50	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.18	Loto
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Zrcalo tedna
20.15	Presodite
21.30	National Geographic, 5/16 del ameriske dokumentarne serije
22.25	TV dnevnik 3, vreme
22.35	Sport
22.45	Sova: Čudna medigra, 1/2 del ameriske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

10.00	H. Berlioz: Fantastična simfonija op. 14
10.55	Sova, ponovitev
11.45	Ona + on, ponovitev
15.45	Mednarodno prvenstvo Ljubljane v gimnastiki, prenos
16.45	Jesenice: 2. tekma finala koncnice DP v hokeju na ledu: Acroniks Jesenice - Olimpija Hertz, prenos
19.20	4 x 4 - O zivalih in ljudeh
20.10	Razgledi slovenskih vrhov: Lepo spicje - odsevi izgubljenega raja
20.35	Toscini poljub, švicarski film
22.00	Biblija, 15. oddaja
23.30	Sportni pregled
	Pomladni pokal v jadranju, reportaža iz Izole

KANAL A

08.05	Tom Sawyer, risani film
09.00	Kalicopko
10.00	Videoigralnica
10.30	Male zivali
11.30	Dance Session, ponovitev
12.10	Epikurejske zgodbe
12.25	Zametne vrtnice, cestitke
13.15	Spot tedna, VS
16.55	Spot tedna
17.00	Ray Charles, ponovitev
18.00	Dannijeve zvezde, v živo
19.30	Ziveti danes, ponovitev
20.00	Vreme
20.05	Beverly Hills 90210 III
20.55	Kino, kino, kino
21.45	Zlata nota, glasba
22.15	Klasična video glava
23.05	Ljubzenski vodici, ponovitev filma

Koper

16.00	Euronews
16.20	Po meri cloveka, ponovitev
17.00	»Achtung Baby!«, oddaja o kulturi
17.30	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
18.00	Slovenski program
19.00	Vsedanes
19.30	»Canale 27« - tedenski tv spored
19.50	Ezopove basni, risanke
20.00	Euronews
20.25	Zrebanje lota
20.30	Velikonočni koncert Stradivari v Portorožu, komorni orkester Interpreti Veneziani s solistom Tomazem Lorenzom
22.15	Vsedanes

ORF Avstrija 1

06.05	Dogodivscine na Karibskem morju, S. O. S.
08.30	Hisa v Jeruzalemu
08.35	Sijajna ideja
09.05	Zgodba o lisjaku
10.00	Misek Feivel in prijatelji
10.25	Duck Tales
10.55	Bugs Bunny
11.25	Dinozavri
11.55	Vrnitev črnega konja, ameriški film, 1983
13.30	Past na nebu, ameriški film, 1979
15.00	Dekleta z Immenhofa, nemški film, 1955
16.25	Navigatorjev let, ameriški zffilm, 1987
17.50	Ploskonožec v Afriki, italijansko-nem. film, 1977
	z Budom Spencerjem v glavni vlogi
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Vreme
19.54	Sport
20.15	Škoda je za očeta, 6/13 del avstrijske serije
21.15	Simpl-Revue
22.30	V ribicvih čevljih, ameriški film, 1968
	Igrajo: Anthony Quinn, Oskar Werner, Laurence Olivier in drugi
	Režija: Michael Anderson
00.55	Cas v sliki
01.00	Odvetnica, ponovitev ameriske kriminalke
02.35	Osvajanje Divjega zahoda, ameriški western, 1961
	Igrajo: James Stewart, Henry Fonda, Gregory Peck
05.05	Jason King

ORF Avstrija 2

09.05	Dober dan, Koroska
09.30	Evangelicanska masa
10.15	Uporabne sege
10.30	Katoliška masa
12.00	Papežev velikonočni govor in blagoslov
12.30	Orientacija
13.00	Cas v sliki
13.05	Tednik
13.30	Pomlad na Dunaju
15.00	Sportno popoldne
16.15	Po rdece-belo-crnih sledeh
17.00	Cas v sliki
17.05	Klub za seniorje
17.55	Lipova ulica
18.25	Kristijan v casu
18.30	Slika Avstrije
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Stoj! Ali moja mama strelija, am. akc. kom., 1992
22.25	Cas v sliki
21.50	Ocvrti zeleni paradizniki, ameriški film, 1991
23.55	Poroka na papirju, kanadski film, 1989
01.20	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 uhočna misel; 7.00 Jutrzanja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.30 Velikonočna masa; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.25 Za naše kmetovalce; 14.15 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Gost; 18.00 Reportaža; 18.30 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutrzanja kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.45 Stergo ergo; 10.00 Uganka; 10.40 Gost; 11.35 Obvestila; 13.00 Šport, vmes glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popevki; 19.30 Top albumov; 21.00 Drugi val, vmes Zrcalo dneva, vreme, promet, prenos RS.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Velikonočna masa; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 Zborovska glasba; 14.05 Zabavna igra; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Opera pod južnim križem; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalno-instrumentalna glasba; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, koledar; 8.20 OKC obveščajo; 9.00 Za zdravje; 9.15 Od zrna do klasa; 9.30 Po domače; 10.10, 10.50, 11.10 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 13.30 Abitanti so v Istri; 14.00 Du jes?; 16.00-19.00 Popoldne na Modrem valu; 19.00 Dnevnik-prenos RS; 19.30-23.15 Večerni pr. Modrega Vala Radia Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Radijska igra; 9.00 Saltimbanchi; 9.30 Kulturna porocila; 9.45 Knjižne novosti; 10.00 Film tedna, gledališče; 11.00 Narečna oddaja Su e zo per le contrade; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Sportna nedelja; 17.32 Lestvica LP; 18.00 London Calling (1x mesečno Alpe Adria Magazine); 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.15, 11.15, 12.15, 15.15, 17.15 Porocila; 7.00 Callmero in otroci; 9.30 Kam danes; 10.00 Horoskop; 12.00 Duhovna misel; 13.00 Reportaža; 14.00 Glasbena lestvica; 15.00 Voden program; 16.45 Vreme; 17.15 Hollywood - oddaja o filmu; 19.00 American Top 40; 22.30 Jazz galerija; 1.00 Sat.

Radio Kranj

5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 11.00 Po domače na kranjskem radiu; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Kmetijska oddaja; 13.00 Dobrodošli med praznovanci; 14.00 Gorenjska danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Hitro, daleč, visoko; 18.20 Kino kviz; 19.30 Večerni pr. - Lestvica RK.

Radio Maribor

9.00, 10.00, 13.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 9.05 Iz roda v rod; 9.30 Vstopite, prosim; 10.05 Marjanca; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.25 Osmrtnice, obvestila; 11.35 Meh za smeh; 12.00 Mariborski feljton; 13.05 Želeli ste; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 18.00 Sport in glasba; 20.00 Nedeljski klepet; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Poklopredpotop; 12.00 Nisam ja odavde; 15.30 Kontradibidon-Terror epskega diskurza; 17.00 O možganih; 18.00 Koncertne napovedi; 19.00 TB: Gary Floyd; 20.00 Ciklus - De Sade v tekstih, 7. del; 21.00 Oldies-Goldies Chart; 23.00 Koncert: The Pleasure Fuckers - Live!

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Masa iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Čudežno jajčno drevo (Z. Jurin, r. M. Maver); 10.45 Veselo po domače; 11.00 Čakole na placu; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Srednjeevropski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena; 22. leto ob zori - Vojo in Milena (L. Turk, 10.); 14.40 Potpuri; 15.00 Krajevne sfarnosti: Pesem mladih, Drugi del revije ZCPZ 2.4.95, nato Soft music; 17.00 Šport in glasba; 18.00 Drama: Obsodili so Kristusa (B. Rozman, r. M. Prepeluh); 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Izmenično Jutrzanje val - Nedeljska matineja.

Radio Koroška

6.30-7.00 Dobro jutro na Koroškem - Duhovna misel (Šolske sestre); 18.10-18.30 Dogodki in odmevi.



RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 TGR Gospodarstvo
9.35	Nan.: Cose dell'altro mondo, 10.00 dnevnik
10.05	Film: Due piccoli grandi amici (kom., '68), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Aktualna odd. Utile futi-le vabi k pogrnjeni mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gropa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualni tednik Prisma
14.20	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualnosti: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Mara Venier)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	TG 1 Sport
20.40	Film: Pretty Woman (kom., ZDA '90, r. G. Marshall, i. Richard Gere, Julia Roberts)
22.40	Dnevnik TG 1
22.50	Variete: Seconda serata
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Dok. Videosapere: Green
0.45	Aktualno: Sottovoce
1.00	Variete: Canzonissima 1970 (10. odd.)
2.35	Nad.: Anna Karenina (i. S. Fantoni, C. Pani, 2.)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Variete za najmlajše
8.20	Nan.: Lassie
9.30	Protestantizem - posebna velikonočna oddaja
10.30	Aktualno: Vabilo k branju, 10.35 Lo sportello del cittadino, 10.55 Fra le righe
11.30	TG 2 -33, 11.45 dnevnik
11.55	Variete: I fatti vostri
12.00	Papeževa molitev Regina Coeli
13.00	Dnevnik in vreme
14.00	Variete: Quante storie, ragazzini, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.50 Santa Barbara
15.40	Aktualno: Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nan.: Ispettore Derrick
22.45	Aktualno: RAI 2 za vas
23.30	Dnevnik, pregled drugačnega tiska in vreme
0.15	Avtorska glasba
1.15	Filmske novosti
1.20	Nan.: Komisar Kress

RAI 3

6.30	TG3 - Pregled tiska
6.45	Oddaje Videosapere: Spanscina, filozofija, Far da sé, Latinsko-ameriški otroci, itd
10.10	Fantastica Età
11.05	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik, gospodarstvo, znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Dezelne volilne tribune
14.55	Sportno popoldne: nogomet C in B lige, nogomet Videosapere: Parlato semplice, 17.45 Kultura News, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme, vrem
19.00	Dnevnik, izdelne vesti, sport, 20.05 Blob Soup
20.30	Film: Turner e il casinaro (kom., ZDA '89, i. Tom Hanks, C.T. Nelson)
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Dezelne volilne tribune
23.50	Pred premiero: Bohème
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.20	Nan.: Strega per amore, 7.40 Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.20 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Grandi Magazzini, 10.10 Guadalupe, 11.45 Febbre d'amore, 11.50 Rubi, 13.00 Cuore selvaggio, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami (vodi D. Mengacci)
18.00	Aktualno: Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.35	Nad.: Perla nera
22.45	Film: Un biglietto in due (kom., ZDA '87, i. S. Martin, J. Candy), vmes (23.45) dnevnik
0.45	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Kviz: Complotto in famiglia (vodi A. Castagna)
16.00	Oddaja za otroke
16.25	Nan.: Giovani intraprendenti volenterosi offesi per occupazione qualunque genere
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Io speriamo che me la cavo (kom., It. '92)
22.50	Dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.25	Odprti studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Smile
14.35	Variete: Non è la RAI
16.30	Nan.: Highlander
17.30	Aktualnosti: Village
17.45	Nan.: Primi baci, 18.20 Beverly Hills
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Codice Magnum (krim., '86, i. A. Schwarzenegger, K. Harrold)
22.40	Mai dire gol di lunedì
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
23.45	Italija 1 sport
0.45	A tutto volume
1.30	Nan.: Kung Fu, 2.30 Mac Gyver

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Il transatlantico della paura, 21.20 The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Lo spavero del mare (pust., ZDA '40)
20.35	Film: L'isola degli spiriti (pust., '92, i. G. Damon)
23.00	Nanizanka

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)

20.30 Tantadruj
II. del slovenskega filma

SLOVENIJA 1

08.30	Videostrani
09.00	Popotovanje kukavice Kukavcke, risanka
09.25	Malo anglescine, prosim
09.50	Uporniki v službi kralja, 4/13 del
10.25	Znanje za znanje: Ucite se z nami, ponovitev
10.45	Cas neznosti, ameriški film, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Sportni pregled, pon.
15.10	Umetniški večer, pon.: Igor Vrtacnik: Tik, igrani film
15.35	Mahabharata, pon. 4/6 dela angl. nadaljevanke
16.25	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek: Platno
17.25	Ocividec: Okostje, 12/14 del ang. dokum. serije
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Abc - lrd, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Glas vpjocega, skica za portret Janeza Svetokriškega
20.50	Mednarodna obzorja: Razgledi s stola po dezeli Danski
22.00	TV dnevnik 3, vreme
22.16	Sport
22.50	Murphy Brown, 16. del ameriske nanizanke
22.50	Jalna, 12/16 del francosko-kanadske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
13.40	Utrip, ponovitev
13.55	Zrcalo tedna, ponovitev
14.10	Presodite, ponovitev
15.20	Poglej me!, ponovitev
16.05	Nocoj odrinemo, zgodba o prvi Veliki noci
17.05	Cudna medigra, 1/2 ameriske nadaljevanke
18.45	TV avtomagazin
19.10	TV nocoj
19.15	Sedma steza
20.05	Svet na zaslonu
20.55	Zvok in tisina, 3/4 del kanadsko-novozelandsko-irske nadaljevanke
21.45	Studio City
23.00	Brane Roncel izza odra
.....	Video strani

KANAL A

10.15	Ponovitve
12.55	A-shop
13.05	Spot tedna, CMT
15.55	Spot tedna
16.00	A-shop
16.10	Zlata nota, ponovitev
16.40	Videoigralnica, pon.
17.10	Klasična video glava
18.00	Alica v glasbeni dezeli
18.45	A-shop
19.00	Poročila
19.10	Luc svetlobe, 405. del
20.00	Dežurna lekarna, 21. del
20.30	Poročila
20.35	JFK - lahkomišelna mladost, 1. del am. drame
22.10	Studentska 1/4, 8. oddaja
22.25	Alica v glasbeni dezeli
23.10	Spot tedna, A-shop

Koper

16.00	Euronews
16.10	Velikonočni koncert Stradivari v Portorožu, ponovitev
17.50	Horoskop
18.00	Slovenski program: Studio 2 - sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Peter Pan club
20.00	Euronews
20.30	Ponedeljkov sportni pregled
21.30	Euromagazine
22.15	TV dnevnik
22.30	Reportaže s primorskih sportnih prizorišč

ORF Avstrija 1

06.25	Mali divjak in mamut
06.30	Otroski program, pon.
09.05	Otroski program: Konfeti
09.20	Dreams
09.25	Zajcek z zametnimi usesi
09.50	Trnuljica
11.15	Lepotica in zver
11.40	Stoj! Ali mamica strelja!, ponovitev
13.00	Morilec z deznikom, francoska komedija, 1980
14.30	Sut, nemski pustolovski film, 1964
16.20	Beethoven, ponovitev
17.45	Krokodil in njegov nilski konj, italijanska komedija, 1979
19.20	Igrata: Bud Spencer in Terence Hill
19.30	Kuharski mojstri
19.30	Cas v sliki, sport
19.54	Sport
20.15	Kraj zločina
20.15	Crne slike
21.50	Perry Mason in trmasta nuna, ameriška kriminalka, 1986
21.50	Igrajo: Timothy Bottoms, Michele Greene, William Kate in drugi
22.30	Rezija: Ron Satlof
23.20	Cas v sliki
23.25	Umor v napacnem okro-zju, ameriška kriminalka, 1983
23.25	Igrajo: Andy Griffith, Robert Schenken, John Cash in drugi
01.00	Rezija: Gary Nelson
01.00	Run Tiger Run, ponovitev
02.40	V ribicvih cevlih, ponovitev
05.10	Jason King

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Ocvrti zeleni paradizni-ki, ponovitev filma
11.10	Simpl, ponovitev
13.00	Cas v sliki
13.10	Poroka v Immenhofu, nemski film, 1956
14.40	Avstrija II
16.10	Sport
17.05	Opazovalec na oknu
18.00	Na poti po Avstriji
18.25	Kuharski mojstri
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Vreme
20.15	Hribovski zdravnik
20.15	Scuka v ribniku
21.10	Dezela planin
21.10	Klic zlata, po sledih Avstrijca v Kanadi
22.00	Cas v sliki 2
22.10	Bregenz
22.55	Vizije
23.00	Novo v kinu
23.30	Nebo nad Berlinom, nemsko-francoski film, 1987
23.30	Igrajo: Bruno Ganz, Sol-veig Dommartin in drugi
01.30	Rezija: Wim Wenders
01.30	Videonoč

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.05 Lahka glasba; 11.05 Posebna oddaja; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.10 Osmrtnice; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Posebna oddaja; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplesite z nami; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Šanson; 23.05 Literarni nočno.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagrada uganka; 17.00 Anketa; 18.15 Zdravje; 19.25 Vreme; 20.00 Kviz; 21.00 Modni bla bla; 22.00 Sršenovo gnezdo; 1.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Pometamo doma; 13.00 Pesem tedna; 13.40 Pometamo doma; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Terenski studio Ppreddvor; 18.20 Vsakdo po svoje pesmi poje; 19.30 Večerni pr. - Drugačen pogled.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Šport; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočje; 21.00 Rock klub.

Radio Student

11.00 Che cosa?-Cosa nostra!; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi (podlistki U. Eca); 15.30 Čudoviti svet zlobe in nasilja; 17.00 Jocular; 17.30 You Rock It!; 19.00 TB: Cesaria Evora; 20.00 Alter, Garbage, Rhyme; 1.00 Reprize.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Velikonočne pesmi; 8.25 Koledar; 9.00 Orkestralna glasba; 9.15 Odprta knjiga: Nomadi brez oaze (B. Pahor, r. M. Prepeluh, 10. nad.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Pot-puri; 15.00 Iz življenja mladostnika; 15.10 Orkestri; 15.30 Mladi val; 17.00 Mi in glasba: Komorni orkester Camerata Labacensis iz Ljubljane; 17.40 Slovenska lahka glasba; 18.00 Znanstvene raziskave; 18.20 Revival; 18.45 Čakole na placu; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 11.00 Horoskop; 12.45 VZ-PI-ANPI (pon.) Samo za Vas, Ostali Trst - L'altra Trieste; 18.00 Tedenski športni komentar.

Radio Koroška

18.10-19.00 (Nismo pravočasno dobili programa).

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Anni 60, ma non li dimostra; 11.30 Aktualnosti; 11.45 L' intervista; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 D'altro canto; 18.00 Bootleg; 18.45 Villa Ut; 20.00 RMI.



NOGOMET / B LIGA

V Bergamu zaslužen poraz Udineseja

Atalanta je oba gola dosegla že v prvem polčasu - Edino priložnost za goste imel Ripa

Atalanta - Udinese 2:0 (2:0)

STRELCI: Magoni v 17. in Montero v 44. minuti.

ATALANTA: Ferron, Valentini, Tresoldi (Pavan), Fortunato, Bigliardi, Montero, Vecchiola, Salvatori, Pisani (od 89. min. Locatelli), Magoni, Saurini (12 Pinato, 14 Scapolo, 15 Rodriguez).

UDINESE: Battistini, Helveg, Kozminski, Ametrano, Calori (od 75. min. Banchelli), Ripa, Marino, Rossitto, Carnevale, Pizzi, Poggi (od 59. min. Pierini), (12 Caniato, 14 Rossi, 15 Compagnon).

SODNIK: Boggi (Salerno). KOTI: 8:7 za Udinese. GLEDALCEV: 12.000. OPOMINI: Ripa, Salvatore, Pierini in Valentini.

Videncani so upali, da se bodo iz Bergama vrnili z novo, mogoče že celo odločilno zmago, nasprotno pa so po tekmi dobili se novega konkurenta v boju za napredovanje, saj se je Atalanta zdaj povzpela na 5. mesto in ima (s tekmo več, seveda) le dve točki manj od četrouvrščene Vicenze.

Uspeh Atalante je povsem zaslužen, ker Udinese ni storil ničesar, da bi zmagal in je po obeh zadetkih reagiral pod pričakovanjih. Gostitelji so po izenačenih uvodnih minutah povedli v 17. minuti s strelom Magonija z roba kazenskega prostora. Njegov strel se je odbil od leve vratnice v mrežo, Battistini pa je zaradi gneče pred vrati opazil strel z zamudo in ni mogel poseci. Atalanta je pred koncem polčasa podvojila z urugvajskim branilcem Monterom, ki je tik pred golovo crto po-

tisnil zogo v mrežo, potem ko je usnje nekaj čaka poskakovalo po prečki.

Udinese je tako pred obema zadetkoma, kot tudi po njima, imel več časa zogo v svoji posesti, toda je v drugem polčasu pripravil le eno dobro priložnost, ko je Atalanta pred kapitulacijo, po streli Ripe, pred vrati resil Magoni. Atalanta se je zelo urejeno branila, videmski napadalcji pa so igrali preveč statično, v dvo-bojih po zraku pa so bili branilci domače ekipe vedno boljši. Prizadevanja gostov, da bi nasprotnikovo obrambo prebili po krilih, niso obrodila pravih rezultatov, tako da se Atalanti za zmago niti ni bilo potrebno preveč naprezati.

KOŠARKA / KONČNICA A1 LIGE

Malo verjetno je, da bo že danes znan kak polfinalist

BOLOGNA - Danes bodo igrali druge četrtfinalne tekme tekme končnice italijanske košarkarske A1 lige. Glede na to, da so se vsa prva srečanja končala z zmago domačih moštev, toda s tesnim izidom, je pričakovati, da bo o uvrstitvi v polfinale odločale sele tretje tekme, ki bodo na sporedu v torek, 18. t.m.

DANASNJI SPORED: Teorematour Rim - Buckler Bologna (izid prve tekme 79:82), Cagiva Varese - Stefanel Milan (73:80), Scavolini Pesaro - Benetton Treviso (90:93, tudi po TV Rai 3 ob 17.00), Birex Verona - Filodoro Bologna (82:88).

Brescialat drevi v Padovi

Goriški Brescialat bo drevi v Padovi igral zadnjo tekmo »sistema po uri« A2 lige proti domaći ekipi Floor. Goričani so si že pred tem srečanjem zagotovili nastop v končnici tega prvenstva.

DREVISNJI SPORED (20.30): Polti Cantù - Olitalia Forlì, Juve Caserta - Banco Sardegna Sassari, Menestrello Modena - Francorosso Turin, Jcoplastic Neapelj - Turboair Fabriano, Floor Padova - Brescialat Gorica, San Benedetto Benetke - Auriga Trapani, Libertas Udine - Blu Club Milan, Pavia - Teamsystem Rimini.

Vsekakor jer lombardijska enajsterica dokazala, da je v odlični formi in da po igri res ne zaostaja za najboljšimi moštvi v ligi.

DANASNJI SPORED (16.00): Acireale - Ascoli, Ancona - Vicenza, Cesena - Opiacenza, Como - Lucchese, Cosenza - Salernitana, Lecce - Perugia, Pescara - Chievo, Venezia - Palermo, Verona - F. Andria.

VRSTNI RED: Piacenza 60, Udinese 51, Salernitana 49, Vicenza 48, Atalanta 46, Ancona 45, Cesena 42, Perugia 41, Verona 40, Palermo 38, F. Andria 36, Cosenza in Venezia 35, Pescara 33, Lucchese 32, Acireale 30, Chievo 29, Ascoli 23, Como 22, Lecce 18.

KOŠARKA / POGOVOR Z NAŠIM IGRALCEM A LIGE

Jan Budin: »Želim si samo več igrati«

»Razočaran sem nad letošnjo izkušnjo pri Illycaffèju«

Jan Budin (letnik 1975), bivši Kontovelov košarkar, je zadnji naš igralec, ki nastopa v italijanski A ligi. Kot Slovenec je tu se Gregor Fučka, toda košarkarsko je »zrasel« pri ljubljanski Olimpiji.

Tržaski prvoligas Illycaffè je pred kratkim končal svoje nastope v A1 ligi. Budin je sicer bil v Illyjevi postavi na vseh tekmah, skupno pa je igral le 128 minut, ali bolje 4, 2 minuti na tekmo. Dosegel pa je 30 točk. Obetal si je gotovo več. Pred začetkom sezone je bilo splošno mnenje, in tudi mnenje samega trenerja Bernardija, da bo to sezona popolne uveljavitve Jana Budina. Bilo pa je povsem drugače. Budin skoraj ni igral in je seveda nad pravkar minulo sezono razočaran.

Pred dvema letoma, ko je treniral Tanjevič, si igral malo, na komaj končanem prvenstvu, ko je ekipo prevzel Bernardi, je bilo še slabše. Le poredkoma si stopil na igrišče ...

»Tanjevič je bil moj prvi trener zares na visokem nivoju. Prej sem imel trenerje, ki so me bolj 'rtali'. S Tanjevičem pa sem prišel v nov svet, svet profesionalne košarke. Moral sem se privaditi in prilagoditi na nov način dela. Tanjevič ogromno ve o košarki, na igralce ima velik vpliv. Ta trener, ki je zelo temperamenten, pa je večkrat neumirjen. In ta neumirjenost se odraža na igralce, predvsem mlade. Verjetno ni naključje, da je Tanjevič veliko delal, toda ni dokončal dela. Vedno mu je nekaj na koncu zmanjkalo. To se je jasno pokazalo tudi letos v Milanu, čeprav ima ekipo samih izvrstnih košarkarjev.«

S Tanjevičem pa si vendarle malo igral, z Bernardijem pa skoraj nič ...

»Ko sem izvedel, da bom ostal v



Trstu in da je Illycaffè najel kot trenerja Bernardija, sem zares upal, da bom več igral. V začetku sezone sem nekajkrat stopil na igrišče, potem pa skoraj nisem več igral. Po končanem prvenstvu sem se tudi pogovoril z Bernardijem in sem ga vprašal, kako to? Dejal mi je, da je dal možnost igranja igralcem, ki so lasti društva, in da sta bili vlogi play-makerja in beka že oddani. Tu sta namreč igrala Gattoni in Burt. In dejansko nisem imel možnosti, sicer pa sem le upal, da bom kaj več igral. Ostaja to veliko razočaranje, da sem izgubil se eno leto, ko bi si lahko z igranjem nabiral izkušnje.«

Vse svoje življenje si podredil košarki. Glede na tvoj sedanj položaj, misliš, da se je to splačalo?

»Nimam se česa kesati. Zame je bila to velika izkušnja, predvsem življenjska. Spoznal sem nov svet, svet profesionalne košarke, kjer so povsem drugačne zakonitosti kot v

amaterskem sportu. Izgubil sem sicer eno leto, ker skoraj nisem igral, imel pa sem veliko srečo, da sem ostal v Trstu, kjer imam družino, prijatelje, tu sem lahko obiskoval visjo solo in sedaj univerzo.«

Ti si last milanskega Stefanela, pri katerem pa imajo že preveč igralcev. Pri Illyju verjetno ne boš več igral. Kje boš torej igral v prihodnji sezoni?

»Slišal sem, da bi me zeleli v Milan, kjer pa bi verjetno malo igral. Da bi se preselil v povsem tuje mesto, da bi se moral odreči prijateljem, navedam in da bi moral se eno leto večinoma presedeti na klopi, tega absolutno ne morem sprejeti. Sprejel bi tudi kako drugo sredino, le da bi imel možnost igranja.«

Vsaj »košarkarsko« si že pravi veteran (Budin je začel pri Kontovelu kot minikošarkar), v svoji karieri si spoznal na stotine igralcev, na desetine trenerjev. Kateri je tvoj vzor kot igralec in kateri trener ti je najbolj ostal pri srcu?

»Kot igralec mi je vsec Gentile zaradi odločnega značaja, hrabrosti v košarki in v življenju. Kot trener pa mi je pustil najboljši vtis trener italijanske reprezentance Messina.«

Gotovo spremljaš naše košarkarske ekipe. Kaj meniš o trenutnem stanju naše košarke in kaj o mladih igralcih?

»Mnenje je vsekakor pozitivno. Jadran je celo ekipa, ki ima največ zmag v Italiji in tudi druge naše ekipe igrajo zelo dobro. Glede mladih igralcev mislim, da Samec in Grbec, ki sta moja letnika, dobro obetata in napredujeta. Odvisno pa bo le od njih in od truda, ki ga bosta vložila, kaksne uspehe bosta lahko dosegla. Od se mlajših dobro obeta Robi Pavletić.« (bl)

NOGOMET / MEDDEŽELNA LIGA

Triestina danes proti Bassanu

TRST - V pričakovanju velikega in verjetno odločilnega dvoboja v Trstu med Triestino in Trevisom bodo danes igrali 31. kolo meddeželne lige.

Vodilna Triestina bo igrala doma proti Bassanu, ki je z 28 točkami na sredini lestvice. Drugouvrščeni Treviso pa bo igral v gosteh proti zadnjjevrščenemu Roveretu. Obe ekipi naj bi bili nesporna favorita za zmago, toda verjetno samo navidezno.

Bassano je že na srečanju v prvem delu prvenstva zelo namučil tržasko mostvo in ga prisilil na neodločen izid brez gola. Ekipa iz Bassana bo tudi v Trstu gotovo igrala za neodločen izid, tako da nogometasi trenerja Pezzata gotovo ne bodo imeli lahke naloge, čeprav bo mostvo nastopilo v popolni postavi.

Tudi Treviso ne bo tako zlahka osvojil točki v Roveretu, kjer bo domače mostvo, ki je že obsojeno na izpad, skušalo dati vse od sebe, da bi premagalo renomirano ekipo in tako vsaj delno »rešilo« svojo sezono.

DANASNJI SPORED (16.00): Sevegliano - Schio, Triestina - Bassano, Pievigina - Caerano, Miranese - Pro Gorizia, Rovereto - Treviso, Montebelluna - Arco, Luparense - Sanvitese, Bolzano - Legnago, Donada - Arzignano.

VRSTNI RED: Triestina 48, Treviso 47, Bolzano 37, Legnago 36, Caerano in Miranese 34, Arzignano 33, Luparense 30, Sevegliano in Bassano 28, Sanvitese 27, Pro Gorizia 26, Pievigina, Montebelluna in Arco 25, Donada 22, Schio 19, Rovereto 16.

KOŠARKA / PRVENSTVO DEČKOV

Za Jadran usoden predvsem prvi polčas »Propaganda«: domovci igrali doslej najslabšo tekmo

DEČKI

Poggi B - Jadran Farco 104:68 (57:23)

JADRAN: Brce, Spacapan 16 (4:4), Kalc 2, Hrovatin, L' Abbate, Sibella, Gregori 19 (1:3), Grom 2, Kocjancić 13 (3:6), Laković 16 (4:6), trener Vremec.

PM 12:19. PON: Kalc.

Na zaostali tekmi prvenstva dečkov so jadrancovi visoko izgubili proti drugi postavi Poggija, predvsem zaradi slabe igre v prvih dveh četrtinah (13:27 in 10:30). V drugem delu so nasi košarkarji sicer bolje igrali, premoč gostiteljev pa je bila še vedno očitna. Jadrancem pa je vendarle uspelo omiliti poraz.

Od posameznikov bi tokrat omenili dobro igro Matije Gregorija, ki se je zelo požrtvovalno boril v obrambi in je bil z 19 točkami tudi najboljši strelec pri nasi ekipi.

PROPAGANDA

Dom La Goriziana - UG Goriziana 48:58 (25:33)

DOM: Golob 5, Paraschos, Bensa 3, Abrescia, Radikon 13, Cozzucoli 12, Figelj, Gergolet 5, Spacal 2, Zulian 6, Klanjsček 2, trener Semolič.

PON: Figelj in Cozzucoli.

Po najslabši tekmi doslej so domovci zaslužen izgubili proti ekipi, ki so jo v prvem delu prvenstva premagali za več kot 30 točk razlike. Res je, pri našem mostvu je manjkal Miha Grvner, ki za ekipo veliko pomeni, to pa ni opravičilo za ta spodrsljaj.

Domovci so tokrat odpovedali v vseh elementih igre, poleg tega so tudi podcenjevali nasprotnika, saj so med drugim zgresili kar 40 prostih metov, kar kaže, da niso bili primerno zbrani. Le Dejan Klanjsček in Sasa Radikon sta zadovoljila za igro v obrambi.

KOŠARKA / SINOČI V C2 LIGI

Borovci uspešni, domovci izgubili

Bor Radenska - Udinese Basket 109:105 (34:43, 92:92)

BOR: Susani 31 (11:14 met za 2, 3:7 met za 3, 0:1 pm), Perčić 13 (6:6, -, 1:2), Debeljuh 10 (4:4, 0:3, 2:3), Barini 12 (6:14, -, -), Smotlak 28 (5:8, 1:2, 9:15), Carbonara 6 (-, 2:6, 0:2), Rasman 4 (2:3, -, -), Rustja 9 (3:4, 0:1, 3:5), Pettiroso 2 (0:3, -, 2:2), trener Sancin.

Met za 2: 37/56, met za 3: 6/19, skupno 43/75, pm 17:32. SON: 29. PON: Debeljuh in Rasman (oba v 39). 3T: Susani 3, Carbonara 2, Smotlak 1.

Sodnika: Pauletto in Gentile (oba Gorica).

Na pomembni tekmi za 5. mesto so sinoci borovci po podaljšku premagali izkušene in trdozive videmske košarkarje, med katerimi sta se zlasti odlikovala »veterana« Bettarini (31 točk in 5 trojk) ter Cocco (28 točk in 5 trojk). Gostje so tudi vodili vse do 37. min., ko so borovci prvič stanje izenacili (81:81). Odtlej se je bil oster boj za vsako točko in ekipi sta regularni del končali z 92:92. V podaljšku pa so bili borovci prisrebnejši in so predvsem imeli več moči ter tudi zaslužen zmago.

Od posameznikov bi pri našem most-

vu predvsem pohvalili Smotlaka in Susanija, ki sta bila v drugem delu srečanja neustavljiva. (VJ)

Dom Agorest - Barcolana 66:72 (34:40)

DOM: Košuta 12 (3:6 met za 2, 1:2 met za 3, 3:3 pm), Bordon, Jarc 11 (5:7, -, 1:2), Ambrosi, Corsi 13 (2:2, 3:6, -), Podbersig 6 (3:7, -, -), Di Cecco 24 (11:19, -, 2:2), Kocjancić, trener Miani.

Met za 2: 24/41, met za 3: 5/8, skupno 29/49, pm 6:7. SON: 16. PON: Košuta (39).3T: Corsi 3, Jarc 1.

Tekma je bila zelo izenačena, gostom pa je uspelo ob koncu prvega dela povedi za nekaj točk, s tem da so domovcem prestregli nekaj zog in potem sprožili hitre protinapade. Sicer pa so domovci v prvem polčasu zelo dobro igrali v obrambi in tudi v napadu so zadovoljili, škoda le, da so nato izgubili prveliko stevalo zog.

Gostitelji so dobro pričeli v drugem polčasu in že v 9. minuti stanje izenacili (51:51) in si nato celo priigrali rahlo prednost. Stiri minute pred koncem srečanja je bilo stanje se vedno izenačeno (60:60), domovci pa so nato napravili nekaj naivnih napak. To so gostje spretno izkoristili in tudi zmagali.



NOVICE

Tudi drugi test pozitiven

FRANKFURT (STA/AP) - Tudi druga analiza krvi nemške skakalke v daljavo Susan Tiedtke je pokazal, da je atletinja zaužila nedovoljeno poživilo. Tako 26-letno Nemko najverjetneje čaka prepoved nastopanja na tekmovanjih za stiri leta. Drugo preiskavo je v Kölnu izvedel nemski biokemik Manfred Donike. Tudi on je v vzorcu krvi nemške atletinje našel sledi hidroklormetiltestosterona. Nemška atletska zveza bo primer obravnavala v torek, 18. aprila, ko naj bi izvedeli tudi o kazni Tiedtkejeve.

Ivanišević po operaciji odličen

BARCELONA (STA/AFP) - Hrvat Goran Ivanišević po operaciji nadaljuje z zmagami na teniskem turnirju v Barceloni z nagradnim skladom 900.000 dolarjev. V osmini finala je premagal Norvežana Christiana Ruuda, v četrtfinalu pa se Spanca Alberta Berasateguija.

Izidi osmine finala: Muster (Avt/9) - J. Sanchez (Spa) 7:6 (7:5), 6:4, Kafelnikov (Rus/3) - Rios (Čil) 6:4, 6:3, Champion (Fra) - Carretero (Spa) 6:3, 5:7, 6:2, C. Costa (Spa) - Gross (Nem) 6:3, 7:6 (7:2), Ivanišević (Hrv/5) - Ruud (Nor) 7:5, 6:1, Arrese (Spa) - Schaller (Nem) 6:3, 7:6 (7:5), Berasategui (Spa/4) - Novacek (Čes) 6:3, 7:6 (7:4), Larsson (Sve/7) - Carbonell (Spa) 6:2, 6:1; četrtfinale: Ivanišević (Hrv) - Berasategui (Spa) 1:6, 6:4, 6:4, Larsson (Sve) - Arrese (Spa) 6:3, 6:1, Muster (Avt) - C. Costa (Spa) 6:3, 3:6, 7:5, Kafelnikov - Champion 6:4, 6:3 Polfinalna para: Muster - Kafelnikov, Ivanišević - Larsson.

Barcelona želi Vrankovića

ZARAGOZA (STA/AFP) - Košarkarski klub Barcelona se želi v naslednji sezoni okrepiti s hrvaskim reprezentantom, 217 cm visokim Stojanom Vrankovićem. Tudi Vranković nima nič proti prihodu v Barcelono, zapletlo pa se je pri denarju, saj hrvaski center za enoletno pogodbo zahteva poldrugi milijon dolarjev, kar pa se Barceloni zdi preveč. Vranković trenutno igra pri Panathinaikosu iz Aten, ki je v polfinalu evropske lige izgubil proti Olympiakosu iz Pireja.

Za začetek zmaga Argentine

DOHA (STA/AP) - V Dohi se je začelo svetovno nogometno prvenstvo reprezentanc do 20 let. V uvodnem srečanju je Argentina premagala Nizozemsko z 1:0. Edini zadetek je v zadnji minuti dosegel Andree Grandea.

Grafova že v polfinalu Houstna

HOUSTON (STA/AP) - Nemka Steffi Graf, ki je prva nosilka teniskega turnirja v Houstnu, je v četrtfinalu premagala Američanko Tami Whitlinger Jones s 6:2 in 6:1 ter se kot prva igralka uvrstila v polfinale. Prva igralka na svetu je za zmago potrebovala manj kot uro (56 minut) in je s tem podaljšala svojo zmagovitost. Slavila je v zadnjih 16 tekmah in dobila 32 zaporednih nizov. Rezultati 2. kroga: Cechini (Ita/7) - Sanchez Lorenzo (Spa) 6:1, 6:7 (7:1), 6:2, Hack (Nem/5) - De Lone (ZDA) 7:5, 6:4; Babel (ZDA) - Wiltrud (Nem) 5:7, 7:5, 6:2; četrtfinale: Graf (Nem/1) - Whitlinger Jones (ZDA) 6:2, 6:1.

Agassi dosegel 29. zmago

TOKIO (STA/AP) - Američan Andre Agassi je v četrtfinalu teniskega turnirja v Tokiu z nagradnim skladom 1.2 milijona dolarjev premagal Avstralcu Scotta Draperja s 6:4 in 6:3, s čemer je dosegel 29. letosnjo zmago. V letošnji sezoni je prvi igralec sveta izgubil le dva dvoboja. Dvajsetletni Avstralec se je v glavni turnir uvrstil iz kvalifikacij, pred prihodom v Tokio pa je bil sele na 234. mestu na lestvici ATP. Pred nastopom proti Agassiju je premagal desetega nosilca Američana Jonathana Straka. Jim Courier, ki je četrti nosilec, se je kot zadnji uvrstil v polfinale. V četrtfinalu je premagal šestega nosilca Šveda Thomasa Enqvista s 7:6 (7:4) in 6:0. Rezultati: moski - četrtfinale: Ferreira (JAR/3) - Björkman (Sve/6) 6:3, 6:2, Chang (ZDA/2) - Apell (Sev) 4:6, 7:6 (9:7), 6:3, Agassi (ZDA/1) - Draper (Avs) 6:4, 6:3, Courier (ZDA/4) - Enqvist (Sve/6) 7:6 (7:4), 6:0, ženske - polfinale: Date (Jap/1) - Mijagi (Jap/8) 6:1, 6:2.

Branilci Stanleyevega pokala lahko izpadejo pred končnico

NEW YORK (STA/AP) - Hokejisti New York Rangers so v lanske sezoni prekinili 54-letni premor in po letu 1940 znova osvojili Stanleyev pokal, v letošnji sezoni severnoameriške poklične hokejske lige NHL pa se jim lahko primeri, da bodo končali s tekmovanji se pred končnico prvenstva.

Leta 1970 se je nazadnje primerilo, da branilec naslova prvaka NHL v naslednji sezoni ni igral v play offu. Pred petindvajsetimi leti je to doletelo Montreal Canadiens. Do konca rednega dela prvenstva je pred Rangersi še deset tekem, trenutno pa so na devetem mestu na vzhodu izenačeni s Canadiensi. Ekipi imata po 35 točk. Na zadnjem, osmem mestu, ki se vodi v koncnico, je trenutno Hartford Whalers, ki ima 37 točk.

Rezultati četrtkovih tekem: Detroit Red Wings - San Jose Sharks 3:0, Winnipeg Jets - St. Louis Blues 5:2, Anaheim Mighty Ducks - Calgary Flames 4:2, Vancouver Canucks - Edmonton Oilers 4:6.

Vrstni red: vzhodna konferenca - atlantska divizija: Philadelphia 46, New Jersey 43, Washington 39, N. Y. Rangers 35, Tampa Bay 33, Florida 33, N. Y. Islanders 29; severovzhodna divizija: *Quebec 56, Pittsburgh 52, Boston 41, Buffalo 38, Hartford 37, Montreal 35, Ottawa 13; zahodna konferenca - centralna divizija: *Detroit 59, St. Louis 47, Chicago 41, Toronto 39, Dallas 34, Winnipeg 30; pacifiška divizija: Calgary 45, Vancouver 37, Los Angeles 33, San Jose 32, Anaheim 30, Edmonton 29.

FORMULA 1 / »BENCINSKA AFERA«

M. Schumacher si je oddahnil

Ferrari nasprotuje odločitvam FIE

PARIZ (Reuter, dpa) - Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) je spreminila odločitev o zmagovalcu velike nagrade formule 1 v Braziliji. Tam je 26. marca zmagal branilec naslova svetovnega prvaka Nemec Michael Schumacher (Benetton-Renault), drugi pa je bil Skot David Coulthard (Williams-Renault), kar je po pritožbi obeh ekip sedaj tudi uradno priznано. Po dirki so namreč ugotovili, da se vzorca goriva v vozilih Schumacherja in Coultharda razlikujeta glede na tista, ki sta ju ekipi in dobavitelj goriva Elf prijavila pred začetkom sezone, zaradi česar sta bila oba voznika diskvalificirana.

FIA je po seji, ki se je končala v četrtek pozno zvečer v Parizu, v uradnem sporočilu zapisala, da se Schumacherju prizna zmaga in Coulthardu drugo mesto, ki sta ju dosegla na dirki v Saõ Paulo, Avstrijec Gerhard Berger, ki je bil po diskvalifikaciji nekaj časa zmagovalac, pa je sedaj na tretjem mestu, na katerem je dirko tudi končal. Kljub tej odločitvi pa FIA vztraja, da sta moštvi krivi za napaki, zaradi česar bosta denarno kaznovani. Vsaka ekipa bo morala plačati po 200.000 ameriških dolarjev. Vodja Benettonovega moštva Flavio Briatore in sef Coulthardove ekipe Frank Williams sta skusala na sestanku z vodstvom FIA dokazati, da je bil postopek pri preverjanju vzorcev goriva v Braziliji napačen, FIA pa vztraja, da je bil postopek korekten.

»Zelo sem srečen, da se je moj trud poplaval, kajti zmaga v Braziliji je bila težko prigarana. To je bila ena izmed mojih najtežjih dirk. Se zlasti sem vesel zaradi mojih navijačev, ki so verjeli vame in mi držali pesti,« je bila prva izjava Michaela Schumacherja, potem ko je zvedel za razsodbo.

Ta pa je povzročila ogorčenje pri Ferrariju, ki je tako izgubil zmago v Braziliji. »Odločitev, ki jo je sprejela FIA, pomeni, da voznik lahko zmaga na dirki, čeprav je zmago dosegel z avtomobilom, ki ne ustreza predpisom,« so včeraj povedali v italijanskem moštvu. Mednarodno zvezo je ostro napadel tudi nekdanji trikratni svetovni

prvak Niki Lauda, ki je sedaj svetovalec moštva iz Maranella. »To je največja sala v formuli 1. Najbogatejša ekipa lahko tekmuje z dirkalniki, ki so narejeni proti predpisom, plača kazni, njihov dirkač pa postane svetovni prvak,« se je jezil tudi Avstrijec.

Novi vrstni red po dveh dirkah: 1. Schumacher (Nem, benetton-renault) 14 točk, 2. Hill (VB, williams-renault) 10, 3. Alesi (Fra, ferrari) 8, 4. Coulthard (VB, williams-renault) 6, 5. Berger (Avt, ferrari) 5, 6. Häkkinen (Fin, mclaren-mercedes) in Herbert (VB, benetton-renault) po 3, 8. Frentzen (Nem, sauber-ford) 2, 9. Blundell (VB, mclaren-mercedes) 1.

NBA / BOSTON BLIŽJI KONČNICI

Dino Radja (29 točk) dal lekcijo Shaquillu O'Nealu

Po osmih tekmah odsotnosti zaradi bolezni, se je na igrišče vrnil lanski najboljši igralec NBA prvenstva, Hakeem Olajuwon in s 35 točkami omogočil Rocketsom, da so prekinili serijo petih zaporednih porazov. Z zlato serijo (6 zaporednih zmag) nadaljuje Boston, ki je tokrat odpravil nič manj kot Orlando. MVP tekme je bil nedvomno Dino Radja, ki je zbral kar 29 točk in zadel tudi odločilni kos v zadnji minuti igre. S to novo zmago so Celticsi vse bližji play offu.

IZIDI - *četrtke*: Boston - Orlando 119:114 (Radja 29, Douglas 25; H.Grant 29, O'Neal 26 - 2:11 prosti meti); New York - Washington 110:100 (Ewing 25; Webber 27), Utah - Golden State 121:102 (K.Malone 29, Stockton 20; Legler 18), Seattle - Dallas 133:112 (Payton 24, Schrempf 22, Kemp 18 točk in 19 skokov; T.Dumas 24), Houston - Portland 112:99 (Olajuwon 35), Miami - Cleveland 85:84 (Rice 22; Price 20), Clippers - Denver 103:125 (Dehere 25; R.Williams 31, B.Williams 23), Philadelphia - New Jersey 102:94 (Barros 22, Bradley 18 točk, 12 skokov, 8 blokad; K.Anderson 25). (VJ)

NOGOMET / ITALIJANSKA A LIGA

Inter pričakuje, da bo na derbiju presenetil Milan

Sedemindvajseto kolo v italijanski nogometni A ligi bo že danes. Mestni derbi z Interjem ima poseben čar, zato ga Milan ne more zanemariti, čeprav je Capellovo moštvo z mislimi brzkone že usmerjeno v povratno polfinalno tekmo evropskega prvenstva s pariškim St. Germainom. Odkar je Massimo Moratti, sin predsednika legendarnega Interja šestdesetih let, odkupil večinski delež društvenih delnic, Bianchijevo moštvo se ni izgubilo niti ene tekme. V zadnjih sedmih kolih je namreč zbralo 17 točk in ima zdaj le stiri točke manj od Milana. Capello ne bo mogel računati na Desaillyja, kapetan Baresi pa je diskvalificiran, pri Interju pa bosta manjkala Orlnado in Fontolan.

Vodeči Juventus se bo v gosteh pomeril z Reggiano, ki je že izpadla iz lige. Vratar Peruzzi je poškodovan, Paulo Sousa pa kaznovan. V napadu bo spet zaigral reprezentant Ravanelli, Vialli pa bo ekipi se naprej sledil s tribune. Poti Parme in Foggie se bosta spet srečali, tokrat pa bo tekma v Foggii. Parma je v sredo s težavo izločila Foggio iz državnega pokala, tokrat bo apulijsko moštvo še bolj agresivno, saj mu gre za obstanek v ligi. Boj na nož bo tudi v Cremoni med Cremonesejem (26 točk) in Barijem (32). Čeprasi za nastop v tekmi s Sampdorijo ni prisluzil visokih ocen, bo Florjancic brzkone spet zaigral že od prve minute.

Na tekmi Lazia v Padovi bi lahko po dolgem času spet zaigral angleški reprezentant Gascoigne, v dvomu pa je nastop Bokšica, ki naj bi v prihodnji sezoni prestopil v Barcelono.

Danasnje tekme: Cremonese - Bari (prva tekma 0:2), Fiorentina - Napoli (5:2), Foggia - Parma 80:2, Genoa - Cagliari (0:1), Inter - Milan (1:1), Padova - Lazio (1:5), Reggiana - Juventus (1:3), Roma - Brescia (0:0), Torino - Sampdoria (1:1).

JADRANJE / AMERICA'S CUP

Med izzivalci ločijo New Zealand do vstopa v finale le še tri zmage

Stars & stripes ugnal Americo III



New Zealand in One Australia v akciji (Telefoto AP)

SAN DIEGO - Dennis Conner se je »snel z vrvi« in v finalnem delu v razredu branilcev se drugič zmagal ter se po točkah izenačil z Young Americo in Americo III. V razredu izzivalcev je vse po starem. New Zealand je spet gladko zmagal (že triintri-desetič), do vstopa v finale pa Petra Blakea ločijo samo še tri zmage.

V dvoboju Stars & Stripes in skoraj povsem ženske posadke na Americi III je Conner po srečnem naključju na začetku regate ujel močnejši tok vetra, ki ga je ponesel mimo Mighty Mary in vodstvo obdržal vse do konca. Po zadnjem obratu je imela ženska ekipa pod vodstvom Leslie Egnot se teza-ve pri dviganju spinakerja in Stars & Stripes je v cilj pripeljala skoraj s tremi minutami prednosti. Tom Whidden, taktik na zmagovalni jadrnici, je ob drugi zaporedni zmagi, ki je Connerja spet postavila ob bok velikemu favoritu Kevinu Mahaneyu dejal: »Ce me vprašate, ali je Stars & Stripes najhitrejša jadrnica, vam kar naravnost po-

vem, da ni!«

To kar Stars & Stripes torej ni, pa New Zealand nedvomno je, saj na regatnem polju doslej se ni izgubil niti enega dvoboja. One Australia je bila tokrat počasnejša za minuto in 57 sekund, John Bertrand pa ima pred seboj težko nalogo. Če želi ponoviti uspeh iz leta 1983, ko je prvič v 132-letni zgodovini tekmovanja za America's cup lovoriko odvezel Americanom, tedaj je izgubljal z 1:3 in nato zmagal s 4:3, mora v naslednjih sedmih regatah petkrat premagati doslej nepremagano jadrnico. Naloga, ki se zdi neizvedljiva. V naslednjih dvobojih se bosta v razredu branilcev pomerili Young America in America III.

Rezultati - branilci: Stars & Stripes (Dennis Conner) - America III (Leslie Egnot) 1:0 (+ 2.50); izzivalci: New Zealand (Peter Blake) - One Australia (John Bertrand) 1:0 (+ 1.57); vrstni red - branilci: Young America, America III, Stars & Stripes po 2; izzivalci: New Zealand 2, One Australia 0. (JuM)

Real Madrid kot v zlatih časih



ZARAGOZA - »Dogovorili smo se, da Johnsona ne bomo pustili do sape. To nam je uspelo in s tem smo rešili večino naših problemov,« je po zmagi v finalu evropskega klubskega košarkarskega prvenstva dejal trener Real Madrida (na sliki) Željko Obradović, ki je kot prvi trener doslej v zadnjih stiri letih s tremi različnimi moštvi osvojil »euroclub«. Glavni adut Olimpiakosa Eddie Johnson je namreč dosegel le devet točk (tri v drugem polcasu), tako da je bil letošnji finale enosmeren, kot že dolgo let ne. Real se je na evropski prestol povzpел prvič po petnajstih letih in nasledil badalonski Juventut.



ODBOJKA / ZAOSTALA TEKMA ŽENSKE C1 LIGE

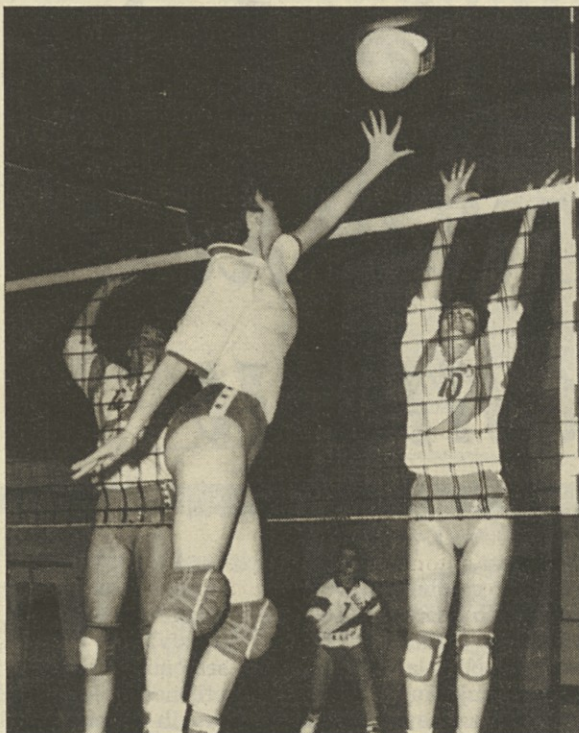
Bor Mercantile drevi proti vodeči Heraclii

Tekma bo v telovadnici šole Suvich (ob 20.30) - Heraclia je po dvajsetih kolih še nepremagana, izgubila je le 8 setov

Zaostalo tekmo zadnje kola prvega dela prvenstva C1 lige proti vodeči Heraclii iz Nvente Padovane bodo odbojkarice Bora Mercantile odigrale drevi, s pričetkom ob 20.30, v telovadnici šole Suvich. Vodstvo borovk se je skušalo dogovoriti, da bi srečanje zaradi velikonočnih praznikov odigrali med tednom, vendar je naletelo na odločen »veto« predstavnikov Heraclie. Tolikšna odločnost ne sme čuditi, saj je Heraclia v bistvu profesionalna sesterka, ki je zastavila veliko energij in finančnih sredstev, da bi v letošnji sezoni dosegla napredovanje v B2 ligo, kot iztočnico za prodor v državnih vrh v prihodnjih letih. Zato se pri Heraclii

nad prazniki pozvlgajo in niso pripravljeni dati nasprotniku niti najmanjše prednosti, kakršno bi lahko predstavljalo potovanje v Trst med tednom v večernih urah. Heraclia je sicer v času med Borovo prošnjo po odložitvi in samim srečanjem že dosegla napredovanje v B2 ligo, toda za kaksne spremembe je bilo tedaj že prepozno, za vse pa je pravzaprav kriva federacija, ki je za datum igranja zaostalih tekem določila 15. april.

»Glavno je, da igramo dobro in da damo vse od sebe. Če nam bo to uspelo, lahko tudi računamo na presenečenje, seveda, če Heraclia ne bo igrala na višku svojih sposobnosti,« pred tekmo raliistično ocenjuje trener plavih Marko Kalc. Heraclia je v dosedanjih dvajsetih nastopih kar stiri najskrat zmagala s 3:0, stirikrat s 3:1 (dvakrat s Godigesejm, enkrat s Fontanami in Vivilom) in dvakrat s 3:2 (Koimpex in Fontane). Na devetih gostovanjih je izgubila le tri sete. Bolj kot prvenstveni nastopi, ki pomenijo za Heraclio zgolj rutino, o moči te sesterke pove o datek, da je v šestnajstini



Martina Flego v napadu proti Godigeseju (F. KROMA)

finala zveznega pokala dvakrat tesno s 3:2 klonila pred Latisano, ki je v letošnji sezoni praktično že dosegla napredovanje v A2 ligo. Za Heraclio igrajo tri bivše prvotilgašice (Turchet, Zanetti in Mattiolo), že lani pa je tej sesterki napredovanje v višjo ligo spodletelo samo zaradi slabšega kolicnika

v setih. Borovke bodo predvidoma zaigrale v popolni postavi. Če jim bo uspelo kljubovati nasprotnicam, se skratka obeta resnično zanimivo srečanje.

Naj omenimo, da je trzaska Oma med tednom v zaostali tekmi s Kennedyjem v Vidmu zmagala s 3:1.

NAMIZNI TENIS / NOVO PRIZNANJE

Krasovko Vanjo Milič čaka niz obveznosti v dresu reprezentance

Nastopila bo tudi v Španiji in na Češkem

Stirinajstletna Krasova namiznotenisna igralka Vanja Milič je postala nepogresljivi člen v mladinski reprezentanci Italije. O tem priča paket vabil, ki jih je te dni prejela iz Rima, vezanih na skupne priprave za pomembne mednarodne nastope.

V ponedeljek, 17. se bo Krasova igralka nasla na rimskem letališču se z drugimi reprezentanti in trenerjema Domenicom Bellinijem in Alessandrom Arcilijem. Od tam bodo odpotovali v Spanijo. V kraju Sant Cugat pri Barceloni, bodo mladi sportniki opravili skupne treninge za nastope na odprtem mladinskem prvenstvu Spanije, ki se bo odvijalo 22. in 23. t.m.

Fantovska vrsta je po številu trikrat večja v primerjavi z dekliško (Lucesoli, Cadamagnani, Gussmini, Gigliotti, Piacentini, Giardina) od deklet pa bosta državni dres oblekli Vanja Milič in Debora Balboni (A 4 Verzuolo).

Le po nekaj dneh počitka bo Vanja Milič spet na pripravah v vsedržavnem centru v Terniju. Od 1. do 4. maja bo krasovka trenirala skupaj z Balbonijevo (a 4 Verzuolo), Zappitellijevo (Spoleto) in Bosijevo (Sestese). Skupen trening bo iztočnica za udeležbo na srednjeevropskem pokalu kadetinj, ki bo na Hrvaškem od 5. do 7. maja.

Nedvomno se bo krasovka na tem pomembnem tekmovanju znašla dobro, saj jo bogatijo izkušnje iz dveh evropskih mladinskih prvenstev in drugih tekmo-

vanj na mednarodni sceni, k čemur pa lahko dodamo se izkušnje v igrah z najboljšimi igralkami Italije v ekipnem prvenstvu.

Sredi maja bo ponovno sklicana reprezentanca ženske in moške mladinske reprezentance v državni soli namiznega tenisa v Fuggiju (od 14. do 18. 5.). Prva med poklicanimi je seveda krasovka Vanja Milič. Dobro usposobljeni sportniki se bodo za tem udeležili odprtega mladinskega prvenstva Češke od 19. do 21. maja.

Mednarodna turneja Vanje Milič bo sodeč po programu zelo naporna. Največ bo po kakovosti verjetno terjal srednjeevropski pokal. A smo prepričani, da ga bo Miličeva zmogla in se več, zabeležila pomembne rezultate.

Vsa vabila mladi sportnici so nam v ponos, bodisi kot manjšini, bodisi kot Vanjinemu matičnemu društvu, ki je znalo pripeljati s svojo priznano namiznoteniško solo mlado sportnico na zavidanja visoko raven sportne usposobljenosti.

(J.J.)

Turnir 3. kategorije Fondi

Na 4. turnir za tretjekategorike, veljaven za kvalifikacije na državno prvenstvo, pošilja Kras v Fondi konec tedna tri svoje predstavnice: Sonjo Milič, Nino Milič in Martino Milič. Za kvalifikacijske točke se bodo borile posamično, Sonja in Martina pa bosta nastopili še v igri dvojic.

(J.J.)

NOGOMET / TURNIR V PALMANOVI

Mlajši cicibani proseškega Primorja v polfinalu, Mladosti pa podvig ni uspel

Na velikem turnirju za cicibonae in mlajše cicibane z nazivom »Naproti Evropi« si je Primorje prislužilo nastop v polfinalu, doberdobski Mladost pa je ta uvrstitev za las usla. V svoji skupini je doberdobsko mostvo osvojilo 3. mesto.

IZIDI NASIH EKIP

Primorje - Torviscosa 2:0 (1:0)

STRELEC: Batti 2.

PRIMORJE: Kante, Stoka, Kalc, Sancin, Batti, Klun, Scicardi.

Primorje je bilo v premoci skozi vse srečanje in je poleg dveh lepih zadetkov razigranega Battija zadelo se dve vratnici. Tudi obramba se je dobro izkazala in predvsem vratar kante, ki je pri vodstvu 1:0 za našo ekipo drzno posegel in rešil svoja vrata pred sigurnim golom.

Polfinale bo 1. maja v Cervinjanu.

Gemonese - Mladost 5:1 (2:1)

STRELEC ZA MLADOST: Carnieli.

Na prvi četrtkovi tekmi so nasi nogometasi visoko izgubili z ekipo iz Humina, ceprav so bili v prvem polcasu močnim nasprotnikom enakovredni in so tudi ustvarili nekaj zrelih priložnosti za zadetek. V drugem polcasu pa so jih nasprotniki stalno presenecali s protinapadi in tako v tem del dosegli se tri zadetke.

Mladost - Muscoli 2:0 (1:0)

STRELECA: Frandolic in Bagon.

Na drugem srečanju so si naši predstavniki kaj kmalu opomogli od visokega poraza s prejšnje tekme in so zanesljivo premagali domače mostvo Muscolija. Vsa ekipa je dobro igrala in tudi oba gola, ki sta ju dosegla Frandolic in Bagon sta bila dokaj lepa. Ceprav Doberdobcem ni uspela uvrstitev v polfinale, pa je bila zanje to lepa izkušnja za bodoče prvenstvene nastope.

POSTAVA MLADOSTI: Pernarčić, Bagon, Carnieli, Marusić, Frandolic, Vidulic, Kuštrin, Bressan, Zotti, Petejan.

VRSTNI RED: Gemonese 6, San Luigi 4, Mladost 2, Muscoli 0.

PRVENSTVO CSI

Breg Grmada - Montebello Don Bosco 8:2 (3:2, 5:2)

STRELCI ZA BREG: Cheber 4, Lovrečić, 3, Sancin 1.

BREG GRMADA: Slavec, Pettiroso, Merlak, Di Donato, Sancin, Ghezzi, Czerwenka, Cheber, Klun, Lovrečić, Banti.

Mladi Brežani so proti Montebello Don Bosco osvojili prvo prvenstveno zmago. Srečanje pa se ni začelo najbolje za »plave«. Gostje so namreč v uvodnih minutah srečanja dosegli dva zadetka, vendar so varovanci trenerja Lovrečica odločno reagirali, najprej izenacili in nato brez težav potresli nasprotnikovo mrežo.

Pohvalo si tokrat zasluži predvsem Cheber, ki je dosegel kar stiri zadetke. (E.B.)

Portuale - Primorje 0:0

PRIMORJE: Kante, Stoka, Furlan, Claudio, Batti, Scicardi, Pipan, Regent, Pilat. Po zares dopadljivi tekmi sta se ekipi razšli pri neodločenem izidu brez gola. Tokrat sta se predvsem izkazali obe obrambi in oba vratarja obeh ekip. Tudi po številu priložnosti sta si bili ekipi enakovredni in za zameček sta vsaka zadela po eno vratnico (Primorje s Stoko).

Za poztvornost bi pohvalili vso ekipo Primorja, posebno pa Kanteja in Furlana.

KOLIBRI

Breg Farco - Domio 2:2 (2:1)

Strelec za Breg: Cheber 2

BREG FARCO: Planinšek, Iozza, Ota, Sancin, Franco, Cheber, Lovrečić, Pettiroso, Klun, Zeriali, Milič.

Tudi najmlajši cicibani so začeli s pomladanskim prvenstvom. Za začetek so igrali neodločeno proti Domiu. Plavi so prvi prisli v vodstvo ter nato celo podvojili. Igralci Domia pa so kmalu zmanjšali zaostanek in v drugem polcasu, ko so plavim nekoliko posle moči, izenacili. (E.B.)

Več zaostalih tekem

Pokrajinska nogometna zveza je sporočila spored zaostalih tekem v raznih mladinskih prvenstvih. Od nasih ekip bosta v prvenstvu začetnikov 25. t.m. naslednji tekmi: Primorje Interland B - Fani Olimpia na Proseku ob 10.00 in Primorje Interland A - Opicina na proseku ob 11.00, najmlajši Bora Farco pa bodo igrali 26. t.m. v Bazovici ob 17.00 proti Fortitudu.

NAMIZNI TENIS / ZAČETEK DEŽELNEGA PRVENSTVA

ŠK Kras osvojil 25 medalj (10 zlatih)

V konkurenci sedemdesetih tekmovalcev nastopilo 17 krasovcev

V nedeljo se je pričelo deželno prvenstvo Furlanije - Julijske krajine v namiznem tenisu. To sportno manifestacijo ima v rokah organizator Sportni krožek Kras, ki že vrsto let zaslužno prejema pokal kot najbolje društvo v deželi. Deželno prvenstvo bo potekalo v več fazah. 9. aprila so ga odprla tekmovanja v kategorijah najmlajših, dečkovi in deklic ter narasčajnikov. V ponedeljek, 24. t.m., bodo na sporedu tekmovanja mladincev, naslednjega dne pa četrtokategorikov in veteranov. Sredi maja bodo dvoboji tretjekategorikov iz državnih lestvic. Prvenstvo se bo zaključilo 14. maja, ko bo po turnirju absolutne kategorije po številu vseh rezultatov razglašen tudi deželni prvak.

SK Kras je že prvi dan odločno startal s svojim narasčajem na medalje. Krasovih predstavnikov je bilo 17 v konkurenci blizu sedemdesetih nastopajočih. Svoj krstni nastop so opravili začetniki Giada Vidoni, Martina Tretjak, Sara in Igor Ciuffarin in Alesia Gerebizza. Kras je osvojil 10 zlatih, 8 srebrnih in 7 bronastih odličij. Deželni prvak med najmlajšimi je Uros Fabiani, podprvak Andrea Sussan, tretji je bil Bostjan Milič (vsi Kras); med

najmlajšimi deklicami Sabrina Vecchio (Tripovich), naslov se je za las izmuznil krasovski Natasi Doglia v finalni tekmi (19, -18, -16). Takoj za njo je bila Sara Sardo (Kras). V kategoriji deklic je zmagala Martina Milič (Kras). V finalu je premagala klubsko soigralko Kristino Stubelj (19, -18, -15). Dario Mucignat (San Giovanni PN) je slavil pri dečkih, izkazala pa sta se tudi igralka Bora. Aljosa Viler je osvojil bron, Jurij Verč je bil peti. Pri narasčajnikih je Kras spet pobral celo bero medalj. Naslov v ženski vrsti je osvojila Krasova drugokategorica Vanja Milič pred klubske soigralke Nino Milič. Na drugo stopnico zmagovalnega odra je stopil Gorazd Milič, Bojan Simoneta pa je bil tretji. Zmagovalec med narasčajniki je bil Stefano Di Cosimo (Chiadino). V igri dvojic so naslov deželnega prvaka osvojili naslednji pari: Vanja Milič - Nina Milič (Kras), Gorazd Milič - Simoneta (Kras) in v mešanih dvojica narasčajnikov Simoneta - Vanja Milič (Kras); Stubelj - Santini (Kras), Mucignat - Olivo (San Giovanni PN) in Fabrizio (Cus Udine) - Blasone (Rangers Udine) v kategoriji dečkovi in deklic; pri najmlajših pa dvojice Doglia - Sardo (Kras), Sussan - Fabiani (Kras) in v mešanih parih Fabiani - Sardo (Kras).

REZULTATI

Najmlajše:

1. Sabrina Vecchio (Tripovich), 2. Natasa Doglia (Kras), 3. Sara Sardo (Kras) in Rigotti (Tripovich). **Najmlajši:** 1. Uros Fabiani (Kras), 2. Andrea Sussan (Kras), 3. Bostjan Milič (Kras), 4. Michele

Gillian (Libertas Latisana). **Dvojice:** 1. Doglia - Sardo (Kras), 2. Vecchio - Rigotti (Tripovich), 3. Zavadlal - Tennina (Tripovich) in Tretjak - Vidoni (Kras), 5. Gerebizza - Ciuffarin (Kras). **Dvojice najmlajši:** 1. Sussan - Fabiani (Kras), 2. Bostjan Milič (Kras) - Gillian (Libertas Latisana). **Mešane dvojice:** 1. Fabiani - Sardo (Kras), 2. Sussan - Doglia (Kras), 3. B. Milič - Tretjak (Kras) in Gillian (Latisana) - Vidoni (Kras). **Deklice:** 1. Martina Milič (Kras), 2. Kristina Stubelj (Kras), 3. Roberta Ridolfi (Tripovich) in Nadia Blasone (Rangers Udine). **Dekci:** 1. Dario Mucignat (San Giovanni PN), 2. Roberto Fabrizio (Cus Udine), 3. Aljosa Viler (Bor) in Andrea Olivo (San Giovanni PN). **Dvojice deklice:** 1. Stubelj - Santini (Kras), 2. Blasone (Rangers) - Picciotto (Latisana), 3. Butazzoni - Stocca (Tripovich). **Dvojice dekci:** 1. Mucignat - Olivo (San Giovanni PN), 2. Fabrizio - Taverna (Cus Udine), 3. Verč - Viler (Bor). **Mešane dvojice:** 1. Fabrizio (Cus Udine) - Blasone (Rangers), 2. Olivo (San Giovanni) - Martina Milič (Kras), 3. Verč (Bor) - Stubelj (Kras) in Viler (Bor) - Santini (Kras). **Narasčajnice:** 1. Vanja Milič (Kras), 2. Nina Milič (Kras), 3. Valentina Chiarelli (Chiadino) in Marina Sturma (Cus Udine). **Narasčajniki:** 1. Stefano Di Cosimo (Chiadino), 2. Gorazd Milič (Kras), 3. Bojan Simoneta in Michele Sommariva (Chiadino). **Dvojice narasčajnice:** 1. Vanja Milič - Nina Milič (Kras), 2. Engrassi - Modotto (Cus Udine), 3. Serafini - Sturma (Cus Udine) in Chiarelli (Chiadino) - Zavadlal (Tripovich). **Dvojice narasčajniki:** 1. Gorazd Milič - Simoneta (Kras), 2. Di Cosimo - Sommariva (Chiadino), 3. Tamarin - Barisani (Pelliciana) in Luit - Luit (Rangers Udine). **Mešane dvojice:** 1. Simoneta - Vanja Milič (Kras), 2. Gorazd Milič - Nina Milič (Kras), 3. Derosa - Fejsa (Fincantieri) in Di Cosimo - Chiarelli (Chiadino). **JJ.**

Lahka zmaga slogašic v 2. diviziji

Sloga - Julia 3:1 (15:12, 15:4, 6:15, 15:13)

SLOGA: Babudri, Ban, Blazina, Criti, Grgic, Kocijancic, Kuferšin, Molassi, Sosic. V sredo so na Opčinah odigrali zaostalo tekmo iz prvega dela prvenstva 2. divizije, ki je odpadla zaradi odsotnosti sodnikov. Sloga je nastopila okrnjena, saj sta bili odsotni bolni Tjasa Kalc in Jesenka Furlan, vendar je kljub temu zmagala brez večjih težav. Izgubila je sicer tretji set, v katerem je zaradi podcenjevanja našim igralkam padla koncentracija, posledica pa je bil zelo slab sprejem, ki je onemogel vsako gradnjo igre. Ko pa je naša ekipa zaigrala kot zna, je bila Julia popolnoma brez moči. Skoda le za izgubljeni niz, saj Sloga deli prvo mesto s trzaskim NPT in ob koncu prvenstva zna biti dragocen prav vsak set.

Nedeljske teme

OB 50-LETNICI ZMAGE NAD NACIFAŠIZMOM

O resnicah in zgodovinskem spominu

DUSAN KALC

V teh burnih casih politične zmede in - kot radi ponavljamo - krize vrednot, ko so se nekdane gotovosti razblinile in tavamo kot z zavezanimi očmi po razmetanem prostoru, polnem smeti in pasti, mahaje z rokami v prazno v iskanju opore, se sploh s težavo čutimo sodobniki svoje sedanjosti, kaj se, da bi povsem prežvečili in prebavili dogodke iz preteklosti ter jih postavili na mesto, ki jim priteče v zgodovini. Kakorkoli jih obravnavamo, tvegamo očitke retoričnosti ali stereotipnosti, da ne rečem potvarjanja in slabe vere.

S temi nelagodnimi občutki se lotevamo proslavljanja 50-letnice zmage nad nacifasizmom in konca druge svetovne vojne, kajti če odpremo v teh dneh slovenske časopise, nas prevzame huda tesnoba. V njih se ljudje obstreljujejo z gneva in iht polnimi besedami, kot so se pred petdesetimi leti obstreljevali s svinčenkami. Hladna vojna, ki se očitno ni nikoli poglobila, čeprav jo je vladavina zmagovalcev za dalj časa utišala, ali - z besedami nasprotnikov - potisnila pod prešo enoumja, je sedaj spet izbruhnila na dan z vso silo. Tako prebiramo vsak dan dolge sezname umorjenih, neskončne spiske očitkov in obtožb ter razprave o tem, kdo je imel v tem bratomornem klanju prav. Predstava preteklosti se nenadoma tako izmaliči, da se človeku malodane zavrti v glavi. Pri ljudeh s sestimi, sedmimi ali več krizi na grbi in s prekaljeno kožo se mnenje o nekdanjem dogajanju ne spreminja. Morda se še utrjuje in radikalizira. Tudi za tiste, ki so se sicer rodili po vojni, a so kljub temu podoživljali travmo svojih očetov, je vojno razdobje še vedno odprta in krvaveča rana, ki jo najraje lečijo s podpihovanjem sovraštva do tistih, ki naj bi po njihovem mnenju to rano povzročili. Vprašanje pa je, kakšno mnenje si lahko ustvarijo ljudje, ki se šele začnajo razgledovati po prizorišču življenja in

jim je ob pripovedovanju o bitki pred 50 leti skoraj tako kot ob branju o bitki pri Salaminu. Ker pa se o bitki pri Salaminu nihče ne prepira več, o Urhu ali Kočevju pa še marsikdo in s povečano ihto, je jasno, da se tudi osemnajst ali dvajsetletniki ne bodo mogli povsem izogniti takšnemu ali drugačnemu tolmačenju polpretekle zgodovine.

Kaj nam bodo lahko o tem povedali? Tu se odpira vprašanje resnice in zgodovinskega spomina. Od mladega človeka ne bi bilo prav zahtevati, da se z istimi čustvenimi vzgibi in izlivi opredeljuje za resnico, ki nam je sveta, a ki se bije z neko drugo resnico, prav tako sveto za nekoga drugega. S temi resnicami je kot z lahkoživkami, s katerimi lahko vsakdo hinavsko razpolaga po mili volji brez občutkov krivde. Najmočnejša je seveda vselej resnica zmagovalca. Ko pa se le-ta postara, opeša ali celo umre, se pojavijo in začnajo uveljavljati nove. Veritas filia temporis, so ugotavljali že stari Rimljani. Žal, dejansko resnice ne odkrivamo na podlagi preteklih izkušenj, opirajoč se na zgodovinski spo-

min, temveč jo gradimo po svoji meri in podobi, po interesih, ki vodijo naša dejanja, po oportuniteti, ki nam jo narekuje sla po oblasti ali potreba po njenem ohranjanju itd.

Takšna resnica seveda ne more biti avtentična. Je le resnica v službi nekoga. Ali obstaja tudi takšna, ki je v službi vsega človeštva oz. človeka z veliko začetnico, tistega, ki ga veliki duhovi vseh časov zaman kličejo na plan in ponazarjajo v besedi, podobi, glasbi, a se še ni utelesil (če izvajamo primer izpred 2000 let, ki je veliko obetal, a se je po svoji institucionalizaciji klavmo izjalovil, in morda tudi oktobrski primer v Rusiji, ki je še klavrneje propadel)?

Proslavljanje petdesetletnice zmage (in ne samo konca vojne, kot bi hoteli nekateri hinavsko zreducirati epohalni spopad za premaganje nekega objektivnega zla, ki si je izmislilo teorije čistih in necistih ras in zato vrednih ali nevrednih svobode ali celo življenja, ki je izumil smrt na tekočem traku in koncentracijska taborišča) bi moralo biti prav priloznost za iskanje globlje resnice, do katere se morda le ni tako težko dokopati.

Morda bi bilo dovolj, da bi se res s pravim pogledom zazrli med ruševine Rizarne, tja, kjer je nekoč stal dimnik, ki je bruhal smrdeči duh po zazganem mesu. Videli bi ljudi o b e h

spolov, vseh starosti, jezikov, veroizpovedi in stanov, s skupno željo po življenju in sreči, ki jim zaradi sebičnosti, frustracij in moralne izprijenosti, sle po nadvladovanju in drugih vse prej kot plemenitih vzgibov nekih drugih ljudi, ni bilo dano, da bi v miru in svobodno zasledovali svoje življenjske sanje. Med temi sencami bi uzrli tudi tiste, ki izgorevajo v peklenških plamenih Sarajeva in Mostarja, ne da bi prav vedeli, zakaj so padli vanj in kako bi se iz njega lahko resili. Za vse to nekdane (kot tudi sedanje) gorje je pač nekdo moral biti odgovoren. Nekdo je pač moral prizigati peč v tej grozljivi tovarni smrti pri Sv. Soboti. Bil je le eden izmed tolikih, ki so ga zaslepili ali kako drugače pritegnile blodnje o višji rasi in o potrebi čiščenja manjvrednih. Med temi - manjvrednimi - smo bili tudi mi, Slovenci, ki so nam na Primorskem že dvajset let pred izumom uničevalnega obrata skušali nadeti okove. Bi mar morali ob tem pohlevno ponuditi zapestja? In nato, ko zatiralcem in zaslužnjem ni bilo dovolj nastavljeni verige in so se raje odločali za vešala, eksekucijske vode, plinske celice in podobno, bi mar morali mirmo nastaviti vrat ali prsi? Oborožen upor je bil normalen odgovor na nasilje brez prime-re in v vsakem oboroženem upor

ni mogoče povsem nadzorovati človekovih strasti. Vojna je zato vedno grozljiva preizkušnja za človeštvo in vanjo neizbežno sodi tudi maščevalnost, obračunavanje, pojav fojb itd. Na koncu je bila zver, ki je sprožila svetovno klanje, s

skupnimi močmi premagana, in to zmago letos, po petdesetih letih praznujemo ob logični želji, da bi se ta zver ne prebudila več, čeprav v resnici ni nikoli povsem zaspala, kot priča sedanje klanje v Bosni in Hercegovini. Okrog nas je veliko znamenj, ki nas gro-

zeče opozarjajo, da se nekdani mrki časi lahko povrnejo. Ena od teh znamenj so tudi omalovaževanje odporništvu, kreganja okrog tega, kdo je imel prav in kdo ne, ter uveljavljanje sil, ki skušajo rehabilitirati nekdane krvnike in njihove sodelavce, pa četudi so bili v dobri veri.

Preprosta želja po miru bi morala biti glavna navdihovalka naše vsakdanjosti. Vedno bi jo morali nositi v sebi. Toda tudi to se v resnici ne dogaja. Na vse to radi pozabljamo. Zgodovinski spomin je slej ko prej sibka točka človeštva. »Prednost slabega spomina je, da večkrat prvič uživamo iste stvari«, je ironično zapisal Nietzsche. Tragično pa bi bilo, če bi zaradi slabega spomina spet zaužili grozote, ki jih je človeštvu prinesel nacifasizem. ••



Centralsped

MEDNARODNA SPEDICIJA IN PREVOZ

Fiale:
MILAN
GORICA
FERNETICI
RABUJEZ

Sedež: TRST
Ul. C. Ghega 2
Telefon (040) 3738 (16 linij)
Telex 460140 CENTTS I
Telefax 662211 - 634947

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi, avio promet, suhozemski transport

Skerlavai
draguljarna

*Vošči
veselo
veliko noč*

TRST - Ul. Battisti 2
Tel. 7606012

SADJE ZELENJAVA

Dario Husu



TRST - Ul. dell'Istria 3

FARCO
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

**PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA**

BIO PRIMA®
COSMETICS ITALY

agrar

s.r.l.

IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST - Ulica Valdirivo 19
Telefon (040) 631900, 631846
Fax 040/361850



PEKARNA
SLASCICARNA

TELEFON: 727072
Ulica dell'Istria 16
TRST



»**CORIUM**« s.r.l.
import-export

Ul. Cellini 2
34132 TRST

Tel. (040) 660160
Telex 461102 CORIUM I
Fax (040) 660059



Adriatrans s.r.l.

Zadružna organizacija
tržaških avtoprevoznikov

KAMIONSKI TERMINAL FERNETICI
34016 Repentabor (Trst)
Tel.: (040) 212328 - 213029

mode ada

Suzana in Nevenka

Trst - Ul. ss. Martiri 12
(pri Trgu Hortis)
Tel. 301573



RESTAVRACIJA
BAR

»**La Marinella**«

Ribje specialitete

TRST

Miramarski drevored 323
Tel. (040) 410986

MANUFATURNNA TRGOVINA Z BLAGOM

Udovič

Velika izbira moškega in ženskega blaga ter vsakovrstne konfekcije
Stari trg - Piazza Vecchia 2 TRST - Trg Ponterosso 4

DROGERIJA

Vitt.

Toso Succ.

TRST - Trg S. Giovanni 6
Tel. 775403



EDILMA

kamini
ploščice
sanitarije
gradbeni
material

TRST - Ul. Boveto 33 - Tel. 420071
Ul. Del Uva 2 - Tel. 411309

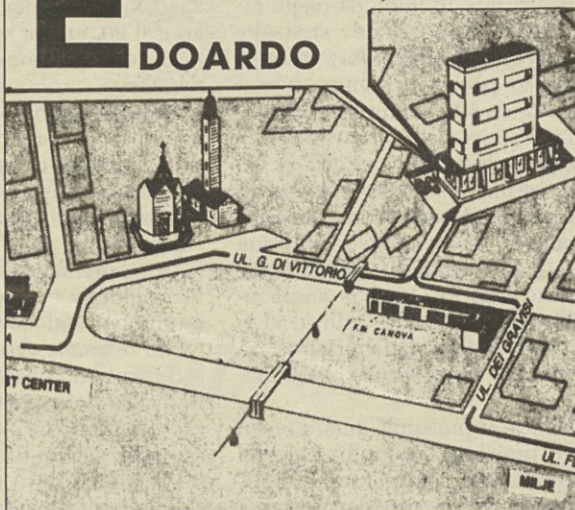
millo minelli

RAZSVETLJAVA
IN RAZNOVRSTNA
DARILA

TRST - Trg Goldoni 8
Tel. 775538

EMOBILI
DOARDO

Ul. G. di Vittorio 12-12/1
TRST, tel. 813301



draguljarna

ferluga

TRST
Ulica dell'Istria 14
Tel. 773961

Godina

TRST

ULICA CARDUCCI 10
ULICA ORIANI 3

VARNOŠTNE
ELEKTROINSTALACIJE

MAURI
p. l.
EZIO

Dolina - Domjo 61 - Tel. 280591

posebne
varnostne
naprave
oprema
prostorov
za računalnike
preureditev
električnih
instalacij

SUPERMARKET

DESPAR DOMIO
Guido Jez & C. S.n.c.

Domjo 157 - Tel. 826541

PRODAJA RIB

OB SOBOTAH NON STOP

VELIK PARKIRNI PROSTOR

CVETLIČARNA

Savina

Istrska Ulica 10
Tel. 763856

Zivec

S.n.c.

ZIVEC S. & C.

Obrtna cona
Dolina 507/4

● instalacije
in adaptacije
električnih
napeljav

● izdelovanje in popravila
svetlobnih napisov

Tel. 228091 - 228389 - Fax: 228389

*Veselo veliko noč voščita vsem odjemalcem in prijateljem
družini Lovrečič in Cergol*

LA COMBUSTIBILE

DOMJO 38

HOTEL - RESTAURANT
TOTOCALCIO TOTIP ENALOTTO TRIS

SONIA

DOMJO 47
Tel. 820229

Cunja R. Eredi s.r.l.
MEDNARODNI PREVOZI

PREVOZI NEVARNIH SNOVI
ADR 1-2-3-4-5-6-8-9
IZREDNI PREVOZI

Sedež: 34016 REPENTABOR (TS) - KAMIONSKI TERMINAL
Tel. (040) 212616 - 213850
Fax (040) 211994 - TLX 460441CUNJA I

PRENOVLJENI

**HOTEL
POŠTA**

TRST - Trg Oberdan 1
(v centru mesta)

Telefon
363710, 365208, 365536

VINA PAROVEL



PAROVEL GROUP S. r. l.

lastna proizvodnja DEVIČNEGA OLIVNEGA OLJA

Obrtna Cona Dolina - Trst I

Tel. 040/227050-227060

LAŠKO PIVO



PRETRESLJIVO ZAKULISJE STRATEGIJE NAPETOSTI IN TERORJA V ITALIJI

Tudi z nasiljem so preprečili levici, da bi prišla na oblast

Slika je mračna in pretresljiva. Splošnega okvira ne spreminja, dokazuje pa, da je bila osnovna intuicija nekaterih preiskovalcev pravilna. Dogajanje v Italiji - to, kar se je godilo pri belem dnevu, predvsem pa to, kar se je dogajalo za kulisami - je krepko pogojevala blokovska delitev sveta. In zgodovina povojne Italije je zgodovina obmejne države, ki so jo vladne sile in zavezniki hoteli za vsako ceno ohraniti v sklopu zahodnega zavezništva Nato. To je ključ, ki omogoča jasnejše razumevanje strategije napetosti in terorja in to bo najbrž tudi ključ, s katerim bo treba pozorneje in na novo »brati« se ne povsem pojasnjene okolščine ugrabitve in umora predsednika Krscanske demokracije Alda Mora.

K takemu razmisljanju navaja utemeljitev formalne ovadbe, s katero je milanski preiskovalni sodnik Guido Salvini poslal pred sodišče 6 ljudi zaradi sodelovanja pri pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu, obenem pa odredil oprostitev drugih dvajsetih preiskovanih, ker so kazniva dejanja, katerih so bili obtoženi, že zastarela. Salvinijeva razsodba je dokument, ki ima kot glavnega akterja italijanske obveščevalne službe, saj naj bi atentati, ki so v šestdesetih in sedemdesetih letih okrvavili državo, poskusi državnih udarov in druga nasilna dejanja sodili v en sam načrt, ki je imel kot glavni cilj ohranitev Italije v sklopu Nata. Zaradi tega je bilo treba preprečiti spremembo političnega ravnanja in onemogočiti levici - predvsem pa Komunistični partiji Italije, da bi prišla na oblast. V marsikaterem pogledu je bila Italija razvita zahodna država, v kateri so v praksi preizkusali učinkovitost načrta »Demagnetize«, ki ga je pripravilo ameriško vojaško poveljstvo. V tem načrtu je tudi zamisel tistih tajnih struktur »Stay behind«, ki so nastale v vseh zahodnoevropskih državah kot odporniška struktura proti morebitni invaziji z Vzhoda. V Italiji pa je ta struktura, ki so jo poimenovali Gladio, imela še posebno vlogo, ker je bila Italija mejna država in ker je imela najmočnejšo zahodnoevropsko komunistično partijo.

Dokaz, da je treba povojno italijansko zakulisno dogajanje brati v luci blokovske delitve sveta, pa je tudi v dejstvu, da se je sodstvo dokopalo do dokazov šele potem, ko se je zrušil berlinski zid in ko se je mednarodno ravnanje sil krepko spremenilo, saj se je vzhodni blok zrušil in zato so se



tudi v Italiji politična ravnanja krepko spremenila.

Sodnik Salvini je začel z delom tam, kjer ga je bil pred skoraj dvajsetimi leti prisiljen prekiniti tedanji milanski preiskovalni sodnik Gerardo D'Ambrosio, ki je skupaj z javnim tožilcem Emilio Alessandriniem (umorili so ga rdeči brigadisti) raziskoval pokol v Kmečki banki. Salvini (ki je, kot določa zakon za stare nezaiskane pokole, vodil preiskavo po starem kazenskem postopniku) je zašljal okoli 400 prič in zaplenil veliko sveznjev gradiva v arhivih obveščevalnih služb. V pomoč pa mu je bilo tudi sodelovanje nekaterih protagonistov dogajanja v šestdesetih in sedemdesetih letih. Med temi so bili zlasti dragoceni prispevki polkovnika Amosa Spiazzi, ki je vodil obveščevalno strukturo v Veroni, stotnika obveščevalne službe Sid Antonia La Brune, ki je sodeloval pri številnih poskusih iztirjevanja sodnih preiskav, in neofasističnega terorista Vin-

cenza Vinciguerra, ki je priznal sodelovanje pri pokolu pri Petovljah. Preiskava je potrdila, da je bil pokol v milanski Kmečki banki (bombna eksplozija je ubila 16 ljudi, 84 pa jih ranila) samo eden od členov strategije napetosti in terorja, najbrž uvod v Borghesejev poskus državnega udara, ki je predvideval med drugim aretacijo tedanjega predsednika republike Giuseppa Saragata. In potrdila je, da je med tistimi, ki so za kulisami rovarili in preprečili sodnikom, da bi se dokopali do resnice, obstajala jasna vez. Vsi so bili namreč člani tajne framašonske lože P2, ki jo je vodil toskanski podjetnik Licio Gelli in ki je bila v osemdesetih letih prisilno razpuščena kot teroristična organizacija.

Salvini je v prejšnjih dneh končal okvirno preiskavo in gradivo poslal tudi dvodomni parlamentarni komisiji, ki raziskuje nepojasnjene pokole, in drugim tožilstvom (rinskemu, bolonjskemu reggicalabrijskemu itd),

ki bi bila teritorialno pristojna za globitev nekaterih delov preiskave. Nadaljuje pa se s tistim delom preiskave, ki zadeva krivce atentata v Kmečki banki. S tem delom bo najbrž končal 30. junija, ko poteče rok, ki ga je določil parlament, za zaključek preiskave.

Sodnik Salvini je začel s svojim delom tam, kjer ga je prekinil Gerardo D'Ambrosio. Lotil se je je zlasti vprašanja naprave za tempiranje bombe in dejavnosti neofasista Nica Azzija (ranila ga je eksplozija bombe, ki jo je hotel namestiti v toaleti brzca) in izsledkov o najdbi orožja pri Camerinu. V nadaljevanju dela je nalez na že znane »vozle«, ki so jih skušali razplesti nekateri sodniki že pred njim. Na dejavnost skrajnodesničarske Avanguardie Nazionale, na obveščevalno službo Sid, ki jo je vodil general Gianadelio Maletti, na Licia Gellija in njegovo ložo P2. Govor je o prikritih dokumentih, o poskusih, da bi sodstvo spravili na stranski tir, o

Preiskava
o pokolu
na Trgu
Fontana

karabinjerjih, ki so bili pripravljeni sodelovati s tem mračnim zakulisjem, o dejanskem Gladiu, ki je lahko računal na okoli 600 organiziranih skupin, poimenovanih legij (Spiazzi, ki je vodil veronsko legijo, meni, da je bila objava imen okoli 600 gladiatorjev pred leti samo slepilo, s katerim je Giulio Andreotti dejansko prikril obstoj resnične strukture »Stay behind«).

V tem okviru postaja jasnejša slika o Borghesejevem poskusu državnega udara leta 1970. »Črni princ« ni računal samo na pomoč peščice gozdarških čuvajev, ampak je imel za sabo veliko večjo silo, o naklepu je bilo obveščena ameriška obveščevalna služba, kot je med drugim zapisala ameriška revija Covert Action. Dokumenti, ki jih je zbral Corriere della sera, kažejo, da je italijanska desnica že leta 1946 načrtovala državni udar z ugrabitvijo tedanjega premiera Alcideja De Gasperija. Za naklep je zvedela ameriška obveščevalna služba OSS (predhodnica Cie), ki je obvestila italijansko vlado. O Borghesejevih naklepih Cia ni obvestila nikogar, pač pa je dve leti pozneje s 17 milijardami lir finansirala volilno kampanjo 21 demokršćanskih kandidatov v izrazito protikomunističnem ključu.

Sodnik Salvini pa je tudi dokončno oprostil anarhista Pietra Valpredo, ki je bil osumljen, da je merd avtorji atentata v Kmečki banki. Po njegovem je obveščevalna služba izbrala Valpredo kot zrtvenega kozla že pred atentatom samim. Past naj bi pripravili z dvojnikom, da bi potem price lahko pokazale na Valpredo kot na krivca. To je le eden od tolikih poskusov iztirjevanja sodnijskih preiskav, ki jih je dokumentiral milanski sodnik.

Salvinijeva obtožnica ima eno samo veliko vrzel. Sploh ne omenja politikov, ki so vodili državo in ki so včasih tudi s sklicevanjem na državno tajnost preprečili sodnikom vpogled v arhive obveščevalnih služb. To bo najbrž teren za delo dvodomne parlamentarne komisije, katere glavna naloga je ugotoviti, zakaj pokoli, ki so okrvavili Italijo, niso bili raziskani, zakaj niso bili odkriti krivci in mandatorji.

Vojmir Tavčar

Na fotografijah: pod naslovom razdejanje v hali milanske Kmečke banke po atentatu; pod naslovom pa vhod v slovensko šolo po bombni eksploziji.

PREISKOVALCI STORILCEV NISO NIKOLI ODKRILI, KER JE OBVEŠČEVALNA SLUŽBA ZAVRLA PREISKAVO

Bombna atentata proti slovenski šoli

Tržaski preiskovalci so takoj začeli iskati v neofasističnih terorističnih krogih, ki so bili v Trstu v šestdesetih in sedemdesetih letih zelo aktivni. Storitve niso nikoli odkrili, sedaj pa je tudi jasno zakaj. Odgovor je v dosjeju, ki ga je našel milanski preiskovalni sodnik Guido Salvini v arhivu vojaške obveščevalne službe Sismi.

26. aprila 1974 je ob 21.45 pred stranskim vhodom slovenskega učiteljskega pri Sv. Ivanu eksplodiral peklenski

stroj. Eksplozija ni zahtevala človeških žrtev, vendar je povzročila veliko gmotno škodo. Očetovstvo atentata si je nekaj dni pozneje s pismom turinskemu uredništvu časopisne agencije Ansa prevzela organizacija Ordine nero. Bil je to drugi atentat na slovensko solsko poslopje. Pet let prej, oktobra 1969, so teroristi postavili k isti šoli bombo, ki ni eksplodirala zaradi okvare na napravi za tempiranje. Oba atentata sta sovpadla s precej kritično fazo v

odnosih med Italijo in Slovenijo. Oktobra 1969. je jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito prihajal na prvi obisk v Italijo, spomladi 1974 pa so se odnosi med Italijo in Jugoslavijo zaostrili po ostri izjavi tedanjega italijanskega zunanjega ministra Alda Mora o meji med državama.

V obeh primerih preiskovalci storilcev niso odkrili. Zaradi sodelovanja pri atentatu leta 1969 je bil sicer decembra 1969 obsojen na pet let zapore na pol

nepristevni tržaski fašist Antonio Severi, ki pa ni bil avtor zločinskega dejanja. Preiskava o atentatu leta 1974 pa je nasledila na sipino in se zaustavila veliko prej, čeprav so preiskovalci dobobra precesali sedeže tržaskih neofasističnih organizacij in čeprav si je Ordine nero prevzel očetovstvo atentata.

Kot poroča v tedniku Panorama Marcella Andreoli, je odgovor v dosjeju, ki ga je Sismi branil v svojem arhivu. Teritorialna obveščevalna struktura Cs v

Trstu je poslala poveljstvu obveščevalne službe Sid v Rim poročilo, v katerem je bilo med drugim zapisano, da je treba »storilce iskati v desničarskih izvenparlamentarnih skupinah«. Toda gen. Gianadelio Maletti, ki je tedaj poveljeval Sidu, ni bil istega mnenja. Baje je lastoročno zapisal, da je treba storilce iskati v levčarskih krogih, saj »gre za za provokacijo, ki naj bi povzročila tezave vladi in diskreditirala desnico«. Preiskave je bilo s tem dejansko konec. (vt)



roberta
Stil brez meja

KS
KEN SCOTT

Obutev in usnjeni izdelki znane znamke

OPČINE - Proseška ul. 18
Tel. (040) 212720 - TRST

*Veselo
veliko noč
vam želi jo*

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA in FABRIZI ERINO snc

ob torkih zaprto

Peč na drva

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. (040) 211629

Obutve - usnjena
galanterija

Heart

Opčine Narodna ul. 122
Tel. (040) 213900

roberta
Stil brez meja

EGUALS
RONCATO

Kovčki znane znamke

OPČINE - Proseška ul. 18
Tel. (040) 212720 - TRST

BUFFET - PIZZERIA

»da RINO«

KOSILA - VEČERJE
PIZZE
OPOLDNE IN ZVEČER

OPČINE - Narodna ul. 65
Tel. 213821
ob nedeljah zaprto

Restavracija

**»Pod
Tabrom«**

Col
(Repentabor) št. 8
Tel. 327120

HOTEL - RESTAVRACIJA

**»LANARO
- VOLNIK«**

Za slavnostne priložnosti
v prenovljenih prostorih
Repen 151 - Tel. 327349

Hotel - Restavracija

»KRAS«

Repentabor - Col 1 - Tel. 327113

JESTVINE
ŽELEZNINA
SEMENARNA

**Grgič
K. & C. s.n.c.**

Fernetiči 13 - Tel. 212552

GOSTILNA

GRILANC

Salež 59 - Tel. 229113

Vsem gostom želimo veselo veliko noč

ZELEZNINA
IN DROGERIJA

Terčon

SESLJAN 27/A
Tel. 299220

ZELEZNINA

Terčon

NABREZINA 124
Tel. 200122

AVTOKAROSERIJA

Colja - Kante

SAMATORCA 53
Telefon 229377

Dragulji

malalan

OPČINE - TRST - NARODNA UL. 28 - TEL. 040/211465

— Vaša Draguljarna —

Veselo Veliko noč

START sport

Narodna ul. 160
OPČINE
Tel. 213193

HOTEL
RESTAVRACIJA
PICERIJA

*Milič
od leta 1883*

BRISCIKI 10

ŽELEZNINA IN DOMAČE POTREBSČINE

SAFER s.n.c.
Stefano & Barbara Sardo

Prosek, 195 Tel. 225396

PEKARNA
IN SLAŠČICARNA

BUKAVEC

PROSEK 160
Tel. 225220

• DROGERIJA
• PAPIRNICA
• BIZUTERIJA
• PARFUMERIJA

Marina Cibic

PROSEK 114
Tel. 225770

Društvena gostilna

Gabrovec

Najemnici SAVINA in ANA Tel. 229168

Gostilna

GUŠTIN
ZGONIK

novi upraviteljci Paola in Tamara
želita vsem gostom vesele praznike
domača kuhinja • pizze iz krušne peči

**FOTO
SEDMAK**

Sedmak
Ingrid

Tel. 040/225394

Prosek 129
Trst

**VSE ZA
FOTO GRAFIJO**

Restavracija - Hotel

Pesek

PESEK 69 (Trst) - Tel. (040) 226294

Velika dvorana
za:
poroke
in slavnosti,
kosila
in večerje s
kraško domačo
kuhinja

Parkirni prostor - Vrt - V ponedeljek in torek zaprto

**START
SPORT**

moda

Prosek 551
Tel. 251040

CVETLIČARNA

MARA

BAZOVICA
Ul. Gruden 48
Tel. 226517

gradbeni
material

TAC s.n.c.

Terčon A. in Clarici A.

SESLJAN 27/A
TEL. (040) 299259

Gostilna

Gruden

Tipična kraška
kuhinja

Sempolaj 49
Tel. (040) 200151
zaprto ob ponedeljkih
in torkih

PEKARNA
IN SLAŠČICARNA

*sladoled
domače
proizvodnje*

LEGIŠA

SESLJAN 41
Tel. 299147

Sladoled
Tel. 299580

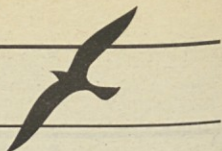
**OPREMA
LANZA**

D. C. 202 - Križišče Prosek - TRST - Tel. 225498

POPOLNA PRENOVLJENA RAZSTAVA:

široka izbira kuhinj, stolov, miz;
"kit" sestavljiv program za opremo
uradov in konstrukcijo omar v kla-
sičnem, rustičnem ali modernem
stilu.

Mladostni programi s tradicionalno
kakovostjo po današnjih cenah.



Ustani, Repentabore, Hrvatska te zove

Detektivska zgodba o tem, kako v repentabrski občini mrzlično iščejo Hrvate

Bogve, ali se je repentabrski župan Aleksij Krizman 29. marca letos - ko so ga na županstvu obvestili, da se je za skorajšnje občinske volitve prijavila tudi hrvaška lista - spomnil na tisto razglednico, ki mu jo je pred slabima dvema letoma z Raba poslala skupina prijateljev. Na pisni strani sta bili prilepljeni dve znamki Republike Hrvatske. Na prvi je bil detalj iz Belega Manastira, ob njem pa belo-rdeča sahovnica; na drugi je bil narisana predel Varazdina. Prva je veljala 300, druga 1000. Cesa, ni bilo napisano. Verjetno sta bili izdani po tem, ko so Hrvati že izrinili jugoslovanski dinar iz javnega življenja, a preden so se domenili, da bo novemu denarju ime kuna. Ob naslovu je bil napisan prisrčen pozdrav glavnega odbornika, redarja in petih občanov. Med podpisi, prav v sredini, je izstopalo žensko ime: Grozdana! Župan verjetno takrat ni pomislil, da gre za ime hrvaškega izvora... Morda se je pri nas udomačilo zato, ker imamo tudi tu, in v repentabrski občini se posebej, opravlja z gozdom...

Barvna fotografija na razglednici je bila pravcata znanilka sedanjega repentabrškega casa: v sredi, na belem zaprasenem kolo-vozu, je stal rjav dolgouhi osel, ob njem desno pa smerokaz, na katerem je z velikimi tiskanimi črkami pisalo: Gostiona. Župan je postavil pozdrav iz Hrvatske na omaro v svojem uradu ob plakatu Vojskega prezidija Trsta; od tam dalmatinski osel s fotografije se zdaj srepo opazuje, kaj se dogaja naokoli.

Od tistega 29. marca dalje je postalo dogajanje na občini za osla z Raba iz dneva v dan bolj domače. Vse več in več je slišal na županstvu govoriti o Hrvaski, o nekih Hrvatih, o neki Udrugi Hrvata, ki naj bi se potegovala za »njegov« županski urad, slišal pa je tudi občane, ki so sprasevali, kdo so pravzaprav tisti Hrvatje in - najbolj pogosto - kje sploh živijo.

Tisto vprašanje - kje so repentabrski Hrvatje? - so si konec marca zastavili tudi v nekem uredništvu, in na mah odločili, da jih je treba pač poiskati, najti in jih obelodaniti. »Da bodo ljudje vedeli, za kaj gre,« je bilo rečeno.

Hrvaška lista brez Hrvatov

Ko je kronist dobil nalogo, naj jih poišče, sploh ni vedel, kje naj bi začel, in kako. Seveda se je zgasil na županstvu, kjer mu je vljuda tajnica posredovala kopico podatkov (da je stela občina februarja letos 854 anagrafsko vpisanih občanov; da je med njimi tudi 11 tujih državljanov - eden iz ZDA, 2 iz nekdanje Jugoslavije, 8 iz Slovenije - ki pa niso vpisani v volilni seznam, in torej nimajo volilne pravice), a o Hrvatih ni bilo ne duha ne sluha. Dobil je tudi kopijo seznama kandidatov liste Unione dei Croati - Udruga Hrvata, a tudi z njo si ni mogel kdove kako pomagati: županski kandidat in preostalih devet kandidatov na listi ni po rodu z Repentabra in ne stanujejo v občini. Nihče ni po rodu iz Hrvaske, razen enega, rojenega leta 1933 v Pulju (a takrat je mesto na istrski konici pripadalo kraljevini Italiji).

Ob tako skopih, ničnih podatkih, je začela zadeva »Repentabrski Hrvatje« zadobivati vse bolj detektivske okvire. Kronist bi ji ne bil kos, če se ne bi v trenutku nemoči in obupa spomnil na prijatelja iz otroških let. Znan je v zamejstvu, poznajo pa ga tudi sirom po slovenskem, nekdanjem jugoslovanskem in vseslovanskem svetu, saj je kot uvoznizvojni podjetnik imel - in se ima - dobre stike s tržaskim gospodarskim zaledjem od Gorjanskega tja do Novosibirska. Delovanje v import-exportu je zanj le poklicna fasada; služi mu za kritje drugih,

veliko bolj zapletenih in kocljivih poslov, kajti Max Uončić je po dusi, srcu in po denarnici res pravi detektiv. Ze ime, ki si ga je izbral za ta drugi posel, kaže na njegovo prefinjenost: crka »x« je prepoznavni znak njegove mednarodnosti, priimek s končnico »-cic« mu na stezaj odpira vrata južnoslovanskega sveta. Torej kot nalasc za iskanje Hrvatov na Repentabru!

Komaj ga je kronist zaprosil za nasvet, je že zagledal s polnimi usti v zadevo, nekako po načelu: zaprosi za prst, ponudim ti roko. Takoj je določil znamenje: v popoldanskem urah, v Repnu, hišna številka 49, razpoznavni znak: fraska.

Prelestne vonjave domačega gnoja

Tistega dne je pred hišno številko 49 v Repnu res visela fraska. Pri Milicevih so odprli osmico. Prišel je z velikanskim nahrbtnikom na hrbtu (Max Uončić je - mimogrede - tudi strasten planinec...) in velem kronistu sesti k najbolj oddaljeni, zelenkasti mizi na desnem koncu dvorišča. »Tako ne bova bodla v oči,« je pojasnil malce konspirativno. Miza je stala tik gnojnice, iz katere je vonjalo po pravem, pristnem, domačem živalskem gnoju. »Nihče noče sesti za to mizo, ker tu preveč smrdi; to je pa za naju idealno: nihče naju ne bo motil in bova lahko delala pri miru,« je bistroumno obrazložil.

Bilo je res neverjetno, kaj vse je vedel o tisti osmici: »To je osmica brata županskega kandidata Slovenske skupnosti Renca Milica. Sam kandidat včasih pomaga pri tocenju terana in belega. V osmici kdaj pa kdaj pokuka tudi sedanj župan in županski kandidat skupne liste Aleksij Krizman: z Miličem včasih nazdravita. Ob kozarčku udejanjata vinski par condicio: eden z rdecim, drugi z belim.«

Tudi o gnoju, ki jima je vonjal pod nosom, je Max Uončić vedel marsikaj: »To je pravi kraljev gnoj. V bližnjem hlevu ga vsakodnevno proizvajajo pet glav goveda. Do januarja so v njem krulili tudi pujski, a so jih pred pustom zaklali, da pustnim veseljakom ne bi krulilo v želodcih.«

Po tej osmicarsko-gnojniški preambuli je slo zares. Max Uončić je iz nahrbtnika potegnil na mizo cel kup stvari: telefonski imenik, zemljevid Istre, veliko povečevalno steklo, srbohrvaško-slovenski slovar, hrvaški grb, sahovnico in mapo, na kateri je pisalo Z.S.S.D.I. Vse je razmestil med kozarčema, steklenico, plastičnim krožnikom s panceto, sirom in trdo kuhanim jajcem.

Najprej je vzel v roke telefonski imenik trzasega telefonskega

omrežja. Odprl ga je tik pred koncem, pri krajevnem imenu Monrupino, preletel s hitrim pogledom poldrugo stran, in ugotovil: »V repentabrski občini je 33 potencialnih Hrvatov!«

Kronist ga je zaprepaseno vprašal, kako je to izvedel. »Preprosto,« je odgovoril: »Vsi občani, katerih priimki koncujejo s končnico -cic ali -ic, so potencialno hrvaškega izvora: Puric, Hrovatic, Semolič, Kavalic, Jurančić... Štiri Milice sem izpuštil, ker so gotovo srbskega porekla.« Kronist je se sam pogledal v imenik, da bi se preprical, in takoj ga je zbodel v oči prvi tak »hrvaški« priimek: Bedencić. »Pa ne boš trdil, da je tudi repentabrski dušni pastir Hrvat, ko pa poje slovenske mase in na Kraski ohceti družu mlade v zakon po starem slovenskem običaju!« je zavrnil argumentacije kraskega detektiva. »Po tvojem dokazovanju bi moral biti potemtakem tudi župan Krizman hrvaškega izvora, ker se njegov priimek koncuje enako kot priimek hrvaškega predsednika!«

Uončić se ni dal. Pred kronista je porinil sahovnico, ji približal hrvaški grb, in kronist je moral ugotoviti, da je tudi na grbu sahovnica. »Sahisti so prijatelji Hrvatske, ker Hrvatska že na zastavi in na grbu sponzorira njihov kraljevski sport,« je obrazložil, in zatem iz mape z napisom Z.S.S.D.I. potegnil dokument. Na njem je pisalo: Sahovska komisija pri ZSSDI. Sledil je seznam imen: Benedetić, Laković, Antončić, Jelencić... »Vidiš, spet sami priimki s hrvaškimi končnicami -cic in -ic. To so Hrvati, ki jurisajo na repentabrsko občino!« Argument je bil močan, kronist pa je vseeno podvomil. Ni mu slo v račun, da bi imel, na primer, Benedetić kake skomine po Repentabru zdaj, ko je tako prevzet s slovensko televizijo. Razen, če mu ni padla na misel ideja o oddajniku na Tabru, da bi z njim izboljšal vidljivost slovenskih programov...

Vsi kraji na ič so hrvaški

Detektiv je nadaljeval svoje dokazovanje. Na mizi je že bil razgrnil zemljevid Istre. Kronistu je ponudil tako veliko povečevalno steklo, da sam kralj detektivov Sherlock Holmes ni premogel enakega, in začel nato s kazalcem kazati po zemljevidu. Pod debelo lupino je kronist prebral v crkah kubitarnih razsežnosti imena vasi in zaselkov: Ičići - Marincići - Marusići - Zudetići - Lušetići - Beletići. Zatem je kazalec hitro krenil severneje in se zapicil pod kronistu dobro znano ime: Fernetići. »Vidiš: zemljepisna etimologija ne dopušča več nobenih dvomov. Fernetići so hrvaškega izvora, tu so Hrvatje!« je vzkliknil skoraj zmagoslavno in - s kazalcem se vedno pod Fernetići - pritisnil palec pod bližnji Col. »Zdaj pa odpri Srbohrvaško-slovenski slovar na 110. strani, in poglej kaj piše pod oznako "col",« je ukazal.

Pisalo je: col čola m, mn. colli, colovi (n. Zoll) - palec.

»Vidiš, tudi Col je hrvaški. Dve od starih vasi v občini sta neizpodbitno hrvaškega izvora; občina je torej vsaj napol hrvaška. Jasno?«

»Elementarno Uončić, elementarno,« mu je odvrnil kronist.

»Po tej zemljepisno-slovarski premisi se bomo zdaj lotili se političnega aspekta,« je napovedal kraskega detektiva. »Temeljno politično vprašanje, ki se postavlja ob kandidaturi Hrvatov v repentabrski občini, je - zakaj so se predstavili? Odgovor je za poznavalca političnih zadev preprost: Udruga Hrvatov hoče dokazati, da živijo v občini Repentabor Hr-

ustani Repentabore, Hrvatska te zove! Ko bi osel z razglednice v županovem uradu izvedel za njun pogovor, bi se mu od ganjenosti gotovo orosilo oko...«

»Pazi, to je le teoretični vidik vse zadeve,« je opozoril Max Uončić.

»Kaj naj torej zdaj storim?« ga je vprašal kronist.

Uončić mu je odgovoril malce sibilsko: »Robert Capa, fotograf španske državljanske vojne, je nekoč dejal, da ne obstajajo lepe ali grde slike: obstajajo le slike, ki jih posnemaš od blizu, in druge, ki jih posnemaš od daleč.« Po tem nasvetu je stlačil svoje stvari v nahrbtnik, si ga oprtal na ramena in kot strastni hazarder

skem. Na enem od cenikov je pisalo: »4 komada - 25.000 ITL«. To je bilo tudi vse.

Ali skoraj... Med iskanjem je kronist našel tudi telefonsko številko županskega kandidata Udruge Hrvata Graziana de Petrisa. Z njim se je domenil za pogovor, na pogovor pa sta pršla dva: prvi, mlajši, »brko«, je bil županski kandidat, drugi, starejši, »bolj krepko«, je bil tajnik političnega gibanja Udruge. Organizacija je bila ustanovljena pred dvema letoma na veliki smaren.

Ze takoj ob snidenju je prišlo do presenečenja: vodji Udruge Hrvatov sploh nista znala »pricati po hrvaško«. Županski kandidat

je rojen v Trstu; tajnik Udruge se je sicer rodil v Pulju, a njegov oče je bil z Opčin, ded pa se je rodil v naših krajih leta 1847. Kljub temu je izjavil, da je po rodu Hrvat in da je za 25 odstotkov celo Slovenec! V italijanshni sta italijanska Hrvata povedala (a bolj kot županski kandidat je govoril njegov tajnik), da se je Udruga odločila za nastop na volitvah, ker v repentabrski občini ni bilo treba zbirati podpisov za predložitev liste, kot to predvideva volilni zakon za občine z manj kot tisoč prebivalci. Udruga je nameravala kandidirati svoje članke tudi v drugih podobno majhnih občinah: v Steverjanu, v Dolenjem, v Sovodnjah ob Soči, v Srednjem in v Resiutti, a ji zaradi stroškov ni uspelo. Govorca sta vsakor napovedala nastop na prihodnjih tržaskih pokrajinskih in občinskih volitvah. Cilj Udruge je »zascita italijanskih državljanov hrvaškega porekla v Furlaniji-Juljski krajini,« ker je po mnenju njene vodje v deželi se veliko Hrvatov, ki »niso mogli računati na zascito, dokler je v Jugoslaviji vladal komunistični režim.« Po osamosvojitvi Hrvaske naj bi bilo zdaj to mogoče, pa ceprav Udruga noče imeti nobenega stika z novo republiko. O nacrtih nista povedala veliko več od tistih 22 vrstic, ki jih

je - kot lastni program za upravljanje občine - predložil županski kandidat. Skratka: nič. Napovedala sta, da bo Udruga poslala 325 družinskih jedrom v občini svojo volilno reklamo, da imajo njeni člani pač stike z nekaterimi občani (»ki niso tisti, ki jih vi poznate,« je poudaril starejši italijanski Hrvat), in da računajo na izvolitev enega svetovalca.

Na vprašanje: »Koliko glasov boste prejeli?« je županski kandidat De Petris odgovoril: »Kakih osemdeset.«

Ko bi ga (zdaj že slavni) hrvaški osel na razglednici v županovem uradu slisal, bi gotovo ponosno dvignil glavo, v znamenje spoštovanja visoko nategnil dolga uhla in tako močno zarigal, da bi bilo njegov »I-aaa, i-aaa« slišati od »hrvaškega« Repentabra tja do Varazdina, Belega Manastira in se čez...

Marjan Kemperle



imsa

Uvoz in izvoz stekla,
strojev in proizvodov
za steklarstvo

IMSA Impex s.r.l.
34170 Sovodnje ob Soči - Gorica - Italia

Ul. Case Sparse, 78
Tel. (0481) 20181 - Fax (0481) 521388

Veselo veliko noč vam želi

Gostilna Devetak

VRH SV. MIHAELA 48
Sovodnje (Gorica) - Tel. (0481) 882005 - 882488

KRASKE SPECIALITETE IN DOBRA VINA IZ NASE DEZELE

TRGOVINA
JESTVIN

Brisko

GORICA
Trg Medaglie d'Oro 12
Tel. 531550

TELEFAX
Popolna izbira
tudi za
navaden papir

RICOH

KOPIRNI
STROJI
vedno
zanesljivi

PISARNIŠKI
STROJI

AEG
OLYMPIA

T

EKNOMEK
R. FAJT

GORICA
Korzo Italia 76
Tel. (0481) 81032
Fax (0481) 81032

GOSTILNA

Primožič

domača kuhinja in briška vina

GORICA - Drevored XX. septembra 138
Tel. (0481) 82117

Meri Kosič

TORBICE, DEŽNIKI,
KOVČKI IN USNJENI
IZDELKI

GORICA - Raštel 27
Tel. (0481) 33790

GOSTILNA



Pri Francetu

SOVODNJE
Prvomajska ul. 86
Tel. 882038

KOREN Stanislav

M. Koren & C. s.n.c.

- elektrogospodinjski stroji
- električni material
- sanitarni artikli
- lestenci

Gorica - Ul. Mattioli 11 - Tel. (0481) 533271

TRGOVINA JESTVIN

Povšič Emil

GORICA - Ul. Trieste 261
Tel. (0481) 21193



TISKARNA, KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK, OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.



Ul. A. Gregorčič 18
Gorica (Standrež)
Tel. (0481) 22116 - Fax (0481) 22079

TRGOVINA OBUTVE

ČOTAR

GORICA - Raštel 72 - Tel. (0481) 533667

L'AGRARIA

SERGIJ ZAVADLAV

SEMENA, SADIKE IN
VSI PRIPOMOČKI
ZA VRTNARSTVO

GORICA - Ul. Trieste 18
Tel. (0481) 520898



ZLATARNA - URARNA

Šuligoj

od 1897

Ul. Carducci, 49 - GORICA
Tel. (0481) 535657

RAZVIJANJE IN TISK BARVNIH FOTOGRAFIJ
SERVIS V 30. MINUTAH NA PAPIRJU KODAK

GORICA - Korzo Italia 41 - Tel. (0481) 533124

ALTRAN

- ☐ vse za amatersko in poklicno fotografijo
- ☐ foto servis • poroke itd
- ☐ video servis

NARDIN VOJKO

Zastopnik za Goriško mineralnih vod
RADENSKA in ROGASKA,
piva LASKO in FORST

Ul. sv Mihaela 324 - Tel. (0481) 21065 Štandrez (GO)

kolesa in
nadomestni deli

E. ČUK

Lastnika: Cefarin in Saksida

GORICA
Trg Cavour 9 - Tel. 535019

Mario Mucci & C. s.n.c.

kleparstvo
proizvodnja in inštalacija

STANDREŽ
Ul. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828

GOTOUR s.r.l.
POTOVALNI URAD

34170 GORICA
Ul. N. Sauro 12
Tel. (0481) 531213
Fax (0481) 531180
Telex 461039 GOTOUR

hotel nanut

Tržaška 118 GORICA Tel. 20595

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA Doberdob

vošči
vesele velikonočne
praznike članom,
poslovnim partnerjem
in klientom

Sedež: Doberdob (GO)
Ul. Roma 23
Tel. 0481-78063
Filiala: Ronke (GO)
Ul. G. d'Annunzio 96/A
Tel. (0481) 474160

SEMENA
VINOAGRARIJA
Vizintin
Gorica - Travniki 6
Tel. 0481/535395

KOSIČ
GORICA

VSE ZA SPORT

K2SPORT

Ul. Raštel, 19
Tel. 531884
fax. 534470

TRGOVINE
OBUTVE

KOSIČ

Ul. Raštel 7 - Tel. 535162
Ul. Oberdan 7 - Tel. 535520
Ul. Raštel 8 - Tel. 33465

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA V SOVODNJA

Prvomajska ulica 75 - Sovodnje ob Soči
TEL. 0481/882155 - FAX 0481/882580

PODRUŽNICA ŠTANDREŽ

Ulica del Carso 73/a
Tel. 0481/520832 - Fax 0481/521747

*želi vsem svojim članom
in zvestim klientom
vesele velikonočne praznike*



BORIS RACE - ŽARKO: RAZLOGI ZA VZTRAJANJE. IZ OSEBNEGA SPOMINA

Tudi mi moramo pisati svojo stran zgodovine

Slovenski zgodovinar, doma iz Trsta, a sicer že dolga leta zaposlen v Ljubljani, Boris M. Gombač je ob dveh priložnostih predstavil knjigo Borisa Raceta - Žarka Razlogi za vztrajanje, najprej v Trstu in pred kratkim še v Gorici. Zaradi izredne aktualnosti njegovega besedila, tudi glede na bližnje okrogle obletnice konca druge svetovne vojne, besedilo v celoti objavljamo.

Konec lanskega leta je prav v teh dneh obeležitev 40-letnice Slovenske kulturno gospodarske zveze izšlo zgoraj navedeno delo, kot nekak poskus dokumentarnega opisa življenja in dela te pomembne organizacije, ki jo je več ali manj ves ta čas vodil avtor teh izredno zanimivih 475 strani. Pri branju te literature razumemo, da gre za dokumentiran prikaz zgodovine zamejskih Slovencev od leta 1954 dalje. Gre torej za rentgenizacijo prilik in neprilik neke narodnostne skupnosti, ki se je zaradi neprijaznih zgodovinskih silnic znašla večkrat pred požgano hišo oz. na samem robu svoje obstanka.

Ko kot prizadeti opazovalci sledimo dogodkom od leta 1945 dalje tudi po drugih delih najsoodobnejših avtorjev, ne moremo mimo ugotovitve, da je to kar nam je predstavil Race nekaj med zgodovinsko knjigo in knjigo spominov. Gre torej za komentirano izdajo virov, torej materiala, ki ga je avtor hranil kot svoj osebni arhiv in ki ga je komentiranega in dopolnjenega tudi izdal v knjižni obliki nekaj desetletij po njegovem izvirnem nastanku.

Cepprav avtor v uvodu duhovito pripominja, da naj zgodovino pišejo strokovnjaki, memoare pa ljudje dobrega spomina, pa vseeno misli, da bo delo naletelo na veliko zanimanje, saj ima svoj notranji smisel in javni pomen. V bistvu se je avtor tako kot mnogi drugi pisci znašel v precepu kako sistematizirati tako obsežno gradivo in kako uskladiti kronologijo in vsebino v logičen sklop. Jasno je, da bi v razponu med kronologijo in fikcijo ta čas najbolje opisal literat ali pa pisec kronologije, vendar bi tudi ta bil podvržen skušnjavi prisile kronologije in vsebine, ki vseskozi tišči avtorja in ga opozarja naj konkretizira to kar hoče povedati. Avtor Zarko Race se je med različnimi možnostmi v razponu med romanom in kronologijo odločil za tretjo možnost. Pustil je virom, ki jih je ves čas svojega političnega angaziranja zbiral, da spregovorijo sami. In tako imamo priložnost ponovno prehoditi zamejski križev pot od šestdesetih do devetdesetih let našega stoletja. Tako izrazoslovje je povsem na mestu, saj je bilo edifikantnih trenutkov bolj malo. Kot serija slabih dogodkov se v poglavjih nizajo poraz za porazom slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, katerim je ta država vedno bila bolj mačeha kot mati. V nekem razširjenem pogledu zgodovine so bila petdeseta leta v Trstu in na severovzhodni italijanski meji zelo razgibana in včasih celo dramatična. Etnična meja se v mednarodnih sporazumih ni vedno upoštevala in tako so velike skupine slovenskega prebivalstva ostajale še vedno v okviru italijanske države. Pariska mirovna konferenca, ustanovitev STO, Londonski memorandum, Osimski sporazumi in drugi mednarodni dogovori niso rešili slovenskega

nacionalnega vprašanja v Primorju, se več slovenska etnična skupnost je brez zascitnih norm vidno hiral iz desetletja v desetletje.

Zarko Race je tem dogodkom skušal dati nek ekvivalent racionalnosti in ugotoviti, kje so bili vzroki za tako eklatantno neenakopravnost. Avtor jih je evidentiral v sferi gospodarske, politične in kulturne podrejenosti enega naroda nasproti drugemu. V tem smislu bi sicer lahko govorili o neki slovenski neprilagodljivosti okolju, vendar bi bilo bolje govoriti o kompliciranosti družbenega dogajanja, ki je pogojevalo večdesetletne izbire vpletenih strani. Avtor je identificiral različne momente, ki so prispevali k upadanju vitalne moči Slovencev, med drugim tudi v načrtni politiki države, ampak večkrat tudi v razklanosti manjšine same in tistih, ki so kolaborirali z Rimom in so sele zelo kasno začeli hoditi v slovenski teater, ki je bil ideološko vprašljiv. Eden izmed privilegiranih faktorjev večine je bila tudi vedno prisotna obsesija odvzema teritorija Slovencem, ki so ga izvajali že celo stoletje, po drugi svetovni vojni pa se bolj sistematično v imenu urbanizacije in urbanističnega načrta. Probleme predstavnitva je Race nakazal že v šestdesetih letih, ko je predlagal dosti variant in kompromisnih predlogov, ki jih pa nekateri niso nikdar sprejemali, saj so bili po njihovem mnenju sad revolucije in NOB in torej nesprejemljivi v večni borbi dobrega z zlim, konzervacije družbenega sistema z revolucijo ali reformo. Zato je ta družbena skupnost s postnim predalom Demokratske zveze, vedno bila na strani nasprotnikov defasistizacije, nasprotnikov sprememb in konsekvencno aval raznarodovalnim težnjam določenih sektorjev italijanske politike, ki si je vedno prizadevala za neenakost in neenakopravnost družbenih skupin. Zato so bile te politične sile vedno proti globalni zasciti od Trbiza do Milj, vedno so nasprotovale enakopravnosti slovenskega jezika, vedno so nasprotovale avtonomiji slovenske šole, napadale gospodarsko avtonomijo in slovensko enotno predstavnitvo. Prav neverjetno je, da je vse te stvari Race evidentiral pred desetletji in več, jih polemčno analiziral in jih v bistvu zbral kot pravi priročnik izničenja minoritarnih skupin.

Vrednost avtorjevih pisnih prižadevanj je prav v definiranju konstant neke obsoletne italijan-

ske politike, ki je vedno zanikala prisotnost slovenskega življa v mestih in tabuizirala prebivalstvo Benečije. Gre za eminentno vtikanje italijanskih "strokovnjakov" v stvari, ki jih ne razumejo, oz. za uporabo govornice psevdoznanosti v korist rasističnim teorijam večvrednosti. Če bi sam vpletel najsoodobnejša stališča italijanske stroke, ki so prišla do izraza na zadnjem plenarnem zasedanju italijansko-slovenske zgodovinske komisije, ko so nekateri italijanski člani zanikali slovenski izvor bešeskega dialekta in sem moral v dokaz grotesknosti takih trditev iz torbe povleci delo furlanske znanstvenice Liliane Spinuzzi Monai "Dal Friuli alla Russia. 50 anni di corrispondenza del

smislu so se po Racetu v preteklosti dogajale stvari, ki bi jih danes težko prenašali v tem novem demokratičnem vzdušju.

Avtor dela "Razlogi za vztrajanje" posega večkrat na zunanjepolitične dejavnike, ki so vplivali na življenje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Tu sta se srečevali mednarodna politika in notranjepolitične zadeve dveh povsem različnih držav, ki sta pri reševanju teh vprašanj igrali različno vlogo, ki jo je ponajvečkrat pogojevala notranjepolitična situacija, tradicija demokracije in skriti nacrti nevidnih zavihkov oblasti. V tem manjšinskem kontekstu sta se prepletala splošna in lokalna zgodovina, saj ni res, da se vedno vse niti vlečejo le do daleč.

RAZLOGI ZA VZTRAJANJE

IZ OSEBNEGA ARHIVA IN SPOMINA



Boris Race-Žarko

Friuli con Buduen de Curtenay,« ki je izšlo leta 1993, potem ni čudno, da so se v preteklosti dogajale stvari, ki nimajo ničesar skupnega ne z demokracijo ne z razumevanjem med sosedi ne z ohranjanjem večkulturne identitete tega našega prostora.

Zarko Race je torej z aktualizacijo dogodkov izpred desetletja in več pokazal a vso absurdnost današnjega stanja, ko se različne komponente ne morejo zediniti okrog nekega minimalnega programa narodnega zastopstva. Z analizo Slovenske enotne delegacije je avtor pokazal kako deficitarna in pri nas skupna zavest o nekih splošnih interesih, ter da gre nekaterim skupina (v tem kontekstu za Slovensko skupnost) le za to, da bi sami ohranili že pododane fevde in da so pripravljeni deliti le to kar imajo drugi. V tem

Marsikdaj je prav interakcija med lokalnim in mednarodnim pogojevala izbire, ki so spreminjale večstoletna stanja. In v tej logiki je tudi v Trstu, znanem po vzdušju zaprtih komor, kjer različni svetovi živijo eden ob drugem ne da bi se videli in poznali, ustvarjala in se borila slovenska manjšina vsa ta dolga leta po drugi svetovni vojni. To je bil seveda le en del celotne lokalne zgodovine, ki pa ga lahko stojemo za pomembnega prav zaradi naravnih navezav na zaledje maticne domovine. Na splošno ugotovljeno dejstvo je, da obstaja za povojni Trst masa arhivskega gradiva, kar dokazuje, da so se dogodki tu sledili z vročico naglico. Lahko bi celo rekli, da je Trst ustvaril preveč zgodovine, kar pa se ne pomeni, da je to za prebivalce tega mesta koristno in vzpodbudno.

Race si je to pozoren ustvarjalec dela trzasko zgodovine dovolil izbrati nekatere bistvene strani te dramatične zgodovine, jo prelistal, prikazal in komentiral sebi v uteho, na pa v korist in poduk. Kot zgodovinar lahko avtorju priznam velik smisel za historično evidentiranje bistvenih nestrtih orehov trzasko zgodovine. Knjiga je prav s te plati vredna največje pozornosti, ker vzporeja različne nivoje dogajanja, jih postavlja na raven racionalne razlage in v komplicirano ter nelinearno dogajanje manjšine vnasa zanimiv interpretativni ključ zgodovinske distance. Z zamikom desetletja in več je avtor v linearni sekvenci dogodkov prikazal in komentiral

bistvena vprašanja povojnega razvoja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Ta država ugotavlja avtor na različnih mestih in v različnih poglavjih knjige, ni bila svojim manjšinam nikdar demokratično in varno zatočišče. Se več pravi Zarko Race, v logiki velikih kompromisov sta obe državi zascitnici puščali svojima manjšinama zelo malo prostora. V tem smislu je avtor reviziral bistvena vprašanja manjšine, njeno razklenjenost na tri geografske in upravne pokrajine, mednarodne odnose, ki so vedno krojili zdravje manjšin, znótrajmanjšinske odnose in zastrti svet skritih odločitev.

Na tem mestu bi bilo tudi preveč, če bi nastevali poglavja oz. postaje, kjer se je Racetov pogled zaostiril in njegov interes poglobil. Kljub temu pa lahko ugotovimo, kako so vsa poglavja tako zelo dramatična, da nas mnogokdaj spominjajo na naš vsakdan, kot moraste sanje, da smo to o cemer prebiramo v Racetovem delu že enkrat slisati, že enkrat doživeli, kot da bi morala vsaka nova generacija po isti poti, ob istih postajah rožnega venca pretrpeti pripadnost lastnemu narodu.

In v tem začaranem krogu zmitiziranega in ne-realnega Trsta, ki že stoletje in več ponavlja ta ritual prevlade močnejšega nad sibejšim, vsaka od udeležnih strani piše svojo stran zgodovine. Pisemo jo tudi mi. Napisal jo je tudi Zarko Race, kot dokument casa v katerem je delal to zgodovino in kot bistven prispevek k jutrisnji skupni zgodovini. Nekatera poglavja to raven že dosega, druga se ne. In ponujajo se nam neka se nedodelana linearna in enostavna branja, ki skrivajo za seboj labirinte težkega političnega odločanja, ki jih bomo odkrili v nekem bolj razumljivem casu, kot pravi Shakespeare.

»Iz take smo snovi kot sanje, in drobno to življenje obkroženo je s spanjem...

ne mučite duha si z vrtanjem po zagonetkah ob priliki povem vam razlozim,...dotlej pa le veselo in mislite, da je vse prav.

Boris M. Gombač

RECENZIJA



ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

*Tvoja domača banka
vošči vesele velikonočne praznike*

Tel: (040) 21491

Sedež: Opčine - ul. Ricreatorio 2

Podružnice TRST - Trg Libertà, 5
NABREŽINA - Trg Sv. Roka, 106
SESLJAN, 44
BAZOVICA - Ul. Gruden, 23

SLASČICARNA

Saint Honore'

Opčine - Proseška ul. 2 - Tel. (040) 213055
ob nedeljah odprto od 9.00 do 13.00
zaprto ob ponedeljkih

NOVA UPRAVA podjetja

GRADBENI MATERIAL

Edoardo Ferfoggia

ex Daneu

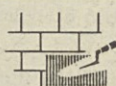
OPČINE - Proseška Ul. 13 - Tel. 211044

Odprto ob sobotah - zaprto ob ponedeljkih



optika
malalan

34016 Opčine (TS)
Tel. (040) 213957
Proseška ulica 6



gradbeni material

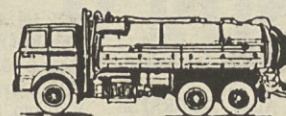
CELESTINO DANIELI

Paolo Iscra Skerl e C.

Opčine - Narodna Ul. 77; Tel./Fax: 040/213963

IZOLACIJSKI MATERIAL • SREDSTVA PROTI VLAGI
VODNI IZOLATORJI • ŠAMOTNI MATERIAL • ODOČNE CEVI

DANEV



PRAZNJENJE
GREZNIC
IN ČISTILNIH
NAPRAV

ČISCENJE
ODTOČNIH
KANALOV
Z VODNIM
PRITISKOM

OPČINE - Ul. delle Peonie 3/1
Tel. (040) 211336 - 213592
Fax (040)214802

VZDRŽEVANJA
IN POPRAVILA
ČISTILNIH
NAPRAV

DROGERIJA - PARFUMERIJA

BK2

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

BEZIN in KOMAR snc

PAPIRNICA
VSE ZA VRTNARSTVO

OPČINE

Ul. S. Pellegrino 27 Tel. 213969

DESPAR service
Maida

VOŠČI VESELE PRAZNIKE

KRIZ 135

Tel. 220717

MESNICA

**Čufar
Mario**

BAZOVICA
Ul. I. Gruden 35
Tel. 226786



AVTOSALON

novi in rabljeni
avtomobili



GUŠTIN
Radko G.

mehanična delavnica
avtokaroserija
Opčine - Ul. Carsia 45
Tel./Fax 214522

IMPORT - EXPORT

MESNICA



Albin Bak

PADRICE 116
Tel. 226184

POHIŠTVO

ARCOBALENO

Devin

Tel. / fax: 208559

pupis

Sesljan 59/B - Tel. / fax: 299269

Izbira modernega, stilnega
in rustikalnega pohištva



Kolesa najboljših znamk

oblačila - oprema

nadomestni deli

BICYCLE • DEALER • SESLJAN

Sesljan 54/D - TRST

Tel. (040) 291233

TRGOVINA
OTROSKIH OBLACIL
IN SPODNJEGA
PERILA

Debora

NABREŽINA 143
Tel. 201049

**MACELLERIA CARSICA
COMMERCIALE CARNI**

TRZIČ - UL. Timavo 15
TEL. (0481) 410574

Nabrežina center 144
Tel. (040) 200020

AVTOKAROSERIJA

Švara S. & Masten S.

Nabrežina Kamnolomi 69
Tel. 200654, 299768

Anuška

• bomboniere

• poročni sezname

• razna darila

Nabrežina 149

Rolich & C.
s.n.c.

• TALNE IN
STENSKE
KERAMIČNE
PLOŠČICE

• SANITARIJE

NABREŽINA
Kamnolomi 35/c
Tel. in fax
(040) 200371

TRGOVINA

Kosmina Sergij

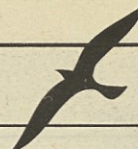
TV, radio, gospodinjski stroji.

Trgovina je član "ECO ITALIA"

NABREŽINA CENTER - TEL. 200123

**Vesele velikonočne
praznike**

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA



GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 15. aprila, ob 19. uri: W. Shakespeare - HAMLET, za izven.

V soboto, 22. aprila, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 15. aprila, ob 20. uri: G. Tabori - WEISMAN IN RDECE LICE, za izven. Zadnjikrat v sezoni!

V sredo, 19. aprila, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. Razprodano!

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 15. aprila, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven in konto.

V torek, 18. aprila, ob 19.30: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma studentski D.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/ 331-950

Danes, 15. aprila, ob 19. uri: G. Verdi - NABUCCO. Zadnjic v sezoni!



V torek, 18. aprila, ob 19. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Zadnjic v sezoni! V sredo, 19. aprila, ob 19. uri: G. Donizetti - LJUBEZENSKI NAPOJ, za izven

LGL, tel.: 061/ 314-962

VELIKI ODER

Danes, 15. aprila, ob 11. uri: M. Loboda - PEPELKA, za izven.

V soboto, 22. aprila, ob 11. in 17. uri: F. Milčinski - GOSPOD IN HRUSKA, za izven. Gostuje lutkovna skupina OS Golar iz Skofja Loke.

KULTURNICA, Zidovska steza 1

V četrtek, 20. aprila, ob 17. uri: B. Bojeto - GREMO K BABICI, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 15. aprila, ob 17. uri: PAVLIHOVE DOGODIVSCINE v izvedbi Pavlihovega gledališča Simone Pinter.

V nedeljo, 16. aprila, ob 20. uri: predstava DODI MAKAR SEBI, AKO NEMAS KOMÉ DRUGOM v izvedbi gledališke skupine NEPOPRAVLJIVI OPTIMISTI, predpremiéra. Predstava bo se v nedeljo, 23. aprila, ob isti uri, premiera.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860

V petek, 21. aprila, ob 19.30: D. Jovanović - ŽIVLJENJE PODEZELSKIH PLEJBOJEV, za abonma red A in izven.

V soboto, 22. aprila, ob 19.30: J. Graham - TEŽAVE S HRBTENICO, za izven.

CELJE

SLG, tel.: 063/ 25-332

V torek, 18. aprila, ob 11. uri: W. Shakespeare - BENESKI TRGOVEC, za abonma 5. solski in ob 19.30, za abonma torek.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER, tel.: 066/ 21-027

Danes, 15. aprila, ob 10. uri: PAPILU KLUB - ZLATI RIBICA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

V torek, 18. aprila, ob 19. uri: V. Möderndorfer - TRANSVESTITSKA SVATBA, za abonma dijaski I in izven. Predstava bo se v sredo, 19. aprila, ob 19.30, za abonma zeleni in izven.

MARIBOR

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/ 221-206

V torek, 18. aprila, Velika dvorana ob 18. uri: G. Verdi - TRAVIATA, za abonente in izven.

LGM, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 16. aprila, ob 11. uri: Streda-Polak - KO PRIDE ZVEZDA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V petek, 21. t. m., ob 20.30 krstna uprizoritev igre Sergeja Verca »Samomor kitov«. Režija Mario Ursic.

SSG gostuje od torka, 18. do 26. t. m. v Kranju s predstavo V. Möderndorferja »Transvestitska svatba«.

V četrtek, 20. t. m., ob 20.30 vabijo ravnatelji slovenskih sol in Odbor slovenske Evrosole na slovesno akademijo ob 50-letnici obnove slovenskega solstva na Trzaskem.

Gledališče Rossetti

Od 11. do 13. maja nastop Giorgia Gaberja v »E pensare che c'era il pensiero«. Izven abonmaja. Predprodaja vstopnic pri blagajni

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: v četrtek, 20. t. m., ob 19.30 Cabaret - musical.

V sredo, 19. t. m., ob 19.30 - Opera »Così fan tutte«, premiera v italijanskem jeziku. Dirigent Giovanni Pacor. Ponovitev v petek, 21. t. m., ob 19.30.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

Umetniški projekt *LJUBLJANCANI!* avtoric Maje Gspan Vicič in Petre Varl Simončič - javni celoletni mestni koledar v parku Zvezda v Ljubljani v okviru projekta Urbanarija spet spreminja svojo podobo. Nam že znana junaka pleseta pod aprilskim nebom, njuno zgodbo pa je spenil Miklavž Komelj. Del plakata prekrivajo koreografske notacije Tanje Zgonc, ki v vlogi vinjet locujeta kratke izjave o plesu nekaterih slovenskih plesalcev in koreografov.

Danes, 15. aprila, ob 12. uri bo mestni koledar ozvočen in lahko se bomo zavrteli ob melodijah o Ljubljani in Ljubljancanih v družbi Zvezde in Odeona.

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V torek, 18. aprila, ob 19. uri: ROJEN POD RADOVEDNO ZVEZDO - predavata alpinista Andrej Stremfelj in Marko Prezelj.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

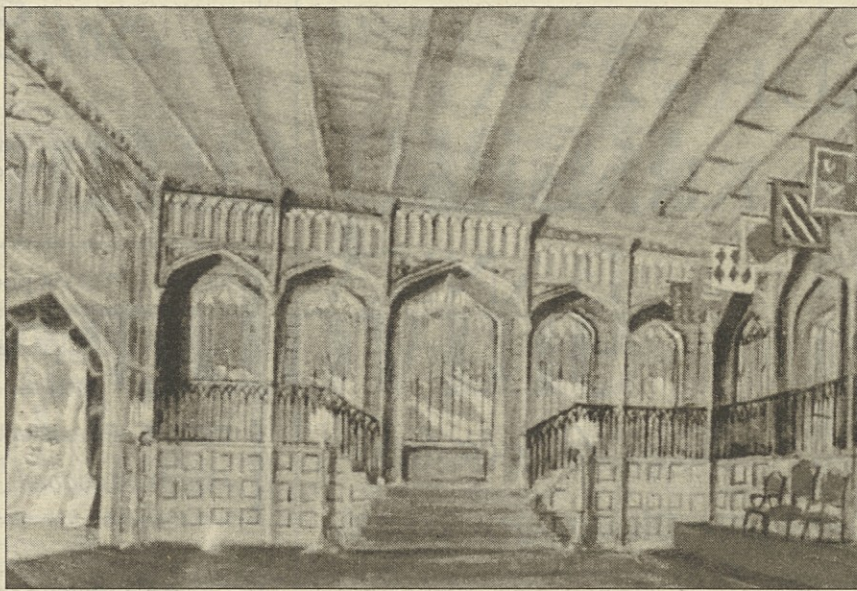
OPČINE

Prosvetne dom - Knjižnica P. Tomazič in tovarisi V torek, 18. t. m., ob 20. uri, ob izidu knjige »Slovenici in Italija« (Promemoria o odnosih z zahodno sosedo). Srečanje z avtorji: Ana Kalc-Hafner, Samo Pahor, Lucijan Volk.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 srečanje mladih »Gramigna - festa dell'erba matta« - glasbena, filmska in gledališka predstava. Prireditelj Gorizziagiovane Film in Kinoateljje.



V bivsi kunjušnici palače Ruspoli v Rimu (Ul. Fontanella Borghese 56) je na ogled razstava o opereti od Trsta do Evrope, kiso jo že lani pripravili tržaska občina, gledališki muzej »Schmidl« in Združenje mednarodni festivaloperete v sodelovanju s tržaskim opernim gledališčem Verdi. Razstava bo odprta do konca aprila.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V sredo, 19. aprila, ob 19.30: avtorski večer mladih skladateljev IGORJA KRIVOKAPICA in ZIGE GOLOBA (KD).

V četrtek, 20., in v petek, 21. aprila, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri I in II.

KLUB CD, tel.: 061/ 176 72 28

Danes, 15. aprila, ob 21. uri: koncert PHILA SHACKLETONA.

GALERIJA KAPELCA, tel.: 061/ 131 70 10 V četrtek, 20. aprila, ob 20.30: koncert godalnega kvarteta ENZO FABIANI.

NOVA GORICA

KAPELA NA KOSTANJEVICI

V sredo, 19. aprila, ob 20. uri: koncert komornega godalnega orkestra SLOVENSKE FILHARMONIJE.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5

Danes, 15. aprila, ob 21.30: koncert skupine BLUES ETCETERA z gostom orglicarjem Giancarlo Creaom.

ROGAŠKA SLATINA

RAZSTAVNI SALON, tel.: 063/ 811 57 31

Danes, 15. aprila, ob 20. uri: velikonocni koncert CELJSKEGA ORKESTRA AKORD.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

tel.: 066/ 746-610

Danes, 15. aprila, ob 20.30: violinist TOMAZ LORENZ bo na slavni violini Stradivari Milanolio iz leta 1738 izvedel koncert za violino in orkester. Spremljal ga bo komorni orkester INTERPRETI VENEZIANI.

SEŽANA

KC SREKO KOSOVEL

Danes, 15. aprila, ob 20. uri: koncert TATJANE OGNJANOVIC (klavir).

GLASBA FJK

TRST

Glashena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

Stolnica sv. Justa: V petek, 21. t. m., ob 20.30 zadnji, 8. abonmajski koncert: Nastopil bo Giancarlo Parodi (orgle). Na programu Viozzi, Zardini, Mascagni in Sofia-nopulo.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich
Operna in baletna sezona 1994-95

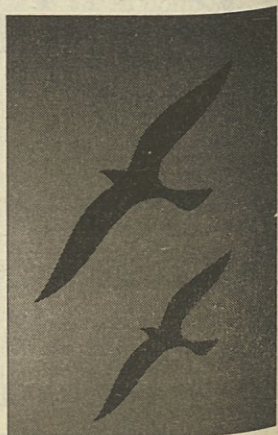
V torek, 18. t. m., ob 20.00 (red E) ponovitev predstave C.W. Gluck »Orfeo ed Euridice«. Dirigent Peter Maag. Ponovitve predstave: v sredo, 19. t. m., (red F), v četrtek, 20. t. m., (red H), v soboto, 22. t. m., ob 17.00 (red S) in v nedeljo 23. t. m., ob 16.00 (red G).

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih)
Pivnica Forst Europa
V četrtek, 20. t. m., ob 21. uri polfinale festivala trzasko narečne popevke. Nastopal bo tudi ansambel »Billows '85«. Zaključni večer bo 4. maja.

GORICA

Kulturni dom

Koncertna sezona M. R. Lipizer: v petek, 21. t. m., ob 20.30 koncert pianista Roberta Metro. V petek, 28. t. m., ob 20.30 zborovski koncert ob 50-letnici osvoboditve. Prireja ZSKD. SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1994/95: v sredo, 3. maja, ob 20.30 koncertni recital Igorja Lazka. Na programu Rachmaninov, De Falla in Bartok.



RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava WARCHITECTURE - Sarajevski urbidic je na ogled do 2. maja.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V Mali galeriji je do 7. maja na ogled Ambientalna postavitev MARKA A. KOVACICA z naslovom Laterna magica.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slik in instalacij TOMASA HOKEJA in ARMINA GUERINA je na ogled do 23. aprila.

GALERIJA ARS, Čevljarška 2

Razstava slik JONA GALA je na ogled do 2. maja.

GALERIJA BEZIGRAD, Dumajska 31

Razstava slik MILENE UŠENIK je na ogled do 11. maja.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

V Malem salonu je do 30. aprila na ogled razstava fotografij JOZETA MALIJA.



Joze Mali

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14

Razstava slik MELITE ILIC KOGOVSEK je na ogled do 29. aprila.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava MATEJE SEVER je na ogled do 1. maja.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Razstava MARKA POGACNIKA je na ogled do 5. maja.

BREŽICE

POSAVSKI MUZEJ BREŽICE

Razstava Poetika ego transformacij VOJKA POGACARJA je na ogled do 2. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palaca Costanzi: do 17.4. je na ogled razstava »Slovenska kultura v Trstu«. Urnik: od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 19.30.

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Art Light Hall: danes, 15. t. m. odptje razstave slikarja Piera Marcuccijs. Na ogled bo do 29. t. m. po običajnem urniku: vsak dan od 18.00 do 20.00 razen ponedeljkov in praznikov.

Galerija Cartesius: do 20. t. m. razstavlja slikar in kipar Ugo Carrà.

Galerija Torbandena: do 30. t. m. je na ogled razstava slikarja Eda Murtica.

Sedež letovisarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20 - 3. nad): v petek, 21. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave A. Famà, O. Siauusa, C. Sivinijs in E. Steidlerja.

Gledališče Miela

Na ogled je razstava fotografskih maxi povečav »Jeruzalem iz višine«, ki bo odprta do ogled do 20. t. m. s sledecim urnikom: od 11.00 do 13.00 in od 17.00-19.00.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Danes, 15. aprila, bo ob 20. uri otvoritev razstave ROBERTA LOZARJA. Razstava bo na ogled do 29. aprila.

KOPER

GALERIJA LOZA

Razstava skulptur JIRIJA BEZLAJA.

KRANJ

GALERIJA V PRESERNOVI HISI

Razstava BONIJA CEHA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA MESTNE HISE

Razstava SABE SKABERNE in DRAGA ROZMANA je na ogled do 13. maja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3

Retrospektivna razstava RIKA DEBENJAKA je na ogled do 28. maja.

SKOFJA LOKA



V okroglem stolpu Loskega gradu je do 26. aprila na ogled velikonočna razstava loskih kruhkov v zgani ghni - delo MARJETE PIKLEJ.

VELENJE

VELENJSKI GRAD

Razstava likovnih del skupine PIN - Rudnik lignita Velenje.

REPEN

Kraska hisa -Do 28. maja bo ob nedeljah in praznikih na ogled razstava narodnih nos.

RICMANJE

Baragov dom - Na ogled sta razstavi »Spomeniki pisane besede v Ricmanjih« in »Prispevki sodobnih slovenskih umetnikov« ob 800-letnici sv. Klare. Urnik: ob delavnih 9-12, 15-18.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 20. t. m., je na ogled razstava kiparke Matejke Belle. Galerija Katoliske knjigarne: na ogled je razstava Janeza Kovacica.

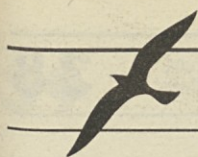
KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: do 30.4. razstavlja Marie Lassnig.

BELJAK

Galerija Freibausgasse: razstava del Marjetice Potrč, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Ubina.



JEDILNIK

Za vsak dan

zajtrk: mlečni zdrob s čokolado, jabolčni sok
kosilo: zdrobova juha, telečji paprikas, domači siroki rezanci, solata
večerja: sunkine roladice, paradižnikov sok

zajtrk: topljen sir z drobnjakom, črn kruh, bela kava
kosilo: ohrovtov narastek, korenčkova solata, sadje
večerja: krompir v bešamelovi omaki z drobnjakom, čaj

zajtrk: hrenovke, jogurt
kosilo: paradižnikova juha z rižem, ocvrti osličji file, krompirjeva solata
večerja: carski praženec, kompot

zajtrk: koruzni zganci (instant) s kislim mlekom
kosilo: goveja juha z zdrobovimi zličniki, kuhana govedina s hrenom, pražen krompir
večerja: govedina v solati, čaj

zajtrk: slani krekerji z zeliščnim maslom in rdecimi redkvicami, limonada
kosilo: juha iz stročjega fižola, nadevani paradižniki, pire krompir
večerja: krompirjev golaz s kruhom, zeliščni čaj

zajtrk: popečeni kruhki s topljenim sirom, bela kava
kosilo: juha iz mladega zelja, sesekljeni zrezki v paradižnikovi omaki, krompir v kosih
večerja: zapečeni rezanci z orehi, kompot iz suhih sliv

Nedeljsko kosilo (za štiri osebe)
goveja juha s spinačnim ponvičnikom, naravni telečji zrezki, mlad krompir s petersiljem, cvetaca v solati, potica

spinačni ponvičnik
3 jajca, 2 žlici presnega masla, 1/4 kg spinace, 3 žlice belih drobtin, 5 žlic mleka, sol
Presno maslo penasto zmesaj z rumenjaki, da naraste. Dodaj na hitro prevrelo, odcejeno, seseklano in ohlajeno spinaco, ščepec soli, mleko in drobtine. Iz beljakov naredi trd sneg in ga počasi vmešaj v zmes. Pekac dobro pomazi z margarino, oprasi z moko ali drobtinicami, razgrni po vsem za prst debelo pripravljeno zmes. V srednje vroči pečici peči približno 20 minut. Pečeno razreži na posevne kosčke in jih daj na mizo s čisto govejo juho.

cvetaca v solati
večja cvetaca, sol, poper, olje, kis zelen petersilj
Celo cvetaco skuhaj v slani vodi. Kuhano deni na krožnik in oblij s prelivom. V skledici zmesaj drobce soli z dvema žlicama olja, žlico kisa, drobno zrezanega petersilja in belega popra. Lahko jo obljes tudi z ze pripravljenim zeliščnim dresingom, ki ga dobimo zdaj tudi v naših trgovinah.

Tokrat nedeljsko kosilo ni preveč zahtevno, pa tudi ne preveč izdatno, saj je na velikonočno nedeljo skoraj v vsaki hiši nekoliko bolj obilen zajtrk, pri katerem imajo seveda glavno »besedo« sunka, hren, jajca in seveda potica. Juha z dobro zakuho pa se prileže. Veliko sreče pri peki potic, dosti ustvarjalnosti pri poslikavanju pirhov in predvsem kar največ lepih trenutkov v prazničnih velikonočnih dneh.

KUHAMO ZA JUTRI

Dušena govedina

Potrebujemo (za 3 obroke za 4 osebe): 2 kg govedine (stegno), 10 dag prekajene slanin, 15 dag olja ali margarine za kuhanje, sol, poper, jušna zelenjava, 1 večja čebula, 2 paradižnika, dober liter juhe iz jušne kocke, 4 žlice moke, 2 dcl rdečega vina
Slanino zrežemo na majhne kocke in jo prepražimo na olju ali margarini, da postekleni. Ocvirke pobereemo iz posode in na masti opečemo meso, ki smo ga nadrgnili z zeliščno ali navadno soljo in grobo zmletim poprom. Dodamo debelo narezano jušno zelenjavo, čebulo, narezane paradižnike, slanine ocvirke in juho. Pokrijemo in dobri dve uri dusimo. Pred serviranjem omako zgostimo z moko. Prevremo jo, pretlačimo in izboljšamo z vinom, po okusu dosolimo in popramo.

cas priprave: 10 min
cas dušenja: 2 uri
cas trajanja v zmrzovalniku: 2-3 mesece
Nasvet za zamrzovanje: Zmehčano meso vzamemo iz omake in ga pustimo počivati deset minut. Nato ga zrežemo na rezine. Po stiri zavijemo v alu folijo in popolnoma ohlajene zamrzujemo. V posebnih posodah zamrzujemo omako.
Odtajevanje: omako pri zmerni vročini odtalimo in segrejemo ter vanjo vlijemo narezano meso, da se v omaki pregreje. Rezi ne vzamemo iz omake in jih damo v ogreto posodo. Omako na hitro povežemo s podmetom iz moke, pretlačimo, dodamo vino in polijemo po mesnih rezinah.
K dušeni govedini lahko ponudimo pire krompir, krompirjeve ocvrtke ali vodne zličnike.

DROBCI IZ ZGODOVINE ZAČIMBNIH RASTLIN

Nepogrešljiv ščepec vonja in okusa

Drobnjak v lončku, da bo vedno pri roki

Trajnico drobnjak gojijo skoraj v vsem zmerem podnebnju. Sejemo ga aprila ali avgusta v apnato, humusno zemljo na delno senčno mesto. Cebulice jeseni izkopljeemo, posušimo in februarja lahko posadimo tudi v lončke za rože. V aprilu pa lahko se vedno sopek s koreninami, ki

smo ga vzgojili na vrtu ali kupili na trgu, presadimo v lonček, da bomo imeli to dišečo zeliščnico vedno pri roki. Lončka pa ne smemo postaviti na sonce!

Drobnjak, ki ima oster okus po čebuli, se dobro meša z vsemi drugimi svežimi zelišci. Uporabljajmo samo svež dro-

bnjak. Drobno narezanega dodajamo solatam, juham, skutli, omletam, krompirju. Daljšega kuhanja ne prenaša, najbolje je, da jed z njim potresemo ali ga vanjo vmešamo, tik preden jo ponudimo.

Drobnjakovo maslo

Maslo (70 g) penasto vmešamo, primešamo žlico gorčice, sol, zmlet bel poper in dva šopka sesekljanega drobnjaka. Drobno maslo se izredno dobro poda k ribam, pečenim na zaru, pa tudi k na zaru pečenim kotelom. Odličen je tudi kot namaz na crnem kruhu, se posebej, če kruhke z drobnjakovim malsom ponudimo z rdecimi redkvicami.

Jajca z drobnjakom

(za 4 osebe)
6 jajc razzvrkljamo z 1 dcl mleka, solimo in popramo ter dodamo sopek sesekljanega drobnjaka. Mešanico vlijemo na segreto maslo v ponev, da zakrkne; zdrobimo z vilicami in ponudimo s kruhom ali krompirjem v kosih. Tudi krompir potresemo s seseklanim drobnjakom.



Kruh iz domače peči na praznični mizi

Kadar je bil v naših krajih v preteklosti kruh na mizi - je bil to praznik. In, če obrnemo, kadar je bil praznik, je bil na mizi kruh. Ob različnih praznikih je imel kruh pravzaprav obredno vlogo, ki je bila veliko starejša od krščanstva; segala je daleč nazaj v poganske čase.

Kruh, simbol svetosti in blaginje, je bil ob praznikih na knečki mizi kot na nekakšnem oltarju. In slovenski človek, pa kjerkoli je že, ima vedno v mislih in srcih svojo vas, rodno hišo in dišeči vonj pravkar v stari krušni peči pe-

čenega kruha ...
(Dušica Kunaver: Dober dan kruh)

Tudi če nimate krušne peči, lahko za praznike poskusite doma speči vsaj hlebec kruha. Naj zadisi tudi po kruhu!

Domač kruh

1 1/2 kg moke, 2 dag kvasa, 2 dag soli, 3/4 l vode, pol žlice sladkorja
Kvas zdrobimo v nekaj žlicah mlačne vode ali mleka, dodamo malo moke in žličko sladkorja. Ko vzhaja, ga primešamo moki, dodamo vodo in sol in zamesimo testo. Po vr-

hu ga pomokamo in pustimo, da približno dve uri vzhaja, ga znova premesimo in oblikujemo v hlebec. Položimo ga v pehar, prekrit s pomokano krpo. Ko v njem vzhaja se približno dvajset minut, ga damo v peč in pečemo dobro uro v električni pečici na 220° C. Kruh bo lepo zapečen, če hlebec deset minut pred koncem peke premažemo s toplim maslom. Če hlebec votlo zadoni, ko potrkamo po njegovi spodnji strani, je pečen, če ne, ga narobe obrnjenega damo se za nekaj minut v pečico in znižamo temperaturo.



Ko zadisi po svežem kruhu... (Foto: Jože Suhadolnik/BOBO)

SOPHIA LOREN

V kuhinji z ljubeznijo

Rodila se je knjiga

Nekega dne me je obiskal eden dragih prijateljev, scenarist Basilio Franchina, videl je te zapiske in jih odnesel k drugemu prijatelju, gastronomskemu izvedencu, novinarju in pisatelju Vincenzu Buonassiju. Povedala sta mi, da sem si nabrala snovi za celo knjigo kuhinjskih receptov, ter me spodbujala in mi pomagala knjigo dopolniti v založniškem smislu. Vidite, tako se je rodila knjiga V kuhinji z ljubeznijo. Bolj mi je draga kot kak uspel film, saj me spominja na tiste dni bojazni, po katerih se je rodil Carlo mlajši, največja sreča mojega življenja.

S svojim vstopom v svet gastronomije nimam namena tekmovali z velikimi mojstri ali jih nadomestiti. Saj ta knjiga ni resnična in prava razprava o kuhinji niti ni glavni katalog receptov. To je svojevrstna knjiga, ki vam predlaga to, kar ugaja meni, in ki vam bo nudila včasih razen jedi se kaksno misel ali kaksen osebni spomin.

Zdaj mi ne preostane nič drugega, kakor da vam zazelim se veliko sreče, saj bi hotela, da pozanjete velik uspeh z mojimi recepti. Tu gre tudi za moj osebni ponos.

Prosim vas, nikar me ne osmešite.

Pomladanska minestra

Za minestro, ki disi po pomladi, potrebujete za 6 oseb 1 kg bučk. Bučke operete, posušite in zrežete na majhne kocke. Na 12 žlicah olja prepražite seseklano čebulo in sesekljan strok česna. Ko zarumeni, dodajte bučke, nekaj listov sesekljane bazilike, 1 ali 2 stlačena paradižnika, prelijte s kozarcem vode in pokrito kuhajte pol ure. Dodajte 300 g spagetov, ki ste jih razlomili na 5 ali 6 cm, dodajte se toliko vode ali se boljše juhe, da iz tega nastane dokaj tekoča minestra. Ko so spageti ravno prav kuhani, je minestra, ki disi po pomladi, pripravljena.



Foto: Secchiaroli

MERE IN KOLIČINE

Ceprav je tehnika nepogrešljiva v vsakem gospodinjstvu, nam pogosto primanjkuje casa za natančno tehtanje živil. Pomagamo si s presojo ali merami, ki so nam vedno pri roki. V preglednicah boste vsak teden našli nekaj podatkov za posamezne skupine živil.

Moka, sladkor, riž in sol

1 polna žlica moke	20 g
1 zvrhana žlica moke	30 g
1 polna žlica sladkorja	12 g
1 zvrhana žlica sladkorja	25 g
1 polna žlica sladkorja	35 g
1 polna žlica riža	15 g
1 polna žlica soli	30 g
1 polna žlica soli	10 g

Navedene količine so približne zaradi različnih oblik žilc in žlic, vendar je razlika v količinah neznatna. Če recept zahteva natančne količine, je bolje, da živila tehtamo.

KUHARSKI SLOVARČEK

V kuharskih receptih pogosto naletimo na izraze, katerih pomen nam je manj znan, se pa v mednarodni kuhinji večkrat uporabljajo. Nekaj smo jih zbrali in na kratko opisali.

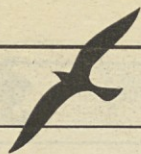
BBB

Bešamel

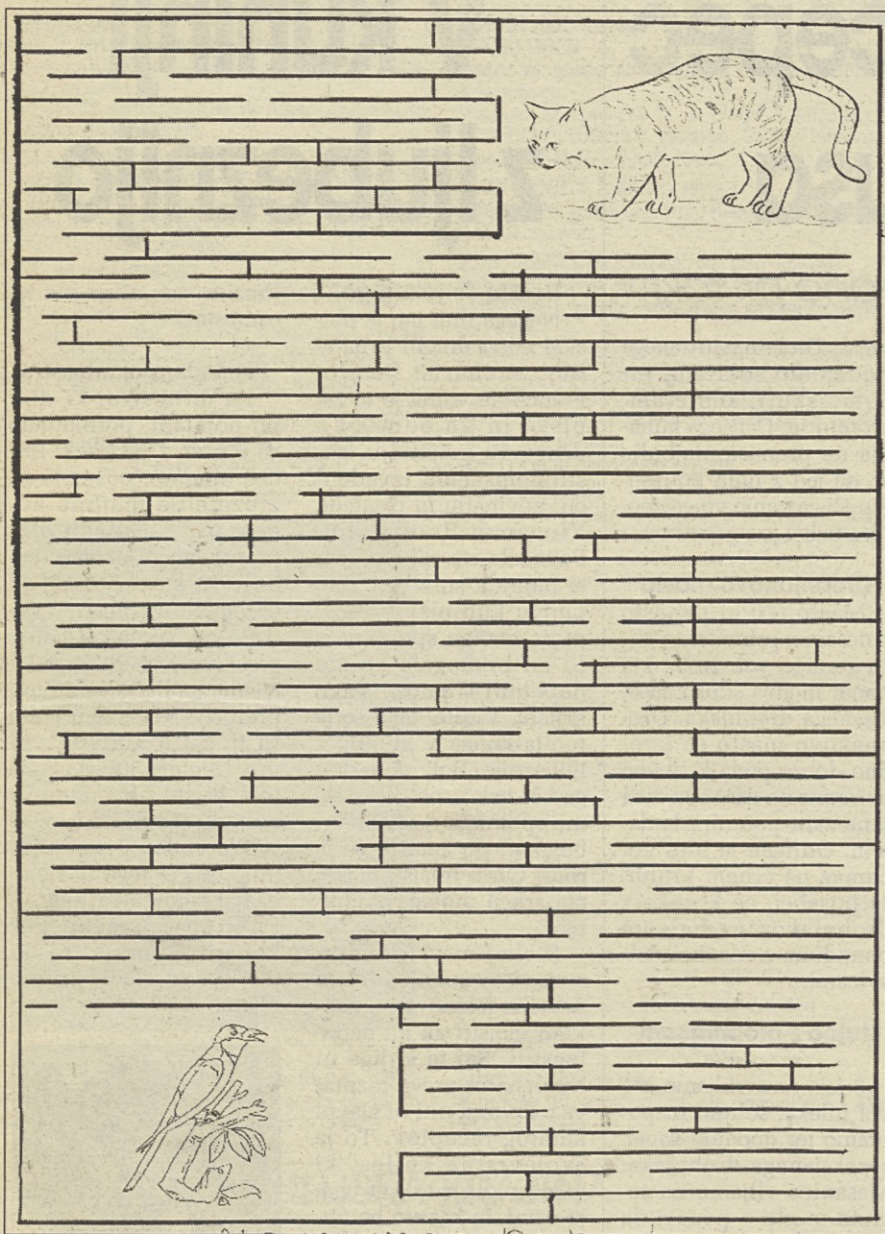
Bešamel ali besamelna omaka se pogosto uporablja za pripravo zelenjavnih, močnatih in tudi mesnih jedi. Z različnimi dodatki pripravimo različne vrste bešamelnih omak, ki jih dajemo kot prilogo k ribjim ali perutninskim jedem.

Osnovni recept za besamelno omako ali bešamel

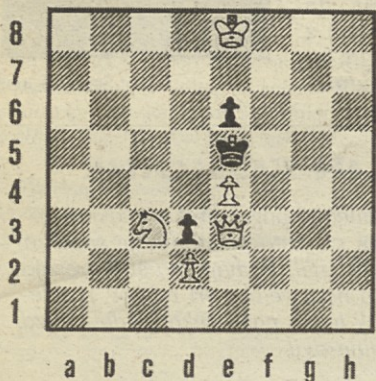
5 dag moke, 5 dag masla, 1/2 l mleka, sol
Na spenjenem maslu svetlo prepražimo moko, se belo zalijemo z mlačnim mlekom, osolimo in mešamo, dokler se omaka ne zgosti, približno 15 minut. Po okusu solimo, popramo, dodamo nastrgan muškati orešček; v ohlajeno omako lahko vmešamo rumenjake, ce jo bomo uporabili kot preliv za zelenjavne narastke.



Katera pot je prava?



ŠAH



Problem -mat v treh potezah / Dr.S.Wolf - Zagreb 1935

Na središčnem polju e5 se je znašel črni kralj, ki mu je beli napovedal mat v treh potezah. Sama bela dama ne more obracunati s črnim kraljem, zato mora v pomoč pritegniti se skakaca in kralja, da prepričaj izhod črnemu kralju preko polj d6 in f6. Pa si oglejmo naslednje resitve problema!

Resitev naloge

Da bi osvobodil belo damo za akcijo beli najprej postavi skakaca na najboljšo polje 1.Se2!. Tako sta pod kontrolo polja d4 in f4. Slabo je 1.Ke7?? in črni je patiran! Sedaj na 1...de2 2.Ke7 e1D 3.d4 mat; na 1...Kd6 2.Db6+ Ke5 3.Dd4 mat; na 1...Kf6 2.Dh6+ Ke5 3.Df4 mat! Resitev je postregla s tremi matnimi slikami!

Silvo Kovac

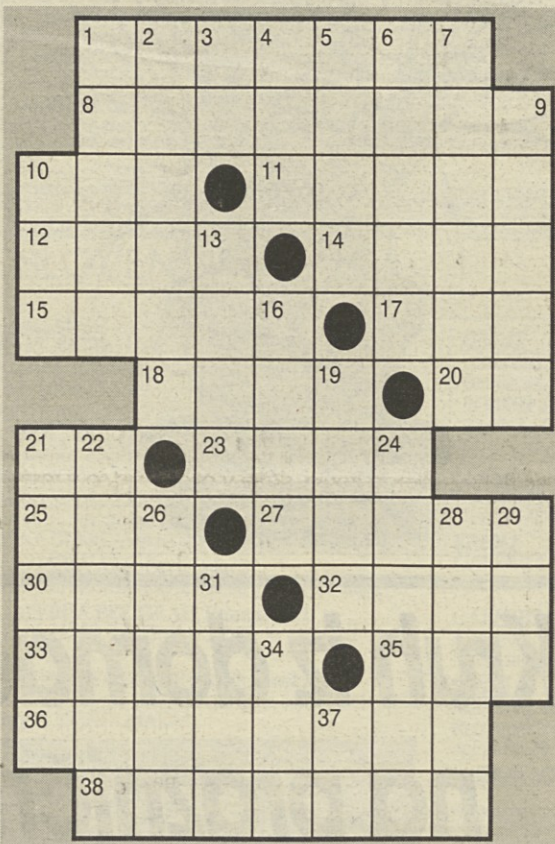
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. ime nekdanjega liechtensteinskega alpskega smučarja Wenzla, 8. vojaški čin, 10. ljudstvo o Gvinejskem zalivu v Afriki, 11. ime nekdanje slovenske smučarke Zajc, 12. mesto na Poljskem, 14. nekdanji italijanski smučar (Michael), 15. duša (latinsko), 17. kraj na otoku Pagu, 18. ime nekdanjega avstrijskega smučarja Enna, 20. kemijski znak za silicij, 21. kratica za knock out, 23. skupina ptičev, 25. švicarski pisatelj (Arnold), 27. izumitelj telegrafske abecede (Samuel), 30. slovenski skladatelj (Vasilij), 32. nestrokovnjak, 33. zvezda v ozvezdju Orla, 35. srd, 36. Kersnikov roman, 38. otroška posteljica.

Navpico:

1. ion z negativnim električnim nabojem, 2. ustvarjalna moč, 3. kratica za doktor, 4. pregovor, 5. starodavno mesto na Nizozemskem, znano po siru, 6. ime madžarskega dirigenta Doratija, 7. zvezda v ozvezdju Velikega Psa, 9. nekdanje srednjeevropsko ljudstvo, 10. pod, 13. pravljična pošast z več glavami, 16. pokrajina v Vietnamu, 19. najvišji vrh Karavank, 21. slovenski alpinist (Andrej), 22. vnetje ušesa, 24. prebivalec Arabskega polotoka, 26. krilo poslopja, 28. mesto v srednji Italiji, 29. pivski vzklík, 31. izstop prebavil skozi telesno odprtino, 34. paradiz, 37. grška crka.



RESITEV
Vodoravno: Andreas, narednik, Tiv, Katra, Lodz, Ma-
lik, Atair, bes, Cirkamen, stajica.
Navpico: 1. anion, 2. kreativnost, 3. dr., 4. pregovor, 5. Amsterdam, 6. Liszt, 7. Sirius, 9. Slovenci, 10. pod, 13. Zmaj, 16. Kambodža, 19. Everest, 21. KO, 22. otitis, 24. Arab, 26. krilo, 28. Rim, 29. pivski vzklík, 31. anus, 34. paradiz, 37. grška crka.

Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: V luči minljivosti se vam bo življenje zazdelo tako plehko, da ga boste zaceli nemudoma napolnjevati z načrti, ki naj bi vam zagotovili večnost. Vso srečo!



BIK 21. 4. - 20. 5.: Vaš srček bo poskočil v nemirnem ritmu zaljubljenosti. Skozi rožnata očala bo izbranec videti malone idealen, zato boste nehote prezrli njegovo drugo, temnejšo plat.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Presenečeni boste opazili, da se je težava, ki ste jo napihili do razseznosti slona, čez noč zmanjšala do velikosti mušice. Kako dolga je njena življenjska doba, je znano.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Največji del zaslug za zadnji uspeh lahko pripisete svoji potrpežljivosti z nepotrpežljivimi. Če se niste pri koncu, dodajte še brezbriznost do svojih pretiranih skrbí.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Mučil vas bo občutek, da nekdo rovati proti vam. Prav imate, vendar ne rovati zato, da bi vas oviral, ampak zato, ker ne prenese vaše vzvišene samozadostnosti.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vaš tekmelec bo spremenil taktiko: prelevil se bo v prijaznega sodelavca, ki mu je lasten uspeh zadnja skrb. Če dvomite o njegovi iskrenosti, ga postavite na preizkušnjo.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vaš trud se bo bogato obrestoval. Nikar ne tarnajte, če boste na obresti morali čakati; dlje ko boste čakali, večje bodo. Še večje pa bodo, če boste nanje pozabili.



SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ker bo vaše srce postalo nestrpno, boste spremenili osvajaško taktiko in izbranec brez ovinkov pokazal svoja občutja. Korak, ki bi ga morali narediti že zdavnaj!



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vasa samozadostnost bo sla marsikomu na živce, zato se ne čudite, da vas bodo ves čas izzivali. Samozadostnežev ne marajo zlasti tisti, ki bi bili radi sami takšni.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vaš najnovejši načrt se še vedno ne bo premaknil z mrtve točke, zato ga boste skušali premakniti s silo. Res je, da sila kola lomi, vendar se boste tokrat zlomili vi.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Čeprav sicer vztrajate pri samostojnosti, boste tokrat vendarle poiskali pomoč - pa ne zato, ker brez nje ne bi znogli, ampak zato, ker varčujete s svojimi močmi.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Partner vas bo še zmeraj zbadal zaradi včerajšnje nerodnosti. Misli, da triumfira, vi pa boste vedeli, da slavi naključje, da se njemu ni bilo treba izpostavljati.

ODLOMEK IZ KNJIGE, KI JE IZŠLA PRI ZALOŽBI DZS



Michael
Crichton

Razkritje (19)

Premisljeval je o tem, da bi se preselil v Seattle, kjer naj bi prevzel oddelek za načrtovanje izdelkov. Garvin mu je ponudil položaj in Sanders je razmisljal o tem, da bi pristal. Dorfman je prosil za nasvet.

»Precej si bil iz sebe,« je rekel Dorfman. »Bil je nesrečen konec neke ljubezni.«

»Da.«

»Torej bi lahko rekel, da je Meredith Johnson razlog, da si tukaj, v Seattlu. Zaradi nje si spremenil svojo kariero, svoje življenje. Tukaj si si uredil novo življenje. Garvin ve. Blackburn ve. Zaradi tega je bil tako previden in te je vprašal, ali bos lahko delal z njo. Vsi so bili tako zaskrbljeni. Toda ti si jim zagotavljal, da je vse v redu. Mar ni res, Thomas?«

»Je.«

»Tvoja zagotovila pa so bila lažna.«

Sanders je okleval. »Ne vem, Max.«

»Daj no. Saj natanko veš. Moralo je biti kot kaka mora, mora iz preteklosti. Ko si slisal, da zenska, pred

katero si pobegnil, prihaja sem gor, te spet zasleduje in da bo poleg tega se tvoja sefinja, ti ni moglo biti lahko. Da bo zasedla položaj, ki si si ga sam želel. Za katerega si mislil, da ga zaslužiš.«

»Kaj vem...«

»Mar res? Na tvojem mestu bi bil jaz besen. Želel bi se je znebiti. Ni tako? Nekoč te je zelo prizadela in ti ne želiš, da bi to ponovno napravila. Ampak kaksno izbiro imaš? Dobila je vodilno mesto in Garvin jo varuje. Pod njegovim okriljem je in on je gluha za vse pripombe na njen račun. Ni tako?«

»Res je.«

»In ze nekaj let Garvinu nisi bil nič kaj blizu, kajti Garvin ni hotel, da bi ti prevzel položaj v Seattlu. Ponudil ti ga je in pričakoval, da ga bos zavrnil. Garvin ima rad svoje varovance. Obožuje obdobje ob svojih nogah. Ne mara videti, ce kdo od njih pripravi kovčke in odide delat v drugo mesto. Garvin si takrat torej razocaral. Nikoli več se nista tako razumela kot prej. Nenadoma pa se

pojavi ta zenska tvoje preteklosti, zenska, ki ima Garvinovo podporo. Kaksno izbiro si torej imel? Kaj bi mogel napraviti s svojo jezo?«

Misli so mu zbegano krožile. Ko je mislil, kako so potekali dogodki tistega dne, najprej govorice, potem pa uradno Blackburnovo obvestilo in prvo srečanje z njo, se ni mogel spomniti, da bi občutil jezo. Bil je prepričan...

»Thomas, Thomas. Nehaj sanjari. Ni casa za to.«

Sanders je zmajeval z glavo. Ni vedel, kako naj uredi misli.

»Thomas, vse tole si sam zakuhal. Če priznaš ali ne, ce se zavedaš ali ce se ne. Na nekem nivoju je vse tako, kot si hotel. In storil si vse, da bi se zgodilo.«

Spomnil se je na Susan, ki mu je v restavraciji očitala, da ji ni povedal in mu rekla, da bi mu lahko pomagala.

In imela je seveda prav. Ona je odvetnica. Ce bi ji takoj povedal, bi mu lahko svetovala, kaj naj stori. Lahko bi ga resila iz vsega tega. Am-

pak ji ni povedal.

»Thomas, ta spopad si hotel sam.«

In potem Garvin: Bila je tvoje dekle in si ji zameril, ker te je pustila. Zdaj se ji hoče oddolžiti.

»Ves teden si delal na tem, da bi prislo do spopada.«

»Max...«

»Zato mi nikar ne pripoveduj, da si v vsem tem ravno ti zrtev. Nisi zrtev. Za zrtev se imaš zato, ker nočeš sprejeti odgovornosti za lastno življenje. Ker si sentimentalen in len in lahkoveren. Misliš, da bi morali drugi ljudje skrbeti zate.«

»Jezus, Max.«

»Zanikas, da bi imel prste zraven. Delaš se, da si pozabil. Delaš se, da ne ves, za kaj gre. In zdaj se delaš, da si zbegan.«

»Max...«

»Oh, pojma nimam, zakaj se sploh ukvarjam s tabo. Koliko ur ti se preostane do sestanka? Dvanajst? Deset? In kljub temu izgubljaš čas s starim norcem.« Obrnil je voziček. »Ce bi bil jaz na tvojem mestu, bi se vrغل



RAZKRITJE
Michael Crichton

na delo.«

»Kaj naj zdaj to pomeni?«

»Saj vem, kakšen namen imaš, Thomas. Kaksni pa so njeni nameni? Tudi ona rešuje neki problem. Tudi ona ima neki namen. Torej: kakšen problem rešuje?«

»Ne vem,« je rekel Sanders.

»Jasno. Ampak kako misliš izvedeti?«

(Konec odlomka)



IZLET ZA KONEC TEDNA

Na Šmarno goro ob svetlobi polne Lune

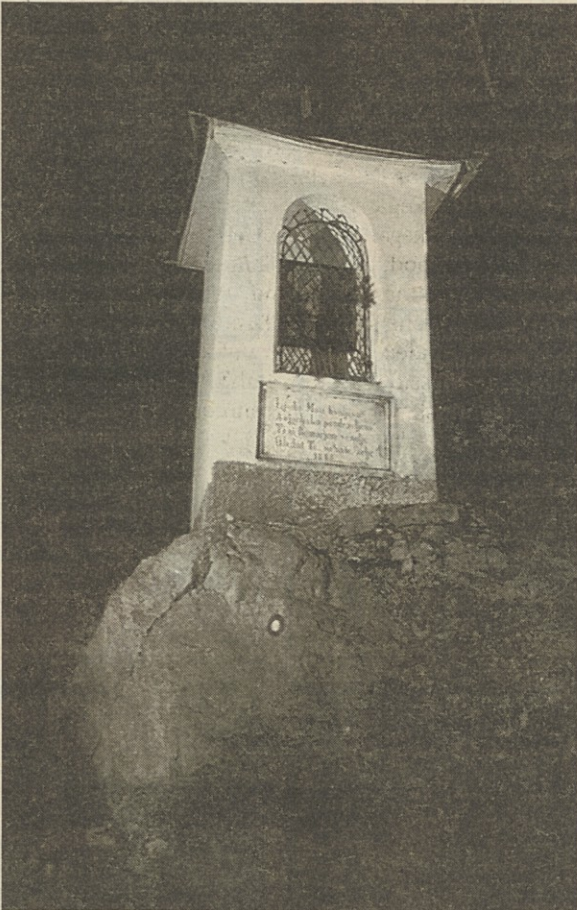
Samotno in nenavadno privlačno vzdušje

Smarna gora je bila in se vedno je romarska gora z znano cerkvijo Matere božje. V preteklih stoletjih so na Goro romali iz verskih motivov, »romarje« nove dobe pa pritegujejo se drugi razlogi, od čistega užitka v hoji in enkratnem razgledu do zastavljanja in podiranja rekordov v letnem številu vzponov.

Ob lepih popoldnevih in se posebno ob vikendih se zdi, da se vse mesto preseli na Smarno goro. Verjetno se vedno velja domneva Rudolfa Ba-

djure iz dvajsetih let tega stoletja, da nobenega vrha v vsej Sloveniji ne obišče toliko izletnikov kot Smarno goro.

Kdor išče mir in samoto, se zato ob koncu tedna gotovo ne bo odpravil na vrh oziroma si bo izbral katero izmed manj obljudenih poti. Teh je na izbiro več kot dovolj, saj sta Smarna gora in sosednja Grmada kar prepredeni z njimi. Možnost natančnejšega vpogleda v mrežo steza ponuja planinska karta Polhograjsko hribovje in Smarna gora, na kateri je



Kapelica ob poti pod šmarnogorskim sedlom. Ljudsko izročilo pravi, da se na skali, kjer stoji kapelica, pozna odtis kopita turškega konja, skale v okolici pa so v resnici okameneli Turki, ki jim je višja sila preprečila osvojitve utrjene cerkve na Šmarni gori.

območje slednje predstavljeno v merilu 1:12.500.

Zanimiv je podatek, da naj bi Smarno goro in Grmado včasih poznali pod skupnim imenom Holm. O tem in o njeni pestri in zanimivi zgodovini govori rita knjižici Josipa Novaka (1928) in Vilka Mazija (1974), obe z naslovom Smarna gora, precej prostora pa ji posveti tudi

Andrej Stritar v svojem vodniku Izleti po ljubljanski okolici (1994).

Kljub izrednemu številu obiskovalcev lahko Smarno goro doživimo kot najbolj oddaljeno goro sredi neznanega sveta, samo pravi čas obiska moramo izbrati. Zvečer, v dnevih ob polni luni, je pokrajina veliko bolj slikovita in neverjetna, kot



Gora in gore (Vse fotografije: Dario Cortese)

sredi najlepšega sončnega dne. Seveda, če te luna nosi, kar izvoli, si bo kdo misli. Ampak ne: najbolj obljudeni poti iz Tacna skozi Spodnjo Kuhinjo in sosednja romarska pot sta takrat ravno dovolj široki in svetloba dovolj močna, da niti baterijske svetilke ne rabimo. Edino poti nam ne smeta biti popolni neznanki.

Najlepše je, če na vrh Smarne gore pridemo se pred sončnim zahodom. Takrat se zasneženi vrhovi Kamniških in Savinjskih Alp barvajo rumeno ... oranžno ... rožnato. Ko posivijo, zahodno nebo se vedno žari v svetlobi večera, v njej se izrisujejo vzpetine Polhograjskega in Loskega hribovja in v daljavi vrhovi Julijskih Alp. Nad deželo lega mir večera, ki je na tej vzviseni točki se bolj izraziti. V sirni dolini pod nami se prizigajo luči, veliko mesto je kljub nestetim svetlim točkam majhno, samo del očarljive nočne pokrajine.

Cerkev na vrhu Smarne gore osvetljujejo reflektorji, zdaj sveti se polna luna. Njena svetlobo pride bolj do izraza, ko stopimo v gozd, v katerem se drevesna debla in njihove sence prepletajo v skrivnostne vzorce. Hoja v nenavadni srebrni svetlobi ni prav nič težavna, le na

korenine v lunini senci je dobro popaziti. Ko hodimo v svetlobi noči, se zdi, da delamo korake v drugačnem času, pravljicni svet postaja resničen. Tako drugačen, da nas niti luči, ki osvetljujejo parkirišče v Tacnu, takoj ne zdramijo

iz njega. In se potem ostane nekaj časa z nami. Do naslednje polne lune.

Luna se bo ta mesec zaoblila danes, 15. aprila. Njena svetloba je dovolj močna za nočno hojo tudi nekaj dni potem.

Dario Cortese



Podoba Jakoba Aljaža na cerkvenem zvoniku dan in noč zre na širjave pod seboj



Vrh Šmarne gore ponoči sameva

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

241	PRVA UPRIZORITEV, PREMIERA	ZABAVA	OCANEČ, OCA	REDKA, MEHIKA BOMBAZNA TKANINA	ROKOME- TASICA CERNE	VRSTA STROČNICE	PROSTASKA, NESPODOBNA SALA	ZADNJI IN PREDZADNJI VOKAL	SISTEM IDEJ	NARODNI PARK V KENJU	EDWARD TELLER	MATERIJA, SNOV	DOVRŠNI PRETEKLI CAS	AVTOR: SIMON BIZJAK	VEDA O PRAVILNEM SKLEPANJU	DINASTIJA ARABSKIH KALIFOV V BAGDADU	KOSITER	ENOTSKI VEKTOR	ODPRTA POSKODBA	RIBISKI PLEN	ČLOVEK, KI NI ČLAN POLITIČNE ORGANIZACIJE	ANGLEŠKI PISEK IN ZGODOVINAR (JOHN)
SPOLENO ORČEVANJE BREZ OMEJITEV														SPANSKO PRISTANIŠČE OB ATLANTIKU								
SLUŽBA, KI SE UKVARJA Z REZULTATI POSLOVANJA														TRGAC PLODOV OTILUJA (LJUBK.)								
RODODEN- DRUNU SORODNA LONČNICA								EMIL ADAMIC			OHOLNOST, OSABNOST KRONIKA, LETOPIŠ											
IZTOK VALIC			GLAVNO MESTO VELIKE BRITANIJE	DESNi PRITOK VISLE				VNETJE JAJCNIKOV ANDREJ BLATNIK								DELITEV CELICNEGA JEDRA		CESTNO VOZILO				
ZELISCE				VDOLBINA NAREJENA S SEKANJEM	OSREDNJI PROSTOR V ST. RIM. HISI	OSTANEK KART PO RAZDELITVI						IND. ZVEZNA DRŽAVA HRV. SLIKAR (VJEKOSLAV)						ZBIRALEC STARIH CUNJ	RIMSKA BOGINJA JEZE	RADON BOJEVIT SOVINIST V ANG. IN ZDA		
ZENSKA PO MOŽEVI SMRTI						SVEDSKO IME ZA TURKU				URADNI SPIS HRV. PEVEC SLAVICA				DODAJANJE, PRISTEVANJE								PRVOTNA GRSKA MUZA PETJA
BIVSI. AVST. SMUČARSKI SKAKALEC (VETTORI)						MAKE- DONSKO KOLO	KRAJ PRI PORECU (IZ CRK ART)	SLAVNO- STNA OBLEKA					NEMSKA PESNICA SEIDEL	VRSTA LISTAVCA, BREST	IDA KRAVANJA GLASBENIK KERSNIK							
FR. RAZSVE- TLJENSKI FILOZOF (DENIS)								V. OBALA JADRANA V ST. VEKU NEODIM								PREPROSTO OBUVALO (MN.) IGOR TORCAR						
PREPREČE- VANJE GIBANJA IZHODA											RAZČLE- NJEVANJE								EVROPSKA STRUPENA KACA			
ANTICNI BEOTIJEČ				AM. PROFE- SIONALNI KOSARKAR (MICHAEL)							ČLOVEK, KI HOTE ŽIVI BREZ STIKOV Z DRUGIMI								KRAJ JUŽNO OD BOLZANA (IZ CRK RAO)			

